

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

103'üncü Birleşim

16 Temmuz 2019 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

- 1.- Kayseri Milletvekili İsmail Tamer'in, Dilekçe Komisyonu tarafından Mersin Tarsus Ceza İnfaz Kurumunda gerçekleştirilen incelemelere ilişkin gündem dışı konuşması
- 2.- İstanbul Milletvekili Hüda Kaya'nın, insan hakları ihlallerine ilişkin gündem dışı konuşması
- 3.- Bursa Milletvekili Yüksel Özkan'ın, Bulgaristan Türklerinin Türkiye'ye göç etmesinin 30'uncu yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

IV.- AÇIKLAMALAR

- 1.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, Hatay ili Samandağ ilçesinde düzenlenen geleneksel Evvel Temmuz Festivali'nde Grup Yorum'un konser vermesinin İçişleri Bakanlığınca yasaklanmasına ilişkin açıklaması
- 2.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, 15 Temmuzun asil bir milletin, kahraman bir liderin unutulmayacak direnişinin destanı olduğuna ilişkin açıklaması
- 3.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, işsizlik rakamlarının gündemde olduğuna ilişkin açıklaması
- 4.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, 15 Temmuz FETÖ darbe girişiminin 3'üncü yıl dönümüne ve FETÖ terör örgütüne karşı sürdürülen mücadeleye ilişkin açıklaması

- 5.- Osmaniye Milletvekili MÜcahit Durmuşoğlu'nun, 15 Temmuz FETÖ darbe girişiminin engellenerek milletimizin başlattığı ikinci kurtuluş mücadelesine ilişkin açıklaması
- 6.- İzmir Milletvekili Ceyda Bölünmez Çankırı'nın, 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü anma etkinliklerinin 3'üncü yıl dönümüne, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un Genel Kurulun 102'nci Birleşiminde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 7.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, PKK'nın döşediği el yapımı düzeneğin patlaması sonucu şehit olan Piyade Uzman Onbaşı Ahmet Sinan Demircan'a Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması
- 8.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Meclisin halkın sorunlarını çözmek için var olduğuna ve bu sorunlar çözülmeden tatile girmemesi gerektiğine ilişkin açıklaması
- 9.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, MTA tarafından yapılan sondaj çalışmaları nedeniyle Ordu ili Fatsa ve Ünye ilçesi ile köylerinin içme suyunun kirlendiğine ilişkin açıklaması
- 10.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, çiftçilere yağlı tohum desteğinin ödenmeyen kısmının ve sertifikalı tohum kullanım desteğinin ödenip ödenmeyeceğini Tarım ve Orman Bakanından öğrenmek istediğine, Diyarbakır Yenişehir Ziraat Odası Başkanı Süleyman İskenderoğlu'nun talebine ilişkin açıklaması
- 11.- Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, Onuncu Kalkınma Planı'nda Mersin'e yapılacağı ifade edilen konteyner limanının yerinin On Birinci Kalkınma Planı'nda belirsiz bir hâl aldığına ilişkin açıklaması
- 12.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, 16 Temmuz Vecihi Hürkuş'un vefatının 50'nci yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 13.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Kırşehir ilindeki sağlık personeli açığına ilişkin açıklaması
- 14.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, esnafın ekonomide yaşanan olumsuz gelişmelerden etkilendiğine ve kayıt dışı çalışan Suriyelilerin haksız rekabete neden olduğuna ilişkin açıklaması
- 15.- Antalya Milletvekili Feridun Bahşi'nin, özel güvenlik görevlilerinin sorunları ve çözüm önerilerine ilişkin açıklaması
- 16.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Adana ili Karataş ve Yüreğir ilçelerinde yaşanan elektrik kesintilerine ilişkin açıklaması
- 17.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, vakıf üniversitelerinin artan yeni dönem ücretlerine ilişkin açıklaması
- 18.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, Elâzığ 2 No.lu Yüksek Güvenlikli Cezaevinde yaşanan hak ihlalleri ve işkence iddialarına ilişkin açıklaması
- 19.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, ekonomik krizin toplumun tüm kesimlerini etkilemeye devam ettiğine ilişkin açıklaması
- 20.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, Bursa ili Mustafakemalpaşa ilçesi Taşpınar köyü sakinlerinin 2/B arazileri nedeniyle yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması
- 21.- Samsun Milletvekili Bedri Yaşar'ın, 7161 sayılı Kanun gereğince kamu müteahhitlerine tanınan haklara ilişkin açıklaması

22.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, İzmir ili Dikili ilçesinde Kadın Savunma Ağı'nın düzenlediği yaz kampına İzmir Jandarma Komutanlığının müsaade etmediğine ve bu konuyla ilgili gerekli koşulların sağlanması için yetkililere seslendiğine ilişkin açıklaması

23.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, kaçak ve sahte içkinin Çukurova bölgesinde ölümle sonuçlanan vakalara neden olduğuna ilişkin açıklaması

24.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, PKK tarafından araziye yerleştirilen patlayıcıya basarak hayatını kaybeden 8 yaşındaki Ayaz Güloğlu ile 4 yaşındaki kardeşi Nupelda Güloğlu'na Allah'tan rahmet dilediğine, 15 Temmuz FETÖ darbe girişiminin 3'üncü yıl dönümüne, işsizlik oranının arttığına, Akdeniz'de yaşanan olaylar hakkında Hükûmetin açıklama yapması gerektiğine ve AK PARTİ Başiskele İlçe Başkan Yardımcısı Süleyman Özkaraaslan'ın Kocaeli ilinde verdiği demece ilişkin açıklaması

25.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Brüksel'de gerçekleşen Dış İlişkiler Konseyi toplantısı sonuç bildirgesinde yer alan Türkiye'nin Doğu Akdeniz'deki hidrokarbon kaynaklarına ilişkin faaliyetlerinin yasa dışı olduğuna dair karara, PKK terör örgütünün döşediği el yapımı patlayıcıya basarak hayatını kaybeden 8 yaşındaki Ayaz Güloğlu ile 4 yaşındaki kardeşi Nupelda Güloğlu'nun ailesine başsağlığı dileğinde bulunduğuna ilişkin açıklaması

26.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, TÜİK'in açıkladığı nisan ayı işsizlik verilerine, Cumhurbaşkanlığı sitesinde "10 Soruda 15 Temmuz Darbe Girişimi ve Fetullahçı Terör Örgütü" başlığıyla yer alan metne, Dersim'in Ovacık ilçesinde meydana gelen patlamada hayatını kaybeden Ayaz Güloğlu ile kardeşi Nupelda Güloğlu'nun ailesine başsağlığı dileğinde bulunduğuna ve konunun araştırılması için Meclis araştırması önergesi vereceklerine ilişkin açıklaması

27.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Murat Dağı'nda siyanürlü altın aranmasından vazgeçilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

28.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, PKK terör örgütünün döşediği el yapımı patlayıcıya basarak hayatını kaybeden Ayaz Güloğlu ile Nupelda Güloğlu'nun ailesine başsağlığı dileğinde bulunduğuna ve PKK terör örgütünü lanetlediğine, Abdulhakim Demir ile Vali Çevik'in PKK terör örgütü tarafından kaçırılması olayına, Adalet ve Kalkınma Partisi Başiskele İlçe Başkan Yardımcısı Süleyman Özkaraaslan'ın görevden alındığına, Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

29.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, PKK terör örgütünün döşediği el yapımı patlayıcıya basarak hayatını kaybeden Ayaz Güloğlu ile Nupelda Güloğlu'nun ailesine başsağlığı dileğinde bulunduğuna ilişkin açıklaması

30.- Muğla Milletvekili Burak Erbay'ın, şehit edilen Üsteğmen Emre Kargın ile Uzman Çavuş Süleyman Yasin Ağır'a Allah'tan rahmet dilediğine ve Dalaman Karaağaç bölgesinde çıkan orman yangınına ilişkin açıklaması

31.- Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan'ın, PKK'nın döşediği el yapımı düzeneğin patlaması sonucu şehit olan Piyade Uzman Onbaşı Ahmet Sinan Demircan'a Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

32.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, 14-16 Temmuz 1959 tarihinde yaşanan Türkmen katliamına ve Tunceli Ovacık'ta 8 yaşındaki Ayaz Güloğlu ve 4 yaşındaki kardeşi Nupelda Güloğlu'nun ailesine sabır dilediğine ilişkin açıklaması

- 33.- Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Cihat Sezal'ın, Kahramanmaraş ilinin Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu sıralamasında 8'inci sırada yer aldığına ilişkin açıklaması
- 34.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü'nün 3'üncü seneidevriyesinde vatanına, devletine ve iradesine canı pahasına sahip çıkan tüm şehitleri rahmetle andığına ilişkin açıklaması
- 35.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, kapatılan beldelerden yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması
- 36.- Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun HDP grup önerisi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasına ilişkin açıklaması
- 37.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 38.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, pamukta dışa bağımlılıktan kurtulabilmek için pamuk üretiminin ve üreticisinin desteklenmesi gerektiğine ilişkin açıklaması
- 39.- Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil'in, 15 Temmuz kalkışmasını seneyidevriyesinde nefretle kınadığına ilişkin açıklaması
- 40.- Ordu Milletvekili Cemal Enginyurt'un, 15 Temmuz darbe girişiminde Türk milleti olarak karşı duruş sergilendiğine ilişkin açıklaması
- 41.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, işkence ve kaçırılanlarla ilgili gerçeklerin söylenmesi gerektiğine ilişkin açıklaması
- 42.- Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, 6 insanın kaybolması olayının ciddi olarak ele alınması gerektiğine ve Meclis çatısı altında çalışanlara ayrımcılık yapıldığına ilişkin açıklaması
- 43.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, açıklanan TÜİK verilerinin ülkede yaşanan krizin boyutlarını ortaya koyduğuna ilişkin açıklaması
- 44.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, Mersin ilinde yaş meyve sebze üreticilerinin yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması
- 45.- Şanlıurfa Milletvekili Zemzem Gülender Açıanal'ın, 6'ncı bölge teşvik paketinden yararlanan Şanlıurfa ilinde cazibe merkezleri oluşturulduğuna ve yatırımcıları davet ettiğine ilişkin açıklaması
- 46.- Ankara Milletvekili Servet Ünsal'ın, sağlıkta yaşanan şiddete ilişkin açıklaması
- 47.- Düzc Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca hazırlanan Karadeniz Bölgesi İklim Değişikliği Eylem Planı'na ilişkin açıklaması
- 48.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, 15 Temmuz hain FETÖ darbe girişimi nedeniyle şehadet şerbeti içen şehitlere Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması
- 49.- Hatay Milletvekili Hüseyin Şanverdi'nin, 15 Temmuzun ülkemiz ve toplum tarihi açısından önemli bir dönüm noktası olduğuna ilişkin açıklaması
- 50.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Afşin Elbistan Termik Santrali'nin ölüm saçmaya devam ettiğine ilişkin açıklaması
- 51.- Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan'ın, eczacılık mesleğinin kalitesini artırmak amacıyla yurt dışına sıkça seyahat etmek durumunda kalan eczacılara yeşil pasaport hakkı tanınmasını talep ettiklerine ilişkin açıklaması
- 52.- Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven'in, 15 Temmuz FETÖ darbe girişiminin 3'üncü yıl dönümünün hüznü ve bir o kadar da gururla idrak edildiğine ilişkin açıklaması

53.- Giresun Milletvekili Necati Tıglı'nın, Giresun ili Espiye ilçesinde meydana gelen kazada yaşamını yitirenlere Allah'tan rahmet dilediğine ve yayla yollarında güvenlik önlemlerinin alınması gerektiğine ilişkin açıklaması

54.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, kadınların her alanda eşitlik istediğine ilişkin açıklaması

55.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Ankara Milletvekili Durmuş Yılmaz'ın 102 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

56.- Ankara Milletvekili Zeynep Yıldız'ın, ABD'de düzenlenen Uluslararası İHA ve Otonom Uçuş Yarışması'nda Yıldız Teknik Üniversitesi'nin Lagâri ekibinin dünya 3'üncüsü, Avrupa Fizik Olimpiyatları'nda Türk Fizik Olimpiyat Takımı'nın Avrupa 1'incisi olduğuna ve 50'nci Uluslararası Fizik Olimpiyatı'nda madalya kazanıldığına ilişkin açıklaması

57.- Ankara Milletvekili Servet Ünsal'ın, dünya iklimindeki değişikliklere ilişkin açıklaması

58.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin 102 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

59.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, vefat eden 21'inci Dönem Adıyaman, 22'nci Dönem Mersin ve 23'üncü Dönem Adana Milletvekilliği yapan Dengir Mir Mehmet Fırat'a Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

60.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, 102 sıra sayılı Kanun Teklifi'nde yapılan düzenlemeyle Merkez Bankası Kanunu'nun kanuni yedek akçe düzenlemesinin ortadan kaldırıldığına ilişkin açıklaması

61.- Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı'nın, Ankara Milletvekili Durmuş Yılmaz'ın 102 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

62.- Ankara Milletvekili Durmuş Yılmaz'ın, Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

63.- Giresun Milletvekili Plan ve Bütçe Komisyonu Sözcüsü Cemal Öztürk'ün, Merkez Bankası'nın kâr etmek gibi bir görevinin olmadığına ilişkin açıklaması

64.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, 102 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesinde yapılan düzenlemenin Anayasa'ya aykırı olduğuna ilişkin açıklaması

65.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Bursa Milletvekili Ahmet Kamil Erozan'ın 102 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök'ün, Tunceli'de hayatını kaybeden Ayaz Güloğlu ile Nupelda Güloğlu'na, Hakkâri'de şehit olan Jandarma Astsubay Üstçavuş Cengiz Tokur'a Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin konuşması

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök'ün, vefat eden 21'inci Dönem Adıyaman, 22'nci Dönem Mersin ve 23'üncü Dönem Adana Milletvekilliği yapan Dengir Mir Mehmet Fırat'a Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin konuşması

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök'ün, kanun teklifinin Genel Kurulda görüşülmesi sırasında teklifin belli bir maddesinin Anayasaya aykırı olduğu gerekçesiyle reddini isteyen önergeler verilebileceğine ilişkin konuşması

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Tezkereler

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan'ın Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı Parlamenter Asamblesi Türkiye Delegasyonu üyeliğinden istifa etmesiyle boşalan üyelik için HDP Grubu Başkanlığınca bildirilen Ağrı Milletvekili Berdan Öztürk'ün üyeliğinin Başkanlık Divanında yapılan incelemede uyum görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/791)

2.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanlığının Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde çalışabilmesine dair taleplerinin uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/792)

3.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu Başkanlığının Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde çalışabilmesine dair taleplerinin uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/793)

4.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının Dilekçe Komisyonu Başkanlığının Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde çalışabilmesine dair taleplerinin uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/794)

5.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığının Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde çalışabilmesine dair taleplerinin uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/795)

B) Önergeler

1.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın (2/1072) esas numaralı 16/8/1961 tarih ve 351 sayılı Yükseköğretim Kredi ve Yurtlar Kurumu Kanunu'nda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/39)

VII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önergeleri

1.- İYİ PARTİ Grubunun, 21/6/2019 tarihinde Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve arkadaşları tarafından, Türk vergi sistemindeki adaletsizliklerin araştırılması, ekonomide kayıt dışılık oranının düşürülmesi için yapılması gerekenlerin tespit edilmesi amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Temmuz 2019 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

2.- HDP Grubunun, 16/7/2019 tarihinde Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve arkadaşları tarafından, OHAL dönemi ve sonrasında yaşanan hak ihlallerinin araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Temmuz 2019 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

3.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan, Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca ve 20 milletvekilinin, iklim değişikliklerinin ülkemize etkilerinin incelenerek Türkiye'nin iklim politikalarının değerlendirilerek iklim eylem planı oluşturulması amacıyla verilmiş olan (10/817) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin, ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Temmuz 2019 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

4.- AK PARTİ Grubunun, Genel Kurulun çalışma gün ve saatlerinin yeniden düzenlenmesine, 102 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kırksekiz saat geçmeden gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 1'inci sırasına alınmasına ve diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine, 102 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Aydın Milletvekili Mustafa Savaş ile 75 Milletvekilinin Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2019) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 102)

IX.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş'un, 28. TBMM Başkanı Binali Yıldırım'a tahsis edildiği iddia edilen konut ve personele ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in cevabı (7/12597)

2.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, 28. TBMM Başkanı Binali Yıldırım'ın bir açıklamasına ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in cevabı (7/13261)

16 Temmuz 2019 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.02

BAŞKAN: Başkan Vekili Levent GÖK

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), İsmail OK (Balıkesir)

----- 0 -----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 103'üncü Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Değerli milletvekilleri, gündeme geçmeden önce üç sayın milletvekiline gündem dışı söz

vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Dilekçe Komisyonu tarafından Mersin Tarsus Ceza İnfaz Kurumunda gerçekleştirilen incelemeler hakkında söz isteyen Kayseri Milletvekilimiz Sayın İsmail Tamer'e aittir. (Uğultular)

Değerli arkadaşlar, bir uğultu başladı. Rica ediyorum sizlerden, önemli olan kürsüdeki hatibimizi dikkatle dinlemek ve saygı göstermek. Konuşmak isteyenlere kuliste bol miktarda yer olduğunu düşünüyorum. Konuşmacımızın insicamını lütfen bozmayalım.

Buyurun Sayın Tamer. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Kayseri Milletvekili İsmail Tamer'in, Dilekçe Komisyonu tarafından Mersin Tarsus Ceza İnfaz Kurumunda gerçekleştirilen incelemelere ilişkin gündem dışı konuşması

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinize saygılar sunuyorum.

Her şeyden önce, Değerli Başkanım, size ayrıca teşekkür etmek istiyorum böyle bir fırsatı bana verdiğiniz için.

Geçen hafta itibarıyla, Dilekçe Komisyonu olarak, daha önce Komisyonumuza gelen dilekçeleri değerlendirdik ve özellikle Tarsus Cezaevinden gelen dilekçeleri ön plana çıkararak - kurumla ilgili, yerinde incelemeye ilgili- Başkanımız Mihrimah Belma Satır başkanlığında, yine HDP İstanbul Milletvekilimiz Hüda Kaya, aynı zamanda AK PARTİ Kilis Milletvekilimiz Ahmet Salih Dal Bey, yine ayrıca Bolu Milletvekilimiz Fehmi Küpçü Bey ve uzmanlarla birlikte Tarsus'a ziyarete gittik. Hey şeyden önce burada, Mersin Cezaevinde özellikle başsavcı tarafından karşılandık. Önce bize bir brifing şeklinde genel bilgiler verildi, akabinde de Tarsus Cezaevine intikal ettik.

Tabii, Anayasa'nın 74'üncü maddesi ve 3071 sayılı Dilekçe Kanunu'yla birlikte İç

Tüzük'ün de 115 ve 120'nci maddelerine dayanarak bu ziyaretimizi gerçekleştirdik.

Her şeyden önce, ben, burada, özellikle Tarsus Savcımıza, yine cezaevi savcımıza, cezaevi müdürümüze ve oradaki personele bize gösterdikleri yakın ilgiden dolayı bir kez daha teşekkür ediyorum; tabii, genel anlamda da tüm bu şartları bize hazırlayan başta Adalet Bakanımız Abdulhamit Bey'e de ayrıca teşekkür etmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, Türkiye'de pek çok cezaevi var, bunlardan 13 tanesi kampüs cezaevi şeklinde, özellikle Tarsus'taki de kampüs cezaevi şeklindedir. Tutukluların tamamının 1/3'ü bu kampüs cezaevlerinde kalmakta. Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk diyor ki: "Efendiler, cezaevleri sorunu çok önemlidir, kişisel özgürlüğü kaldırılan vatan evlatlarının ceza süresi sonunda topluma yararlı olarak yetiştirilmesi gerekmektedir." İşte, Adalet Bakanlığımız da bu şiarla hareket ederek özellikle günümüz şartlarına uymayan, modernize olmayan 347 tane cezaevini kapatmış durumda; Allah razı olsun kendilerinden. Bizim, orada, özellikle Tarsus'ta gördüğümüz manzara hakikaten takdire şayan bir durum çünkü oralarda -şimdi resimlerle de göstereceğim size- daha ilk girişten ta cezaevleri koğuşlarına kadar girdik, hiçbir yeri bizden gizlemediler ve insani bir durumun olduğunu görmüş oluyoruz. Şöyle bir gösterecek olursam, burada tüm modernize şartlar gerçekleştirilmiş durumda. SEGBİS sistemi denilen bir sistemle de cezaevlerinden mahkemeye gidemeyen tutukluların ve hükümlülerin direkt olarak hâkimle görüşebilmeleri sağlanmış durumda, bu da takdire şayan bir durum. Gerçekten, boş vakitlerini, işte, spor faaliyetleri... Yine orada eğitim sistemleri, tutukluların çalışmalarıyla ilgili görüntüler. Bir şekilde cezaevleri, günümüz şartlarına uydurulmuş şekliyle karşımıza çıkıyor.

Personelin davranışlarının denetlenmesi için her yıl hizmet içi eğitim yaptıklarını ifade ettiler. Bunların, hükümlü ve mahkûmların, günün her saatinde, mesai saati olmaksızın, her dakika avukatlarıyla görüşmelerinin sağlandığı ifade edildi. Noter hizmetlerinin mesai saatleri dâhilinde verildiği söylendi.

Kültür faaliyetleri çok önemli. Kütüphaneden her dakika faydalanabilmekteler. İyileştirme

faaliyetleri önemli. Hatta burada biz TUS yani Tıpta Uzmanlık Sınavı'na girenlere, açık öğretim fakültelerinde okuyanlara her türlü imkânın sağlandığı bir ortamı gördük. Disiplin cezaları ve ödüllendirmeleriyle de dikkat çekiyor. Özellikle ödüllendirmelerde pembe odaların dahi olduğunu görebildik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSMAİL TAMER (Devamla) – Başkanım, bir dakika daha müsaade ederseniz toparlayacağım.

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Tamer.

İSMAİL TAMER (Devamla) – İyileştirme faaliyetlerinin yanında disiplin cezaları, salıverme... Özellikle sağlık konusunda biraz sıkıntı vardı, hastane yapılmış ama tam olarak faaliyete geçmemiş, konuda da ben bir doktor olarak neler yapabileceklerini ifade ettim. Yakın bir zamanda -onu da takip edeceğiz- eminim ki oradaki o problem de ortadan kalkacaktır diye düşünüyoruz.

Yine, yardım ve bağışlar söz konusu oldu. Bunu bir doktor olarak “Yardım ve bağışlar cezaevinde nasıl olabilir?” diye sorduğumda oradaki kimsesizlere, fakirlere, kimsesi olmayanlara dışarıdan yardımlar yapılabilirdiğini ifade etmiş oldular. O açıdan da önemli olduğunu görüyorum.

347 cezaevinin kapatılması ayrı bir takdire şayan durumdu.

Yemeklerin aşevinde, özellikle yemekhanede steril şartlarda yapıldığını müşahade ettik. Çalışan insanların tamamının eldivenli ve boneli olduğu dikkatimizi çekti. Yani kısaca şunu ifade etmem lazım: Tarsus Cezaevi modern bir cezaevi şekliyle hizmet ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın Sayın Tamer, selamlayalım.

İSMAİL TAMER (Devamla) – Çok teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

Başkanım, size de ayrıca teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Gündem dışı ikinci söz, insan hakları ihlalleri hakkında söz isteyen İstanbul Milletvekilimiz Sayın Hüda Kaya'ya aittir.

Buyurun Sayın Kaya. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

2.- İstanbul Milletvekili Hüda Kaya'nın, insan hakları ihlallerine ilişkin gündem dışı konuşması

HÜDA KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekillerimiz; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi raporuna göre, Türkiye sicili en kötü ülkelerden biri. 2016 raporuna göre 77 olan hak ihlali, AİHM'e yansıyan yönüyle 2018 yılında 140'a yükseldi; buna benzer örnekler çok.

Değerli vekilimiz, biraz önce, bir heyet hâlinde Mersin Tarsus Cezaevine yaptığımız ziyaretten bahsettiler. Değerli arkadaşlar, Tarsus Cezaevi, bir kompleks şeklinde çalışmalarını sürdürüyor. Evet, vekilimizin dediği gibi, gittik, ziyaret ettik. Beton ve imar açısından, bir mahkûm için -annesinden, babasından, eşinden, çocuklarından, sevdiklerinden, özgürlüğünden, toplumdan, sokaktan, doğadan koparılmış- en iyi badanalarla badanalanmış dört duvarın ve sadece demirlerden oluşmuş kapıların arkasındaki bir yaşam güzelleştirilemez arkadaşlar. Önce hukuk, önce adalet... İnsanlar susuz, insanlar 40-50 derece altında klimasız; duvarların ve demirlerin çektiği güneşin geceleyin verdiği o cehennemî sıcakta annelerin yanındaki çocuklar, bebekler, mahkûmlar kriz geçiriyorlar, nefes alamıyorlar; biz bunlara da şahit olduk. Öyle, dört duvar, kompleks, koridorlar, badanası güzel diye bu ülke özgür değil, adalet gerçekleşmiş olmuyor. 300 küsur cezaevinin kapatılması, küçük ya da miadını doldurmuşların kapatılarak yerine binlerce kişiyi alacak cezaevlerinin yapılması ve inşaatlarının sürmesi Türkiye'miz adına, ülkemiz adına maalesef umut verici bir gelecek göstermiyor bizlere.

Değerli arkadaşlar, bakın, özgürlükten, adaletten bahsediyoruz. Diyarbakır'da binlerce insana sivil cuma namazı kıldırıldığı için imam Abdülkadir Anar hakkında verilen ceza, altı yıl üç ay

hapis cezası onaylandı. Niye? Kürtçe hutbe okuduğu için.

Siirtli bir kadına TÜİK'in kendisine sorduğu sorulara Türkçe cevap veremediği için 55 bin lira para cezası verildi arkadaşlar.

Yine, değerli arkadaşlar, bir okulda okul müdürünün öğretmene sözü: "Kürtçe seçmeli ders olabilir ama Kürtçe konuşamazsın." denilerek Giresun'a sürgüne gönderilen bir öğretmen var arkadaşlar. Bunun gibi yüzlerce, binlerce örnek dolu.

Bakın, bugün dördüncü gün. Hani daha evvel de burada bahsetmiştim, Merve Demirel. Yüksel'de insan haklarıyla alakalı fikrî, politik eylem yaptı diye gözaltına alınan, İçişleri Bakanının hedefe koyduğu; bir polisin fiziki, görüntülü tacizine maruz kalan başörtülü bir kızımız. Merve Demirel bugün dördüncü gündür gözaltında ve bugün, bir dört gün daha gözaltı süresi uzatıldı ve gözaltında başörtüsü başından çıkarıldı, başörtüsü kendisine verilmiyor arkadaşlar.

Evet, değerli arkadaşlar, 28 Şubatta kızlarımla beraber yargılandığımız, cezaevinde yattığımız günlerde 16 yaşındaki kızımın yargılandığı maddelerden bir tanesi polise ıslık çalmaktı. Bugün ne yaşıyoruz? Bugün Ahmet Kanbal isimli bir gazeteci Kürtçe ıslık çaldığı için gözaltına alınabiliyor. Kürtçe ıslık çalması gözaltı sebebi olabiliyor.

Değerli arkadaşlar, insanlar ıslık çalsınlar. ıslığın dili olur mu? ıslığın rengi olur mu? Hangi müzikten, hangi melodiden olursa olsun, insanlar eğer bir ülkede özgürce ıslık bile çalamıyorlarsa biz cezaevlerinin beton yapılarıyla övünemeyiz arkadaşlar. Bizim sorumluluğumuz, özgürlükleri büyütmek, barışı gerçekleştirmek, adaleti yaşamaktır. Ülkemizde insanlarımızın nefes alabileceği bir geleceği hep birlikte inşa etmemiz gerekmektedir arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin Sayın Kaya.

HÜDA KAYA (Devamla) – Çok teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, bakın, bir de biliyorsunuz son günlerde, ülkemizi en tepeden -her kademedede- yönetenlerin son derece şiddetli nefret dilleri, ötekileştirici dilleri halkımızda çok farklı

yansımaları sebep olmaktadır ve son dönemlerde özellikle, Türkiye vatandaşı olmayan, başka ülkelerden bir şekilde ülkemize gelmiş olan göçmenlere karşı büyük bir düşmanlık ve nefret kampanyasına dönüşmektedir. Bakın, Araplara, Suriyelilere yapılanları saymıyorum; ülkemiz içinde kendisi gibi düşünmeyen, konuşmayan, yazmayan herkese -müzik yapanlara, sanatçılara, gazetecilere, akademisyenlere, politikacılara- yapmadığını bırakmayan bir iktidar zihniyetinin ülkemizi getirdiği noktada, toplumda, Gazze'den gelen, bakın, Gazze'den gelen genç bir kadın diyor ki: "Ben, burada gördüğüm nefreti, göçmene düşmanlığı Gazze'de bile görmedim."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayalım Sayın Kaya.

HÜDA KAYA (Devamla) – Ülkemizin bu nefret dilinden uzaklaşarak hep beraber, birlikte huzur, güven ve barış içinde yaşayacağımız günleri yine bizler gerçekleştirmek durumundayız.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, Bulgaristan Türklerinin Türkiye'ye göç etmesinin 30'uncu yıl dönümü münasebetiyle söz isteyen Bursa Milletvekilimiz Sayın Yüksel Özkan'a aittir.

Buyurun Sayın Özkan. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

3.- Bursa Milletvekili Yüksel Özkan'ın, Bulgaristan Türklerinin Türkiye'ye göç etmesinin 30'uncu yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

YÜKSEL ÖZKAN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, sevgili izleyiciler; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, ayrıca, söz verdiğiniz için size teşekkür ediyorum.

Osmanlı Devleti'nin Balkanlardan çekilişinin ardından, başta Bulgaristan olmak üzere, Balkan ülkelerinde mevcut hükûmetler yaşayan Türk ve Müslümanlara yönelik sistematik olarak asimilasyon ve baskı politikaları izlemişlerdir. Bulgaristan'da Türklere karşı yıllardır süren asimilasyon politikaları 1980'li yıllarda yoğunlaşmış ve 1984'te doruğa ulaşmıştır. Bulgaristan

Türklerinin 1989 yılında ana vatan Türkiye'ye zorunlu göçünün üzerinden tam otuz yıl geçti. "Soya dönüş" başlığı altında Bulgaristan Türklerinin isimleri zorla Bulgarlaştırıldı; Türkçe konuşmaları, dinî inançları ve ibadetleri yasaklandı; mezar taşları kırılarak yerlerine haçlı taşlar dikildi, vefat edenlerin dahi isimleri kütüklerde Bulgar isimleriyle değiştirildi. Bu süreçte binlerce insan tutuklandı ve hapislere gönderildi; yüzlercesi öldürüldü, hatta 17 aylık Türkan bebek şehit edildi.

Totaliter Jivkov rejiminin acımasız, baskıcı, soykırım niteliği taşıyan asimilasyon politikaları nedeniyle Bulgaristan'da zorunlu göçün başladığı 24 Mayıs 1989'da -Haziran, Temmuz aylarında- evlerinden, işlerinden, sevdiklerinden, hatıralarından koparılan 345.960 soydaşımız vizesiz ana vatana geldiler. New York Times gazetesi gelen yoğun göçü şöyle özetliyordu: "Sonu gelmeyen araba, otobüs ve tren konvoylarıyla çeyrek milyon Bulgaristan Türkü, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra en büyük göçmen akınını son üç aydır Türkiye'ye gerçekleştiriyor. Demokrasiye geçiş döneminden sonra Bulgaristan'daki mevcut başbakan Türklerden özür dileyerek bu süreci kınamıştır.

Zorunlu göçün ardından otuz yıl geçmesine rağmen Bulgaristan Türklerinin oturma izni, çalışma izni, vatandaşlık, sosyal güvenlik gibi birçok sorunu hâlâ çözüm beklemektedir. Bilindiği üzere, Bulgaristan'dan göç eden vatandaşlarımızın sosyal güvenlik sorunları 1970'li yıllardan bugüne kadar hep birinci sorun olarak gündemde kalmıştır. 1968 Göç Anlaşması'nın 12'nci maddesiyle öngörülen sosyal hakların aktarılması konusu, Bulgaristan tarafının tutumu nedeniyle bir türlü gerçekleştirilememiştir. Bu önemli sorunun nispeten hafifletilmesi amacıyla çıkarılan 5754 sayılı Kanun'la zorunlu göçten etkilenen soydaşlarımız döviz bazında borçlanarak Bulgaristan'da geçen hizmetlerinin saydırılmasını sağlamış ve Türkiye genelinde yaklaşık 36 bin civarında vatandaşımız emekli olmuştur ancak bu kapsamda olup zorunlu göçün devamı olarak gelen ve 403 sayılı Kanun'a göre Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığına alınan soydaşlarımızdan yaklaşık 2 bininin borçlanma hakkının verilmemesi büyük bir haksızlığa sebebiyet vermiştir. Türkiye'de

çalıştıkları hâlde sigortası yapılmamış ya da geç yapılmış ve yaşları 70'e ulaşmış kişiler bugün emekli olamamaktadırlar. Bu durum eşitlik ilkesine, hakkaniyete, sosyal güvenlik hukukunun ruhuna aykırıdır.

Ayrıca, son aylarda, Bulgaristan Türklerinin 2022 sayılı Kanun'a göre almakta oldukları muhtaç maaşları durdurulmuştur. Gerekçe ise, şahısların, Bulgaristan devletinden gelip almadıklarına dair bir belge ibraz etmemeleridir. Oysa Bulgaristan makamlarına müracaatlarında, kırk sene önce vatandaşlıktan silinen kişilere resmî makamlarca herhangi bir belge verilmemektedir.

Diğer bir sorun ise, birçok soydaşımız hâlâ soyadı farklılığından dolayı İsim Denklik Belgesi sorunu yaşamaktadır. Türkiye'de doğmuş olmasına rağmen bir türlü vatandaş olamayan 3 kız kardeşin içler acısı bir hikâyesi var. Gizem 24 yaşında, Yaren 21, Lütfiye 18 yaşında. 3 kardeş Türkiye'de doğup büyüdü fakat Türkiye Cumhuriyeti kimliği kendilerinde hiç olmadı. 3 kardeşin annesi Gülcihan Hanım yıllar önce Bulgaristan'dan Türkiye'ye geldi, Türkiye'de 4 çocuğu dünyaya geldi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım.

YÜKSEL ÖZKAN (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Oğlu vereme yakalanıp tedavi edilemeyince hayatını kaybetti. 3 kardeşin en büyüğü Gizem kızımız ise şu an dinî nikâhlı, şimdiye kadar hiç oy kullanamadı, sigortasız yıllarca çalıştırıldı ve eğitim alamadı.

Bu çocuklar, 5901 sayılı Vatandaşlık Kanunu'na göre gerekli tüm niteliklere sahip olmalarına rağmen, hâlâ vatandaş olamıyorlar.

Değerli milletvekilleri, büyük göçün ardından tam otuz yıl geçmesine rağmen Bulgaristan Türklerinin birçok sorununun hâlâ çözüm beklemesi ülkemiz açısından son derece üzücü bir durumdur.

Değerli milletvekilleri, tarihî bilinçten yoksun bir kısım siyasetçi, yazar ve çizer, son zamanlarda Rumeli Türklerine yönelik bilinçli ya da bilinçsiz aşağılayıcı ifadeler kullanmaktadırlar. En son Başiskele AK PARTİ ilçe yöneticisinin sözleri kabul edilir değil, şiddetle kınıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özkan, tamamlayın.

YÜKSEL ÖZKAN (Devamla) – Ayrıca, bu saldırıların esas hedefinin Selanik doğumlu, cumhuriyetimizin kurucusu Başkomutan Gazi Mustafa Kemal Atatürk olduğu herkes tarafından bilinmektedir.

Saygılarımla. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederiz.

Değerli milletvekilleri, şimdi, sisteme giren milletvekillerimize yerlerinden birer dakika söz vereceğim, daha sonra sayın grup başkan vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

Sayın Topal...

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, Hatay ili Samandağ ilçesinde düzenlenen geleneksel Evvel Temmuz Festivali'nde Grup Yorum'un konser vermesinin İçişleri Bakanlığınca yasaklanmasına ilişkin açıklaması

SERKAN TOPAL (Hatay)- Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Hatay Samandağ ilçemizde, yirmi yıldır, temmuz ayının başında geleneksel Evvel Temmuz Festivali yapılmaktadır. Grup Yorum olarak bildiğimiz sanatçılar birçok defa bu festivale katılmış, herhangi bir olumsuzluk yaşanmadan konserlerini vermişlerdir. Ancak bu yılki konserleri İçişleri Bakanlığı tarafından yasaklanmıştır.

Buradan Sayın Soylu'ya sesleniyorum: Sayın Soylu, elinizi türkülerden çekin. Türkülerden korkanlar Hızır Paşalardır. Unutmayınız ki bu topraklarda tarih türkülerle yazılır, sevdalar türkülerle çığırılır. Türküler susarsa sevdalar biter.

Bakınız, Grup Yorum'un dizeleriyle sizlere sesleneyim:

“Sevmek demek kavga demek bilirim,

Türkü türkü, şiir şiir söylerim.

Senden uzak yaşamayı neylerim özlem özlem,

Neylerim yasak yasak, neylerim ayrı ayrı, neylerim.”

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Özkan...

2.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan’ın, 15 Temmuz’un asil bir milletin, kahraman bir liderin unutulmayacak direnişinin destanı olduğuna ilişkin açıklaması

HACI ÖZKAN (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

15 Temmuz, asil bir milletin, kahraman bir liderin unutulmayacak bir direniş destanıdır. Milletimiz Çanakkale ve Kurtuluş Savaşı’nda olduğu gibi 15 Temmuzda yine büyük bir inanç, azim ve kararlılıkla dinine, vatanına, özgürlüğüne ve hukuk düzenine sahip çıkmış, hain işgal girişimini Allah’ın inayeti, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın ve aziz milletimizin cesaretiyle bütün dünyaya örnek olacak şanlı bir direnişle bertaraf ederek o karanlık geceyi aydınlığa kavuşturmuştur. Şehitlerimizin bizlere emanet ettiği kutsal değerlerimize daima güçlü bir şekilde sahip çıkarak bu hain darbeyi unutmayacağız.

15 Temmuz şehitlerimizi ve tarih boyunca aynı ortak mukaddes değerlerimiz uğruna canlarını feda eden aziz şehitlerimizi rahmetle yâd ediyor, gazilerimize şükranlarımızı sunuyor, Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kaya’nın yerine Sayın Serter, buyurun.

3.- İzmir Milletvekili Bedri Serter’in, işsizlik rakamlarının gündemde olduğuna ilişkin açıklaması

BEDRİ SERTER (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yine işsizlik rakamları gündemde. Nisan ayı verilerine göre durum yine aynı, işsizlik yüzde 13,8. İşsiz sayısı, rakamlarla oynanmadıysa, hükûmete göre 4,1 milyon yani İzmir kadar. İşsizleri görmüyorsunuz ama devletin hangi kasasında ne kadar para var, gözünüzden kaçmıyor. Bugün bu Mecliste hâlâ, kurduğunuz kaynaklara alternatif arıyorsunuz. Merkez Bankasının, tabir

yerindeyse, kefen parası olarak sakladığı ihtiyat akçesine göz dikiyorsunuz ama esas kaynaklar aylardır, yıllardır işsiz olan bu ülkenin insanlarında. Genç işsizlik yüzde 23. Her 5 gençten 1'i işsiz. Son bir yılda 810 bin kişi işini kaybetti.

Benim bir teklifim var: İzmir'den başlamışken esas kaynakları turizm ve tarım olan Türkiye'de turizm kaynaklarını ve tarım kaynaklarını destekleyelim ve bu işsizliğe bir çare bulalım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

4.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, 15 Temmuz FETÖ darbe girişiminin 3'üncü yıl dönümüne ve FETÖ terör örgütüne karşı sürdürülen mücadeleye ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

15 Temmuz FETÖ ihanet şebekesinin dış destekçileriyle beraber kalkıştığı hain darbe ve işgal girişiminin 3'üncü yıl dönümünü hüznle ve bir o kadar da gururla idrak ettik. Her zaman olduğu gibi, şehitlerimize rahmet diledik, gazilerimize minnet duygularımızla sağlık ve esenlikler temenni ettik. O gece Sayın Cumhurbaşkanımızın ve milletimizin dik duruşuyla kazanılan bu eşsiz zaferin kalıcı olması için FETÖ terör örgütüne karşı sürdürülen mücadelemiz Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde her alanda kararlılıkla devam etmektedir. 15 Temmuz bize göstermiştir ki bu coğrafyada var olabilmek için devlet olarak, millet olarak güçlü olmak, bir ve beraber olmak zorundayız diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Durmuşoğlu...

5.- Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu'nun, 15 Temmuz FETÖ darbe girişiminin engellenerek milletimizin başlattığı ikinci kurtuluş mücadelesine ilişkin açıklaması

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Teşekkürler Sayın Başkan.

2016 yılının 15 Temmuz gecesi ülkemizin istikbalini korumak için uçakların, tankların, kurşunların karşısına dikilen kahraman milletimiz hain terör örgütü FETÖ'nün sözde darbe girişimini engelleyerek ikinci kurtuluş mücadelesini başlattı. Türkiye'nin en karanlık, en uzun gecesini aydınlık bir sabaha, millet destanına dönüştürelili tam üç yıl oldu. Eğer bugün burada

yeniden bir araya gelebiliyorsak bunu 251 kahraman şehidimize, 2.194 kahraman gazimize borçluyuz. “Korkma!” diye başlayan İstiklal Marşı’mızın her satırı 15 Temmuz gecesi yeniden yazıldı. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın çağrısıyla vatanımıza, bayrağımıza sahip çıkmak için sokakları, meydanları, havaalanlarını doldurarak darbecilere dur diyen aziz milletimize şükranlarımı sunuyorum. Kahraman şehitlerimize Allah’tan rahmet, gazilerimize sıhhat, afiyet ve uzun ömürler diliyorum. Allah’ım devletimize, milletimize böyle bir geceyi bir daha yaşatmasın. O 15 Temmuzı unutmayacağız, unutturmayacağız.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Bölünmez...

6.- İzmir Milletvekili Ceyda Bölünmez Çankırı’nın, 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü anma etkinliklerinin 3’üncü yıl dönümüne, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç’un Genel Kurulun 102’nci Birleşiminde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

CEYDA BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Dün cumhuriyet tarihimizin en kanlı darbe girişiminin 3’üncü yıl dönümü olan 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü’nün anma etkinliklerini gerçekleştirdik. O gece Genel Kurulda, milletvekillerimizle beraber buradaydık. Dün Cumhurbaşkanımız, genel başkanlar ve milletvekillerimizle 15 Temmuz özel gündemli birleşimde bir araya geldik. Parti temsilcilerinin konuşmaları sırasında CHP Grubu adına konuşma gerçekleştiren Sayın Engin Özkoç’un darbeyi lanetlemek yerine 15 Temmuz destanını itibarsızlaştırmak için âdeta provokatif bir konuşma yapması hepimizi derinden üzmüştür. İsterdik ki tek bir ağızdan 15 Temmuzun hatırasına Gazi Meclisimizin çatısı altında sahip çıkalım ama ne yazık ki bu feraseti ve birliği göremedik. Sayın Cumhurbaşkanımızın o karanlık gecedeki dik duruşu, milletimizin kahramanlığı ve cesareti hepimizin malumudur. Bu vesileyle bir kez daha şehitlerimize Allah’tan rahmet diliyorum, gazilerimize şükranlarımı sunuyorum, Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Filiz...

7.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, PKK'nın döşediği el yapımı düzeneğin patlaması sonucu şehit olan Piyade Uzman Onbaşı Ahmet Sinan Demircan'a Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

15 Temmuz günü Hakkâri Hakurk bölgesinde mayın arama tarama faaliyeti sırasında el yapımı patlayıcının infilak etmesi sonucu yaralanan Uzman Onbaşı Ahmet Sinan Demircan Van'da hastaneye kaldırılmış ancak kurtarılamayarak bugün şehit düşmüştür. Gaziantep'li hemşehrim olan şehidimiz ailesinin tek çocuğuydu. Allah'tan rahmet, kederli annesine, ailesine ve Türk milletine sabır diliyorum. Şehitler kervanına sen de katıldın Ahmet Onbaşı, mekânın cennet olsun. Vatanın bölünmez bütünlüğü, milletimizin birliği için Mehmet Akif'in İstiklal Marşı'mızda haykırdığı "Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda/ Şüheda fışkıracak toprağı sıksan şüheda." sözlerini teyit edercesine şehadet şerbetini içen şehitlerimiz, vatan size minnettardır.

Bu millete tuzak kuran PKK, FETÖ ve bütün terör örgütlerini lanetliyor, milletimizin yenilmeyeceğini belirtiyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Gürer...

8.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Meclisin halkın sorunlarını çözmek için var olduğuna ve bu sorunlar çözülmeden tatile girmemesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Emeklilikte yaşa takılanların sorunu çözülmeden, 3600 ek gösterge çıkarılmadan, emeklilerin intibak yasası çıkarılmadan, taşeronda kalanlara kadro verilmeden, geçici ve mevsimlik işçi sorunları çözülmeden Meclis tatile girmesin. Toplum yararına çalışanlar, kamudaki kiralık araç şoförleri, Karayollarından maaş alamayan işçiler, PTT, Millî Eğitim çalışanlarının sorunları çözülmeden, üniversiteli işçi sorunu aşılmadan, çırak ve stajyer, yaşlılık sigortası çıkarılmadan, sosyal güvenlik öncesi kadın doğum borçlanması çıkarılmadan Meclis tatile girmesin. Atanamayan öğretmen ve sağlıkçı, kanun hükmünde kararname mağdurları ve işsizlerin dertleri çözülmeden Meclis tatile girmesin. Çiftçi, esnaf, işsiz sorunları varken Meclis tatile girmesin. Meclis halkın sorunlarını çözmek için vardır, çalışmalıdır. 8 milyon işsiz varken Meclis

niye tatile giriyor?

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Adıgüzel...

9.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, MTA tarafından yapılan sondaj çalışmaları nedeniyle Ordu ili Fatsa ve Ünye ilçesi ile köylerinin içme suyunun kirlendiğine ilişkin açıklaması

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Ordu'nun Fatsa ve Ünye ilçelerinde Yukarıtepe, Yeşiltepe, Sudere, Şenyurt ve Sazcılar köylerinde maden arama çalışması için köylüye de haber vermeden yerleşim yerlerinin kenarında ve de yer yer içerisinde MTA tarafından sondaj yapılmaktadır. 50 metre arayla 200-300 metre derine yapılan sondajlarla, ayrıca her sondaj sahasına yol bulmak suretiyle bölge delik deşik edilmiştir, kayalar ve ağaçlar, zirai alanların ve evlerin üzerine yuvarlanmakta, hayati tehlike oluşturmaktadır. Bu beş köyün içme suyunu sağlayan tüm kaynaklar kirlenmiş ve bulanık akmaktadır. Bölgede zaten siyanürle işletilen bir altın madeni vardır. Bölgede yaptığım incelemede köylülerin bir talebi oldu, buradan aynen iletiyorum: "Oradaki kaynaktan aldığım bu suyu eğer iktidar vekilleri içebiliyorsa biz bu sondaja izin vereceğiz. Yok, içemiyorlarsa gelsinler bize destek olsunlar, hep beraber bu doğa katliamına son verelim."

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Aygun...

10.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, çiftçilere yağlı tohum desteğinin ödenmeyen kısmının ve sertifikalı tohum kullanım desteğinin ödenip ödenmeyeceğini Tarım ve Orman Bakanından öğrenmek istediğine, Diyarbakır Yenişehir Ziraat Odası Başkanı Süleyman İskenderoğlu'nun talebine ilişkin açıklaması

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Teşekkür ederim Başkanım.

Tarım Bakanına sesleniyorum: Çiftçimizin Tarım Kanunu'ndan doğan hakları olan ve Ramazan Bayramı öncesinde getirmemiz sonucu yüzde 70'i ödenen yağlı tohumlar desteğinin kalan yüzde 30'unu, yine sertifikalı tohum kullanım desteklerini ödemeyi düşünüyor musunuz? Ayrıca, hasat döneminin sonuna gelinmesine rağmen 2019 yılı çiftçi üretim destekleri hâlâ

açıklanmadı.

Yine, Diyarbakır Yenişehir Ziraat Odası Başkanımız Sevgili Süleyman İskenderoğlu'nun bizden talebi olan yazıyı aynen paylaşıyorum: "Yenişehir çiftçi ve üreticilerimizin geçen yıllardaki sulama borçlarından kaynaklanan faizlerinin silinip sulama birlikleri tarafından yapılandırma yapılmasını, iki ve üç eşit taksitle ürün sonuna yetiyecek şekilde bir yapılandırma, düzenleme ve faiz indirimi yapılmasını çiftçi ve üreticim adına sizlerden rica ediyoruz." Bu sorun sadece Diyarbakır Yenişehir'in değil, tüm Türkiye'deki çiftçilerin, enerji kullanan çiftçilerin sorunudur.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Gökçel...

11.- Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, Onuncu Kalkınma Planı'nda Mersin'e yapılacağı ifade edilen konteyner limanının yerinin On Birinci Kalkınma Planı'nda belirsiz bir hâl aldığına ilişkin açıklaması

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Plan ve Bütçe Komisyonumuz On Birinci Kalkınma Planı'nı görüşüyor. Onuncu Kalkınma Planı'nda Mersin'e yapılacağı ifade edilen konteyner limanına ilişkin ifade "On Birinci Kalkınma Planı'nda Doğu Akdeniz Bölgesi'nde Orta Doğu ve Orta Asya coğrafyasına çıkış kapısı olacak transit yük odaklı bir ana konteyner limanı inşa edilecektir." olarak değiştirilmiştir. Doğu Akdeniz 4 ili kapsayan geniş bir coğrafya olması sebebiyle konteyner limanının nerede yer alacağı belirsiz bir hâl almıştır. Mersinliler bu değişimi Mersin'in gözden çıkarılarak limanın başka bir ile kaçırılma girişimi olarak değerlendirmektedir. 27'nci Dönemde Parlamentoda Mersin'i temsil eden bütün milletvekillerinin bu konuda dikkatini çekiyorum. Mersin'e yapılacak bu yatırımın başka bir ile aktarılmasını asla kabul etmeyeceğimizi belirtmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Kılıç...

12.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, 16 Temmuz Vecihi Hürkuş'un vefatının 50'nci yıl dönümüne ilişkin açıklaması

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bugün Türkiye'nin ilk yerli uçağı Vecihi K-6'yı üreten Vecihi Hürkuş'un vefat yıl dönümüdür. Meşhur tayyareci Vecihi Hürkuş 1895 tarihinde İstanbul'da doğdu. Birinci Dünya Savaşı'nda uçak mühendisi olarak görev yaptı, 1917'de Kafkas cephesinde bulunduğu sırada düşman uçağını düşüren ilk pilot unvanını aldı. Mühendis ve pilot olarak ilk Türk uçağını imal ederek kendi eserini ortaya koydu. 1923 yılında Yunanlılardan kalan parçaları da kullanarak "Vecihi K-6" ismini verdiği uçağını uçurmuştur. 1930 yılında ikinci uçağını da yapan pilot daha sonra şehirlerarası uçuşunu da yapmıştır. 1931 yılında Türk Tayyare Cemiyeti yararına Türkiye turu düzenlemiştir.

Çalışmalarında birçok engellemelerle karşılaşmış, Ankara'da geçirdiği kaza sonucu Vecihi Hürkuş 16 Temmuz 1969 yılında GATA'da vefat etmiştir. Bugün Hürkuşların açtığı yollarda yürüyenler vardır, ruhları şad olsun.

BAŞKAN – Sayın İlhan...

13.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Kırşehir ilindeki sağlık personeli açığına ilişkin açıklaması

METİN İLHAN (Kırşehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Devletin bazı asli ve sağlamakla yükümlü olduğu görevleri vardır ki bunların en başında sağlık gelir. Devlet geleneğimizin en önemli sözlerinden biri olan "İnsanı yaşat ki devlet yaşasın." sözü de bu noktada oldukça anlam kazanmaktadır. Maalesef, gün geçtikçe sağlık alanındaki sorunlar da artmaktadır. Seçim bölgem olan Kırşehir'de başta doktor olmak üzere sağlık personeli alanında vatandaşlarımıza "illallah" dedirtecek oranda bir açık vardır. Örnek vermek gerekirse kadın doğum uzmanı sayısı önceden 7 iken şu an 2 doktor çalışmaktadır. Aktif çalışan göğüs hastalıkları uzmanı sayısı 2 ve aynı şekilde göz doktoru sayısı da 3'tür. 300 bin nüfusa sahip bir şehirde takdir edersiniz ki bu sayılar oldukça azdır. Sayın bakandan bir an önce Kırşehir'deki doktor açığını en aza indirmek için gerekli adımları atmasını rica ediyor ve bekliyoruz. Zira bu konunun takipçisi olacağımız unutulmamalıdır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Ceylan...

14.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, esnafın ekonomide yaşanan olumsuz gelişmelerden etkilendiğine ve kayıt dışı çalışan Suriyelilerin haksız rekabete neden olduğuna ilişkin açıklaması

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, sayıları 1,7 milyonu aşan esnafımız ekonomide yaşanan olumsuz gelişmelerden ciddi anlamda etkilenmiştir. Kira, stopaj, vergi, elektrik, su, doğal gaz, benzin ve iş gücü giderlerindeki fahiş artış nedeniyle esnafımız giderlerini karşılayamamakta ve her geçen gün borç batağına saplanmaktadır. Son yıllarda ülkemize akın eden Suriyelilerin kayıt dışı faaliyetlerinin denetimi tam yapılamadığı için esnaflarımız açısından bir haksız rekabet de söz konusudur. Bugün esnafımızın finansman ve kredi imkânlarına erişmekte de ciddi sorunları vardır. Anayasa'mızın "Devlet, esnaf ve sanatkârı koruyucu ve destekleyici tedbirleri alır." hükmüne göre esnaf ve sanatkârların korunması anayasal bir görevdir. Emekliliği gelmiş esnafa kolaylık sağlanmalı, SGK prim oranları düşürülmeli, sicillerine bakılmaksızın prim borcunu ödeyerek emekli olmaları için esnaflarımıza kredi imkânı sağlanmalıdır.

BAŞKAN – Sayın Bahşi...

15.- Antalya Milletvekili Feridun Bahşi'nin, özel güvenlik görevlilerinin sorunları ve çözüm önerilerine ilişkin açıklaması

FERİDUN BAHŞİ (Antalya) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Özel güvenlik görevlisi kardeşlerimizin o kadar çok sorunu var ki saymakla bitmez. Özel güvenlikçiler, özel güvenlik harçlarının kaldırılmasını veya sembolik rakamlara çekilmesini; ayrıca, şirketlerden, eğitim kurumlarından alınan harçların makul seviyelerde tutulmasını; kamu ve özel sektör ayrımı yapılmaksızın tüm özel güvenlik görevlilerinin özlük haklarının iyileştirilerek ortak uygulanmasını; özel güvenlikçi ücretlerinin ortak bir seviyede belirlenmesi ve uygulanmasını; temel eğitim ücretlerinin, eğitim kurumlarını ve adayları mağdur etmeyecek şekilde ortak belirlenmesini ve ücret farkının ortadan kaldırılmasını; yenileme eğitim ücretlerinin devletin eğitim

fonlarından veya özel güvenlik harç fonlarından karşılanmasını; özel güvenlik görevlilerinin ve sektör çalışanlarının fiilî hizmet zammından faydalandırılmasını; sağlık kurulu raporlarından alınan ücretlerinin kaldırılmasını istiyor.

Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Sümer...

16.- Adana Milletvekili Orhan Sümer’in, Adana ili Karataş ve Yüreğir ilçelerinde yaşanan elektrik kesintilerine ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Birçok sıkıntıyla baş etmeye çalışan Adana’nın bu sıkıntılarına şimdi de elektrik kesintileri eklendi. İl genelinde ve özellikle de Karataş ve Yüreğir ilçelerimizde sık sık elektrik kesintileri yaşanıyor. Sanayici mağdur, çiftçi mağdur, esnaf da mağdur. Vatandaşlar bırakın bu sıcakta klimayla serinlemeyi, diğer elektronik eşyalarını bile kullanamaz hâle geldi. Gidip gelen elektrikler günlük kullanılan elektronik cihazlara zarar veriyor, hatta birçok arızaya neden oluyor. Yerleşim yerlerinin üzerinden geçen yüksek gerilim hatları da can güvenliğini tehdit ediyor. Son olarak, iki gün önce Yüreğir ilçemizde kestiği ağaç dalının gerilim hattına çarpması sonucu bir vatandaşımız hayatını kaybetti. Dünyanın tüm modern kentlerinde bu hatlar yerin altından geçer. Adana üvey evlat mı?

Buradan yetkililere sesleniyorum: Adana’nın elektrik altyapısı ihtiyacını karşılayacak yatırımların yapılmasını, yüksek gerilim hatlarının da yerin altına alınmasını istiyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Aycan...

17.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan’ın, vakıf üniversitelerinin artan yeni dönem ücretlerine ilişkin açıklaması

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; vakıf üniversitelerinin yeni dönem ücretleri açıklandı, ücretler geçen yıla göre ortalama yüzde 20 artmış durumdadır. Bu, çok yüksek bir artıştır. Hiçbir ailenin yıllık geliri bu düzeyde artmamışken resmî

enflasyonun üstünde olan bu artışla eğitim ücretleri ödenemez hâle gelmiştir. Yıllık 100 bin Türk lirasını aşan eğitim ücretlerine barınma, gıda ve diğer harcamalar eklendiğinde ortaya çıkan rakamları vatandaşın yüzde 90'ının ödemesi imkânsız hâle gelmiştir. Bu durum ciddi bir fırsat eşitsizliğine ve adaletsizliğe dönüşmüştür. Ayrıca, yükseköğretim, Anayasa'mıza aykırı bir şekilde vahşi ticari bir faaliyet alanına dönüşmüştür. Eğitim kalitesini etkileyen bu durum geleceğimizi de karartmaktadır, acilen mücadele edilmelidir. Gençlerin umutlarını karartan fırsatçılara "Dur." denmelidir; eğitim maliyetleri sorgulanmalı, ücret artışlarına "Dur." denmelidir. Yükseköğrenim herkesin hakkıdır.

Teşekkür ederim, saygılar sunarım.

BAŞKAN – Sayın Kenanoğlu...

18.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, Elâzığ 2 No.lu Yüksek Güvenlikli Cezaevinde yaşanan hak ihlalleri ve işkence iddialarına ilişkin açıklaması

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Elâzığ 2 No.lu Yüksek Güvenlikli Cezaevinde yaşanan hak ihlalleri ve işkence iddialarının arkası kesilmiyor. Gece geç saatlerde siyasi tutsakların koğuşuna giriliyor ve gardiyanlar tarafından arama bahanesiyle bütün koğuş darmadağın ediliyor ve bu, rutin olarak yapılıyor. Buna itiraz edenler ise tek hücrelere atılıyorlar ve hücrelerde işkenceye devam ediliyor.

Şimdi, bu işkencelere yeni bir tanesi daha eklenmiş, o da zorla namaz kıldıрма. Bunu reddedenlere ise namaz vakitlerinde işkence yapılıyor. Bu durum Cezaevi Müdürüne iletiliyor yazılı dilekçeyle fakat Cezaevi Müdürü konuyu görmemezlikten geliyor. Konunun acilen Meclis Hükümlü ve Tutuklu Hakları Komisyonu tarafından ele alınması gerekiyor ve işkenceci gardiyan ve buna göz yuman Cezaevi Müdürünün görevinden uzaklaştırılıp yargılanması gerekiyor. Gereğini bekliyoruz ve konunun takipçisi olacağımızı da buradan beyan ediyoruz.

BAŞKAN – Sayın Kasap...

19.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, ekonomik krizin toplumun tüm kesimlerini etkilemeye devam ettiğine ilişkin açıklaması

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Ekonomik kriz toplumun tüm kesimlerini derinden etkilemeye devam ediyor. Kütahya’da binlerce esnafımız kepenk indirdi, birçok esnafımız mağdur. Türkiye genelinde yılın ilk yarısında 53 bini aşkın esnaf kepenk kapattı. Son beş yılda iflas eden esnaf sayısı 570 bine yükseldi. Takipteki KOBİ kredileri son bir yılda yüzde 91’lik artışla 51 milyar TL’yi aştı. TÜİK tarafından açıklanan verilere göre, işsiz sayısı geçen yılın nisan ayına göre 1 milyon kişi artarak 4 milyon 202 bin kişiye yükseldi. Gerçekte ise bu, 8 milyon civarında bir rakam.

Bu rakamlardan Kütahya da nasibini alıyor. Öyle ki Kütahya’daki işsiz sayısı her geçen gün artıyor, iktidar ise hâlimden memnun. Emet-Hisarcık taşıma ihalesi Ankara’da yapıldı, bor madeniyle ilgili, 500 kamyon sürücüsü mağdur oldu. İhale Ankara’da yapıldı. Kanseri olan Emet, Hisarcık ilçelerimiz, tozunu, cefasını çeken buradaki hemşehrilerimiz. Ama şu anda 500 kamyon esnafı, kamyon işçisi mağdur vaziyette. Yol kapanmış. Sefasını sürenler kimler? Böyle olmamalı diyorum.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Aydın...

20.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın’ın, Bursa ili Mustafakemalpaşa ilçesi Taşpınar köyü sakinlerinin 2/B arazileri nedeniyle yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması

ERKAN AYDIN (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bursa’nın Mustafakemalpaşa ilçesinin Taşpınar köyü sakinleri büyük bir mağduriyet içerisinde. İki yüz yıl önce kurulan köyde yaşayan vatandaşlar dedelerinden kalan tarlaları işledikleri için hapis cezasına mahkûm ediliyor. Köylülerin ekip biçtiği arazilerin bir kısmı 2/B’ye girerken bir kısmı ise girmede. 2/B kapsamına alınmayan arazilerin köylüler tarafından işgal edildiği gerekçesiyle 2 kişi dokuz ay hapse mahkûm edildi, 8 köylü hakkında işlem yapıldı, onlar da hapse girecekleri günü bekliyorlar. 3 bin nüfuslu köyün 2.500 kişisi cezaevine girme tehdidiyle karşı karşıya. Taşpınar köyü sakinleri “Biz dedelerimizden kalan arazilerde tarım yapıyoruz; biz,

bırakın ağacı bir çırpı bile kesmedik.” diyorlar. Gerek Tarım ve Orman Bakanlığının gerekse Adalet Bakanlığının bu konuya bir an önce çözüm getirip köylülerin mağduriyetini gidermesini talep ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Yaşar...

21.- Samsun Milletvekili Bedri Yaşar'ın, 7161 sayılı Kanun gereğince kamu müteahhitlerine tanınan haklara ilişkin açıklaması

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

1'inci ayın 17'si 2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda görüşmeleri tamamlanan, 1'inci ayın 18'i 2019 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 7161 sayılı Kanun'un 32'nci maddesiyle imalat girdilerinin fiyatlarında beklenmeyen artışlar meydana gelmesi nedeniyle 31/8/2018 tarihinden önce ihalesi yapılmış ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla devam eden sözleşmelere ilişkin olmak üzere kamu müteahhitlerine belirli haklar tanınmıştır. Bu haklar altmış gün içerisinde yazılı başvurma koşuluyla; bir, Hazine ve Maliye Bakanlığının görüş ve idarenin yazılı izniyle sözleşmenin feshi ve tasfiyesi; iki, Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü ve idarenin yazılı izniyle sözleşmenin devri; üç, Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınarak idare tarafından süre uzatımı. Söz konusu süreç yayım tarihi itibarıyla başlamış, 2019 tarihinde sona ermiştir. Yükleniciler geçen zaman içerisinde dilekçelerini yazılı olarak vermişlerdir. Süre uzatımı ve sözleşmenin devrine ilişkin taleplerle alakalı Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından görüş bildirilmesine karşın...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Gülüm...

22.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, İzmir ili Dikili ilçesinde Kadın Savunma Ağı'nın düzenlediği yaz kampına İzmir Jandarma Komutanlığının müsaade etmediğine ve bu konuyla ilgili gerekli koşulların sağlanması için yetkililere seslendiğine ilişkin açıklaması

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Kadın özgürlük mücadelesi içinde yer alan Kadın Savunma Ağı'ndan kadınlar İzmir Dikili'de kiraladıkları özel bir alanda 3'üncü kadın yaz kampı düzenlemek istediler fakat İzmir Jandarma Komutanlığı, güvenlik gerekçesiyle kampın iptal

talebini valiliğe bildirdi, valilik de uygun görerek etkinliği yasakladı. Bu yasak kararını kadınlar tanımadı ve hâlen kampı yapma konusunda ısrarcılar. Bu keyfî tutumdan bir an önce vazgeçilmesini, kadınların kampı yapmasının bütün olanaklarının sağlanmasını buradan talep ediyoruz. Devletin, valiliğin, jandarmanın görevi kadınların özgürlük mücadelesini engellemek değil, kadınların önünü açmak, kadın haklarının savunulmasının, özgürlük mücadelesinin önünü açmaktır. Buradan ilgili Bakanlığa, ilgili yetkililere de seslenmiş olalım: Kadın Savunma Ağı'nın kampının yapılması için gerekli koşullar sağlansın, resmî belgeler verilsin.

BAŞKAN – Sayın Şevkin...

23.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, kaçak ve sahte içkinin Çukurova bölgesinde ölümle sonuçlanan vakalara neden olduğuna ilişkin açıklaması

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Kaçak ve sahte içki kalpazanlıkları son dönemde yükselişe geçmiş ve özellikle Çukurova bölgesinde zehirlenmeyle başlayıp ölümle sonuçlanan vakalarda artış yaşanmıştır. Son yirmi gün içerisinde 17 kişi sahte içki zehirlenmesi sebebiyle hayatını kaybetmiş, çok sayıda kişi görme yeteneğini kaybetmiştir.

Görme yeteneğini kaybeden kişinin tedavi gördüğü Çukurova Üniversitesi Balcalı Hastanesi doktorları, metil alkolün 20 mililitresinin dahi hastayı kör edebileceğini ve öldürebileceğini, ciddi sakatlıklara neden olabildiğini belirtmiştir.

Metil alkol yani sahte içki, son yirmi gün içerisinde Mersin'de 8, Adana'da 5, Niğde'de 1 kişinin yaşamını yitirmesine sebep olmuştur. Yine, Balcalı Hastanesinde ve Adana civarı illerde, kaçak ve sahte içki zehirlenmesi nedeniyle tedavi altında hastalar olduğu bilinmektedir.

Vergi artışına bağlı olarak fiyatların yükselmesinin ve hayat pahalılığının merdiven altı piyasayı hareketlendirdiği bilinmektedir...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Değerli milletvekilleri, sisteme giren diğer arkadaşlarımızdan geri kalanların, ben, gün

içerisinde belirli aralıklarla 60'a göre söz taleplerini karşılayacağım.

Şimdi, bu sözleri gerçekleştirdik, sayın grup başkan vekillerinin söz taleplerini karşılıyorum.

Sayın Türkkkan, buyurun.

24.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkkan'ın, PKK tarafından araziye yerleştirilen patlayıcıya basarak hayatını kaybeden 8 yaşındaki Ayaz Güloğlu ile 4 yaşındaki kardeşi Nupelda Güloğlu'na Allah'tan rahmet dilediğine, 15 Temmuz FETÖ darbe girişiminin 3'üncü yıl dönümüne, işsizlik oranının arttığına, Akdeniz'de yaşanan olaylar hakkında Hükûmetin açıklama yapması gerektiğine ve AK PARTİ Başiskele İlçe Başkan Yardımcısı Süleyman Özkaraaslan'ın Kocaeli ilinde verdiği demece ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Nupelda ve Ayaz, 2 ufak çocuktan bahsedeceğim size, birisi 4 yaşında birisi 8 yaşında. PKK'nın yola tuzakladığı mayına bastılar ve hayatlarını kaybetti 2 yavru.

Benim bundan sonra merak ettiğim şu: Her dem barış güzellemleri yapan, insan haklarından bahseden, evlat sevgisinden bahseden, çiçek böcekten hiç ayrılmayan PKK seviciler nasıl bir tepki verecek? Buradan, milletimizden de rica ediyorum: Lütfen bunların tepkilerini takip edin. Sonra, onların insanlıktan, barıştan bahseden sözlerini alın, suratlarına çalın.

Dün 15 Temmuz hain terör örgütü FETÖ darbe kalkışmasının yıl dönümüydü. Burada 251 şehidimiz var, aralarında tanıdıklarımız, yakınlarımız var. Erol Olçok var, benim dostum; sevgili oğlu Abdullah var, can oğlu. Bütün toplumun üzerinde hassasiyetle durduğu, Özel Kuvvetlere yapılan baskında canını ortaya koyarak darbecilere karşı direnen Ömer Halisdemir var. Artık bunlar toplumun ortak değerleri hâline geldiler. Dün Ömer Halisdemir'in mezarı başında ailesi bir anma toplantısı yaptı, ne vali vardı ne belediye başkanı vardı ne de Niğde'den milletvekili seçilmiş 2 tane Adalet ve Kalkınma Partisi milletvekili arkadaşımız vardı. Aradan üç sene geçmesine rağmen, vefasızlığa bu kadar terk ettiğimiz bu kahramanları bizden on beş, yirmi sene sonra gelecek kuşak nasıl hatırlar, onu takdirlerinize arz ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Özür diliyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Türkiye’de işsizlik geçen yılın aynı dönemine göre bugün yüzde 9’dan yüzde 13’e yükseldi yani yüzde 50 daha arttı işsizlik. Geçen seneye göre bugün 1 milyon 116 bin kişi daha işsizler ordusuna katılmış bugün resmî kurumun yaptığı açıklamaya göre. Bugün Türkiye’deki toplam işsiz sayısı 4 milyon 202 bin. Burada kayıtlı olmayan işsizleri de koyduğunuz zaman bu rakamların korkunç bir mertebeye ulaştığını, 7-8 milyonlara vardığını rahatlıkla söyleyebiliriz. İşte, başından beri ısrar ediyoruz, beceremediğiniz ekonomi yönetiminiz yüzünden daha önce -fazla değil- üç sene evvel “Her 4 gençten 1’i işsiz.” derken şu anda bu rakamı her 3 gençten 1’i işsiz diye revize etmek zorunda kaldık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Türkkan.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Ben buradan, hükûmet eden, Adalet ve Kalkınma Partisinin de Mecliste destek verdiği Hükûmetimize sormak istiyorum: Hükûmetin, Akdeniz’de yaşanan bunca olaya karşılık herhangi bir acil eylem planı var mı veya sessizce bu olanları seyretmek Türkiye’nin ne kadar daha devam edeceği bir strateji, bir siyaset olacak; bunu merak ediyorum. Bu konuda Dışişleri Bakanlığı, Millî Savunma Bakanlığı Meclisi bilgilendirme gereği duymakta mıdır yoksa bunu sadece ve sadece sessizlikle geçirterek sonunda karşılaşacağımız çok kötü bir sürprize karşı milleti, devleti hazırlıksız bırakmak mıdır amaç; bunu öğrenmek istiyorum.

Burada geçen hafta cereyan eden bir olaya da değinmek istiyorum müsaade ederseniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Türkkan.

Buyurun.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Benim milletvekilliğini gururla yaptığım Kocaeli’de Adalet

ve Kalkınma Partisi Başiskele İlçe Başkan Yardımcısı Sayın Süleyman Özkaraaslan bir demec vermiş, demiş ki: “1989’da gelen Bulgar -kelime aynen böyle- ve 1950’de gelen Selanik dönmelerini de Suriyelilerle beraber gönderelim mi çomarlar?” Aynen ifade bu. Öncelikle, bu yöneticiyi edebe davet ediyorum, biraz da tarih okumaya davet ediyorum, Türkiye tarihini, Osmanlı tarihini öğrenmeye davet ediyorum.

Rumeli ve Balkanların fethi 1353 yılında Müşir Süleyman Paşa’nın Çimpe Kalesi’ne çıkmasıyla başlar yani 669 yıldır orada hâlâ uç beyliği yapan, sancak beyliği yapan Türk soydaşlarımız var. Bunların bir kısmını 1912’de, Balkan Savaşı sonrasında arkalarından Sırp, Bulgar ordularının kovalamasıyla 1,5 milyon kişi olarak başlayan sürgün, göç 500 bin kişi olarak tamamlanmıştır Türkiye’de.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son olarak uzatıyorum, lütfen tamamlayalım Sayın Türkkan.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Dünya tarihinin en büyük soykırımıdır bu. 1 milyon kişiden fazlası telef olmuştur, Bulgar ve Sırp çeteleri tarafından yok edilmiştir. Daha sonra, 1923’teki - Müslüman değişimidir onun ismi; bakın, o “mübadil” ismi din değişimidir, millet değişimi değildir- Balkanlarda yaşayan Müslümanlar ile Türkiye’de yaşayan gayrimüslimlerin, Rumların Yunanistan’la beraber mübadele edilmesiyle sonuçlanan bir mübadeledir o. Oradan gelenlerin hepsi de Müslüman Türk’tür, o toprakların terk edilmesiyle o dönemde orada sancak beyliği yapan Türk’tür. Daha sonra, 1950’de Serbest Göç Anlaşması’yla Türkiye’ye gelen insanlar vardır. 1989’da gelenler de Bulgar değil, Bulgaristan’da yaşayan Türklerdir. Bu konunun toplumda infiale sebep olduğunu bizzat hatırlatmak istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın Sayın Türkkan.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bu arkadaşımızın sadece bizler tarafından değil Adalet ve Kalkınma Partili yönetici arkadaşlarımız tarafından da uyarılmasını, hatta ve hatta bir adım daha

ileriye geçerek, onlara biraz Türk tarihi ve Osmanlı tarihi konusunda bazı vazinasihatlerde bulunmasını rica ediyorum.

Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Söz sırası, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sayın Akçay'da.

25.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Brüksel'de gerçekleşen Dış İlişkiler Konseyi toplantısı sonuç bildirgesinde yer alan Türkiye'nin Doğu Akdeniz'deki hidrokarbon kaynaklarına ilişkin faaliyetlerinin yasa dışı olduğuna dair karara, PKK terör örgütünün döşediği el yapımı patlayıcıya basarak hayatını kaybeden 8 yaşındaki Ayaz Güloğlu ile 4 yaşındaki kardeşi Nupelda Güloğlu'nun ailesine başsağlığı dileğinde bulunduğuna ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Avrupa Birliği üyesi ülkelerin dışişleri bakanlarının katılımıyla Brüksel'de gerçekleşen Dış İlişkiler Konseyi Toplantısı'nda bir sonuç bildirgesi yayınlandı. Bildirgede, Türkiye'nin Doğu Akdeniz'deki hidrokarbon kaynaklarına ilişkin faaliyetlerinin yasa dışı olduğu, AB'nin bu duruma yönelik çeşitli kararlar aldığı belirtildi. Dışişleri Bakanlığımız, AB'nin aldığı bu kararın, Türkiye'nin Doğu Akdeniz'deki hidrokarbon faaliyetlerini sürdürme yönündeki kararlılığını hiçbir şekilde etkilemeyeceğini açıkladı. Kamuoyuna yansıyan bilgilere göre Türkiye dördüncü sondaj gemisini de bölgeye göndermektedir. Şimdiden hayırlı uğurlu olsun, başarılar diliyoruz. Doğu Akdeniz'le bağı olmayan Amerika Birleşik Devletleri, İngiltere, Fransa, İtalya ve Almanya hiçbir hukuki hakkı olmadan orada cirit atarken Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ve kıta sahanlığımızda arama yapmamızı hiçbir güç engelleyemez. Doğu Akdeniz'de yaşanan gelişmeler sadece birkaç doğal gaz kaynağına sahip olma yarışı değildir, Türkiye'nin egemenlik haklarına sahip çıkma, Kıbrıs'ta Türk varlığının ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin hak ve hukukunu garantiye alma ve uluslararası hukuku işletme faaliyetidir. Tüm dünya bilmelidir ki Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti yalnız değildir. Türkiye uluslararası hukuktan doğan bu hakkından asla vazgeçmeyecek, ülkemizin menfaatleri doğrultusunda arama ve sondaj çalışmalarına devam edecektir. Bu konuda yapılacak çalışmalarda ve faaliyetlerde de başarılar diliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edelim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, Ovacık Bilgeç köyü Çakılıyayla mezrasında bölücü terör örgütü PKK tarafından araziye yerleştirilen patlayıcıya basan 8 yaşındaki Ayaz Güloğlu olay yerinde hayatını kaybetmiş, 4 yaşındaki kardeşi Nupelda Güloğlu da daha sonra maalesef hayatını kaybetmiştir. Başta ailesine, yakınlarına ve milletimize başsağlığı diliyorum ve bu kadar vahşiyane eylemleri yapan terör örgütünü bir kez daha lanetliyorum. Çoluk çocuk demeden tüm vatandaşlarımızın hayatına kasteden, kundaktaki bebeğe kurşun sıkan PKK terör örgütünü ve bunlara destek veren yerli iş birlikçileri ile destek veren yabancı ülkeleri bir kez daha şiddetle kınıyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Söz sırası, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Oluç'ta.

Buyurun.

26.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, TÜİK'in açıkladığı nisan ayı işsizlik verilerine, Cumhurbaşkanlığı sitesinde "10 Soruda 15 Temmuz Darbe Girişimi ve Fetullahçı Terör Örgütü" başlığıyla yer alan metne, Dersim'in Ovacık ilçesinde meydana gelen patlamada hayatını kaybeden Ayaz Güloğlu ile kardeşi Nupelda Güloğlu'nun ailesine başsağlığı dileğinde bulunduğu ve konunun araştırılması için Meclis araştırması önergesi vereceklerine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Önce, işsizlik rakamlarıyla ilgili birkaç cümle etmek istiyorum. TÜİK bu sabah nisan ayı işsizlik verilerini açıkladı. İşsiz sayısı 4,2 milyon, işsizlik oranı yüzde 13 resmî verilere göre. Mevsimsel etkiden arındırıldığında bu oranın yüzde 13,8'e çıktığını görüyoruz yani işsizlikte bir azalma görünmüyor. Baktığımızda son aya, tarım, inşaat, turizm gibi mevsimsel sektörlerde 400 bin kişi iş bulmuş görünüyor TÜİK verilerine göre ama mevsimsel etki yine arındırıldığında istihdam 74 bin azalmış görünüyor. Genç işsizliği yüzde 23,2 yani neredeyse her 4 gençten 1'i işsiz. Son bir yılda işsiz sayısı 1,1 milyon artmış görünüyor.

Şimdi, iktidar partisi bugüne kadar işsizliği tek haneye indireceğini hep ifade etti. Bir yıldan uzun bir süredir işsizlik iki haneli ve önümüzdeki günlerde burada, Genel Kurulda görüşülecek

olan On Birinci Kalkınma Planı'nda da işsizlik hedefi yüzde 9,9 olarak tespit edilmiş ama hatırlatmak istiyoruz, bundan bir önceki kalkınma planında, Onuncu Kalkınma Planı'nda 2018 için işsizlik hedefi yüzde 7,2'ydi. Bugünkü rakamlara baktığımızda bu hedefler ile gerçeklerin uyuşmadığını görüyoruz ve gençleri işsizlik, yoksulluk ve geleceksizlik sarmalında tutan ekonomi politikalarını bu iktidar sürdürmeye devam ediyor. Sormak istiyoruz: S400'ler ve F35'lerle mi siz gençlere iş alanı yaratacaksınız? Böyle olmadığını elbette hepimiz biliyoruz.

Şimdi, 16 Temmuzdayız, 15 Temmuzla ilgili Cumhurbaşkanlığı sitesinde bir belge var "10 Soruda 15 Temmuz Darbe Girişimi ve Fetullahçı Terör Örgütü" başlığıyla, Cumhurbaşkanlığı amblemiyle.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edelim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Orada 29'uncu sayfada şöyle bir cümle var yani biz söylediğimiz zaman bu cümleyi çok tuhaf karşılıyorsunuz fakat Cumhurbaşkanlığı armasının olduğu yerde bu cümle var, diyor ki: "FETÖ'nün Suçla İlgili Aktiviteleri Nelerdir? Ergenekon, Balyoz, KCK, Selam-Tevhid, Tahşiye, Askerî Casusluk davalarında sahte delil ve kurgu mahkemelerle rakiplerini tasfiye ettiği ortaya çıktı." KCK... Bunu bir kenara koyuyorum. Güzel yazmışlar, buna bir itiraz yok. Şu anda eski genel Başkanımız Selahattin Demirtaş'ın Sincan'da duruşması var. Ben sabah oradaydım, izledim biraz. Yargılandığı davayla ilgili birçok iddia var bu söylediğime dair, ben bir tanesini hatırlatacağım. Şimdi Mercek adlı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Mercek adlı gizli tanığın 2009 yılında verdiği sözde bir ifadeye göre KCK'den talimat aldığı söyleniyor ve buna bağlı olarak Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı bu iddiayla Sayın Demirtaş'ı tutuklatıyor iki yıl sonra. Şu anda yargılandığı mahkeme ısrarla Mercek adlı tanığın kim olduğunu soruyor Diyarbakır'a ve sonunda, iki yıl sonra

Diyarbakır'dan cevap geliyor ve diyorlar ki: "Mercek isimli bir kişi, bir tanık yoktur." Yok yani. Bunun üzerine, bunun verdiği gizli ifade üzerine tutuklanıyor Sayın Demirtaş. Diyarbakır savcılığı diyor ki: "Böyle bir tanık yoktur." İlginç, Demirtaş'ın yargılandığı şu andaki o fezlekeyi gönderen Savcı Uğur Özcan. Nereden tutuklanıyor? FETÖ'den tutuklanıyor. İşte biz bunu söylüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin.

Arkadaşlar, salondaki uğultuyu keselim lütfen.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Biz bunu söylüyoruz. Biz söylediğimiz zaman özellikle Adalet ve Kalkınma Partisi sıralarından homurdanmalar geliyor. Bizim söylediğimizin doğru olduğunu Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı son verdiği cevapla da bir kez daha doğrulamış oluyor. Yetmiyor, buyurun Cumhurbaşkanlığı sitesindeki belgede bu görünüyor. Bu davalar hem Sayın Demirtaş hem Sayın Figen Yüksekdağ ve diğer milletvekillerimiz hakkında açılmış olan davaların, düzenlenmiş olan fezlekelerin çok önemli bir kısmı FETÖ terör örgütü iddiasıyla tutuklanmış olan savcı ve hâkimler tarafından düzenlenmiştir. Net olarak bu ortadadır, bir kez daha ortaya çıkmıştır, onu söylemek istedim.

Son olarak, Dersim ili Ovacık ilçesinde dün meydana gelen bir patlamada 2 çocuğumuzu yitirdik 8 yaşındaki Ayaz Güloğlu ve 4 yaşındaki Nupelda Güloğlu. Başsağlığı diliyoruz aileye, sabır diliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Tamamlıyorum.

Başsağlığı ve sabır diliyoruz aileye. Çok acı bir şey. Acılarını gerçekten yürekten paylaşıyoruz. İlin milletvekili Sayın Alican Önlü bugün cenazeye de katıldı, orada aileleriyle de görüşmeler yapıyor.

Türkiye'de yaşanan sorunlardan dolayı çocukların hayatlarını bu şekilde kaybetmesi ilk

değil elbette, inşallah son olur diye düşünüyörüz. Çok büyük acı veriyor masum çocukların bu şekilde hayatlarını kaybetmeleri.

Bu konunun araştırılması için önümüzdeki günlerde Meclise de bir araştırma önergesi indireceğiz, bunu tartışmak istiyoruz bizler de. O zaman herkesin bu konudaki tavrını bir kez daha görmüş olacağız.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki.

Değerli arkadaşlar, bazı arkadaşlarımız ikili üçlü konuşmalarla salonda uğultuya neden oluyor. Rica ediyorum, yani bunu tekrarlamaktan da üzüntü duyduğumu ifade ediyorum. Bu konuşmaları bir bitirelim arkadaşlar, bitirelim. Dışarıda, kuliste çaylarınız benden olabilir, içebilirsiniz ama konuşmacı arkadaşlarımızın, ben en azından onların insicamlarının bozulmamasını sağlamakla da yükümlüyüm.

Şimdi söz sırası Cumhuriyet Halk Partisi Gurubu adına Sayın Özkoç'ta.

27.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Murat Dağı'nda siyanürlü altın aranmasından vazgeçilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Murat Dağı Batı Anadolu'nun en yüksek dağlarından biridir. Çok yoğun bir orman varlığına, zengin bitki çeşitliliğine, jeotermal kaynaklara sahiptir. Memleketim Sakarya'da, Karadeniz'e karışan Sakarya Nehri başta olmak üzere, birçok nehir Murat Dağı'ndan doğar ve beslenir. Sakarya, Gediz, Büyük Menderes, Salihli, Menemen, Küçük Menderes gibi birçok nehir ve akarsularla sulanır. Böylesine bereketli bir dağda siyanürlü altın aranmak isteniyor. Bölge, 1970'te 7,2 büyüklüğünde deprem meydana getiren Gediz-Emet fay hattının neredeyse üzerinde. Burada siyanür havuzu kurmak felakete davetiye çıkartmaktır. Deprem nedeniyle siyanür havuzlarında meydana gelebilecek parçalanma, siyanür ve ağır metallerin toprağa, suya karışması anlamına gelir. Altın arama için patlayıcıların patlatılması, her

yerinde dere ve nehirlerin doğduğu Murat Dağı'nda yatakların değişmesine, yer altına kaçmasına, kurumasına neden olur. Bu açık tehditlere karşı bölgede tarımı, içme suyumuzu, doğal hayatı, milyonlarca insanımızın yaşamını zehir edebilecek bir karara imza atıldı; altın işletmesi için ÇED olumlu raporu verildi. O hatadan dönülmesi için, raporun iptali için idare mahkemesine dava açıldı. Buradan bir kez daha uyarıyoruz: Vazgeçin. Son yıllarda tüm uyarılara rağmen gerçekleştirilen doğa katliamları birçok felakete, telafisi mümkün olmayan kayıplara yol açtı. Ders çıkarmalı, yanlıştan vazgeçmeliyiz. Murat Dağı'nın bereketiyle korunması için mücadelemizi sürdürmeliyiz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Söz sırası, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Muş'ta.

28.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, PKK terör örgütünün döşediği el yapımı patlayıcıya basarak hayatını kaybeden Ayaz Güloğlu ile Nupelda Güloğlu'nun ailesine başsağlığı dileğinde bulunduğu ve PKK terör örgütünü lanetlediğine, Abdulhakim Demir ile Vali Çevik'in PKK terör örgütü tarafından kaçırılması olayına, Adalet ve Kalkınma Partisi Başiskele İlçe Başkan Yardımcısı Süleyman Özkaraaslan'ın görevden alındığına, Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün Tunceli Ovacık ilçesi Bilgeç köyü Çakılıayla mezarı yakınlarında PKK terör örgütünün döşediği el yapımı patlayıcıya basarak yaşamını yitiren 8 yaşındaki erkek çocuğumuz Ayaz Güloğlu ve 4 yaşındaki kız çocuğumuz Nupelda Güloğlu isimli iki evladımıza Allah'tan rahmet diliyoruz, kederli ailelerine sabırlar diliyoruz.

Milletçe acımız büyük, bu iki yavrumuzun acısı yüreğimizi yaktı. İlgili Bakanlığımızdan aldığımız bilgiye göre, devletimiz acılı anne ve babaya destek olmak ve ailenin acısını paylaşmak için tüm imkânlarını seferber etmiş durumda.

Bu terör saldırısıyla bir kez daha gördük ki alçak teröristlerin hiçbir kutsalı yok. Geçmişte defalarca yaptıkları gibi yine savunmasız çocukları hedef alan PKK terör örgütünü lanetliyoruz. Ama hiç kimsenin şüphesi olmasın ki terörle mücadelemiz kararlı bir şekilde devam edecek,

devletimiz bu teröristlerin peşini bırakmayacak ve eninde sonunda çocuk katili PKK terör örgütü tamamen ortadan kalkacak ve onun destekçileri, yalakları, kurmalı sözcüleri yargı önüne çıkartılarak hesap verecektir. Burada Kuşluca Jandarma Karakoluna 3 kilometre mesafede bu el yapımı patlayıcı PKK'lı teröristler tarafından yerleştiriliyor; 8 yaşındaki erkek çocuğumuz olay yerinde vefat ediyor, 4 yaşındaki kız evladımız Jandarma helikopteriyle Elâzığ Fırat Üniversitesi hastanesine kaldırılıyor, tüm müdahalelere rağmen kurtarılamıyor.

Değerli milletvekilleri, hani bu sözde barışsever akademisyenler, bu sözde insan hakları savunucuları, bu sözde gazeteciler, bu sözde aktivistler neredeler? Bu sözde siyasetçiler neredesiniz? Neden sesiniz çıkmıyor? Bir de burada çok enteresan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edelim Sayın Muş.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Değerli arkadaşlar, meydana gelen patlama, sanki orada bir doğal afet olmuş, sanki doğal, kendiliğinden, natürel bir şeymiş gibi, olay böyle lanse ediliyor. PKK terör örgütünün döşediği EYP'de o çocuklar öldü. PKK, teröristler yaptı bunu. Bunu saklamanın, gizlemenin manası yok arkadaşlar. Açık açık söyleyeceğiz bunları, konuşacağız.

Bir de değerli milletvekilleri, bakın, aynı terör örgütü... Mezralar biliyorsunuz tekrar hayvancılığa açıldı. 2 çoban hayvancılıkla uğraşılıyor; Abdulhakim Demir, Vali Çevik, PKK terör örgütü tarafından kaçırılıyor, oradaki köylüler vatandaşlar, silahlı kuvvetler aramaya başlıyorlar, SİHA'lar, İHA'lar ve cansız bedenlerine ulaşıyorlar, kafalarına ve vücutlarına silahla ateş edilerek öldürülmüş. Bunlardan Abdulhakim Demir yüzde 50 engelli raporu olan, çobanlık yaparak yaşamını geçindiren, çocuğu olmayan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Muş, devam edelim.

MEHMET MUŞ (İstanbul) - ...480 lira da bu raporundan dolayı devletten maaş alarak yaşamını idame ettirmeye çalışan bir vatandaşımız. Vali Çevik isimli vatandaşımızın da 7 çocuğu

var, 1'i üniversitede okuyor, 1'i lise, 2'si ilköğretim okulunda okuyor. Bu da çobanlık yapıyor, bundan başka bir geliri yok. Değerli arkadaşlar, geride 7 yetim, 2 dul hanım kaldı.

PKK ciğersiz olduğu için Silahlı Kuvvetlerin karşısına çıkamayan, kalleşçe, silahsız, ekmeğinin peşinde koşan insanları kaçırarak yine bölgede korku, baskı oluşturmaya çalışan cani bir örgüt. Yürekleri olsa silahlı kuvvetlerin karşısına çıkarlar ama böyle yüreksizler bunlar.

Yine, kaçmak için de oradaki ormanlık alanları ateşe vererek duman çıkartarak SİHA'ların görüş açısından çıkmaya çalışmışlar. Ne yaparlarsa yapsınlar onlar hiçbir şekilde Silahlı Kuvvetlerin pençesinden kurtulamayacaklar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edelim...

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Bir de Sayın Başkanım, birkaç konuya açıklık getirmek istiyorum.

Az önce Sayın Türkkın'ın dile getirdiği bir ilçe başkan yardımcımızla alakalı... Bu ilçe başkan yardımcımız özür dilemiş, ilçe başkan yardımcılığı görevinden alınmış ve disipline sevk edilmiştir.

Bu sözleri kabul etmemiz mümkün değildir. Biz oradaki vatandaşlarımıza evladıfatihan olarak bakarız, onlar Osmanlı'nın uç beyleriydiler. Buralardan, Osmanlı oraları fethettikten sonra gittiler. Yıllarca oralarda Osmanlı'nın sancağını dalgalandırdılar. Balkanlar çöktükten sonra o süreçlerde çok büyük acılar yaşandı ve ana vatana döndüler. Dolayısıyla bizim için evladıfatihandır; bu ülkenin gelişmesinde, kalkınmasında büyük hizmetleri vardır. Bu sözleri kabul etmemiz mümkün değildir. Gereği de yapılmıştır.

Yine, Ömer Halisdemir'in kabri başında yapılan anma töreniyle alakalı... Burada resmî programlar pazartesi günü yapılmıştır. Buraya milletvekillerimiz, vali, il başkanımız, teşkilatımız, Savunma Bakan Yardımcısı katılmışlardır.

O bahsedilen program, ağabeyi tarafından organize edilen bir program, özel bir program.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Muş.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Dolayısıyla resmî programa tüm oradaki teşkilatımız, milletvekillerimiz, devlet erkânı katılmıştır. Sayın Adalet Bakanımız cuma günü bir ziyarette bulunmuştur Niğde'ye. Programını da kahramanımızın kabri başından başlatmıştır, babasını da ziyaret ederek başlamıştır. Bunlar bizim için kıymetlidir.

Genel Kurula teşekkür ediyorum.

Sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Özkoç, bir söz talebiniz oldu, buyurun; ondan sonra gündemimize devam edelim.

29.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, PKK terör örgütünün döşediği el yapımı patlayıcıya basarak hayatını kaybeden Ayaz Güloğlu ile Nupelda Güloğlu'nun ailesine başsağlığı dileğinde bulunduğu ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, atladığım bir konu oldu. Meclisten özür diliyorum.

Tunceli'nin Ovacık ilçesinin Bilgeç köyü Çakılıyayla mezarında 2 çocuğumuzun kaybedilmesi bizi derinden üzmüştür. Yakınlarına başsağlığı diliyorum.

Buradan Meclisimizin de bu konuyla ilgili gerçekten bir hassasiyet göstermesini temenni ediyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök'ün, Tunceli'de hayatını kaybeden Ayaz Güloğlu ile Nupelda Güloğlu'na, Hakkâri'de şehit olan Jandarma Astsubay Üstçavuş Cengiz Tokur'a Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Elbette terör olaylarında hayatını kaybeden tüm yurttaşlarımız ulusumuzun ortak acısıdır. Ben de Tunceli'de hayatını kaybeden bu 2 güzel kardeşimize başsağlığı diliyorum

ve terörü lanetliyorum nereden gelirse gelsin.

Dün de Hakkâri'de şehit olan Jandarma Astsubay Üstçavuş Cengiz Tokur'un ailesini ziyarete gittim. Kendisi bir ay önce evlenmişti. Kayınpederi benim oturduğum evin az ilerisinde bir apartmanın apartman görevlisiydi. Bir ay önce mutluluklarına herkesin tanık olduğu bu genç kardeşimizin aslında evlenme izni de vardı ama vatan aşkı ve vatan sevdası onu izin yaptırmaktan alıkoydu ve hakkı olduğu hâlde izne gitmedi. Böylesine kahraman evlatlarımız var ve şehit oluyorlar. Terörün vurduğu acıları o annelerin, babaların yüreğinde görmekten gerçekten büyük üzüntü yaşıyoruz. Türkiye Büyük Millet Meclisi, terör nereden gelirse gelsin, ister PKK ister DHKP-C ister IŞİD ister FETÖ ya da burada adını sayamadığım diğer terör örgütleri tarafından gerçekleştirilen her türlü terör eyleminin tam da karşısındadır, zaten görevimiz de bunlarla mücadele etmektir.

Ben hayatını kaybeden bütün şehitlerimize, yurttaşlarımıza tekrar Allah'tan rahmet diliyorum, ailelerine ve ulusumuza başsağlığı diliyorum.

Değerli milletvekilleri, şimdi gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının bir tezkeresi vardır, okutup bilgilerinize sunacağım:

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Tezkereler

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan'ın Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı Parlamenter Asamblesi Türkiye Delegasyonu üyeliğinden istifa etmesiyle boşalan üyelik için HDP Grubu Başkanlığınca bildirilen Ağrı Milletvekili Berdan Öztürk'ün üyeliğinin Başkanlık Divanında yapılan incelemede uyum görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/791)

12/7/2019

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan'ın Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı Parlamenter Asamblesi (AGİTPA) Türkiye Delegasyonu üyeliğinden istifa etmesiyle boşalan üyelik için;

28/3/1990 tarihli ve 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 2'nci maddesine göre Halkların Demokratik Partisi Grubu Başkanlığınca bildirilen ve mezkûr Kanun'un 12'nci maddesi uyarınca Başkanlık Divanında yapılan incelemede uygun görülen Ağrı Milletvekili Berdan Öztürk'ün üyeliği Genel Kurulun bilgilerine sunulur.

Mustafa Şentop

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının dört tezkeresi vardır, ayrı ayrı okutup oylarınıza sunacağım.

2.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanlığının Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde çalışabilmesine dair taleplerinin uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/792)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde çalışabilmesine dair bir talebi olmuştur. Başkanlığımızca uygun görülen bu talep İç Tüzük'ün 25'inci maddesi gereğince Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Mustafa Şentop

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu Başkanlığının Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde çalışabilmesine dair taleplerinin uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/793)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde çalışabilmesine dair bir talebi olmuştur. Başkanlığımızca uygun

görülen bu talep İç Tüzük'ün 25'inci maddesi gereğince Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Mustafa Şentop

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının Dilekçe Komisyonu Başkanlığının Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde çalışabilmesine dair taleplerinin uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/794)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Dilekçe Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde çalışabilmesine dair bir talebi olmuştur. Başkanlığımızca uygun görülen bu talep İç Tüzük'ün 25'inci maddesi gereğince Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Mustafa Şentop

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

5.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığının Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde çalışabilmesine dair taleplerinin uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/795)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Plan ve Bütçe Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde çalışabilmesine dair bir talebi olmuştur. Başkanlığımızca uygun görülen bu talep İç Tüzük'ün 25'inci maddesi gereğince Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Mustafa Şentop

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Erbay salonda mı? Onun da Muğla'daki şehitlerle ilgili bir talebi vardı.

Sayın Erbay, buyurun lütfen.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

30.- Muğla Milletvekili Burak Erbay'ın, şehit edilen Üsteğmen Emre Kargın ile Uzman Çavuş Süleyman Yasin Ağır'a Allah'tan rahmet dilediğine ve Dalaman Karaağaç bölgesinde çıkan orman yangınına ilişkin açıklaması

BURAK ERBAY (Muğla) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Muğla halkı olarak son günlerde yüreğimize ateş düşüren acı olaylar yaşadık. Bir hafta içinde 2 askerimizin şehadetiyle acıya boğulduk. Hemşehrilerimiz Dalamanlı Üsteğmen Emre Kargın ve Fethiyeli Uzman Çavuş Süleyman Yasin Ağır şehit oldular. Şehitlerimize Allah'tan rahmet, yakınlarına ve Muğla halkımıza başsağlığı diliyorum.

Yaşadığımız diğer acı olay da, telafisi yüzyıllar sürecektir olan son yıllarda Muğla'mızda yaşanan en büyük orman yangınlarıdır. Dalaman Karacaağaç bölgesinde başlayan Göcek, Taşbaşı ve Fethiye ilçelerimize kadar ilerleyen yangınlarda yaklaşık 400 hektar ormanlık alan ve canlılar yok olmuştur. Muğla halkımıza geçmiş olsun dileklerini iletiyor, söndürme çalışmalarında canla başla mücadele eden tüm personele teşekkür ediyorum.

Yangınların çıkış nedenlerinin ve müdahalelerde yaşanan eksikliklerin araştırılmasının takipçisi olacağız. Daha önce Muğla'mızda yanan ormanlık alanların talan edilerek yapılaşmaya açılmasının bu bölgede tekrarına izin vermeyeceğiz.

BAŞKAN – Sayın Taşdoğan, sizin de talebinizi alalım.

Buyurun.

31.- Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan'ın, PKK'nın döşediği el yapımı düzeneğin patlaması sonucu şehit olan Piyade Uzman Onbaşı Ahmet Sinan Demircan'a Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN (Gaziantep) – Sayın milletvekilleri, 15 Temmuz 2019 günü, Hakkâri Hakurk bölgesinde devam eden operasyonlar kapsamında mayın tarama faaliyeti sırasında çocuk ve bebek katili PKK'lı hainlerin döşediği el yapımı düzeneğin patlaması sonucu

ağır yaralanan Gaziantep'li hemşehrimiz Piyade Uzman Onbaşı Ahmet Sinan Demircan yapılan tüm müdahalelere rağmen kurtarılamamış ve şehit olmuştur. Ata yurttan ana yurda gelen Velican Oduncu'nun şehadet gününde Onbaşı Demircan'a kavuştuğunu biliyoruz. Gaziantep'te bugün büyük bir vuslat var.

"Onlara 'ölüler' demeyin, bilakis onlar diridirler." Kahraman şehidimize Allah'tan rahmet, ailesine ve tüm silah arkadaşlarına sabır ve başsağlığı diliyorum.

Vatan sağ olsun.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlarım, diğer arkadaşlarımızın her birine zaman içerisinde söz vereceğim. Konuşmayan kimse kalmayacak, kimse meraklanmasın.

Sayın Arkaz, şimdi bu bölümde son olarak size söz veriyorum, ondan sonra grup önerilerine başlayacağım.

Buyurun.

32.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, 14-16 Temmuz 1959 tarihinde yaşanan Türkmen katliamına ve Tunceli Ovacık'ta 8 yaşındaki Ayaz Güloğlu ve 4 yaşındaki kardeşi Nupelda Güloğlu'nun ailesine sabır dilediğine ilişkin açıklaması

HAYATİ ARKAZ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

1959 yılında Irak'ta cumhuriyetin ilanının 1'inci yıl dönümünde 14-16 Temmuzda bir Türkmen katliamı yaşandı. 1959, 1980 ve 1991 yıllarında Türkmenlerin çoğu vatanından göç etmek zorunda kaldı. Türkmenlerin varlık mücadelesi nice cana mal oldu. Türkmeneli'de dökülen her gözyaşı bizimdir, feryat eden her nefes bizdendir. Türk milleti dünya durdukça var olacak, bedeli neyse buna da katlanacaktır.

Ayrıca, Tunceli Ovacık'ta 4 ve 8 yaşındaki 2 çocuğumuz terör örgütü PKK'nın döşediği mayınların patlamasıyla yaşamını yitirdi. Terör örgütünü şiddetle lanetliyorum. Anne ve babasına sabır diliyorum, acılarını paylaşıyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Ne mutlu Türk'üm diyene.

BAŞKAN – Sayın Sezal, siz de Genel Kuruldan ayrılma durumundasınız, ben size de söz vereyim.

Buyurun.

33.- Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Cihat Sezal'ın, Kahramanmaraş ilinin Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu sıralamasında 8'inci sırada yer aldığına ilişkin açıklaması

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Geçen hafta İstanbul Sanayi Odasının Türkiye'nin 2'nci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Araştırması sonuçlandı. 2018 yılı satış büyüklüğüne göre yapılan bu araştırmada memleketim Kahramanmaraş'tan 17 firma bu listede yer almıştır. Toplamda ilk bin firma arasında 25 firmamız yer almaktadır. Bu, Türkiye genelinde Kahramanmaraş'ımızı 8'inci sıraya yerleştirmiştir. Kahramanmaraş başta tekstil olmak üzere, çelik eşya, enerji, çimento, gıda, kuyumculuk ve ayakkabı sektörlerinde Türkiye'de söz sahibi olan bir şehirdir.

Gecesini gündüzüne katarak ülkemizin kalkınması için çaba sarf eden, ülkemizin ekonomisine ve istihdamına katkı sağlayan tüm sanayicilerime şükranlarımı sunuyorum ve başarılarının devamını diliyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, İYİ PARTİ Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- İYİ PARTİ Grubunun, 21/6/2019 tarihinde Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve arkadaşları tarafından, Türk vergi sistemindeki adaletsizliklerin araştırılması, ekonomide kayıt dışılık oranının düşürülmesi için yapılması gerekenlerin tespit edilmesi amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Temmuz 2019 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

16/7/2019

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 16/7/2019 Salı günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Yavuz Ağırlioğlu

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve arkadaşları tarafından, Türk vergi sistemindeki adaletsizliklerin araştırılması, ekonomide kayıt dışılık oranının düşürülmesi için yapılması gerekenlerin tespit edilmesi amacıyla, 21/6/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 16/7/2019 Salı günkü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Şimdi önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ PARTİ Grubu adına Aksaray Milletvekilimiz Sayın Ayhan Erel. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Erel.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYHAN EREL (Aksaray) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri, yüce Türk milleti; Türk vergi sistemindeki adaletsizliklerin araştırılması, ekonomideki kayıt dışılık oranının düşürülmesi amacıyla vermiş olduğumuz araştırma önergesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

“Vergide adalet” dendiğinde akla ilk gelen az kazananın az, çok kazananın çok vergi alınmasıdır ancak dünyanın en adaletsiz vergi sistemlerinden birine sahip olan ülkemizde yıllardır bütün vergi yükü ücret geliriyle yaşam mücadelesi veren işçilerin, kamu emekçilerinin omuzlarına yıkılıyor. Anayasa'mızın 73'üncü maddesinde “Herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere, mali gücüne göre, vergi ödemekle yükümlüdür. Vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımı, maliye politikasının sosyal amacıdır.” denilmesine rağmen Türkiye’de vergi sistemi daha çok çalışan

sınıfın üstüne inşa edilmiş durumdadır. Bu, adaletsiz bir durum. Emekçi aileler, kamu çalışanları, milyonlar kazananlar kadar vergi ödeyerek mağdur edilmektedir. Bu adaletsiz sistemde işçi ve memurların profesyonel futbolcudan daha fazla vergi ödediğine, patronu kadar vergi ödeyen işçilere şahit olmaktadır.

Annesi, babası öğretmen olan bir gencimiz devlet yurduna veya parasız yatılılık sınavına müracaat ettiğinde kendisine bu imkân verilmezken çok daha fazla gelire sahip serbest meslek sahiplerinin çocuklarının bu imkâna kavuştuğunu, parasız yatılılık sınavına katıldığını, devletin yurtlarından ve burslarından faydalandığını görmekteyiz. Bu da Türkiye'deki vergi sisteminin ne kadar adaletsiz olduğunu ortaya koymaktadır. Akaryakıt istasyonundan benzin alan, geçimi direksiyona ve aracının tekerine bağlı olan kamyon şoförü ile son model araca binen, hayatın her türlü zevk ve sefasını süren birinin akaryakıtı ödediği verginin aynı olması vergi adaletinin neresine sığmaktadır?

Vergi adaletsizliğine farklı bir örnek verecek olursa Hükûmetin ilk vergi dilimi tutarını 18 bin TL olarak düşük tutması nedeniyle çalışanlar yılın altıncı ayından itibaren yüzde 20'lik vergi dilimine girecek ve daha fazla vergi ödeyeceklerdir. Net ücretler düşecek, ücret artışlarının önemli bir bölümü vergi artışıyla geri alınacaktır. Bu adaletsizliğin önüne geçmek için vergi diliminin daha yüksek tutulması gerekmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye'deki vergi gelirlerinin ortalama yüzde 65'i KDV, ÖTV gibi harcamalarımız üzerinden alınan, malın tüketicisi kim olursa olsun herkesin aynı tutarda ya da oranda ödediği dolaylı vergilerdir. Yüzde 35'i ise gelirler veya servet üzerinden ya da sahip olunanlar üzerinden belirli oranlarda alınan dolaysız vergilerdir. Vergi sisteminde adaletli olan ülkelerde ise bu tam tersidir. Kıyaslanabilmesi açısından diğer ülkelerden örnek vermek gerekirse Danimarka'da dolaylı vergiler yüzde 31, dolaysız vergiler yüzde 69; Almanya'da dolaylı vergiler yüzde 45, dolaysız vergiler ise yüzde 55 oranındadır. Dolaysız vergilerin payı ne kadar yüksekse sistem o kadar adil ve dengelidir.

Ülkemizde zaten gelir adaletsiz bölüşülüyor, bir de vergi ve harcama sisteminin belli sınıfların aleyhine olmasından dolayı eşitsizlik ikiye katlanıyor. Verginin adaletli olmaması fakirin daha fakir, zenginın daha zengin olması anlamına geliyor. Burada olması gereken öncelikle dolaylı vergileri azaltmaktır. Kısaca, ülkemizde olduğu gibi, dolaylı vergilerin toplam vergi gelirleri içindeki payı dolaysız vergilerden yüksekse bu ülkede vergi adaletinin varlığından kesinlikle söz edilemez.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu vergi adaletsizliğinin sonucu olarak kayıt dışı ekonomi oranı her geçen gün daha da artmaktadır. Kayıt dışı ekonominin yüksek olması haksız rekabet ve verginin dar mükellef grubu üzerine yüklenilmesi gibi sonuçlar doğurmaktadır. Kayıt dışı ekonominin aza indirilmesi için denetimlerin ve vergi bilincinin artırılması için çalışmaların yapılması şarttır.

Güneydoğu'da 1 paket sigarada 13 lira vergi olmasından dolayı sigaranın terör örgütünün tekelinde olduğunu ve devletin bu bağlamda çok büyük vergi kayıplarına uğradığını söylemeden de geçemeyeceğiz.

Vergi denetim kurulu başkanlıklarının Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı olması kurumun siyasal bir boyutunun oluşmasına sebep olmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Erel.

AYHAN EREL (Devamla) – Vergi Denetim Kurulu Başkanlığına karşı güven algısının yükselmesi için bağımsız bir statüye kavuşturulması gerekmektedir.

Milletimizin hak ve menfaatlerini korumak ve kollamak görevinde olan yüce Meclisimizin ülkemizin vergi politikalarını araştırmak, vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımını sağlamak, tüm vatandaşlarımızın üzerinde mutabık kalacağı bir vergilendirme sistemini belirlemek ve kayıt dışı ekonomik verilerin gelişmiş ülke seviyelerine indirilmesi için yapılması gerekenleri saptamak amacıyla Meclis araştırması komisyonunun kurulmasını talep ediyor, yüce heyetinizi saygıyla

selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekilimiz Sayın Erol Katırcıoğlu'nda. (HDP sıralarından alkışlar)

Süremiz üç dakika Sayın Katırcıoğlu.

HDP GRUBU ADINA EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli vekiller, vergi politikalarımızla ilgili olarak aslında söylenecek çok fazla da bir şey yok bir tarafıyla. Gerçekten, adil olmayan bir vergi sistemimiz var ve bu her bakımdan açık ve seçik olarak görülebiliyor.

Yani çok kabaca bakarsak, biliyorsunuz, vergiler dolaylı ve dolaysız diye ikiye ayrılarak alınıyor toplumdan ve Avrupa gibi ülkelerde bunlar aşağı yukarı yarı yarıyadır fakat bizde doğrudan vergiler yüzde 20 civarındadır ve yüzde 20'nin de yüzde 65'ini ücretliler verir. Gerisi nasıl ödeniyor? Doğrudan doğruya, yüzde 70'i civarında gayrisafi millî hasılanın dolaylı vergi olarak alınıyor. Dolayısıyla da açıkçası gelir üzerinden alınması gereken vergiler harcama üzerinden alınmaya başlandıktan itibaren, bir kere, eşit olmayan bir toplumda yani gelir dağılımının bozuk olduğu bir toplumda, çok doğal olarak adaletsizliği pekiştiriyorsunuz ve devam ettiriyorsunuz demektir. Dolayısıyla da yani bu vesileyle konuşuyoruz vergi reformu ihtiyacını... Ki yarın öbür gün önümüze gelecek kalkınma planı, bugün Plan ve Bütçe Komisyonunda konuşuluyor, yani göreceksiniz, orada da bu konu yeteri kadar ele alınmış ve incelenmiş değil ve dolayısıyla da bu adaletsizliği anlamaya yönelik olmak üzere bir Meclis araştırma komisyonu kurulması tabii ki bizim de destekleyebileceğimiz bir şey.

Ben kısa zaman içinde birkaç bir şey söyleyeyim. Şimdi, bu mesele eskiden gündeme geldiğinde şöyle denirdi: “Efendim, müterakki vergiler, yani az kazananlardan az, çok kazananlardan çok vergi aldığımız zaman küreselleşen dünyada sermaye kanaması olur, yani sermaye kaçıışı olur.” Evet, belirli ölçüde doğru hakikaten, yani en azından bazı gözlemlerden doğrulanabilecek bir şey bu. Vergiyi artırdıkça sermayenin kaçtığını görürüz. Fakat arkadaşlar, öyle bir atmosferde

yaşıyoruz ki bugünlerde en azından, biliyorsunuz, ticaret savaşlarının yapıldığı, dolayısıyla da korumacı politikaların yaygınlaştığı bir dünyada yaşıyoruz. Yani sermayenin de hareketi eskisine göre o kadar hızlı olmayacaktır. Dolayısıyla da gerçekten bu konuda adaletsizliği düzeltmek isteyen bir irade açıkçası “Müterakki vergiler sermaye kanamasına sebep olur.” iddiasını önemsemez ve adım atar diye düşünüyorum.

Son olarak birkaç cümle de kayıt dışılıkla ilgili söylemek istiyorum. Evet, kayıt dışılık Türk ekonomisinin bilinmez bir yanı esasında yani bilinmezden kastettiğim, kayıt dışılıktan bahsettiğimiz, kayıt dışı olduğu için zaten hani kaydedilmemiş bir gelirden söz ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Sayın Başkanım, bir dakika daha verirsiniz.

BAŞKAN – Buyurun.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Dolayısıyla da kaydetmeye yönelik çalışmalar da öyle çok kesin sonuçlar vermiyor, işte yüzde 40-yüzde 60 civarında bir rakam telaffuz ediliyor.

Arkadaşlar, kayıt dışılığın bir yanı var ki Türkiye bunu konuşmadı ve konuşmuyor. Toplum kayıt dışı kalmayı tercih ediyor çünkü devletini çok da iddia edildiği gibi benimsemiyor. Kendi devleti gibi görmediği zaman kayıt dışı kalmayı tercih ediyor. Dolayısıyla da burada siyasi ve sosyolojik bir durum var. Yani biz toplumun gerçekten devleti kendine ait bir kurum olarak hissedebileceği bir devlet oluşturmamız lazım ama bugün bu böyle değil. Dolayısıyla da insanlar vergi kaçırmayı, efendime söyleyeyim, işçi çalıştırırken kayıt dışında kalmayı tercih ediyorlar. Çünkü böylelikle hem kazançları artıyor hem de kendi piyasa şartlarını kendileri belirleyebilir oluyor.

Hepinize teşekkür ederim, saygılar. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerinde söz isteyen, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekilimiz Sayın Turan Aydoğan. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika Sayın Aydoğan.

CHP GRUBU ADINA TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Büyük üstat Nazım “Adaletsizliğin resmini çiz.” deseydi Dino’ya bugünkü iktidarı çizirdi herhâlde Abidin Dino çünkü her şeyiyle adaletsiz bir iktidar. Adaletsizlikleri bu kürsüden çok saydım ben ama bugün sadece bu vergi konusuna konuyu düğümleyerek konuşmayı tercih edeceğim çünkü siz, daha çok -bizi dinliyorsunuz; eminim, vicdanlarınız kanıyor, sizin yerinizde olmak istemezdim- bu adaletsizliğin ortasında çaresizce geziyorsunuz.

Gülmeyin efendim, dikkatinizi çekmek için farklı söyleyeyim isterseniz, “Buraya dikkat edin.” diye, Maliye Bakanının söylediği şekil var, isterseniz öyle konuşayım, dikkatinizi öyle çekeyim ama öyle palavra rakamlarla değil. OECD ülkelerinde yüzde 67 oranında dolaylı vergi koymuş şampiyon ülkeyiz, ortalaması yüzde 35-36’larda. Kayıt dışı ekonomisi yüzde 30’lara dayanmış bir ülkeyiz. Amerika’da yüzde 7. Bütün bunlarla beraber “Adalet oluşturacağız.” dersiniz size gülerler. Ha, başka uygulamalarınız da var.

Şimdi, birazdan buraya bir yasa gelecek. O yasayla birlikte ekonomide yaklaşım meselelerini konuşacağız. Üç yıl boyunca bu Mecliste hemen hemen birçok milletvekili sizlere “Bu ülkede kriz var.” dedi, krizi ikrar edemediniz. Şimdi yandaş sermayenin bankalardan tüketmiş olduğu kredileri iade ettiremiyorsunuz çünkü merkezî idarenin bütçesinde onları besleyecek bir şey kalmadı. Maşallah büyükşehirlerin tamamını da kaybettiniz. Yandaş, kambur gibi ortaya oturdu. 450 milyar lirayla beraber onları finanse edeceksiniz. Neyle biliyor musunuz? Elektrikte düğmeyi açtığımızda aldığınız 5 tane dolaylı vergiyle, suyu içtiğimizde aldığınız 4 tane dolaylı vergiyle, bütçenin yüzde 86’sını vergilerden oluştururken gelir vergisinin hemen hemen tamamını ücretlilerden ve maaşlılardan oluşturduğunuz, direkt kaynaktan haraç keser gibi kestiğiniz vergilerle, dolaylı vergilerin bütçedeki vergi gelirlerinin yüzde 50’sinden fazla olduğu vergilerle yani vatandaşın üzerine yıkmış olduğunuz vergilerle beraber yandaş sermaye gruplarınıza 450

milyar lira fiyat çekeceksiniz. Hani “Kardeşim, orta sermaye, küçük sermaye, küçük esnaf battı, gerçekten battı, dükkânını açacak kadar parası kalmadı insanların.” deseniz; Aşir Efendi’de gezseniz, Eminönü’nde gezseniz; gitseniz, Kapalı Çarşı’da gezseniz anlayacağım, onları kurtarmaya yönelik bir proje getirseniz anlayacağım ama aklınız fikriniz yandaşıta, aklınız fikriniz dar gelirlinin üzerinde oturmakta işte bu dolaylı vergilerle, hatta ÖTV’yle.

ÖTV’de de çok ilginçsiniz: Kürkte yok, kotrada yok, yatta yok, pırlantada yok, yakutta yok; soğuk çayda ÖTV var, kefen bezinde ÖTV var. Ne akla hizmetsiniz, ben anlayamadım. Bu şekilde bu işi nasıl çözeceksiniz, onu da anlayamadım. Ama bizim çokça önerilerimiz oldu bununla ilgili, biz size anlatmaya çalıştık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Aydoğan, devam edin.

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Dedik ki: Gelir vergisinde adaletli davranın, vergi dilimlerini azaltırken, azalttığınız vergi dilimleriyle beraber alt gelir gruplarının üzerine iyice yıktınız vergiyi. Dedik ki: Gelir vergisiyle ilgili yapmış olduğunuz işlemlerde ve diğer dolaylı işlemlerde hakkaniyete aykırı olan her şeyi kaldıralım. Dedik ki: “Vergi barışı” adı altında beslemeyin kimseyi kardeşim, insanlar size vergi ödemezler. Yandaşlarınız, yöredaşlarınız vergi cennetlerinde gezerken, yüzde 1’le kendi adlarına bile olmayan paraları bu ülkeye getirmek gibi yasaları çıkarır ve bunları hâlâ devam ettirirseniz o zaman anlamı şudur: Bu ülkeyi yönetemiyorsunuz, adil değilsiniz, vergi toplayamıyorsunuz, toplayamadığınız için de bu adaletsiz kanunların sürelerini sürekli uzatıyorsunuz, bu işi beceremeyeceksiniz. Bu işi ya becerin ya bırakın; geleceğiz, biz becereceğiz.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

FEHMİ ALPAY ÖZALAN (İzmir) – Biz her şeyi yaparız Allah’ın izniyle.

BAŞKAN – Öneri üzerine söz isteyen Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Manisa Milletvekilimiz Sayın Uğur Aydemir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süremiz üç dakika Sayın Aydemir.

AK PARTİ GRUBU ADINA UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ PARTİ Grubunun vergi sistemine ilişkin vermiş olduğu Meclis araştırması açılmasına dair önerisi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerimin başında 15 Temmuz, FETÖ terör örgütünü bir kez daha lanetliyorum; bunun yanında, bütün terör örgütlerini lanetliyorum ve 251 şehidimize Allah'tan rahmet diliyorum, gazilerimize de buradan minnetlerimi sunuyorum.

Değerli arkadaşlar, İYİ PARTİ grup önerisinde vergide adaletsizlik, dolaylı vergiler ve dolaysız vergiler üzerinde konuşmalar yaptı arkadaşlarımız, biz de güzelce dinledik.

Değerli arkadaşlar, dolaylı vergiler ve dolaysız vergiler... 2002 yılında kayıt dışı ekonomi neydi, şu anda kayıt dışı ekonomi hangi duruma geldi? 2002 yılında kayıt dışı ekonomi yüzde 32,4'tü değerli arkadaşlar, şu anda kayıt dışı ekonomi yüzde 26,8'e geriledi yani kayıt dışıyla mücadele var mı, kayıt dışıyla mücadele yapılmış mı yapılmamış mı, bunun en güzel örneği. Eğer kayıt dışıyla mücadele yapılmamış olsaydı yüzde 26 olan rakamın nereye gelmesi lazımdı, yüzde 40'lara dayanmış olması lazımdı.

Dolaylı vergilerde artış mı var, dolaysız vergilerde azalış mı var; bunları da bir değerlendirelim hep birlikte. Tabii ki dolaylı vergileri vatandaşlarımız ödüyor. Dolaylı vergiler dediğimizde aklımıza neler geliyor değerli arkadaşlar? Aklımıza şu geliyor: Katma değer vergisi, bir dolaylı vergidir. Mesela, baktığımızda, 2002 yılında sağlık hizmetlerinde yüzde 18 olan katma değer vergisi oranını biz gelmişiz, 2004 yılında yüzde 8'e düşürmüştük. Sağlıktan kim faydalaniyor diye baktığımızda, 82 milyon birlikte sağlıktan faydalaniyoruz. Başka ne yapmışız? Eğitimde yüzde 18 olan katma değer oranını yüzde 8'e indirmişiz. Eğitimden kim faydalaniyor? Yine 82 milyon vatandaşımız faydalaniyor. Başka ne yapmışız? Değerli arkadaşlar, temel gıdada katma değer oranımızı yüzde 8'den yüzde 1'e indirmişiz. Bunlar da dolaylı vergi ve baktığımızda, bu

dolaylı vergilerin tamamından kim faydalandı? 82 milyon vatandaşımız faydalandı. Yani öncesinde dolaylı vergilerde bir azalış vardı da AK PARTİ hükûmetleri geldi, bunları yükseltti mi? Hayır. AK PARTİ hükûmetlerinde –hangi hükûmetimize bakarsanız bakınız- vergi oranlarında bir tane artış gösteremezseniz. Yeni vergi türevi bir tane biz çıkartmadık, hiçbir vergi oranını yükseltmedik, vergi tarifelerinde ne yaptık? Azaltmaları biz yaptık.

Gelir vergisi oranlarına bir bakalım: Değerli arkadaşlar, gelir vergisi oranlarında üst tarife dilimini yüzde 49,5'ten yüzde 35'lere kadar biz indirdik. Ve taban olarak da baktığımızda, vergi tarifesi oranlarına, yüzde 20'den yüzde 15'e kim indirdi? Yine AK PARTİ hükûmetleri indirdi.

Değerli arkadaşlar, dolayısıyla baktığımızda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Aydemir.

UĞUR AYDEMİR (Devamla) - ...2002 öncesi vergi sistemiyle şimdiki vergi sistemine baktığınız zaman, AK PARTİ hükûmetleri, değerli arkadaşlar, vatandaşlarımız üzerine yük bindirmemiş, vatandaşlarımız sırtındaki yükü ne yapmışlardır? Hepsini hemen hemen hafifletmişlerdir. Ve kaldı ki, değerli arkadaşlar, bu dolaylı veya dolaysız vergileri topluyoruz, bir havuzda biriktiriyoruz, bunları ne yapıyoruz biz? Yine vatandaşımızın hizmetine geriye döndürüyoruz. AK PARTİ hükûmetleri öncesinde toplanan vergilerin yüzde 86'sı, değerli arkadaşlar, nereye gidiyordu? Yüzde 86'sının tamamı faize gidiyordu. Ve 2002 yılında toplanan net vergi geliri 59,6 milyar, bunun yüzde 86'sı faize gidiyordu. Bizim dönemimizde, 2018 yılında 621,3 milyar lira vergi geliri toplamışız, bunun sadece yüzde 12'si nereye gitmiş? Faize gitmiş.

Aslında araştırma önergesinde şunu yapmak lazımdı: Evet, vergiler toplandı, bu vergiler nasıl toplandı ve nerelere harcandı bir araştırma önergesi olmuş olsaydı... AK PARTİ'nin hakikaten diğer ülkelere örnek olacak bir vergi politikası izlediğini hep birlikte net bir şekilde görüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Aydemir.

UĞUR AYDEMİR (Devamla) – Buradan AK PARTİ hükûmetlerine, Cumhurbaşkanımıza teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Osmanağaoğlu, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

34.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü'nün 3'üncü seneidevriyesinde vatanına, devletine ve iradesine canı pahasına sahip çıkan tüm şehitleri rahmetle andığına ilişkin açıklaması

TAMER OSMANAĞAOĞLU (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü'nün 3'üncü seneidevriyesinde vatanına, devletine ve iradesine canı pahasına sahip çıkan tüm şehitlerimizi rahmet ve minnetle anıyorum. Unutulmasın ki FETÖ'cü hainlerin 15 Temmuz gecesi tertiplelediği işgal girişimine karşı ilk açıklamayı yaparak Türk milletinin vicdanının sesi olan, Türk milletinin kalbi, kutlu çatımız Milliyetçi Hareket Partisi Genel Merkezinde ışıkları yaktırarak o karanlık geceyi aydınlatan, dönemin Başbakanı ve Sayın Cumhurbaşkanını arayarak Türk milletinin iradesinden, demokrasiden yana net bir duruş sergileyen liderimiz Sayın Devlet Bahçeli Beyefendi, Milliyetçi Hareket Partisi ve sırtını dayadığı büyük Türk milleti oldukça ne FETÖ'cü hainler ne de iş birlikçileri asla kirli emellerine ulaşamayacaktır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Köksal, size de 60'a göre söz verelim.

35.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, kapatılan beldelerden yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Teşekkürler Sayın Başkan.

AKP'nin seçim öncesi verip de tutmadığı sözlerden biri yine elinde patladı. Seçim bölgem

Afyonkarahisar ili Sinanpaşa ilçesi Güney köyü kapatılan beldelerden biriydi. Dava açtılar, kazandılar, hatta bu yıl haziran ayında belde seçimlerinin yapılacağı müjdesi bizzat AKP tarafından köy halkına verildi ancak bu söz tutulmadı ve Güney köyü ne beldeliğine kavuşabildi ne de belediye seçimi yapıldı. Vatandaş “Suyumuz kesik, çöplerimiz alınmıyor, hizmet göremiyoruz.” diye şikâyet ettikçe buna kulak tıkayan AKP’ye karşı bugün Güney köyü halkı AKP Afyonkarahisar il binasının önünde toplanıp “Vekil nerede, il başkanı nerede? Verdiğiniz sözü tutun.” diye slogan atmakta, seslerini duyurmaya çalışmaktadır. Sadece Güney köyü değil, kapatılan beldelerin tümü yeterince hizmet alamamakta, birçok kez şikâyetlerini iletecek muhatap dahi bulamamaktadır...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- HDP Grubunun, 16/7/2019 tarihinde Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve arkadaşları tarafından, OHAL dönemi ve sonrasında yaşanan hak ihlallerinin araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Temmuz 2019 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

16/7/2019

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu, 16/7/2019 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Hakkı Saruhan Oluç

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

16 Temmuz 2019 tarihinde, Muş Milletvekili Sayın Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve arkadaşları tarafından verilen 3075 sıra numaralı OHAL dönemi ve sonrasında yaşanan hak ihlallerinin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak, görüşmelerinin 16/07/2019 Salı günkü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi, önerinin gerekçesini açıklamak üzere, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekilimiz Sayın Züleyha Gülüm. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Gülüm.

HDP GRUBU ADINA ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Merhabalar.

15 Temmuz 2016’da bu ülkede bir darbe girişimi gerçekleşti, arkasından OHAL ilan edildi ve 7 kez uzatıldı; iki yıl boyunca bu ülke OHAL koşullarında yaşamak zorunda bırakıldı, dayatıldı. OHAL süreci, bu ülkede insan hakları ihlalleri, yaşam hakkı ihlalleri, çalışma hakkı ihlali, seyahat hakkı ihlali dâhil olmak üzere, burada belki de saymakla bitiremeyeceğimiz birçok ihlalin gerekçesi olarak ortada durdu.

Kanun hükmünde kararnameler çıkarıldı. Bu kanun hükmünde kararnameler Anayasa’ya göre sadece olağanüstü hâlin gerektirdiği sınırlarda kalması gerekirken, ülkenin yönetimine dair her konuda kanun hükmünde kararname çıkarıldı. Darbe girişimini Allah’ın bir lütfu olarak değerlendirenler, bunu kendilerine bir gerekçe olarak görüp, ülkeyi kanun hükmünde kararnamelerle yürütülen bir rejim hâline getirdiler. Mesela, bu kanun hükmünde kararnamelerden birkaç tanesi, evlilik programlarının yasaklanması, kış lastiklerine dair düzenlemeleri de içeriyordu. Dolayısıyla, kanun hükmünde kararname meselesi, sadece olağanüstü hâlin gerektirdiği sınırlarda kalmadı; kolay bir şekilde, Meclise sunulmadan, ülke içerisinde tartışılmadan kanun hükmünde kararnameler yoluyla ülke yönetilmeye çalışıldı.

Anayasa Mahkemesine başvuru yapıldı kanun hükmünde kararnamelerle ilgili ancak Anayasa Mahkemesi, kendi yetkisi içinde olmadığı gerekçesiyle bu başvuruları reddetti. Oysa, aynı Anayasa Mahkemesi, 1992’de çıkarılan kanun hükmünde kararnamelerle ilgili, konu itibarıyla OHAL’in gerektirdiği sınırların dışına çıktığı gerekçesiyle bu kanun hükmünde kararnameleri iptal etmiş olmasına rağmen, günümüze geldiğimizde, kendi gerekçesini unutarak kendi kapsamı içinde olmadığını söyledi. Dolayısıyla, aslında bu ülke iki yıl boyunca ve devamında da keyfî bir hükûmet tarafından keyfî kararlarla yönetildi. Ardından gelen tepkiler üzerine OHAL Komisyonu kuruldu ama OHAL Komisyonu da aslında işlevsiz bir yapı olarak varlığını sürdürüyor.

OHAL sürecinde neler oldu? Binlerce insan gözaltına alındı, binlerce insan tutuklandı. Darbe girişimiyle ilgisi olsun olmasın, birçok insan, gazeteci, insan hakları örgütlerinin üyeleri, öğrenciler, toplumsal muhalefet içerisinde yer alanlar; HDP’li olanlar HDP’ye üye olduğu, sempatzanı olduğu gerekçesiyle tutuklandı, gözaltına alındı, çeşitli baskılara maruz kaldılar.

Yine, işkence ve kötü muamele had safhaya ulaştı. Güvenlik güçlerinin hukuka aykırı eylemleri fiilî olarak suç olmaktan çıkarıldı, ya hiç yargılanmadılar ya da cezasızlık ile ödüllendirildiler.

KHK’lerle çok sayıda kurum kapatıldı; başta kadın kurumları olmak üzere LGBTİ+ örgütleri, iktidara muhalif olan tüm kurumlar, gazeteler, televizyonlar, ajanslar, radyolar, üniversiteler, vakıflar kapatıldı.

İktidara kim muhalifse iktidara karşı sözünü söyleyen herkesin yok edilmeye çalışıldığı bir süreç yaşadık. Binlerce insana yurt dışı çıkış yasağı getirildi. Pasaportlar iptal edildi. 200 bine yakın insan yurt dışına çıkamadı.

OHAL süresince yapılan referandum ve seçimlerde OHAL’in baskısıyla toplumsal muhalefet karşı karşıya kaldı. 130 bin kamu görevlisi işlerinden, mesleklerinden ihraç edildi. Bu da yetmedi, özel sektörde de çalışmaların önüne geçildi ve bir tür ölüme mahkûm edildiler. 500

bin insan hakkında hukuksal işlem yapıldı.

HDP'li 99 belediyeye kayyum atandı. HDP Eş Genel Başkanları Sayın Figen Yüksekdağ, Selahattin Demirtaş olmak üzere birçok milletvekilimiz hakkında dokunulmazlıkları kaldırılarak gözaltılar yapıldı, tutuklamalar oldu, hâlen de tutuklu olarak yargılanıyorlar.

Gazeteciler cezaevlerine atıldı, Türkiye gazetecilerin en çok tutuklu olduğu ülkeler arasında 1'inci sıraya yerleşti. Basına ağır bir sansür uygulandı, basının iktidar aleyhine haber yapması, yayın yapması yasaklandı. Grevler, millî güvenliği bozduğu gerekçesiyle ertelendi ya da yasaklandı. Hak arama özgürlüğü engellendi, iş cinayetleri arttı, OHAL döneminde 50'yi aşkın insan OHAL'in getirdiği koşullardan dolayı intihar etti. Çalışanlar "güvenlik soruşturması" adı altında ya işe alınmadılar ya da işlerinden atıldılar. Kadınlar bu süreç içerisinde daha da yoksullaştırıldı, işten atılan kadınlar eve, aileye, eşe, kocaya mahkûm edildiler. OHAL gerekçesiyle birçok kente giriş-çıkış yasakları konuldu, insanların seyahat hakkı, yaşam hakkı engellendi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Gülüm.

ZÜLEYHA GÜLÜM (Devamla) – LGBT+'ların tüm eylem ve etkinlikleri yasaklandı ve burada belki de sayamayacağımız birçok toplantı ve gösteri yürüyüşü, anayasal hak olan toplantı ve gösteri yürüyüşü ihlal edildi; güvenlik gerekçeleriyle, OHAL gerekçeleriyle insanların hak arama özgürlüğü, düşünce özgürlüğü ortadan kaldırıldı. Kadın cinayetleri arttı, kadınlara yönelik baskılar çoğaldı. Polis, karakola giden kadına "Polisin işi gücü var." diyerek işlem yapmadı. Savcılar "Çok sayıda dosyamız var, kadın meselesiyle ilgilenemeyiz." diyerek kadın sorunlarıyla ilgilenmedi. OHAL süresince öncelikle de kadın kurumları kapatıldı ve kadınların kazanımları olan bütün yasal haklar geri alınmaya çalışıldı.

Dolayısıyla aslında OHAL, bir bütün olarak, temel insan haklarının, örgütlenme hakkının, düşünce hakkının, kadın özgürlük mücadelesi haklarının, kazanımlarının geri alındığı bir süreç

olarak tepemizde durdu ve böyle yaşadık. Peki, OHAL kalktı mı? Hayır, kalkmadı. OHAL kalkmış gibi görünse de aslında üç yıl süreliğine devam eden bir OHAL sürecinde yaşıyoruz. Sadece bu da değil, OHAL kalkmış olmasına rağmen, OHAL sürecindeki bütün yasal düzenlemeler fiilî olarak devam ediyor arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ZÜLEYHA GÜLÜM (Devamla) – Bir dakika daha rica ediyorum.

BAŞKAN – Selamlayalım Sayın Gülüm.

ZÜLEYHA GÜLÜM (Devamla) – Hâlen, sadece güvenlik üzerine kurulu bir ülke olarak yaşamaya zorunlu kılınıyoruz. Hâlen, her yerde insanlarımız keyfî bir şekilde çevrilerek “GBT” adı altında baskı uygulamasına devam ediliyor. Hâlen, HDP’ye yönelik, özellikle de kriminalize etme, yok sayma, baskı altına alma politikaları devam ediyor.

İşte, yaşanan tüm bu sürece ilişkin olarak biz diyoruz ki: Gelin, bir daha OHAL koşulları yaşanmaması için; bu ülkede demokrasinin, özgürlüklerin, barışın kanalının açılabilmesi için, yaşanan bu sürece ilişkin bir araştırma komisyonu kurulsun. Mağdur olanlar, hak ihlaline uğrayanlar açısından bu mağduriyetlerin giderilmesi için gerekli çalışmalar yapılsın. Bunun için de bir araştırma önergesi önerimiz var, kabul etmenizi bekliyoruz, gerçekten insan haklarından, özgürlüklerden yanaysanız.

Teşekkürler. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerinde söz isteyen Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekilimiz Sayın Sezgin Tanrıkulu.

Süreniz üç dakika Sayın Tanrıkulu.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

On beş yıl OHAL düzeni içerisinde yaşamış bir milletvekili olarak OHAL’in ne olduğunu

çok iyi biliyorum. İki yıl boyunca Türkiye'nin her yerinde olağanüstü hâl rejimi uygulandı ve bu olağanüstü hâl rejimi âdeta yurttaşlarımız bakımından bir düşman ceza hukukuna dönüştü, düşman ceza hukukuna. Cezalandırma politikası bireysel olmaktan çıktı ve kolektif bir ceza anlayışıyla sonuçta düşman ceza hukuku prensiplerine göre yurttaşlarımız cezalandırıldı.

Bu ağır cümleleri kuruyorum çünkü Adalet ve Kalkınma Partisini götürecek olan da ve toplumdan uzaklaştıran temel etmen de bu adaletsizlik duygusudur. Bakın, yüz binlerce insan işinden oldu, onların yakınlarının işe girme ihtimalleri ortadan kalktı. Binlerce insan haksız biçimde tutuklandı. 250 binden fazla insana pasaport yasağı kondu. Akademisyenler ihraç edildi. Yüzlerce dernek kapatıldı, toplantı ve gösteri yapmak mümkün değil. İşkence, bir idari pratiğe dönüştü. İşkenceye sıfır toleranstan, işkencenin gözaltı merkezlerinde ve cezaevlerinde idari pratik olarak uygulandığı bir pratiğe dönüştü, bu dönemde dönüştü hem de. 3 tane baronun raporu tek başına bunun göstergesidir: Ankara Barosunun, Urfa Barosunun ve Van Barosunun. Daha önce de Diyarbakır Barosunun raporları vardı. Eğer Türkiye'de, bu dönemde, işkence idari pratik olarak uygulanmamış olsaydı, Hükûmetiniz, Adalet ve Kalkınma Partisi Hükûmeti, 2016'nın Ağustosundan bu yana Avrupa İşkencenin Önlenmesi Komitesinin raporlarına rezerv koymazdı. Bu rezervler, tek başına, Türkiye'de işkencenin bir idari pratik olarak uygulandığının göstergesi.

Dahası, 90'ların ve olağanüstü hâl dönemlerinin zorla kaybedilme vakaları, şimdi Ankara'nın merkezinde oluyor, Ankara'nın merkezinde. 2017'nin başından bu yana 22 yurttaşımız zorla kaybedildi, 22 yurttaşımız. Bakın, Şubatın 7'siyle 22'si arasında Ankara'da, İstanbul'da ve Antalya'da 6 yurttaşımız kayıp yüz elli gündür, Transporterlarla kaybedildiler, görüntüler var. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı, Meclis İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu, İçişleri Bakanlığı sessiz. Zorla kaybedilme, olağanüstü hâl döneminde bir idari pratiğe dönüştü.

Değerli arkadaşlar, bakın, ben buradan Adalet Bakanına da sesleniyorum, Adalet ve Kalkınma Partisi Hükûmetine ve Cumhurbaşkanı'na da sesleniyorum: Zorla kaybedilme, işkence insanlığa karşı suçtur. Döneminiz biter ama bu suçlar sizi takip eder, ömrünüz boyunca takip

eder.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Tanrıkulu.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Evet, yargıda FETÖ borsası oluştu, FETÖ borsası. Herkesin bir fiyatı var. Bütün adliyelerde FETÖ borsası oluştu. Bunu duymayan var mı sizlerden, değerli arkadaşlar? Bu dönemde oluştu. Bütün itirazlarımıza rağmen Hâkimler ve Savcılar Kurulu bu konuda herhangi bir adım atmadı. Gelin Çağlayan Adliyesine gidelim, Ankara Adliyesine gidelim, hukuksuzlukları beraber görün. Bakın, sizlere kimse ulaşamıyor, hiç kimse ulaşamıyor, uzak duruyorsunuz bütün bunlardan. Ama bilin ki bu adaletsizlik Adalet ve Kalkınma Partisinin sonu olacak.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Efendim, 69'a göre bir dakikalık söz istiyorum konuşmayla alakalı.

BAŞKAN – Şimdi söz sırası grubunuza ait bir sayın milletvekilinizde, onu dinleyelim, ondan sonra bakalım.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – İnsan Hakları İnceleme Komisyonu Başkanı olarak geçtiğimiz hafta yapmış olduğumuz...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Ben de Başkan Vekili olarak cevap vereceğim.

BAŞKAN – Vereceğim, isterseniz milletvekilimizi dinleyelim...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Yerinden bir dakika belki sayın milletvekilimize...

BAŞKAN – Vereceğim, vereceğim.

Son olarak söz sırası, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Balıkesir Milletvekilimiz Sayın Pakize Mutlu Aydemir'de. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Aydemir, üç dakika süreniz var.

AK PARTİ GRUBU ADINA PAKİZE MUTLU AYDEMİR (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HDP grup önerisi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime, Tunceli’de hain terör örgütünün yola döşediği mayının patlaması sonucu hayatlarını kaybeden 8 yaşındaki Ayaz ve kardeşi 4 yaşındaki Nupelda’ya Allah’tan rahmet, acılı ailesine ve milletimize başsağlığı dileyerek, PKK terör örgütünü ve uzantılarını lanetleyerek başlamak istiyorum.

15 Temmuz tarihinde ülkemizde Fetullahçı terör örgütü, FETÖ tarafından yapılmaya kalkışılan darbe, demokratik, meşru Hükûmetimize ve anayasal düzenimize karşı düzenlenen terörist darbe girişimi başta yaşam hakkı olmak üzere 82 milyon vatandaşımızın temel hak ve özgürlüklerini de ihlal etmiştir. Devletimizin varlığına ve milletimizin yaşam hakkına yönelik tehditlerin tamamen bertaraf edilmesi amacıyla Anayasa’nın 120’nci maddesi uyarınca olağanüstü hâl ilan edilmiş, OHAL, Türkiye Büyük Millet Meclisi onayına sunularak oylaması yapılmış ve yapılan oylama neticesinde 115’e karşı 346 oyla kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, 251 şehit verdiğimiz, 2.193 vatandaşımızın gazi olduğu hain FETÖ darbe girişimi sonrası ilan edilen OHAL istisnai bir rejim olsa da hukuk dışı bir rejim değildir. OHAL, bizzatihi hukuk tarafından düzenlenen ve öngörülen şartların gerçekleşmesi durumunda belli usuller izlenerek hayata geçirilebilen bir rejimdir. OHAL açısından en belirgin amaç, OHAL’e sebebiyet veren durumların ivedi olarak bertaraf edilmesine imkân veren hızlı ve etkili hukuki araçların yürütme organının emrine verilmesidir. Gerekli uygun şartların oluşmaya başlamasıyla OHAL uygulamasına 19 Temmuz 2018 tarihinde son verilmiştir. Dünya genelinde Avrupa’dan Asya’ya çeşitli ülkelerde farklı zamanlarda uygulanan OHAL’in günümüzde uygulandığı farklı ülkeler göze çarpmakta. Fransa, saldırılar sonrasında olağanüstü hâl ilan etti. ABD, 11 Eylül 2001 saldırıları sonrasında hâlen geçerli olan olağanüstü hâli ilan etti. Bu örnekleri çoğaltabiliriz.

Hain FETÖ darbe girişimi, 82 milyon vatandaşın en temel hakkı olan yaşama hakkına

karşı yapılmış bir darbedir. 23 Ocak 2017 tarihinde Olağanüstü Hâl İşlemleri İnceleme Komisyonu kurulmuş, KHK'lerle tesis edilmiş işlemlere ilişkin başvuruları değerlendirmek ve karara bağlamakla görevli komisyonla etkin bir iç hukuk yolu oluşturulmuştur. Böylelikle kamu görevinden çıkarılanlar ile kapatılan dernekler, vakıflar, özel kurumlar, radyo ve televizyon kuruluşları, gazete ve dergilerle ilgili işlemler komisyon tarafından değerlendirilmektedir. Komisyon kararlarına karşı yargı yolu açıktır. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi 12 Haziran 2017 tarihinde açıkladığı öncü bir kararla OHAL İşlemleri İnceleme Komisyonunu iç hukuk yolu olarak tanımıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

PAKİZE MUTLU AYDEMİR (Devamla) – Sayın Başkan...

(Uğultular)

BAŞKAN – Arkadaşlar, uğultuyu kesebilir miyiz. Bakın, bir değerli hatip konuşuyor.

Sayın Aydemir, devam edelim.

PAKİZE MUTLU AYDEMİR (Devamla) – Üyesi olduğum İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu da yapmış olduğumuz incelemeler, yapılan kişisel başvurular, tüm partilerden oluşan üyelerle kurulan alt komisyonlar aracılığıyla insan hakları ihlallerinin incelenmesi amacıyla komisyonca yerinde yapılan incelemeler Anayasa ve mevzuat çerçevesinde yapılmaktadır. Türkiye’de insan hakları ihlali olduğunu söylemek artık abesle iştigaldir. Sonuçta hukuk ve kanunlar herkes için geçerlidir. Türkiye bir hukuk devletidir. Kim hukuka aykırı iş yapıyorsa ve ülkeye zarar veriyorsa, terör örgütleriyle iş birliği içerisinde kanuna aykırı iş yapıyorsa elbette hesabı sorulacaktır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Çavuşoğlu, Sayın Tanrıkulu konuşmasında İnsan Hakları Komisyonuna atfen bir cümlede bulundu. Siz, İnsan Hakları Komisyonu Başkanı olarak bir açıklama yapma

gereği duyduunuz.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

36.- Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun HDP grup önerisi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasına ilişkin açıklaması

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Sayın Başkanım, öncelikle çok teşekkür ediyorum söz verdiğiniz için.

İnsan hakları konusu, her türlü renk, dil, din, ırk, mezhep, siyasi düşünceden ari olarak tüm insanların sahip olması gereken hakları ele alan bir konu. Sayın Tanrıkulu da İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Kanunu'muz uyarınca divanımızın bir üyesi. Biraz evvel kürsüde bahsetmiş olduğu birtakım hususlarla ilgili olarak hem kendilerinden hem diğer Komisyon üyesi arkadaşlarımızdan hem de vatandaşlarımızdan Komisyonumuza birçok yazılı talep ulaştı. Biz de bunlarla ilgili olarak gerekli mercilere işin esasının araştırılması, bilgilendirme açısından bizlere bilgi verilmesi için yazılarımızı yazdık, cevaplarını aldık. Bununla da yetinmeyerek özellikle İçişleri Bakanlığımızdan, kolluk güçlerine, güvenlik kuvvetlerine insan hakları bağlamında verilen her türlü eğitim ve uygulamalara ilişkin Komisyon olarak kendilerinden bir brifing aldık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Çavuşoğlu, buyurun.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) - Yaklaşık üç saat süren bu brifingde bir saatlik bir sunum gerçekleşti, geri kalan iki saatlik faslında bütün milletvekili arkadaşlarımız, Komisyon üyelerimiz bahse konu meselelerle ilgili olarak sorularını tevcih ettiler.

Sayın Başkanım, şunu ifade etmek istiyorum ki bizim açımızdan Komisyonun bilgilendirilmesi esnasında vuzuha muhtaç hiçbir konu kalmamıştır, öncelikle bunun altını çizeyim. 6 kayıp meselesi; İçişleri Bakan Yardımcımızın ifadesiyle bu kişiler zaten çeşitli suçlardan dolayı aranan şahıslardır, yakalandıklarında gözüaltına alınacaklar ve haklarında işlem yapılacak kişilerdir.

Bir diğerkonu işkence, kötü muamele iddialarıyla ilgili olan kısımdı. Bakınız, Türkiye son on beş yılda işkenceye sıfır tolerans, işkence suçlarının zaman aşımına tabi olmaması, aynı zamanda bu suçların insanlığa karşı işlenen suçlar kapsamında yer alması bakımından önemli düzenlemeler...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Son bir dakikanızı alacağım.

BAŞKAN – Bir cümleyle tamamlayalım Sayın Çavuşoğlu.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Bitiriyorum, iyi niyetinizi istismar etmek istemiyorum.

İşkence ve kötü muamele konusunda da sadece bir örnek vereceğim. Belli konular ve belli kişiler hakkında özellikle işkence ve kötü muameleye ilişkin talepler geliyor. Bakınız, FETÖ terör örgütünün -âdeta bir istihbari örgüt- algı operasyonlarıyla gündeme gelmeye çalışan bir örgüt olduğunu hepimiz biliyoruz. Bir örnek vereyim: Ankara'daki işkence ve kötü muamele iddialarında 119 avukat görev yapmıştır. Her rapor süresinde alınmıştır, kamera kayıtları altında gerçekleştirilmiştir.

Bir diğerişkence ve kötü muamele iddiası Urfa'daki meseledir. Orada da 1 polisimiz şehit olmuştur, sonrasında gözaltına alınanlar üzerinde yapılan soruşturma esnasında bir şahıs, örneğin bir su istemiştir, o su kapağını çıkararak kolunu ıslatıp koluna baskı yaparak işkence izi vermeye çalışmıştır, kamera kayıtlarıyla bu tespit edilmiştir. Ayrıca basında kullanılan fotoğraflar da Urfa'ya ait fotoğraflar değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Ne yazık ki insan hakları meselesi hiçbir siyasi istismara, hiçbir siyasi veçheye taşınmamalıdır. Özünde insan haklarının kendisine ilişkin bir odaklamaya sahiptir.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Tanrikulu, siz de yerinizden bir dakikayla sözlerinizi tamamlayınız.

37.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrikulu’nun, Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu’nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, ben işkence konusunda çok somut olgulardan bahsettim. Avrupa İşkencenin Önlenmesi Komitesi Türkiye’ye 38 ziyarette bulunmuş, 38 ziyarette; 1991’den bu yana olması lazım. 38 ziyarete ilişkin bütün raporlar açıklanmış ama 2016’dan bu yana yapılan 3 rapor açıklanmadı Hükûmetin rezervi nedeniyle. Ben Komisyonda İçişleri Bakan Yardımcısına sordum, “Bizimle ilgili değil, Adalet Bakanlığının ve Dışişleri Bakanlığının işidir. Dolayısıyla bu konuda bir cevap veremiyorum.” dedi. İşkencenin Önlenmesi Komitesinin raporlarının Hükûmet rezervi nedeniyle tek başına yayımlanmamış olması Türkiye’de işkencenin olduğu konusunda bir karine yaratmaktadır. Ayrıca bizlere gelen birçok bilgi de vardır, 26 Haziranda Türkiye İnsan Hakları Vakfı, İnsan Hakları Derneğinin yayımladığı rapor var, gözaltı merkezlerinde ve cezaevlerinde, onlarca, yüzlerce işkence vakası isim isim bildirilmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın siz de...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Dolayısıyla İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun görevi -bir havale makamı değildir- gelen şikâyetleri ilgili makamlara gönderip onların cevabıyla yetinmek değildir, aynı zamanda yerinde inceleme yapmaktır.

Zorla kaybetme vakası konusunda da şimdi Sayın Başkanın verdiği bilgi de son derece yanıltıcıdır. Bu 6 yurttaşımızla ilgili olarak arama kaydı olabilir, suç kaydı olabilir, yakalamayla ilgili karar olabilir. Bu cumhuriyetin yapması gereken, yakalanmaları ve adil ve dürüst bir biçimde yargı önüne çıkarılmalarıdır. Ama ne yapılmış? Bu 6 yurttaşımız Ankara’nın merkezinde, İstanbul-Edirne kara yolunda eşinin yanında zorla gözaltına alınmış ve o zamandan bu zamana

kendilerinden haber yok. Emniyet Genel Müdürlüğü bu şahısları “aranan şahıs” diye arıyor, “kayıp şahıs” diye aramıyor, böyle bir çelişki de var. Zorla kaybedilme suçu insanlığa karşı suçtur. İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna düşen görev de aynen Uludere’deki komisyon gibi bir alt komisyon kurmak ve üzerine gitmek olmalıydı ama İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu maalesef bu tutum içerisinde olmamıştır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, konunun önemi açısından Sayın Çavuşoğlu’na da ben söz verme gereği duydum. Umuyor ve diliyorum ki bu tip konularda arkadaşlarımız karşılıklı diyalog içerisinde Türkiye’nin, insan hakları konusunda en ileri seviyede olması için gerekli çalışmaları yapacaklardır.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- HDP Grubunun, 16/7/2019 tarihinde Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve arkadaşları tarafından, OHAL dönemi ve sonrasında yaşanan hak ihlallerinin araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Temmuz 2019 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Barut...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

38.- Adana Milletvekili Ayhan Barut’un, pamukta dışa bağımlılıktan kurtulabilmek için pamuk üretiminin ve üreticisinin desteklenmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan, ülkemizde yıllık 1 milyon ton pamuk üretimi gerçekleşiyor; ülkemizin ihtiyacının 1,5 milyon ton olduğu düşünüldüğünde, aradaki 500 bin tonluk farkı ithal ediyoruz. Geçtiğimiz yıl yaklaşık 620 bin ton pamuk ithalatı yaptık, bunun için dışarıya 1 milyar 150 milyon dolar para ödedik. Pamukta dışa bağımlılıktan kurtulmak için, üretimi artırmak için pamuk üretiminin ve üreticilerinin desteklenmesi gerekiyor. Her defasında bu çağırıyor

yaparken iktidarın sorumsuz, yanlış politikaları nedeniyle üreticiler hızla pamuktan kaçıyor. Dönüm başına 650 kilogram üretim desteklemesi yüzde 30 düşürüldü; daha sonra, bununla yetinmeyen iktidar, pamuk desteklemelerini öderken de mevcut rakamın yüzde 70'ini ödeyip yüzde 30'unu hâlâ ödemedi. Ne istiyorsunuz bu çiftçilerden? Üreticilerimiz “Yandım anam!” diye feryat ediyor, bu feryadı ne zaman duyacaksınız? Pamukta ödenmeyen primlerin kalan yüzde 30'luk kısmının derhâl ödenmesini istiyoruz ve bu konuyla ilgili acil bir açıklama bekliyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Karahocagil...

39.- Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil'in, 15 Temmuz kalkışmasını seneyidevriyesinde nefretle kınadığına ilişkin açıklaması

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Amasya) – Dünya üzerinde mükemmel bir hükûmet gösteremezsiniz ama sistemi oturmuş devletler gösterebilirsiniz. Bizdeki durum, yüz yıldır sistemini bir türlü oturtamamış Türkiye'nin gelmiş geçmiş en başarılı hükûmeti olan Erdoğan Hükûmetinin 2007'den beri, tam on iki yıldır bir yandan 367 krizi, Gezi Parkı, 17-25 Aralık, 15 Temmuz gibi hainliklerle ve ayrıca dünyayla uğraşması, bir yandan da hem hizmet üretip hem de 81 milyonluk bir ülkeye sistem oturtmaya çalışması; bu, her babayiğidin harcı değildir. Dünyada bu kadar zoru başarmaya çalışan ikinci bir hükûmet, ikinci bir başkan, ikinci bir Cumhurbaşkanı gösteremezsiniz. Biz başaracağız, AK PARTİ başaracak. Türkiye'yi tüm dış güçlere, şer güçlere rağmen hak ettiği noktaya biz taşıyacağız. Seneidevriyesinden dolayı 15 Temmuz kalkışmasını da nefretle kınıyorum.

BAŞKAN – Sayın Enginyurt...

40.- Ordu Milletvekili Cemal Enginyurt'un, 15 Temmuz darbe girişiminde Türk milleti olarak karşı duruş sergilendiğine ilişkin açıklaması

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Sayın Başkan, dün 15 Temmuzdu. 15 Temmuzda Pensilvanya'daki sümüklü bir alçağın şerefsiz çocukları tarafından Türkiye'de hain bir darbe girişiminde bulunuldu. Bu darbeye karşı Türk milleti olarak AK PARTİ'lisi, MHP'lisi, Cumhuriyet

Halk Partilisi, Saadet Partilisi, Büyük Birlik Partilisi, partili partisiz milyonlarca insan hep birlikte karşı duruş sergiledik ve hamdolsun bu darbe başarılı olmadı.

Ben bu darbe vesilesiyle darbe gecesini ilk açıklamayı yaparak darbeye karşı dik duruş sergileyen ve “Darbelere karşı omuz omuza.” diyen Sayın Devlet Bahçeli’ye huzurlarınızda teşekkür ediyorum, Allah bir daha böyle bir darbe yaşatmasın diyorum.

BAŞKAN – Sayın Gergerlioğlu...

41.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu’nun, işkence ve kaçırılanlarla ilgili gerçeklerin söylenmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İşkence ve kaçırılanlarla ilgili vahim gerçekleri söylemek zorundayım. Çarşamba günü İçişleri Bakan yardımcısı İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna geldi ve kaçırılan 6 kişinin kendileri tarafından da arandığını söyledi. Bakın, çok dikkatle dinleyiniz. Cuma günü ben Ankara Çamlık’ta kaçırılan 2 kişinin bulunduğu eve gittim, mahalleliyi dinledim, ev sahibini dinledim. 12 Şubat günü öğleden sonra dörtten dokuza kadar 50-60 polisin Yasin Ugan ve Özgür Kaya’yı başına bir poşet geçirmek suretiyle götürdüğünü tüm mahalleli bana anlattı. Oysaki çarşamba günü İçişleri Bakan yardımcısı “Biz onları arıyoruz.” diyordu. Olur, biz bulduğumuzda İçişleri Bakanlığına bunları bildiririz. Aynı zamanda Salim Zeybek, Edirne’de kaçırılmıştı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devamı daha sonra.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Salim Zeybek, kaçırılanlardan biri, Edirne’de kaçırılmıştı. Bunu da İçişleri Bakan yardımcısına sordum, tek bir cevap veremedi. Edirne’de kaçırıldı. Eşi ve 2 çocuğunu, kendisine “Biz devletiz, karıştırma bu işi.” diyen kişiler Edirne’den Ankara’ya kadar götürdü ve evinin önüne bıraktı, hatta kendisine bir miktar para da verdiler ve ardından biz, MOBESE kamerası incelemesi yapıldı mı dedik şubat ayındaki bu olay için; hiçbir MOBESE kamerası incelemesi yapılmamıştı.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Gergerlioğlu. Teşekkür ederim.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Bunlar dururken İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun bu konular hakkında rapor düzenlememesi anlaşılması mümkün olmayan bir şeydir.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kerestecioğlu, yerinizden size de bir dakika söz veriyorum.

42.- Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir’in, 6 insanın kaybolması olayının ciddi olarak ele alınması gerektiğine ve Meclis çatısı altında çalışanlara ayrımcılık yapıldığına ilişkin açıklaması

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Teşekkür ederim.

Ben, hazır İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanı buradayken özellikle bir şey ifade etmek istedim. Siz de az önce dediniz “Umarım istişare hâlinde çözülür bir şeyler.” diye ama ortada, Ankara’nın ortasında gerçekten çok vahim bir sorunla karşı karşıyayız. Yani biz bilmiyoruz bu insanlar kim ama birinin eşi bana gelerek odamda ağladı ve Edirne kara yolunda eşinin kaçırıldığını ifade etti. Şimdi “6 insan kayıp.” deniyorsa bir Mecliste, o zaman gerçekten bu çok ciddi olarak dikkate alınması gereken bir şeydir. Burada şaka yapmıyoruz. Yani düşünsenize sizin eşinizin kaçırıldığını, gerçekten bu vahim bir şey. Yani sizlerin de Meclis Başkan vekilleri olarak bu durumu daha ciddiyetle hep beraber sorgulamanız gerekir diye düşünüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Tamamlayabilir miyim.

BAŞKAN – Buyurun.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Gerçekten vahim bir durum. İnsan haklarıyla ilgilenmek, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanı olmak, bu alanda çalışmak her zaman kuşkuyu aslında getirir, şüpheyi getirir. İnsan hakları savunucusu olmak şüphe duymak demektir. Lütfen, Sayın Hakan Çavuşoğlu, şüphe duyunuz. Yani söylenenlerle ilgili gerçekten “Bu gerçek olabilir mi? Bu hakiki olabilir mi?” diye şüphe duyunuz ve ona göre araştırınız.

Bir konuyu daha, rica ediyorum, gündeme getireceğim. Bu Meclis çatısı altında ciddi bir ayrımcılık var. Danışmanlarımız bahçede herhangi bir yerde çay içemiyorlar, kendilerine servis yapılmaması söylenmiş bir milletvekilinin şikâyetiyle.

Şimdi, Avrupa Konseyinde bulundum ben. Jagland da bizimle beraber ve çalışanlarla beraber yemek yiyordu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Kerestecioğlu.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) - Çok mu meraklıyız arkadaşlar bu ayrımcılıklara, ayrı yerlerde yemek yemelere, ayrı yerlerde oturmalara? Hayır, biz değiliz. Danışmanlarımıza ya ayrı bir yer gösterilsin bahçede onların da nefes alabileceği, başka çalışanların da –sadece danışmanlarımızın değil- nefes alabileceği, çay içebileceği ya da bu ayrımcılığa bir son verin. Bu, gerçekten itibarsızlaştırmadır. O insanlar bizimle beraber gece yarılarında kadar çalışıyorlar, bütün arkadaşlarımız burada böyle.

“Basın ve milletvekilleri dışında servis yapılmasın.” denmiş. Kim şikâyet ettiyse kınıyorum ve bu uygulamayı da kınadığımı ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

3.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan, Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca ve 20 milletvekilinin, iklim değişikliklerinin ülkemize etkilerinin incelenerek Türkiye’nin iklim politikalarının değerlendirilerek iklim eylem planı oluşturulması amacıyla verilmiş olan (10/817) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi’nin, ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Temmuz 2019 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

16/7/2019

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 16/7/2019 Salı günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Engin Özkoç

Sakarya

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan, iklim değişikliklerinin ülkemize etkilerinin incelenerek Türkiye'nin iklim politikalarının değerlendirilerek iklim eylem planı oluşturulması amacıyla verilmiş olan (10/817) esas numaralı Meclis araştırması önergesinin görüşmesinin Genel Kurulun 16/7/2019 Salı günkü (bugün) birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Denizli Milletvekilimiz Sayın Gülizar Biçer Karaca. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Karaca.

CHP GRUBU ADINA GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; geçtiğimiz hafta Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından Karadeniz Bölgesi'nde İklim Eylem Planı'nın açıklanacağına ilişkin bize bir haber ulaştı ve yıllardır Karadeniz'de doğa talanı için direnen, mücadele eden insanlarımız ile bizleri bu gelen haber oldukça da heyecanlandırdı. Tüm uyarılara, yargı kararlarına rağmen bir türlü durdurulmayan talanın, bu talan sonucu oluşan iklim değişikliğiyle ortaya çıkan doğal afetlerin, sel ve heyelanların, bu heyelanlarda yaşamını yitiren onlarca vatandaşımızın çığlıklarının duyulduğunu zannettik ve bu çığlıkların duyulmasıyla iklim değişikliğinin neden olduğu bu afetlerin önlenmesi için bir plan hazırlandığını zannettik. Ancak Sayın Bakan, İklim Eylem Planı'nı cuma gün açıklamaya başladığında şöyle sözler sarf etmeye başladı: Dere yataklarındaki binaların tespit edilmeye

başlanıldığını, burada yaşayanların “kentsel dönüşüm” adı altında yapılacak olan konutlara taşınacağını ifade etti ve hep birlikte yaşadığımız heyecan birden hüzne dönüştü çünkü plan “Yeniden beton, yeniden inşaat, yeniden rant.” diyordu bizlere. Bir yanda “eylem planı” diyeceğiz, diğer yanda Yeşil Yol Projesi; doğamızın, yaşam alanlarımızın, çocuklarımızın geleceğini hiç düşünmeden yaratılan beton ormanları ve bunun sonucunda yaşanan iklim krizi, iklim değişikliğinin sebep olduğu kriz ve öte yandan yine betona dönüş. Bu çelişkiyi burada açıkça ifade etmeyi de bir sorumluluk olarak değerlendiriyorum.

Planın adı “Karadeniz Bölgesi İklim Değişikliği Eylem Planı” ama içeriği Karadeniz’de yeni rant alanları, yandaşları besleyeceği yeni rant alanları yaratmak olan kentsel dönüşüm değil rantsal dönüşüm planı. Ama hakkını teslim etmek lazım. Bütün ülkemizde yıllardır çığlıkları duymayarak bir iklim değişikliği, bir iklim krizinin varlığını hiç dile getirmediğiniz bir dönemde, en azından Karadeniz’de bir iklim değişikliğini, iklim felaketlerinin yaşanmaya başladığını ifade etmeniz açısından da burada sizleri kutlamak isterim.

Değerli milletvekilleri, iklim değişikliği sadece bir doğa olayı değildir. İklim değişikliğinin yarattığı felaketler yüzünden tarımsal üretimimiz ciddi zarar görmektedir. İklim krizi aynı zamanda çiftçimizin krizidir, iklim krizi aynı zamanda göç demektir, iklim krizi aynı zamanda vatandaşlarımızın ucuz gıdaya ve hatta gıdaya ulaşamama krizidir. Hani 31 Mart yerel seçimleri öncesinde yaşanan sebze meyve fiyatlarının aşırı yükselmesi nedeniyle vatandaşlarımızın feryatlarını 31 Marta kadar tanzim satış çadırlarıyla gidermeye çalışmıştınız ya, işte, iklim krizinin nedenleri, sonuçları üzerine bu komisyon eğer kurulursa, emin olun, sizler de bir daha o ucuz sebze meyve için çadır kurmak zorunda kalmayabilirsiniz.

İklim değişikliği işte bu nedenlerle bir ekonomik krizdir. İklim değişikliği ötelenemez, ertelenemez boyutlara çoktan gelmiştir. Dünyada iklim krizinin yarattığı olumsuzluklar giderek gün yüzüne çıkmış ve ciddi tedbirler alınmıştır.

Ülkemiz, iklim krizi nedeniyle oluşan etkileri yok etmek üzere yapılan Paris İklim

Anlaşması'nı onaylamayan 18 ülkeden biridir. Şimdi, iklim krizine ilişkin bazı verileri paylaşacağım. 1970'li yıllarda yılda ortalama 92 afet yaşanırdı, 1990'lı yıllarda 67'ye; bu sayı 2015 yılında 959'a, 2018'de maalesef binli rakamlara ulaştı.

Ülkemizde de çocuklarımız iklim krizinin farkında. Bizleri uyarmak için eylemler yapmaya ve bize seslerini duyurmaya çalışıyorlar. 11 yaşındaki Atlas Sarrafoğlu diyor ki: "Beğenseniz de beğenmeseniz de değişim başladı. Büyüklerin kirlettiği dünyayı biz çocuklar temizleyeceğiz ve tüm tehlike ortadayken adım atmayan politikacılara karşı da iş bize düştü." Değerli milletvekilleri, Atlas ve arkadaşları bize sesleniyor; politikacılardan, biz milletvekillerinden artık umutlarını kestiklerini ifade ediyorlar. O zaman, 82 milyon vatandaşımızın geleceğini tehdit eden iklim krizi hakkında biz de bir şeyler yapmak, tedbir almak ve bir mücadele vermek zorundayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Karaca.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Devamla) – İnanın, vereceğimiz mücadele için çok zor şeyler yapmamıza gerek yok. İklim krizinin boyutlarını, yarattığı tahribatı, alınması gereken önlemleri, bunları araştırmak için Cumhuriyet Halk Partisi olarak verdiğimiz araştırma önergesinin birazdan görüşmeleri tamamlanıp Sayın Meclis Başkanımız oylamaya geçtiğinde, "Kabul edenler..." dediğinde Mecliste bulunan tüm siyasi partilerin milletvekillerinin sadece ellerini havaya kaldırarak kabul etmeleri yeterli olacaktır.

Gelin, çocuklarımızın sesine ses olalım. Gelin, bu kriz için bir an önce bu komisyonu kuralım ve çocuklarımıza, bizi burada izleyen vatandaşlarımıza yeniden umut olalım diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerinde söz isteyen, İYİ PARTİ Grubu adına Ankara Milletvekilimiz Sayın Ayhan Altıntaş. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika Sayın Altıntaş.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Sayın Başkan, değerli

milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin grup önerisi hakkında İYİ PARTİ Grubu adına konuşacağım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye'nin içinde bulunduğu Akdeniz havzası iklim değişiklikleri açısından hassas bir bölgedir. İklim değişikliğine karşı önlem alınmazsa Türkiye yakın gelecekte daha sıcak havayla ve yağış rejimindeki düzensizliğin artışı gibi sorunlarla karşı karşıya kalacaktır. İklim değişikliğinin etkisi havanın ısınmasından ibaret değildir; kuraklık, seller, hortumlar, deniz suyu seviyesindeki yükselme gibi felaketlere sebep olduğu gibi, ekosistem ve insanların sağlıkları açısından da çok ciddi riskler vardır. Türkiye, İklim Değişikliği Performans Endeksi'ne göre 50'nci sırada yer alıyor. Türkiye, karbon emisyonları performansında ise düşük bir notla, bu kategoride 37'nci sırada bulunuyor. İklim değişikliğinden en büyük sıkıntıyı yaşayacak ülkelerden biri olan Türkiye için bu mücadele yeterli değildir. Kısa adı "CAT" olan İklim Etkinlikleri Takibi Kuruluşu yaptığı Türkiye değerlendirmesinde, Ulusal Katkı Niyet Beyanı hedefleri için "kritik derecede yetersiz" demektedir. Ayrıca, Türkiye'nin yeni kömür yakıtlı enerji santralleri inşa etmesini, elektrik üretiminde kömür kullanımını 2020-2030 arasında üçte 2 oranında azaltma ve 2050 yılına kadar sıfıra indirme niyetini güçlü bir tezat olarak değerlendirmektedir.

Termik santrallerde, sanayide ve ısıtmada kömür kullanımı halkın sağlığına büyük zarar vermektedir. İktidarın şimdiye kadar bedava kömür dağıtarak havanın kirlenmesini artırması, kömür kullanılan sanayileri yaygınlaştırması yüzünden şehirlerimizde temiz hava solumak artık bir lüks hâline gelmiştir. İktidar eğer sigara paketlerinin üstüne "Sağlığa zararlıdır." yazarak halkın sağlığını düşünmekte samimiyse dağıttığı kömür paketlerinin üstüne de "Sağlığa zararlıdır." yazmalıdır; kömür ve linyitle çalışan termik santrallerin girişine de "Kanser riski vardır, sağlığa zararlıdır." gibi ibareler koymalıdır; hatta sigarayla ilgili kamu spotlarında "Siz sigaranızı soludukça sigara şirketleri kârlarına kâr eklemektedir." denildiği gibi kömürle ilgili hazırlatacağı kamu spotlarında da "Siz kömürü yaktıkça yandaş şirketler kârlarına kâr eklemektedir." denilmelidir. Sigara sadece kullanana ve etrafında bulunanlara zarar verirken kömürün

kullanılması civarda yaşayan tüm insanların sağlığına tehdittir.

İktidar doğru yaklaşıml yapmak istiyorsa ekonomik gücü yetersiz olan vatandaşlara kömür yardımını yapmak yerine ucuz doğal gaz temin etmenin yollarını bulmalı ve belediyelere destek vermelidir, termik santrallerin havayı ve çevreyi kirletmesini önleyici tedbirler almalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYHAN ALTINTAŞ (Devamla) – Başkanım, tamamlayayım.

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Altıntaş.

AYHAN ALTINTAŞ (Devamla) – Kısacası, iktidarın politikalarında iki tutarsızlık vardır. Birincisi, az önce söylediğim gibi halkın sağlığını düşünmekte tutarsız olmasıdır. İkincisi ise dünyaya entegre olmak, Avrupa'yla yakınlaşmak gibi amaçlarla uluslararası anlaşmaları imzalaması fakat bunların sorumlulukları ve gereklerini yerine getirmemesidir. Toplum sağlığını, Türk milletinin geleceğini düşünmek en başta vicdani ve millî bir gerekliliktir.

Uluslararası anlaşmaların sonuçlarının takip edilmesi, iklim değişikliğinin toplum ve çevreye etkilerinin tespit edilmesi ve alınacak tedbirlerin belirlenmesi açısından, İYİ PARTİ Grubu olarak Cumhuriyet Halk Partisinin Meclis araştırması önerisine destek veriyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerinde söz isteyen, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İzmir Milletvekilimiz Sayın Murat Çepni.

Buyurun Sayın Çepni. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika.

HDP GRUBU ADINA MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Teşekkürler Başkan.

Enerji üretimi için kullanılan kömür, petrol, doğal gaz gibi fosil yakıtlar iklim değişikliğinde temel faktörler. Olan şu: Atmosfere bırakılan gazlar sera etkisi yaratıyor, güneşten gelen enerji sera gazları yüzünden sıkışıp kalıyor ve dünyamız sürekli ısınıyor. Son yüz elli yılda yerküre 1 derece ısındı ve bu ısınmanın üçte 2'si son elli yılda gerçekleşti. Kritik eşik 2 derece. Bilim

insanları 2030 yılına kadar ısınmanın 1,5 santigrat dereceyi aşacağı uyarısında bulunuyorlar. Isınmanın doğrudan diğer sonuçları da tarımda yaşanırken kuraklık, sel, şiddetli kasırgalar gibi aşırı hava olayları giderek artıyor. Ayrıca, beklentiler şöyle: Okyanus ve deniz suyu seviyeleri yükselecek, denizlerdeki asit oranları artacak ve buzullar erimeye devam edecek, sonuçta gezegen yaşanmaz hâle gelecek.

4 Kasım 2016'da yürürlüğe giren Paris İklim Anlaşması'nın amacı, sıcaklık artışını endüstriyelleşme öncesi döneme kıyasla 2 derecenin altında tutabilmek yani 1,5 derece civarında sabitleyebilmek. Ancak üç yıldan fazla zamanda, 195 ülke arasında sadece 58 ülke karbon üretimini sınırlandıracak uygulamalar yapmış fakat bunların içerisinde Türkiye maalesef yok.

Dünyanın sahibi olduğunu sanan büyük kapitalist ülkeler doymak bilmez kâr hırsları nedeniyle adım atmazken 16 yaşındaki İsveçli kız Greta Thunberg, başlattığı okul greviyle sorunu dünyanın gündemine sokmuş bulunuyor.

İklim krizi, iki yüz yıllık kapitalizmin krizidir, aşırı kâr için doğanın ve emekçilerin azgın sömürüsüne dayalı emperyalist sömürgeci sistemin sonucudur yani bugünün sorunudur. Kapitalizmin en az maliyetle, rekabete dayalı, plansız aşırı üretim yasası doğanın yok oluşuna neden oluyor.

Marx'ın dediği gibi "Sermaye, yüzde 10 kâr için her yerde çalışmaya razıdır; kesin yüzde 20 iştahını kabartır, yüzde 50 küstahlaştırır, yüzde 100 bütün insani yasaları ayaklar altına aldırır, yüzde 300 kâr ise sahibini astırma olasılığı olsa bile işleyemeyeceği cinayet, atılmayacağı tehlike yoktur." Marx her zamanki gibi yine doğruyu söylüyor.

Önerilerimiz şunlardır: Türkiye, Paris Anlaşmasını Türkiye Büyük Millet Meclisinde onaylayarak yürürlüğe sokmalıdır. İklim krizi acil durumu ilan edilerek başta termik santraller olmak üzere fosil yakıtlarla enerji üretiminden acilen vazgeçilmelidir. Kömüre yapılan teşviklere son verilmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Enerji sektörü kamulaştırılarak planlı ve toplum yararına planlama yapılmalıdır. Endüstriyel tarıma son verilmelidir. Toprağın, ormanların, su kaynaklarının korunması için radikal korumacılık kanunları yapılmalıdır. İklim krizi konusunda tüm toplumsal kesimlerin katılımıyla eğitim planlamaları yapılmalıdır.

Biz buradan, bir kez daha, küçük yaşına rağmen büyük bir adım atan ve büyük bir eylemlilik süreci başlatan Greta Thunberg arkadaşımızı selamlıyoruz ve bu konuda tüm toplumu mücadeleye etmeye çağırıyoruz.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerine son söz, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Bursa Milletvekilimiz Sayın Muhammet Müfit Aydın’a aittir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika Sayın Aydın.

AK PARTİ GRUBU ADINA MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; CHP Grubunun verdiği Türkiye’de iklim değişikliği önergesi üzerinde grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Yüce heyeti saygıyla selamlıyorum.

15 Temmuzda Türkiye Cumhuriyeti’ne kastedilen hain planlamaya canını siper ederek karşı duran şehitlerimizi rahmet ve minnetle anıyorum, gazilerimize sağlıklı, hayırlı ömürler diliyorum. Kuzeyimizde, Hakkâri’de ve Kuzey Irak’ta meydana gelen menfur olaylardaki şehitlerimize de Allah’tan rahmet diliyorum.

1994 yılında yürürlüğe giren Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi’ne hâlihazırda 197 ülke taraftar. Değerli arkadaşlar, hepimiz bunu çok iyi biliyoruz, dünya bu konuda sağır ve dilsiz. Sözleşmeler imzalanıyor ama uyan kim? Biraz önce Murat kardeşimiz anlattı, gerçekten dünyanın en çok kirletici unsurlarını oluşturan sanayi ülkeleri, maalesef, bu konuda çok sağır ve dilsiz duruyorlar. Biz ülkemiz olarak üzerimize düşen görevleri yapmaya gayret ediyoruz ve on yedi yıllık süre içinde, AK PARTİ camiası olarak ciddi bir şekilde de yol almaya gayret

ediyoruz. Ama bunların derdi, davası ayrı; bunlar her türlü kirliliği yapacaklar, tabiri caizse, insanlara olan her türlü hakareti gerçekleştirecekler ve masum olacaklar. Bu, kabul edilebilir değil. Öncelikle bunu belirtmek istiyorum.

Kyoto Protokolü, 1997 yılında kabul edilmiş, 2005 yılında yürürlüğe girmiştir. Türkiye, 26 Ağustos 2009 tarihinde Kyoto Protokolü'ne taraf olmuştur. Paris Anlaşması, temel olarak Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi'ne dayanmaktadır ve Kyoto Protokolü'nün sona erme tarihi olan 2020 sonrası iklim değişikliği rejimini düzenlemeyi amaçlamaktadır. Mevcut durum itibarıyla, Paris Anlaşması'na 186 ülke taraftır. Türkiye, Paris Anlaşması'nı 22 Nisan 2016 tarihinde imzalamakla birlikte henüz taraf olmamıştır.

Kişi başı emisyon değerimiz 2017 yılında 6,6 ton/kişi olarak hesaplanmıştır. Bu değer gerek Avrupa Birliği gerekse OECD ortalamasının oldukça altındadır. Bunun yanı sıra, ülkemizin sera gazı emisyonları açısından tarihsel sorumluluğu bulunmamaktadır. Bölgesel ve kent ölçeğinde iklim değişikliğine uyum stratejilerinin hazırlanmasına ilişkin çalışmalar başlatılmıştır. Karadeniz Bölgesi'nde yaşanan sel, taşkın ve heyelan gibi önemli ekonomik, sosyal ve çevresel zararlara sebep olan afetlerin sayı ve sıklığının artması göz önüne alınarak Karadeniz Bölgesi İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı çalışmaları tamamlanmış olup geçtiğimiz hafta Sayın Bakanımız Trabzon'da Karadeniz İklim Değişikliği Eylem Planı'nı açıklamıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Aydın.

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Devamla) - Söz konusu çalışma, tüm bölgelerimizde gerçekleştirilecektir.

Bunun yanı sıra, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından ulusal ölçekte iklim değişikliğiyle mücadele kapsamında çok sayıda çalışma ve proje gerçekleştirilmektedir.

Değerli milletvekilleri, Dünya Bankası tarafından finanse edilen Karbon Piyasalarına Hazırlık Ortaklığı Projesi'yle, kamu ve özel sektörle yakın iş birliği içerisinde çalışılarak iklim

değişikliğine neden olan sera gazı emisyonlarının azaltılması ve kontrol altına alınmasında önemli bir araç olan karbon fiyatlandırma politikaları hakkında kapasite geliştirme çalışmaları ve bu politikaların ülkemize uygunluğunu değerlendirmek amacıyla kapsamlı faaliyetler yürütülmektedir.

Yerel yönetimlerimizde iklim değişikliğiyle mücadele konusunda kapasiteyi artırmak ve ilk etapta 30 büyükşehir belediyemiz için yerel iklim değişikliği eylem planlarının hazırlanması amacıyla proje çalışmaları başlatılmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Aydın, cümlelerinizi tamamlayın ve selamlayın.

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Devamla) - Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından, önümüzdeki dönemde bütün paydaşların iklim değişikliğiyle mücadeleye dâhil olması amacıyla, kurumsal kapasite geliştirme, kurumlararası koordinasyon ve iş birliği ile toplumsal farkındalık geliştirme çalışmalarına devam edilecektir.

Dünyamızın iklim değişikliğine duyarlılığını bundan sonra biraz daha gündemine alması dileğiyle hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

4.- AK PARTİ Grubunun, Genel Kurulun çalışma gün ve saatlerinin yeniden düzenlenmesine, 102 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kırksekiz saat geçmeden gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 1'inci sırasına alınmasına ve diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine, 102 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi

16/7/2019

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 16/7/2019 Salı günü (bugün) toplanamadığından, İç Tüzük'ün 19'uncu

maddesi gereğince, grubumuzun aşağıdaki önerisinin Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Mehmet Muş

İstanbul

AK Parti Grubu Başkan Vekili

Öneri:

Bastırılarak dağıtılan 102 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 1'inci sırasına alınması ve diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesi,

Genel Kurulun haftalık çalışma günlerinin dışında 19 Temmuz 2019 Cuma günü saat 14.00'te toplanması; 16, 17, 18, 19 Temmuz 2019 Salı, Çarşamba, Perşembe ve Cuma günkü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyerek gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesi,

16 Temmuz 2019 Salı günkü (bugün) birleşiminde 102 Sıra Sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölüm görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

17 Temmuz 2019 Çarşamba günkü birleşiminde 102 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

102 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin 17 Temmuz 2019 Çarşamba günkü birleşimde tamamlanamaması hâlinde 18 Temmuz 2019 Perşembe günkü birleşiminde 102 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

19 Temmuz 2019 Cuma günkü birleşiminde 36 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesi;

102 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi ve bölümlerinin ekteki cetveldeki şekliyle olması önerilmiştir.

102 sıra sayılı Aydın Milletvekili Mustafa Savaş ile 75 Milletvekilinin Gelir Vergisi Kanunu
ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2019)

Bölümler	Bölüm Maddeleri	Bölümdeki Madde Sayısı
1.Bölüm	1 ila 17'nci maddelerden	17
2. Bölüm	18 ila 35'inci maddeler	18
Toplam Madde Sayısı		35

BAŞKAN – Öneri üzerinde söz isteyen? Yok.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, İç Tüzük'ün 37'nci maddesine göre verilmiş bir doğrudan gündeme alınma önergesi vardır. Okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım:

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

B) Önergeler

1.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın (2/1072) esas numaralı 16/8/1961 tarih ve 351 sayılı Yükseköğretim Kredi ve Yurtlar Kurumu Kanunu'nda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/39)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

24/9/2018 tarihli (2/1072) esas numaralı 16/8/1961 tarih ve 351 sayılı Yükseköğretim Kredi ve Yurtlar Kurumu Kanunu'nda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'm esas komisyon tarafından kırk beş günde sonuçlandırılmadığından kanun teklifimin İç Tüzük 37 hükümlerine göre doğrudan Genel Kurul gündemine alınmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Ahmet Akın

Balıkesir

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, okunan önerge üzerinde teklif sahibi olarak konuşmak isteyen Balıkesir Milletvekilimiz Sayın Ahmet Akın.

Süreniz beş dakika Sayın Akın.

Buyurun. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

AHMET AKIN (Balıkesir) – Sayın Başkanım, çok değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, değerli arkadaşlar, üniversitelerde 7 milyon 250 bin 129, ilk ve orta eğitimde de 17 milyon 774 bin yani yaklaşık 25 milyon öğrenci kardeşimiz var.

Şimdi, öğrenci nedir? Annelerinin babalarının yoktan var ederek okutmaya çalıştıkları, onlar için mücadele ettikleri evlatları. Elimde de 3 tane kanun teklifi var, 2 tanesi komisyonda. Bu kanun tekliflerini eylül ayında vermiştim. Bu ekonomik krizde millet evine ekmek götüremezken, elektrik faturaları ödenemezken, millet nasıl çocuklarını okutacağını bilemezken, hesap yaparken ve hesaplar tutmazken işte size bir fırsat; hep beraber milletin nefes alması için, 25 milyon kardeşimizin nefes alması için, ailelerin nefes alması için kanun teklifimizi getirdik.

Şimdi, biz bu 25 milyona nasıl nefes aldıracağız? KYK verilerine göre de 781 yurtta 667.593 yatak kapasitesi var, 2020 yılına kadar da yatak kapasitesinin 881 bin ve üstüne çıkması hedefleniyor. Bu yurtlarda kalan kardeşlerimizden, aylık 168 lira ile 300 lira arasında bir ücret alınıyor. Şimdi, bu vereceğiniz onayla, kaldıracağınız ellerle bu kardeşlerimizin yurtlardan ücretsiz yararlanmasını sağlayacağız, onun için sizden destek istiyoruz.

Ayrıca, yüz binlerce kişi her yıl mezun oluyor ve mezun olduktan sonra yurtlardan depozitolarını geri alamıyorlar; depozitoyu veriyorlar, yurttan ayrılınca geri alamıyorlar. Öğrenci yurt parasını ödeyemediğinde anında cezalandırılıyor, yurttan bile atılabiliyor, faiziyle de yurt parası geri alınıyor. Şimdi, yurttan ayrılıyor, depozito yok. Diyorlar ki: “Biz şu anda bunu veremiyoruz, sizi öteleyeceğiz.”

Şimdi, değerli arkadaşlar, bu tür uygulamalar gençlerimizin devletimize olan güvenini sarsar. Onun için, bu iyi bir şey değil, bunu bir an evvel çözmemiz gerekiyor.

Ayrıca, Komisyonda bekleyen ve 25 milyonu ilgilendiren bir diğer kanun teklifimiz de

öğrencilerin toplu taşımdan ücretsiz yararlanma hakkı. Şimdi, bununla alakalı, yakın zamanda Balıkesir ilimizde bir toplu taşıma zammı yapıldı ve üniversite öğrencisi okula gidip gelirken günde 6 lira para harcamak zorunda kalıyor. Sonrasında da bu zammı sanki şoför esnafı yapmış gibi anlatıyorlar.

Arkadaşlar, şoför esnafı perişan durumda. Topu başka yere atmak yok, burada top sizde. İşi beceremeyen de batıran da sizlersiniz. Onun için hem şoför esnafımızın sesini duyun hem de bu kardeşlerimizin zammının geri alınması için elinizden geleni yapın. Elinizi şoför esnafını desteklemek için de taşın altına koyun, aynı zamanda elinizi bu kardeşlerimizin ücretleri için de taşın altına koyun. Siz elinizi nereye koyuyorsunuz? Vatandaşın, öğrencinin, esnafın, çiftçinin cebine koyuyorsunuz. E, bu da doğru bir davranış değil. Sizler de koltuklarınızın hakkını verin ve milleti rahat ettirin. Vicdanlara sığmayan bu anlayıştan, bu yöneticilik anlayışından vazgeçin. İşte, size fırsat getirdik: Milleti düşünüyorsanız, vatandaşı düşünüyorsanız bu teklife onay verirsiniz, millet de 82 milyon da bu elleri görür.

Gelin, bir hesap yapalım: 300 lira yurt, 180 lira yol parası; 480 lira. Dolayısıyla öğrencinin, çiftçinin, hayvancının, memurun, esnafın, asgari ücretlinin sırtından bu yükü el birliğiyle almış oluyoruz.

Ayrıca, üniversiteden mezun olan gençlerimize KYK'den aldıkları kredileri daha işsizlerken "Ödeyin." diyorsunuz. Onunla ilgili de kanun teklifimizi hazırladık. 1 milyonu aşkın üniversite öğrencimiz var, bunlar işsiz. Onlara iş imkânı bulamayan sizlersiniz iktidarda olduğunuz için. Bir de onların kapısına icra gönderiyorsunuz arkadaşlar. Adam işsiz, okuldan mezun olmuş, iş bulamıyor. Daha yeni işsizlik rakamları açıklandı -sizin verilerinize göre- bu verilere göre 3 gençten 1'isi işsiz. Sen diyorsun ki: "Kardeşim, sen işsizsin ama bu parayı bul, öde." Bu ne vicdana sığar ne de etik kurallara sığar. Sizden, şimdi burada, bütün bu kardeşlerimiz adına, 82 milyon adına ve 25 milyon öğrencimiz adına bu kanun tekliflerimize onay istiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım.

AHMET AKIN (Devamla) – Sizler, nasılsa isterseniz bir gecede şirketlerin milyarlık borçlarını siliyorsunuz, isterseniz bir kalemde yandaşların vergi borçlarını temizliyorsunuz. Değerli arkadaşlar, elinizi vicdanınıza koyun, hodri meydan, 25 milyon kardeşim sizi izliyor, ellerinizi aslanlar gibi kaldırın, millet de rahat etsin, ondan sonra söyleyin “Biz yaparsak olur.” diye! Hadi bakalım hodri meydan!

Çok teşekkürler, saygılar. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Değerli arkadaşlar, sisteme giren birkaç arkadaşımıza söz vereceğim, sonra bir ara vereceğiz.

Sayın Bulut...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

43.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut’un, açıklanan TÜİK verilerinin ülkede yaşanan krizin boyutlarını ortaya koyduğuna ilişkin açıklaması

BURHANETTİN BULUT (Adana) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Açıklanan TÜİK verileri, ülkedeki krizin boyutlarını da ortaya koyuyor. Esnafı, işçisi, işvereni, toplumun her kesimi de iktidarın “yok” dediği krizi hissediyor. İstihdam 1,9 azalışla yüzde 46 olurken geçen yıl nisan ayına göre, bir yılda 1 milyon 116 bin kişi eklenen işsizler ordusunun sayısı 4 milyon 202 bin kişi oldu. Esnaf evine ekmek götüremiyor, kriz nedeniyle beş buçuk yılda 570 bin esnaf kepenk kapatmak zorunda kaldı. Bu yılın altı ayında toplam iş yeri sayısı 1 milyon 910 bine indi. KOBİ’ler borç batağında yüzüyor. Takipteki KOBİ kredileri son bir yılda yüzde 91’lik artışla 51 milyar TL oldu. “Ekonomik kriz yok.” dediğinizde, tablo işte bu.

İktidarın görevi krizi yok sayıp geçiştirmek değil, kalıcı çözüm üretmektir diyor, hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Şimşek...

44.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, Mersin ilinde yaş meyve sebze üreticilerinin yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, yaz sezonuyla beraber Türkiye'nin en çok ihracat yapan, yaş sebze meyve ihracatı yapan ili Mersin'de, maalesef, şu anda çiftçiler çok büyük bir sıkıntı içerisinde. Irak Hükûmeti, Türkiye'den yaş üzüm alımını durdurmuş, sert çekirdekli meyvelere de ton başı 300 dolarlık bir gümrük vergisi koymuştur.

Ben buradan Ticaret Bakanına ve Tarım Bakanına çağrıda bulunuyorum: Irak Hükûmetiyle gerekli görüşmeler yapılarak üzümün mutlaka Irak'a ihracatının yapılması için gerekli girişimlerde bulunulmasını, diğer sert çekirdekli meyvelerde ton başına konulan gümrük vergisinin de kaldırılmasını talep ediyoruz.

Ayrıca, doğal afetlerden dolayı çok büyük zarar gören çiftçilerin bu yılki tarım kredi, zirai kredi ve bankalara olan borçlarının mutlaka ertelenmesini talep ediyoruz yoksa önümüzdeki aylarda çok büyük sıkıntılar yaşanacaktır.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Açıanal...

45.- Şanlıurfa Milletvekili Zemzem Gülander Açıanal'ın, 6'ncı bölge teşvik paketinden yararlanan Şanlıurfa ilinde cazibe merkezleri oluşturulduğuna ve yatırımcıları davet ettiğine ilişkin açıklaması

ZEMZEM GÜLENDER AÇANAL (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, Şanlıurfa 6'ncı bölge teşvik paketinden yararlanırken bölgemizde cazibe merkezleri oluşturmaya çalıştık. İstanbul Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliğiyle yapılan protokol sayesinde Şanlıurfa'da 350 dönümlük bir alan içinde 2 parselin altyapısı tamamlanmış ve bedelsiz olarak yer tahsisi planlanmıştır. Bu parsellerden 2 firma yatırımlarını tamamlamış ve üretime geçmiş, 2 firma tamamlanma aşamasına gelmiş, 2 firmanın inşaatı devam etmekte olup 7 firma proje aşamasındadır. Biten, inşaatı devam eden diğer tahsisler de gerçekleştiğinde 10 bin kişinin istihdam edileceği öngörülmektedir.

Şanlıurfa'daki bu avantajlardan yararlanmak üzere yatırımcılarımızı şehrimize davet ediyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Ünsal...

46.- Ankara Milletvekili Servet Ünsal'ın, sağlıkta yaşanan şiddete ilişkin açıklaması

SERVET ÜNSAL (Ankara) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu üyesi bir doktor arkadaşınız olarak dilimde tüy bitti. Sağlıkta yaşanan şiddete karşı sürekli olarak her alanda, her platformda açıklama yapıyorum, çağrı yapıyorum ancak ne yazık ki bu alçakça saldırılar bitmek bilmiyor. Her gün, her saat yaşanan bu utanç verici şiddet olaylarına karşı sessiz kalınması giderek daha kötü bir tabloya yol açıyor. Yetkililer harekete geçmedikçe, gerekli yasal düzenlemeler ve cezai yaptırımlar uygulanmadıkça bu şiddet olayları sona ermez. En çok şiddet gören kesim hâline gelen sağlık çalışanları bu risk ve tehdit altında insan sağlığı için çabalamak zorunda kalıyor. Başta sağlığa bakan ve adalet bakan arkadaşlar, yeter artık, yalnızca bakmayı bırakın, sağlıkta şiddete karşı gerekli düzenlemeleri çıkarın. İlla bir doktorun ölmesi mi gerek?

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Yılmaz...

47.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca hazırlanan Karadeniz Bölgesi İklim Değişikliği Eylem Planı'na ilişkin açıklaması

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca hazırlanan Karadeniz Bölgesi İklim Değişikliği Eylem Planı doğru ama maalesef, geç kalınmış bir uygulamadır. Yalnız Bakanlığımızın gözden kaçırdığı, Batı Karadeniz Bölgesi'ni, özellikle de Düzce'yi bu plana dâhil etmemesidir. Zira geçen senelerde olsun, bu sene olsun her yağmurdan sonra, ıslahı yapılmayan dereler sele sebep olmaktadır. Sadece son sel felaketinde Gölyaka ilçemizde 8,5 milyon TL değerinde maddi kaybımız vardır. Kaynaşlı'ya, Beyköy'e, Gölyaka'ya, Gümüşova'ya ve Cumayeri'ne ait derelere acil ıslah yapılması gerekmektedir. Bu derelerde meydana gelen sel, sadece içinden geçtiği

köyleri değil ilçe merkezlerini de tehdit etmektedir. Düzce’de ve Batı Karadeniz’de bulunan Zonguldak, Bolu, Bartın, Karabük, Kastamonu illerimizde de bu eylem planı hazırlanarak bölgede yaşanacak bir felaketin önüne geçilmelidir.

BAŞKAN – Sayın Kılavuz...

48.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz’un, 15 Temmuz hain FETÖ darbe girişimi nedeniyle şehadet şerbeti içen şehitlere Allah’tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 15 Temmuz hain FETÖ darbe girişiminde şehadet şerbeti içen yiğitlerimizi rahmetle, minnetle yâd ediyorum. Özellikle, Özel Harekât Daire Başkanlığında maalesef ki alçakların atmış olduğu bombalar sebebiyle yanarak şehit olan Allah’ın aslanlarını, kahramanlarımızı, Özel Harekâtçı yiğitlerimizi ayrıca rahmetle, minnetle anıyorum.

Diğer taraftan, ülkücü şehidimiz rahmetli Velican Oduncu’yu şehadetinin 31’inci yıl dönümünde rahmetle, minnetle anıyorum.

Hakkâri’de şehadet şerbeti içen Jandarma Teğmen Alim Keskin kardeşimi de rahmetle anıyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Şanverdi...

49.- Hatay Milletvekili Hüseyin Şanverdi’nin, 15 Temmuzun ülkemiz ve toplum tarihi açısından önemli bir dönüm noktası olduğuna ilişkin açıklaması

HÜSEYİN ŞANVERDİ (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 15 Temmuz, ülkemiz ve toplum tarihi açısından önemli bir dönüm noktası olmuştur. Bu zor zamanda aziz milletimiz tek yürek olmuş, tarihe altın harflerle büyük bir kahramanlık destanı yazmıştır. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın çağrısıyla aziz ve asil milletimiz meydanlara inmiş, yürekli ve kararlı bir şekilde ülkesine sahip çıkmıştır. 15 Temmuz demokrasi zaferi olarak hafızalarımızda her daim yer alacaktır. 15 Temmuz destanını unutmayacağız, unutturmayacağız.

15 Temmuz şehitlerimize Allah’tan rahmet, yakınlarına başsağlığı, gazilerimize sıhhat,

afiyet diliyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Öztunç...

50.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Afşin Elbistan Termik Santrali'nin ölüm saçmaya devam ettiğine ilişkin açıklaması

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Afşin Elbistan Termik Santrali'ne ilişkin geçtiğimiz hafta Genel Kurulda bir konuşma yapmıştım. Afşin Elbistan Termik Santrali ölüm saçmaya devam ediyor. Özelleştirilen A ünitesi çalışmamalı, çalışmaması gerekiyor çünkü filtresi yok ama hâlâ çalıştırılıyor Çelikler Holding tarafından. Bu holding bu gücü kimden alıyor, nereden alıyor, bilemiyorum ama yüz binlerce insanı etkiliyor, insanların tepesine kül ve zehir yağıyor. Bu konuda Hükûmeti, AK PARTİ'yi duyarlı olmaya davet ediyorum. Bakın, orada yaşayan insanlara büyük bir zulüm uygulanıyor ve bu zulüm, sonunda ölümler getirecek. Lütfen, bu konuda duyarlı olun diyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Kaplan...

51.- Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan'ın, eczacılık mesleğinin kalitesini artırmak amacıyla yurt dışına sıkça seyahat etmek durumunda kalan eczacılara yeşil pasaport hakkı tanınmasını talep ettiklerine ilişkin açıklaması

İRFAN KAPLAN (Gaziantep) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Eczacılar, halka kamu adına sağlık hizmeti sunan sağlık emekçileridir. Sağlık Bakanlığı tebliğinde de belirtildiği üzere, eczaneler birinci basamak sağlık kuruluşları sayılmıştır. Eczacılarımız, mesleki gelişim ve eğitim faaliyetleri nedeniyle, uluslararası ilaç sektörüyle ilgili araştırmaları ve gelişmeleri takip etmek açısından uluslararası toplantılara, konferanslara, eğitimlere, seminerlere, sempozyumlara, araştırma faaliyetlerine ve kongrelere sürekli katılım sağlamaktadırlar.

Tüm bu nedenlerle, eczacılık mesleğinin ülkemizdeki kalitesini artırmak için yurt dışına sıkça seyahat etmek durumunda kalan ve birinci derece kamu hizmeti gören, kamuda ve özel

sektörde çalışan eczacılara ve eczacılarımıza yeşil pasaport hakkı tanınmasını talep ediyoruz. Bununla ilgili çalışma yapılmasını en kısa zamanda bekliyoruz.

BAŞKAN – Sayın Yurdunuseven...

52.- Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven'in, 15 Temmuz FETÖ darbe girişiminin 3'üncü yıl dönümünün hüznü ve bir o kadar da gururla idrak edildiğine ilişkin açıklaması

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

15 Temmuz FETÖ'cü ihanet şebekesinin dış destekçileriyle beraber kalkıştığı hain darbe ve işgal girişiminin 3'üncü yıl dönümünü hüznü ve bir o kadar da gururla idrak ettik. O gece Sayın Cumhurbaşkanımızın ve milletimizin dik duruşuyla kazanılan bu eşsiz zaferin kalıcı olması için FETÖ terör örgütüne karşı sürdürülen mücadelemiz Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde her alanda kararlılıkla devam etmektedir. 15 Temmuz bize göstermiştir ki bu coğrafyada var olabilmek için devlet olarak, millet olarak güçlü olmak, bir ve beraber olmak zorundayız.

Bu vesileyle 15 Temmuzda şehit olan tüm şehitlerimizi rahmetle anıyor, gazilerimize acil şifalar diliyor ve Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Tıǧlı...

53.- Giresun Milletvekili Necati Tıǧlı'nın, Giresun ili Espiye ilçesinde meydana gelen kazada yaşamını yitirenlere Allah'tan rahmet dilediğine ve yayla yollarında güvenlik önlemlerinin alınması gerektiğine ilişkin açıklaması

NECATİ TİǒLI (Giresun) – Seçim bölgem Giresun Espiye ilçemiz Ericek köyü Karaovacık grup yolunda önceki gün meydana gelen kazada yaşamını yitiren 6 kişiye rahmet, yakınlarına sabır; 1'i ağır olmak üzere 5 yaralımız var, onlara da acil şifalar dilerim.

Özellikle yaz mevsiminde fındık hasadı öncesinde kültürümüzü yaşatmak üzere birçok yayla ve obamızda düzenlediğimiz şenlikler vesilesiyle yaylalarımıza artan ilgiyle birlikte bu yollarımızda yoğunluk daha da artmaktadır. On ay kadar önce, buranın 1 kilometre aşağısında meydana gelen kazada da 5 vatandaşımız hayatını kaybetmiştir. Ardından o virajda beton bariyerlerle tedbir alınmıştır. Şimdi, muhtemelen, son kazanın meydana geldiği viraj için de benzer önlemler alınacaktır fakat bunlar bu acıların, kayıpların telafisi olmayacaktır. İşlek olan bu

yolumuz gibi birçok yayla yolumuz mevcut güvenlik önlemlerine ihtiyaç duymaktadır. Buralarda altyapı çalışmaları dışında diğer eksiklerin giderilmesi ve yeni bir acının yaşanmasını beklemeden gereken güvenlik önlemlerinin alınması için yetkilileri harekete geçmeye davet ediyorum.

BAŞKAN – Bu bölümde son olarak Sayın Şahin’e söz vereceğim. Diğer arkadaşlarımızın daha sonraki bölümlerde müktesep hakları vardır, merak etmeyin.

Buyurun Sayın Şahin.

54.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin’in, kadınların her alanda eşitlik istediğine ilişkin açıklaması

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

2019’da 160 kadın öldürüldü, 35 çocuk cinsel istismara uğradı, 72 kadın şiddet gördü. Kadın istihdamı ise yüzde 32, çocuk sebebiyle 2 milyon 342 bin kadın çalışmıyor. Toplumsal cinsiyet uçurumunda 149 ülke arasında 130’uncuyuz. Kadınlar her alanda eşitlik istiyor. Cumhurbaşkanı ise hâlen kadınların evlerinde kalması gerektiği düşüncesinin hâkim olduğu Japonya’dan esinlenerek kadınların toplumsal hayattaki yerini sağlamlaştırmaktan çok uzak kadın üniversitesi öneriyor, YÖK Başkanına talimat veriyor, On Birinci Kalkınma Planı’na kurulması konuluyor. Kuruluş ilkelerimize, toplumsal cinsiyet eşitliğine aykırı, karma eğitimi ortadan kaldıracak, kadınların cins olarak dışlandığı bir düzen değil, eşit ve özgür bir yaşam istiyoruz. Bu sicilimizle en önemli adımımızın eşitlik akademisi ve kürsüsü kurarak istatistik ve çözüm üretmek, yetişmiş iş gücüyle eşitlik noktasında toplumu bilinçlendirmek olması gerekmez mi?

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.03

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 18.27

BAŞKAN: Başkan Vekili Levent GÖK

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), İsmail OK (Balıkesir)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 103'üncü Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

Bu kısmın 1'inci sırasına alınan, Aydın Milletvekili Mustafa Savaş ile 75 Milletvekilinin Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Aydın Milletvekili Mustafa Savaş ile 75 Milletvekilinin Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2019) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 102) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerde.

Komisyon Raporu 102 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince bu teklif, İç Tüzük'ün 91'inci maddesi kapsamında temel kanun olarak görüşülecektir. Bu nedenle teklif, tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanıp maddelerine geçilmesi kabul edildikten sonra bölümler hâlinde görüşülecek ve bölümlerde yer alan maddeler ayrı ayrı oylanacaktır.

Şimdi, teklifin tümü üzerinde görüşmelere başlıyoruz.

İlk olarak teklifin tümü üzerinde söz isteyen, İYİ PARTİ Grubu adına Ankara Milletvekilimiz Sayın Durmuş Yılmaz. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakika Sayın Yılmaz.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Değerli Başkan, sayın milletvekilleri; Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında (2/2019) esas numaralı Kanun Teklifi'nin geneli üzerinde İYİ PARTİ Grubunun görüşlerini açıklamak üzere söz almış bulunuyorum ve hepinizi saygıyla selamlıyorum.

(x) 102 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Yasa teklifine baktığımızda içerisinde şunları görüyoruz:

1'inci maddede “hasılat esaslı vergilendirme” kavramı yeniden canlandırılıyor ve Türk vergi mevzuatında uzun zamandan beri kullanılmayan gerçek usulde vergilendirmeye yeni bir uygulama getiriliyor.

Diğer bir düzenleme, daha önce yapılan ve bir kerelik gelir toplanmasını amaçlayan ekonomik tedbirlerden biri olan varlık barışının devamıyla ilgili bir düzenleme.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu’nun ilgili maddelerinde, 4 maddesinde düzenleme var. Bu düzenlemeyle Hükûmet, Merkez Bankasında, esas itibarıyla, bilançosunda birikmiş olan ihtiyat akçesinin Hazineye devrini öngörüyor fakat bunu yaparken bazı değişiklikler de yapmak ihtiyacı duymuş. Bunun ne anlama geldiğini biraz sonra tekrar anlatacağım.

Ayrıca yurt dışı çıkış harçlarıyla ilgili bir düzenleme var; haberleşme, yurt dışından getirilen telefonlarla ilgili, haberleşmeyle ilgili birtakım düzenlemeler var; sosyal güvenlikle ilgili düzenlemeler var; yenilenebilir enerjiyle ilgili düzenlemeler var ve en önemlisi, 16’ncı ve 17’nci maddelerde şirketlerin geri dönmeyen, “batık” tabir edilen kredilerin yeniden yapılandırılmasıyla ilgili önemli düzenlemeler var. Gümrük mevzuatında özellikle Türkiye’deki otomobil piyasasının yurt dışında üretim yapıp Türkiye’de distribütörleri olan ithalatçılar ile bireysel ithalatçıların pazar payı kavgasıyla ilgili ortaya çıkan sorunlarla ilgili bir düzenleme var; kişisel bilgilere erişimle ilgili düzenleme var; otomobil endüstrisinin geleceğiyle ilgili, özellikle elektrikli otomobillerle ilgili bir düzenleme var bugünden ileriye yönelik olarak; en önemlilerinden bir tanesi de kamu-özel iş birliğiyle yapılmış olan hastanelerin ortaya çıkardığı maliyetlerle ilgili bir düzenleme var.

Bu düzenlemelerin özüne, esasına baktığımızda, “Burada ne amaçlanıyor?” diye sorduğumuzda verebileceğim tek ve doğru cevap, artık Hükûmet denizi bitirmiş, kaynağa ihtiyacı var, kaynak aramanın peşinde. Bu düzenlemelerin yegâne ve tek amacı ilave kaynak bulmak. Bu kaynak, bulunabileceği düşünülen bu düzenlemelerin sonucu elde edilebilecek kaynak ihtiyaç duyulan kaynağı karşılayacak mı, sorunları çözecek mi? Bence cevap hayır.

Daha önce ben bu kürsüye geldim ve bir konuşma yaptım, dedim ki: İnsanoğlu bir meseleyle karşılaştığında o meseleyi hemen dört başı mamur algılayıp gerekeni yapmak konusunda biraz mütereddit davranıyor, özellikle siyasette bu çok daha ön plana çıkıyor ve bunun sonucunda da sorunlar sürekli erteleniyor. Siz -yani, boş sıralara konuşuyorum ama yine de söyleyeyim- ister kabul edin ister kabul etmeyin, şu anda Genel Kurula getirdiğiniz, görüşülecek olan ve görüşülmesine başlanılan bu yasa zımnen şunu söylüyor, diyor ki: “Bu ülkede kriz var, artık bu krizin bir şekilde halledilmesi ve çözülmesi gerekir.” Bu, bunun teyidi. Ama maalesef bu açık, net bir şekilde baştan kabul edilmediği için, geçen süre içerisinde eğer daha önce tedbir alınsaydı ve doğru bir yaklaşımla bunun üzerine gidilseydi belki 10 birime, 10 kuruşa, 10 liraya, 10 sente halledilebilecek bir sorun bugün 100 dolara, 100 bin liraya zor halledilebilecek hâle gelmiştir çünkü olayın inkârı meseleyi derinleştirmiştir ve maliyeti artırmıştır.

Daha önce de söyledim: Krizin birinci aşaması inkârdır. Bu, insanoğlunun tabiatında var. Niye inkâr ediyor? Bekliyor ki bir mucize olabilir, bir gelişme olabilir, şu anda ortaya çıkan bu sorun bir şekilde kendiliğinden hallolabilir. Tabii, bunun iki yönü var: Birisi, bunu bilinçli olarak inkâr etmek; diğeri de olayın derinliğinin ne olduğunu kavrayamamaktan, bilememekten dolayı ortaya çıkan bir şey. Şu anda karşılaştığımız bu sorunların temelinde hem bilinçli inkâr var hem de olayın ne anlama geldiğini kavrayamamış olmak var. Bu aşamada “Kriz yoktur.” diyorsun ve kenara çekiliyorsun, bekliyorsun ki sorunlar hallolacak. Sorunların hallolmadığını görünce -hayal kırıklığı var- bu kere diyorsun ki: “Bekledik, olmadı, ne yapalım?” Bir müddet sonra hayal kırıklığı, yerini öfkeye ve korkuya bırakıyor; öfke ve korkuya bırakılan yerde, hayal kırıklığının olduğu yerde yaptığı şey şu: Mesela soğan depolarına baskın yapmak bir hayal kırıklığıdır. Ortada bir mesele var, bekliyorsun ki çözülmüyor, o zaman bir şekilde bunun üstüne gideyim, bir açıklama yapayım diyorsun, gidiyorsun, soğan deposunu basıyorsun. O da çözüm olmuyor, bu kez korku ve panik içerisine giriyorsunuz. Şu anda krizin biz korku ve panik aşamasındayız ve bu korku ve panik aşamasının en önemli göstergesi de görüşmekte olduğumuz yasanın 16’ncı ve 17’nci

maddelerinde -özellikle reel sektörün ileride bankacılık sistemimizin üzerine getirebileceği yükleri de dikkate alarak- yapılan düzenleme ve borç erteleme. Bu, nereden bakarsak bakalım, önemli bir sorun ve şu anda bu soruna karşı yapılan, alınan tedbir ve ortaya konulan yaklaşım da son derece yanlış ve şu anda siz daha büyük bir sorunun tohumunu ekiyorsunuz. Bunu defalarca söyledim yani bir yıl önce de söyledim, bir buçuk yıl önce de söyledim. Eğer o gün bu tedbirler alınsaydı bugün bu noktaya gelinmeyecekti. Şimdi, siz öyle bir yasa maddesi düzenlediniz ki bu maddeyle var olan sorunu daha da derinleştiriyorsunuz ve büyük bir sorunun da tohumunu ekmiş bulunuyorsunuz.

Bununla ne demek istiyorum? Şu: Eğer referans noktanız dünya ise, dünyada olan bitenin farkındaysanız elbette bir kriziniz var ama şunu diyorsanız: “Bizim dünyayla işimiz yok, biz kendi hâlimize bakarız.” O zaman kenara çekilebilirsiniz ve her şey güllük gülistanlık diyebilirsiniz.

Geldiğimiz nokta itibarıyla, özellikle son bir ayda açıklanan verilere baktığımızda, örneğin Sanayi Üretim Endeksi, Yurt İçi ÜFE, Tüketici Güven Endeksi, Sektörel Güven Endeksi, Reel Efektif Döviz Kuru, perakende satışlara vesaireye baktığımızda belki bir miktar iyileşme var fakat bu sizi aldatmasın. Bütün bunlar eşik değerin altında, ya 100’ün altında ya da 50’nin altında, 100’ün altında ve 50’nin altında olan her rakam size meselenin henüz halledilmediğini gösteriyor. Dolayısıyla biraz önce söylediğim ve daha farklı verilerde ortaya çıkan aylık bazdaki bazı iyileşmeler sizi aldatmasın. Genele baktığımızda, makro açıdan baktığımızda, enflasyonun düşmüş hâliyle bile, bizim gibi gelişmekte olan ülkelerin 3 katı enflasyon var.

İşsizlik, neredeyse gelişmekte olan ülkelerin 2 katı. Bugün nisan ayı işsizliği açıklandı, mevsim etkisinden arındırılmış işsizlik oranı yüzde 13,8. Evet, bir önceki aya göre düşüş var ama bir önceki yılın ayına göre de önemli artış var, 1 milyonun üzerinde.

Paranın değer kaybında ise biz dünya lideriyiz. İlk altı aydaki bütçe gelişmelerine baktığımızda, gerek nakit açığında, gerekse faiz dışı dengede, borç çevirme oranımızda, hepsinde önemli bir gerileme söz konusu.

Bu ÷lke mali disiplinsizlikten dolayı 2001 yılında krize girdi ve o krizin sonucunda bu ÷lkenin merkezî hükûmetinin borcunun millî gelire oranı yüzde 70'in üzerindeydi, 75 civarındaydı. O gün IMF'yle yapılan anlaşma çerçevesinde, Hükûmet net borç ödeyicisi hâline geldi yani ayağını yorganına göre uzatmaya başladı, topladığı vergiden faiz giderini düştükten sonra, kalan kısmı ona göre harcadı, faiz giderinden elde ettiğı faiz dışı fazladan borç ödedi ve borcunu bugün, kendi grubundaki ÷lkelerin belki en iyisi olan, yüzde 30, 32 civarına getirdi. Tamam, bununla övünüyorsunuz, bu da bu ÷lkenin kazanımı diyebiliriz fakat şunu unutmayalım: Geçen yılın ortasından itibaren o edindiğimiz tecrübe, o edindiğimiz disiplin maalesef hiç olmamış, böyle bir şey başımıza gelmemiş gibi unutuldu ve eski dönemde ne kadar hastalığımız varsa, ne kadar günahımız varsa, ne kadar yanlışımız varsa hepsini tekrar su yüzüne çıkardık ve bu yanlışları tekrar uygulamaya koyduk. Geçen yıl haziran ayı öncesi -borç çevirme oranı- normalde 100 liralık vadesi gelen borca karşılık 80 lira, 85 lira, 90 lira borçlanırken geçen yılın ortasından itibaren artık yüzde 100 ve bunun üzerine çıktık. Haziran ayında toplam borçlanma oranı yüzde 132 ve bu ayın ilk haftası itibarıyla da yüzde 167.

Ekonomi daralıyor, yıllık bazda 2 çeyrek küçüldü. 2 çeyrek küçüldüğü için ekonomik aktivite zayıf, vergi bazı daraldı, dolayısıyla vergi toplanamıyor. Ama buna rağmen Hükûmet harcamaya devam ediyor ve bunun bedeli olarak, bunun karşılığı olarak da yapacağı şey; ya borçlanacak ya zam yapacak ya da bir yerden tasarruf edecek. Ama şu anda görünen o ki maalesef harcamak için alanı yok. Hükûmet sürekli para harcıyor ve bunun da bir kısmını vergi artışıyla karşılamaya çalışıyor. Ekonomi büyümediğı için vergi toplayamıyor. Geriye kalanı da nereden yapacak? Borçlanacak. Onun için faiz düşmüyor. Dolayısıyla, Merkez Bankası Başkanını görevden almanın buna bir çözüm olacağını düşünmüyorum. Siz faizin artmasını kendi elinizle yapıyorsunuz. Çünkü ekonominin toplam kaynağı belli, onun önemli bir kısmını devlet olarak, Hükûmet olarak alıyorsunuz, özel sektöre bir şey bırakmıyorsunuz. Dolayısıyla Hükûmet daha fazla borçlanmaya başladığında faizler yükseliyor. Ne yapıyorsunuz? Yaptığınız iş şu: Yine

geride yaptığımız o hataları tekrar yapıyorsunuz; kamu bankalarını kullanarak, arka kapıyı dolanarak, birtakım kural dışı işlem ve eylemlerle güya faizi düşürüyorsunuz. Unutmayın bu; size, bize ve bu ülkeye daha yüksek faiz, daha düşük kur olarak geri dönüyor ve her defasında da soframızdaki 5 zeytinden 3 tanesi gidiyor.

Bu yasanın özü, esası bu: Para bulmak. Peki, bunu nasıl bulacak? Bulması için de diyor ki: Bankacılık sistemindeki borçları eğer yeniden yapılandırırsam, bu yapılandırmanın sonucunda bankaların bilançosundaki bu geri dönmeyen, işlemeyen kredileri bir kenara çıkartırsam belki orada bir alan yaratırım ve dolayısıyla da bankalar kredi vermeye başlarlar ve verilen bu kredilerle ekonomi tekrar canlanır. Bu bir hayal, bu bir hayal, bunu unutmayın. 2001 krizinde “İstanbul yaklaşımı” diye bir şey yapıldı. O yaklaşımda 6 milyar dolarlık bir borç yeniden yapılandırıldı ama bunun karşılığında 3 milyar dolarlık IMF parası kullanıldı. Bugün bu yasanın 16 ve 17’nci maddesiyle yapılan yeniden yapılandırmada ortada bir kaynak yok, sadece bankalara tanınan bir vergi muafiyeti var ve diyor ki: Dönmeyen, çalışmayan kredilerinizi yeniden yapılandırın, bunun sonucunda eğer yine de ödenmezse bunları bilançonuzdan çıkarın, zarar olarak yazın dolayısıyla ben gelir vergisi vesaire açısından bunları sizden düşeceğim, size böyle bir kolaylık veriyorum. Ayrıca bir düzenleme daha var, onda da diyor ki banka yöneticilerine: Cesur olun, korkmayın. Ben, bankacılık kanununda öngörülen, kredi batırmalarından dolayı öngörülen zimmeti size çıkarmayacağım, sizi affedeceğim ama siz ne yapın yapın bu kredileri yeniden yapılandırın. Bu kredilerin hangi krediler olduğuna baktığımızda, inşaat sektöründe 85 küsur var, bir o kadar dolar cinsinden var, enerji sektöründe var ve imalat sanayisi sektöründe var ve bunun toplamı 400 milyar TL, nereden bakarsanız bakın 70 milyar dolar. Hiçbir kaynak konulmadan bunun yeniden yapılandırılması mümkün değil. Ellerini açtı Hükûmet, dua ediyor: “Ey Rabb’im, bir mucize yarat, ekonomi tekrar canlansın, işler tekrar yoluna girsin, ekonomik aktivite büyüsün, şirketler yeniden üretsın, ürettiklerini de satsınlar, sattıklarından ciro elde etsinler ve buradan elde ettikleri kârla da bu borçlarını ödesinler.” İnşallah olur. Böyle bir şey olursa da tarihe not düşmüş olursunuz ama

tecrübe bunun böyle olmayacağını gösteriyor. Dolayısıyla yasayla şu anda... Yılbaşında bir düzenleme yaptı BDDK, dedi ki... Önceki yılda, 2017 yılında o yüzde 7,4'lük -kusura bakmayın- hormonlu büyüme bugünkü sorunun temelidir; o büyüme, 7,4 bugünkü sorunun temelidir. O 7,4'lük büyümeyi sağlayan Kredi Garanti Fonu'ndan verilen 220 milyar TL'lik geri dönmeyen kredilerin önemli bir kısmının yeniden yapılandırılması için BDDK 2019'un daha ilk günü bir düzenleme yaptı ve dedi ki: "Bu krediler üç yıl süreyle istenildiği kadar yeniden yapılandırılabilir." Yılbaşında yapıldı, haziran geldi, ödenme yok; hazıranda tekrar yapılandırılacak, eylül, ekim gelecek, yine yok; 2020'nin başı gelecek, yine yok. Bunun çalışmayacağını bildiğiniz için şimdi yeniden bir düzenleme yaptınız, iki yıl bunun tekrar ertelenmesini öngördünüz, bir de Cumhurbaşkanı'na bir iki yıl daha bunun ertelenmesi yetkisini verdiniz. Toplamda dört yıl daha ertelenecek bu. Göreceksiniz ki bu çalışmayacak.

Benim iki dakikam var, çok fazla zamanım da yok. Daha söyleyeceğim çok şey var ama herhâlde izin vermezsiniz, dolayısıyla bir konuya gelmek istiyorum. Söyleyeceğimin sadece yüzde 2'sini, yüzde 3'ünü ancak söyledim.

Bu meselelerde gelinen noktadaki ekonomik sıkıntının faturası Merkez Bankasına kesildi, Merkez Bankası Başkanı görevden alındı. Şunu söylemek istiyorum, detayına girmiyorum: Merkez Bankası bağımsızlığı nedir? Niçin Merkez Bankası bağımsız olmalıdır? Hangi saiklerle siyaset kurumu Merkez Bankasına bağımsızlık vermiştir ve şu anda bu niçin sıkıntı yaratıyor? Bunların uzun uzun izahı var. Tek şunu söyleyeyim: Şu andaki kullandığımız para kaydi paradır, fiyat paradır; bu, mürekkep ve kâğıttan ibarettir, dolayısıyla bunu çok basarsanız ekonominizi talan edersiniz. Onun için de Merkez Bankasına bağımsızlık verilmesinin ana nedeni, özü, esası bu. Bunun çeşitli aşamaları var, geldiğimiz nokta itibarıyla uygulama... Enflasyon hedeflemesi diye bir şey var. O enflasyon hedeflemesinde de iki unsur var. Bunlardan birisi araç bağımsızlığı, Merkez Bankası operasyonel olarak bağımsız; Merkez Bankasının amaç bağımsızlığı yok. Merkez Bankasının amacını Hükûmet ile Merkez Bankası birlikte belirliyor. Dolayısıyla eğer

Merkez Bankası hedefleri tutturamadıysa bunun bir ayağı Hükûmettir. Hükûmet maliye politikasıyla para politikasını desteklemediği için enflasyon düşmemiştir. Enflasyonun düşmemesinin faturası da Merkez Bankası Başkanına kesilmiştir.

Son olarak şunu söyleyeceğim: Sayın Cumhurbaşkanı, sayın AK PARTİ'liler; eğer Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının bağımsız olmasına inanıyorsanız, bunun bir ekonomik faydası var diye düşünüyorsanız lütfen bunun gereğini yapın, kendi iradenizle yani siyasi irade olarak verdiğiniz, yaptığınız Merkez Bankası bağımsızlığına saygılı olun ve bunu içselleştirin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yılmaz, devam edin.

DURMUŞ YILMAZ (Devamla) – Yok, eğer “Biz siyaset kurumu olarak yanlış yaptık. Merkez Bankası bağımsız olmamalı. Merkez Bankası Hükûmetin herhangi bir birimi gibi olmalı.” diyorsanız yine buna göre davranın lütfen. Yani her iki hususta da, inanıyorsanız da samimiyet istiyoruz inanmıyorsanız da samimiyet istiyoruz, bunun gereğini yapın.

Sayın Cumhurbaşkanının bir teorisi var: Faiz, enflasyonun sebebidir. Bu, kapitalist sistemin kabul ettiği bir şey, bunun İslami yönünü konuşuruz ama ben onun içine girmiyorum. Bu sistemin içerisinde, bu teori eğer doğruysa ve buna da yüzde yüz inanıyorsanız o zaman 82 milyon insanın vebali boynunuzda. Cumhurbaşkanı diyor ki: “Enflasyonun sebebi faizdir. Üstelik bir de arasında doğrusal bir ilişki vardır.” Gerçekten buna samimiyetle inanıyorsa, elinizde siyasi yetki var, Merkez Bankası Kanunu’nu değiştirin ve Merkez Bankasını bir teknik birim hâline getirin, Sayın Cumhurbaşkanına danışmanlık yapsın, elindeki veriyi aranje etsin, incelesin ve “Biz olayı şöyle görüyoruz.” desin, o kararı kendisi alsın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yılmaz, devam edin.

DURMUŞ YILMAZ (Devamla) – İki yol var, iki yolda da samimiyet lazım; inanıyorsanız da gereğini yapın, inanmıyorsanız da gereğini yapın, milleti oyalamayın. Biz bugün üretim konuşmak

istiyoruz, imalat sanayisini konuşmak istiyoruz, büyüme konuşmak istiyoruz, refah konuşmak istiyoruz; artık faiz, kur konuşmaktan bıktık. Merkez Bankasının elini bırakmazsanız bunlar konuşlmaya da devam edecek. O nedenle samimiyete davet ediyorum; inanıyorsanız da gereğini yapın, inanmıyorsanız da gereğini yapın.

MUHAMMED FATİH TOPRAK (Adıyaman) – Gereğini yapıyoruz.

DURMUŞ YILMAZ (Devamla) – Bunun başka bir alternatifi yok çünkü sizin bu tavrınız, ikircikli tavrınız ekonominin üzerine ve toplumun üzerine acayip bir yük bindiriyor. Bu yükün ortaya çıkışı yüksek faiz ve düşük kur. Göreceksiniz, Merkez Bankası ayın 25'inde bir karar alacak, orada ne karar aldığını gördükten sonra, biz şu andaki yüzde 24 faizi ve bu kuru arar hâle geleceğiz. Bundan hiç şüphemiz olmasın. Bunu lütfen düşünün. Eğer bunun tersi olursa...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayalım Sayın Yılmaz.

DURMUŞ YILMAZ (Devamla) – ...yapacağım bir şey yok. Neyse... Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Türkkan.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

55.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Ankara Milletvekili Durmuş Yılmaz'ın 102 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bu gelecek kanun teklifiyle alakalı Sayın Durmuş Yılmaz Beyefendi'nin ikazlarına umarım Hükûmetimiz kulak verir, gerçekten Türkiye'nin içinde bulunduğu durum daha büyük sıkıntıların geleceğine dair haber veriyor.

Bu İstanbul yaklaşımına benzer yaklaşımla ilgili bir ikazda bulunmak istiyorum, o da şu: Bütün bankalar yeni kredilerin konsolide edilmesini isterler, hiç zorlamanıza gerek yok yani hangi bankaya gitseniz “Bu mevcut kredileri biz konsolide edeceğiz, gelin masaya oturalım.” deseniz

hiçbiri “hayır” demeyecektir size ama nasıl diyecektir biliyor musunuz? Bundan iki üç yıl evvel yüzde 5,25 faizle aldığı avro cinsinden krediyle masaya oturduğunda yüzde 13’le oturacak. Dolayısıyla kolaylık getireceğiniz banka borçlarına beş sene bir yayılma yapsanız yüzde 35 fazla para ödeyeceksiniz, normal faizin dışında yüzde 35 daha.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız Sayın Türkkan.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Zaten zor durumda olan hiçbir işletme bu ilave faiz yükünü taşıyacak durumda değil. Dolayısıyla sakıt bir kanun çıkıyor şurada. Eğer burada ciddi bir katılım istiyorsanız, bu konuda firmalara bir kolaylık yapmak istiyorsanız faiz oranlarının değişmemesi konusunda bir karar alırsanız faydası olur. Aksi hâlde hiçbir müşteri gidip bankaya böyle bir konsolidasyon için müracaat etmeyecektir.

Bilginize arz ederim.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Aydın Milletvekili Mustafa Savaş ile 75 Milletvekilinin Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2019) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 102) (Devam)

BAŞKAN – Söz sırası, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Konya Milletvekilimiz Sayın Mustafa Kalaycı’da. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakika Sayın Kalaycı.

MHP GRUBU ADINA MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 102 sıra sayılı Kanun Teklifi’ne dair görüşlerimizi açıklamak üzere Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz aldım. Bu vesileyle hepinizi hürmetle selamlıyorum.

Teklifin 1’inci maddesiyle, bazı mükelleflere yönelik olarak gelir ve kurumlar vergisinde hasılat esaslı vergilendirmeye gidilmesi düzenlenmektedir. Buna göre şehir içi yolcu taşımacılığı

faaliyetinde bulunan ve bu faaliyetlerden kaynaklanan hasılatlarının tamamını elektronik ücret toplama sistemleri aracılığıyla elde eden mükelleflerin talep etmeleri hâlinde gayrisafi hasılatlarının yüzde 10'u vergiye tabi kazanç olarak esas alınacaktır. Hasılat esaslı vergilendirme modern vergi sistemiyle bağdaşmamakta olup uygulamada geriye gidiş anlamını taşımaktadır. Kapsamı çok dar tutulan bu uygulama asla genişletilmemelidir.

Teklifin 2'nci maddesiyle 31/12/2019 tarihine kadar uygulanmak üzere yeni bir varlık barışı düzenlemesi yapılmaktadır. Buna göre yurt dışında bulunan varlıkların Türkiye'deki banka veya aracı kuruma bildirilmesi, yurt içinde kanuni defter kayıtlarında yer almayan varlıkların vergi dairelerine beyan edilmesi hâlinde yüzde 1 vergi alınması, bildirilen veya beyan edilen varlıklar nedeniyle hiçbir suretle vergi incelemesi ve vergi tarhiyatı yapılmaması düzenlenmektedir. Ülke ekonomisinde canlanma ve dinamizm yaratmak, ekonominin kaynak ihtiyacını karşılamak için yurt dışında bulunan varlıklar ile yastık altı diye tanımlanan yurt içi varlıkların millî ekonomiye kazandırılması olumludur. Ancak uygulamanın konusu suç teşkil eden faaliyetlerden elde edilmiş varlıkları kapsamaması için gerekli denetimler yapılmalıdır.

Teklifin 3 ve 4'üncü maddeleri ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu'nda değişiklik yapılarak bankaların ve diğer mali kuruluşların bilanço içi veya bilanço dışı kalemlerinde meydana gelen değişikliklerin sıkça farklılaşan piyasa koşullarına göre zorunlu karşılığa tabi tutulması mümkün hâle getirilmektedir. Ayrıca bankanın bilgi taleplerini gerçek zamanlı ve anlık karşılanmasını teminen düzenleme yapılmaktadır.

Teklifin 5 ve 6'ncı maddelerinde ise Merkez Bankası yıllık kârından ihtiyat akçesi ayrılmasıyla ilgili hükümlerde değişiklik yapılarak Türk Ticaret Kanunu'nda yer alan hükümlerle uyum sağlanmaktadır. Merkez Bankası Kanunu'nun mevcut 60'ncı maddesine göre kârın yüzde 20'si ihtiyat akçesine ve hisse senetlerinin nominal değeri üzerinden yüzde 6'sı ilk kâr hissesi olarak hissedarlara ayrıldıktan sonra kalan miktarın yüzde 5'i iki aylık maaş tutarını geçmemek üzere banka mensuplarına, yüzde 10'u fevkalade ihtiyat akçesine ve yine hisse senetlerinin

nominal değeri üzerinden yüzde 6'sı ikinci kâr hissesi olarak hissedarlara ayrılmaktadır. Bu dağıtımdan sonra kalan kâr da Hazineye devrolunmaktadır. 2011 yılında çıkarılan Türk Ticaret Kanunu'nun 519'uncu maddesinde ise yıllık kârın yüzde 5'inin ödenmiş sermayenin yüzde 20'sine ulaşıncaya kadar yedek akçeye ayrılması, bu sınıra ulaşıldıktan ve bazı prim, gider ve karşılıklar düşüldükten sonra kalan kısmın yüzde 5'inin kâr payı ve yüzde 10'unun da yedek akçe olarak ayrılması öngörülmektedir. Dolayısıyla Merkez Bankası yıllık kârından Türk Ticaret Kanunu'nda öngörülenden daha yüksek oranda ve sermayeyle sınırlı olmaksızın ihtiyat akçesi ayrılmakta ve bu meblağ devamlı büyümektedir. Yapılan düzenlemeyle, Merkez Bankasının 25 bin liralık sermayesi dikkate alındığında 5 bin lira gibi çok düşük bir tutara tekabül edecek olan birinci tertip yedek akçenin hiç ayrılmaması, ikinci tertip yedek akçenin Türk Ticaret Kanunu'yla uyumlu biçimde yüzde 10 oranında ayrılması öngörülmektedir. Ayrıca, ihtiyat akçelerinin ulaştığı seviye de dikkate alınarak, yeni düzenlemeye göre, son yıl kârından ayrılan hariç olmak üzere esasen Hazineye ait bakiyeden ayrılmış olan bu ihtiyat akçelerinin yine doğrudan Hazineye verilmesi amaçlanmaktadır.

Merkez Bankası bilançosunda yer alan ihtiyat akçesinin karşılığının olmadığını, buradan Hazineye aktarım yapabilmek için para basılacağını iddia etmek ya cehalettir ya da art niyetli bir değerlendirmedir. Zira, az buçuk muhasebe bilgisine sahip olanlar bilirler ki bilanço, bir işletmenin belli bir tarihteki varlıklarını ve bu varlıkların sağlandığı kaynakları gösteren mali tablodur. Ticaret liselerinde ve üniversitelerde muhasebeye giriş derslerinde de okutulduğu üzere bilanço, aktif ve pasif yani varlıklar ve kaynaklar olmak üzere iki ana bölümden oluşur. Varlıklar ve kaynaklar mutlaka birbirine eşit olmalıdır. Buna bilanço temel denkliği denir. Bilançoda her varlığın mutlaka bir kaynağı vardır. Çünkü bir varlık alınabilmesi için bir kaynak olmalıdır. Bu kaynak, öz kaynaklar olabilir veya borç yani yabancı kaynaklar olabilir. O nedenle, Merkez Bankasının öz kaynakları arasında bulunan yedek akçelerin bilançonun aktifinde karşılığının olmadığını söylemenin ve buradan Hazineye aktarma yapabilmek için para basılacağını iddia etmenin hiçbir dayanağı

yoktur, külliye yalandır. Milletimize yanlış bilgi vermek doğru değildir. Para basma söz konusu olmayacağı gibi bir parasal genişleme de olmayacaktır. Zira, Merkez Bankası, faaliyetlerinden dolayı elde ettiği kâr nedeniyle piyasadan çektiği parayı Hazine kanalıyla tekrar piyasaya vermektedir. Ayrıca Türk bankacılık sisteminde ciddi bir likidite açığı bulunmakta olup yapılan aktarmanın buna da olumlu etkisi olacaktır.

Merkez Bankası, sadece bu yıl değil, kanunu gereği öteden beri kâr hissesinin dışında dağıtımdan kalan kârın tamamını Hazineye aktarmaktadır. Merkez Bankası bu paraları yıllardır Hazineye aktarırken para mı basıyordu? Yine Merkez Bankası kârından kurumlar vergisini Hazineye öderken para mı basıyordu? “Merkez Bankasının ihtiyat akçesine el konuluyor.” iddiası da sakat bir yaklaşımdır. Zira, kanun gereği Hazineye ait paranın aktarımı yapılmaktadır. Aslında, bu kanun teklifiyle yapılan düzenleme Türk Ticaret Kanunu’nun kabul edildiği 2011 yılında yapılmış olsaydı ihtiyat akçesinin bu kadar yüksek seviyeye çıkması söz konusu olmayacak ve her yıl kârın yüzde 20’si olarak ayrılan ihtiyat akçesi de otomatik olarak zaten Hazineye aktarılmış olacaktı.

Merkez Bankasınca Hazineye, dolayısıyla bütçeye yapılan aktarımdan acaba birileri niye rahatsız oluyor? Bundan dolayı Hazinenin borçlanma ihtiyacının azalması ve daha az faiz ödeyecek olması acaba birilerini niye huzursuz ediyor? Merkez Bankasının bilançosunda bekleyen ve gereğinden fazla birikmiş kaynakların Hazinenin tasarrufuna geçmesinden doğal ne olabilir? Doğru ve hukuka uygun bir işlemdir. Aynı şekilde, Hazinenin daha önce, nisan ayında aldığı payını bu yıl ocak ayına kaydırması da akıllıca bir işlem olmuştur. Esasen bu işlemleri akıl edenleri ve bu kanun teklifini getiren başta Aydın Milletvekilimiz Sayın Mustafa Savaş olmak üzere diğer arkadaşlarımızı kutlamak gerekir.

Değerli milletvekilleri, teklifin 8 ila 13’üncü maddelerinde yurt dışı borçlanma şartlarında değişikliğe gidilmektedir. Buna göre, yurt dışı borçlanmada prim oranı yüzde 32’den yüzde 45’e çıkarılmakta, borçlanılan süreler Türkiye’deki sigortalılık başlangıç tarihinden, Türkiye’de

sigortalılığı yok ise borçlanma tutarının tamamen ödendiği tarihten geriye götürülen sürelerle ilgili aylara mal edilmekte ve bu süreler BAĞ-KUR kapsamında geçmiş sigortalılık süresi olarak kabul edilmektedir. Yayımı tarihini takip eden ay başında yürürlüğe girecek bu maddenin yürürlük tarihinden önce yurt dışında geçen sürelerini borçlanma talebinde bulunanlardan tahakkuk ettirilen borçlarını yasal süresi içinde ödeyenler hakkında önceki hükümler uygulanacaktır. Dolayısıyla vatandaşlarımızın önceki hükümlerden yararlanabilmesi için yürürlük tarihinin birkaç ay uzatılması ve bu durum konusunda vatandaşlarımızın bilgilendirilmesi uygun olacaktır. Bu şekilde Sosyal Güvenlik Kurumuna önemli tutarda bir kaynak girişi de sağlanmış olacaktır.

Teklifin 19'uncu maddesinde ülkemizde gerçekleştirilen AR-GE faaliyetleri sonucunda geliştirilen elektrik motorlu taşıt araçlarının üretiminin ve yurt içinde tercih edilirliğinin vergisel yönden desteklenmesi amacıyla düzenleme yapılmaktadır. Ülkemiz yerli ve millî üretim hedefiyle yerli otomobil konusunda adım atmış ve bu hedef doğrultusunda Türkiye'nin otomobil girişim grubunu kurarak çalışmalarına başlamıştır. Konya bu konuda şehrin bütün iş âlemi temsilcileriyle birlikte hareket etmekte olup Türkiye'de ilk defa bir il tarafından kapsamlı bir fizibilite raporu hazırlanmıştır. Bu raporla Konya'nın Türkiye'de yerli otomobil üretimi için en uygun yatırım alanı olduğu bütün verilerle ortaya konulmaktadır. Ekonomide kendi öz sermayesiyle kalkınmayı başarmış bir şehir olan Konya, gelişmiş sanayi altyapısı, modern organize sanayi bölgeleri, destek üretim kabiliyetine sahip özel organize sanayi siteleri, 25 binden fazla KOBİ'siyle cazibe merkezi hâline gelmiştir. Konya, Türkiye'de başarılı bir otomotiv üretimi tesisi kurmak için en önemli ön gereklilikleri karşılayan, otomotiv endüstrisi açısından son derece hırslı bir inovasyon alanıdır. Otomotiv yan sanayi, savunma sanayi, otomotiv, döküm ve tarım makineleri kümeleriyle sektörün altyapısı güçlendirilmiş, rekabetçilik düzeyi artmıştır. Konya, bir otomobil için gerekli parçaların çoğunluğunu hâlihazırda üretebilme kapasitesine ve büyük ölçekli ana yan sanayi yatırımları için duyulan yeterli alanlara fazlasıyla sahiptir. Türk malı ilk otomobil yatırımı için en uygun yer de elbette Konya'dır. Böylesi bir yatırım Konya ve Anadolu'yu şaha kaldıracaktır.

Teklifin 20'nci maddesiyle 2007 yılından beri 15 lira olarak uygulanan yurt dışı çıkış harcı 50 liraya çıkarılmakta ve bu miktarı 3 katına kadar artırmaya veya sifıra kadar indirmeye Cumhurbaşkanı yetkili kılınmaktadır. Bu harcın 15 lirasının mevcut uygulamada olduğu gibi Toplu Konut İdaresine aktarılması, kalan miktarın da genel bütçeye gelir kaydedilmesi öngörülmektedir.

Kanun Teklifi'nin 27 ila 30'uncu maddelerinde şehir hastaneleri projeleriyle ilgili kanunda, 32'nci maddesiyle de Elektrik Piyasası Kanunu'nda kamu yararı gerekçesiyle bazı düzenlemeler yapılmaktadır. Ancak bu düzenlemeler doğrudan sözleşmelere ve dolayısıyla yapılmış ihalelere müdahale niteliğini taşımaktadır.

Teklifin 31'inci maddesiyle, lisanssız enerji üretim projelerinde tüketim-üretim bağı kopmuş olanlara yüz yirmi gün süre uzatımı verilmektedir. Süre uzatımının sadece sayaç aboneliği düşenleri değil, ölüm, yanlış anlaşmalar, imar problemleri gibi çeşitli nedenlerden dolayı yetişmemiş projeleri de kapsamı hakkaniyete uygun olacaktır. Maddede bu konuda bir düzenleme yapılması gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, Kanun Teklifi'nin 16 ve 17'nci maddelerinde, yaşanan ekonomik sorunlar nedeniyle mali darboğaza düşen ve kredi borçlarını ödeyemeyen firmalarımızı tekrar üretime yönlendirebilme amacıyla finansal yeniden yapılandırmayı öngören düzenleme yapılmaktadır. Daha önce 2002-2005 yıllarında başarılı bir şekilde gerçekleştirilen İstanbul yaklaşımını esas alan düzenlemeyi çok önemli görüyoruz. Finansal güçlük içinde bulunan, ancak mali sisteme olan borçlarının yeniden yapılandırılması yoluyla faaliyetine devam etmesi imkân dâhilinde olan firmalara faaliyetlerini sürdürebilecekleri bir ortamın sağlanması; bu şekilde, ilgili firmaların ticari faaliyetlerinin genişlemesi ve katma değer yaratmaya devam etmeleri suretiyle ekonomiye yeniden kazandırılmaları ve istihdamın artırılması amaçlanmaktadır. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunca çıkarılan yönetmelik uyarınca, Bankalar Birliği tarafından hazırlanan ve alacaklı banka ve mali kuruluşlarca imzalanan finansal yeniden yapılandırma çerçeve anlaşmaları kapsamında finansal yeniden yapılandırma sözleşmeleri imzalanarak

uygulamanın yapılması düzenlenmektedir. Kapsama alınacak firmaların yeniden yapılandırma sonucunda borçlarını geri ödeme kabiliyeti kazanacağını tespiti şartı getirilmektedir. Borçlarını geri ödeme kabiliyeti kazanamayacağı belirlenenler kapsama alınmayacaktır. Bu değerlendirme, bağımsız denetim kuruluşlarına, çerçeve anlaşmaları kapsamında belirlenecek yeterli bilgi ve uzmanlığa sahip kuruluşlara veya borçlu tarafından kabul edilmesi hâlinde alacaklı kuruluşlara yaptırılacaktır. Uygulama sıkı bir şekilde denetlenmeli, keyfî uygulamalara meydan verilmemelidir. Komisyonda ilk aşamada, öncelikle büyük şirketlerdeki sorunu çözebilmek için 100 milyon lira ve daha üzeri alacaklılar için bir çerçeve anlaşması yapıldığı bilgisi verilmiştir. Küçük ve orta ölçekli işletmelerin de yaklaşıma alınması mutlaka sağlanmalıdır.

Ekonomik sıkıntılardan dolayı KOBİ'lerimiz, esnafımız ve çiftçimiz ciddi sorunlarla karşı karşıyadır; vergi ve prim borçlarını da ödeyemez hâle gelmişlerdir. Vergi ve SGK primi borçlarının da yeniden yapılandırılması hem ekonomimiz için hem de vatandaşlarımız için olumlu olacaktır. Esasen, son yıllarda neredeyse her yıl çıkarılan yeniden yapılandırma yasalarının vergi sistemine olan güveni sarstığı, vergi ahlakını bozduğu, bu konuda toplumda sürekli bir beklenti ortamının doğmasına neden olduğu doğrudur ancak içinden geçtiğimiz sıkıntılı dönem de dikkate alınarak yeni bir yapılandırma yapılması kaçınılmazdır.

Mevcut durumda üç ayrı kanuna göre yapılandırmaya giren mükelleflerin 18 eşit taksit ve otuz altı aya yayılmış olan borçları birbiri içerisine girmiş, cari ödemeleriyle birlikte takibi ve ödemeleri yapılamaz duruma gelmiştir. Bugün birçok mükellefin yeniden yapılandırmaları bozulmuş durumdadır. Vergi ve prim tahsilatının artırılması yanında mükelleflerin rahatlatılması için eski yapılandırma borçları dâhil tüm borçların birleştirilerek yeni bir yapılandırmaya gidilmesi, cari ödemeleriyle birlikte ödeyebilecekleri uygun faiz ve uzun vade öngörülmesi, amaca ulaşılması ve tekrar bir yapılandırma ihtiyacı doğmasına meydan verilmemesi açısından önem arz etmektedir.

Yine çiftçimiz ve üreticimiz tarım kredi ve Ziraat Bankası borçlarını ödeyememektedir.

Mazot, gübre, elektrik, ilaç, tohum ve yem fiyatlarının çok pahalı hâle gelmesi çiftçilerin üretim yapmasını güçleştirmiştir. reticimiz son yıllarda yaşanan kuraklık ve ağır girdi maliyetleri altında borçla ektikleri üründen istediği verimi alamamıştır. Çiftçinin, reticinin biriken borçları belini bkmektedir. Buna bir çare üretilmelidir. Öncelikle üreticilerin tarım kredi ve Ziraat Bankası borçları faizsiz ertelenmeli ve borcunu ödeyip üretim yapabilir hâle gelecek şekilde ana paraları yapılandırılmalıdır.

Çiftçi tarımsal sulamada kullandėı elektrikle ilgili kabaran faturaları ödemekte de güçlük çekmektedir. Elektrik borcunu deyemediğinden elektriği kesilen ve ürününü sulayamayan birçok çiftçimiz bulunmaktadır. Tarımsal sulamada kullanılan elektrik için daha düşük tarife uygulanmalı ve her ay yerine hasat dönemini esas alan faturalama yapılmalıdır. Milliyetçi Hareket Partisi iftilerimizin zor durumda olduğunu, çiftçilerimiz için acilen bir tedbir paketi açıklanması gerektiğini sürekli dile getirmektedir. lke olarak bizim ne yapıp ne edip iftimizi, reticimizi ayağa kaldırmamız gerekmektedir. Tarım sektörünün yapısal sorunlarını çözecek, tarımsal girdi yükünü azaltacak ve tarım sektörünü ayağa kaldıracak tedbirlerin mutlaka alınması gerekmektedir. Türkiye, tarımsal üretimde ve tarımsal ticarete parlayan bir yıldız olmayı hak edecek toprağa, iklime, bilgiye ve insan kaynağına sahiptir. Tarımsal retimde Avrupa'da 1'inci, dünyada 17'nci büyük ülke olarak tarımsal üretim ve tarımsal ticarete yeni bir vizyon ve bakış açısıyla yapısal değişikliklere ihtiyaç olduğu göz ardı edilmemelidir.

Geçen ay Konya'da Çatalhöyük Millî Tarım Zirvesi yapılmıştır. Zirvenin ana gündemini tarımın yeniden yapılanması, millî tohumculuk politikası ve Türkiye tarımının dünya piyasalarında rekabet edebilirliği gibi başlıklar oluşturmuştur. Zirve sonucu hazırlanan bildirideki öneriler mutlaka dikkate alınmalıdır.

Kanun teklifinin ülkemiz ve milletimiz için hayırlara vesile olmasını diliyorum. Genel olarak Milliyetçi Hareket Partisi kanun teklifini desteklemektedir.

Hepinize teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teklifin tümü üzerinde söz sırası, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekilimiz Sayın Garo Paylan'da. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakika Sayın Paylan.

HDP GRUBU ADINA GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, bakın, neden başarılı olamıyoruz, neden ekonomik krizi çözemiyoruz, şu Meclis gerçekliğinde size anlatayım.

Değerli arkadaşlar, beş gün önce bu ülkenin beş yıllık kalkınma planı Meclise sunuldu. Haberiniz vardır umarım, beş yıllık kalkınma planımız Meclise sunuldu. Beş günlük ara verildi biz bu kalkınma planını çalışalım diye ama kalkınma planının sunulduğunun ertesi günü torba yasa geldi Meclise ve Komisyonda biz iki gün boyunca gece yarısına kadar bu 35 maddelik torba yasayı görüştük. Şimdi de kalkınma planıyla ilgili görüşlerimizi sunuyoruz iki gündür ve şu anda iki günlük yaptığımız önerilerle ilgili Cumhurbaşkanı Yardımcısı Plan ve Bütçe Komisyonunda bizim önerilerimize cevap veriyor, sorularımıza cevap veriyor, biz buradayız arkadaşlar. İşte Türkiye'nin kalkınma planı bu şekilde görüşülüyor, o yüzden de bütün planlar mürekkebi kurumadan çöküyor arkadaşlar.

Beş yıl önceki kalkınma planında 2 trilyonluk bir ekonomi vadettiniz, beş yıl geçti, 700 milyar dolardayız; beş yıl sonrasıyla ilgili de 1 trilyon dolarlık bir ekonomi vadediyorsunuz. Neden? Planları yanlış yapıyoruz. Planları katılımcılık olmadan, muhalefet partilerinin görüşlerine dikkat vermeden, sivil toplum kuruluşlarının görüşlerine dikkat vermeden hazırlıyoruz, bu yüzden bir yılda, altı ayda akamete uğruyor. Damat Bey Berat Albayrak daha altı ay önce yeni ekonomik programı açıkladı, çöktü; orta vadeli plan çöktü. Bu kalkınma planı da maalesef akamete uğramak mahkûmiyetinde arkadaşlar. Bu şekilde torbalarla, bu şekilde görüşülen kalkınma planlarıyla Türkiye ekonomik krizini çözemez arkadaşlar.

Bakın arkadaşlar, Türkiye derin bir ekonomik krizde. Emekçilerimiz, emeklilerimiz,

çiftçilerimiz, esnaflarımız “Yandım.” diyor, “Geçinemiyorum.” diyor, “Açım.” diyor, “Açım.” Ne yapar peki böyle bir ülkenin Meclisi arkadaşlar? Eğer bütün emekçilerimiz yoksulluk içindeyse, borç altında inim inim iniliyorsa ne yapar bu ülkenin vekilleri ve Meclisi? O vatandaşının yanında durur değil mi?

Bakın, Türkiye’de yoksulluk sınırı 7 bin TL. İddia ediyorum, TÜİK bu konuda net bir rakam açıklamadı ama vatandaşlarımızın yüzde 80’i bu 7 bin liralık yoksulluk sınırının altında gelire sahip. Her 5 vatandaşımızdan 4’ü yoksul arkadaşlar. Ne yapar bu ülkenin Meclisi ve vekilleri? Bu yoksulluk meselesine el atar değil mi?

Peki, her 5 vatandaşımızdan 1’i de arkadaşlar, açlık sınırının altında. Açlık sınırı nedir? Tencere kaynatmaktır, tencere; vatandaşın tenceresini kaynatmasıdır. Yani kira yok, elektrik yok, giyim yok kuşam yok, yalnızca tenceresini kaynatması için 2.124 TL’ye ihtiyacı var, asgari ücret 2.020 TL. Ne yapar bu ülkenin Meclisi ve vekilleri? Bu yoksulluk sorununa, açlık sorununa bir çözüm arar. Vatandaş borç altında, bunlara bir çözüm arar.

Peki, bu torba yasa ne yapıyor arkadaşlar? Vatandaşın yoksulluğuna bakıyor mu? Hayır, bakmıyor. Borç altında inim inim inlemesine, kredi kartı borçlusu olmasına, bireysel kredi borçlusu olmasına, konut kredisine, taşıt kredisi borçlusu olmasına ve haciz altında inim inim inlemesine bakıyor mu? Hayır arkadaşlar, bakmıyor; Meclis de bakmıyor, maalesef milletvekilleri de bakmıyor, komisyondan bu şekilde geçiyor.

Ne olmuş? Saraydan ferman gelmiş 35 maddelik. Ne yapacak bu ferman? Değerli arkadaşlar, patronlar gerçekten çok etki çalışıyorlar, gerçekten çok etkili çalışıyorlar. Arkadaşlar, bütün bu maddeler patronlar yararına, patronları kurtarmak için, vatandaşı kurtarmak için tek bir madde yok içinde. Patronlar çok etkili çalışıyorlar. Neden? Çünkü saraya yakınlar; saraya yakın müteahhitler ve yandaş şirketler bu maddeleri doldurmuşlar ve bize torba diye getiriyorlar. Ama size şunu söyleyeyim: O patronların müşterisi kim arkadaşlar? Vatandaşlarımız ya. Eğer vatandaşlarımız gelire sahip değilse, borç altında inim inim iniliyorsa harcama yapabilirler mi?

Yapamazlar. Dört yıldır aynı hatayı yapıyoruz, hep patronları iyi hissettirmeye çalışıyoruz. Ne diyor patronlar? “Battık, bittik, iflas edeceğim.” “Ne yapalım?” “Vergilerimi affet, lütfen.” Yapmadık mı arkadaşlar? Dört yılda 6 kez vergi affı çıkardık ya, 6 kez. İşe yaradı mı? Hayır. Ne diyor patronlar? “Ya, benim bir varlığım var, ben bunun da vergisini vermedim, sen benim bu servetimi affet, varlığımı affet.” diyor. Yapmayın dedik, vergi ahlakını bozar dedik, affettiniz. Yurt dışına para kaçıranların da yurt içinde vergi kaçıranların da vergilerini, servetlerini ve varlıklarını affettiniz. Bu torbayla bir kez daha varlık affı yani servet affı geliyor arkadaşlar. 5’inci kez yapıyoruz dört yılda. İşe yaradı mı? Hayır ama bir kez daha yapıyoruz.

Teşvikler arkadaşlar... Dört yıldır patronlara sürekli teşvik yasaları çıkarıyoruz. İşe yaradı mı? Hayır, yaramadı. Patronlar bir şey daha diyor: “Ya, ben işçi çalıştırıyorum, bunun SGK’si var.” Ne dedik biz? Tamam, SGK’sini biz ödeyelim dedik. İşe yaradı mı? Yaramadı. Dedi ki: “Bir de işçinin muhtasarı, işçi vergisi var, onu da sen öde.” Eyvallah, onu da biz ödüyoruz dedik, o da işe yaramadı. Yetmedi, “Maaşını da sen ver.” dedi patronlar. Bunun da yasasını geçirdik, işçinin maaşını, SGK’sini, primini biz ödedik. Bir masaj yapmadığımız kaldı patronlara, bir masaj, yine işe yaramadı. Demek ki arkadaşlar, patronları iyi hissettirmeye çalışarak ekonomik kriz çözülemiyor.

Bakın, torbada ne var arkadaşlar? Diyor ki şirketler: “Ben borçluyum, ödeyemiyorum.” “Ne yapacağız?” “Bu borçları yapılandıracağız.” diyor patronlar, talimat gelmiş o şekilde. Bankalara 400 milyar lira borçları varmış. Değerli arkadaşlar, dört yılda defalarca bu borçlar yapılandırıldı ama inanın kar topu gibi büyüdü, daha büyük borçlarla karşımıza çıktı. Demek ki patronların borçlarını yapılandırarak da bu sorun çözülemiyor.

Bakın, arkadaşlar, patronlara dedik ki: “300 milyar liralık Kredi Garanti Fonu veriyoruz yani senin borcuna da Hazine garantisi veriyoruz.” Bakın, ona rağmen çözülmeydi. Borçları Kredi Garanti Fonu’yla yani Hazine garantisiyle yapılandırdık, yine yaraya merhem olmadı.

Değerli arkadaşlar, bu yolları denediysek, şirketlere iyi hissettirerek, patronlara iyi

hissettirerek bu meseleyi çözemediysen neden durumu değiştirmiyoruz? Neden vatandaşlarımızı iyi hissettirecek maddelere adım atmıyoruz? Neden onları gelikle buluşturacak, onların borçlarını yapılandıracak maddelere adım atmıyoruz? Ya, şirketlerin borçlarını defalarca yapılandırdık, vatandaşlarımızın milyonlarcası kredi kartı borçlusunu, bireysel kredi borçlusunu, ödeyemiyor, evlerine haciz geliyor, hepsi bankalara borçlu; çiftçilerimiz bankalara borçlu, esnafımız bankalara borçlu, hepsi de yoksul ama bu Meclis ve bu ülkenin vekilleri maalesef bunlarla ilgili şu torbaya bir madde koyamıyor. Ne patronlarmış be! Ama arkadaşlar, ben size niye böyle olduğunu söyleyeyim: Bakın, Rusya modeline özeniyoruz ya, hani Putin'e özeniyoruz, Sayın Cumhurbaşkanı çok özeniyor; otoriter bir rejim, ona özeniyor ama o rejimin bir de oligarkları vardır yani yandaş şirketleri. Putin'in etrafında olan oligarklar, arkadaşlar, zenginliği onlar götürürler. Bizim de oligarklarımız var, saraya yakın oligarklar. İsimlerini ezberlediniz; Cengiz, Kolin, Limak, Rönesans, bir de Kalyon var; bunları biliyoruz, bunlar dışında bazı şirketler de var, yandaş şirketler. Bunlar yatırımlar yaptılar, kamu-özel iş birliği anlaşmaları yaptılar, havalimanları yaptılar, yollar yaptılar ama şimdi diyorlar ki: "Biz bu borçları ödeyemiyoruz, gel bu borçları yapılandır."

Değerli arkadaşlar, bakın, bu torbada şöyle bir madde daha var: Enerji ihalelerine girmiş yabancı ortakla Kolin, diyor ki "Ben yabancı ortaktan ayrılıyorum. Benim bu sözleşmemi devam ettir." Arkadaşlar, biz bununla ilgili yasa çıkarıyoruz, biliyor musunuz? Bir şirketle ilgili, ortaklığını bozuyor diye yasa çıkarıyoruz. Ya bu şirket bu riski almış, bu ortaklığı yapmış, teminatını içeri vermiş ama saraya yakın olunca işte o teminatınız yanmıyor. Ama gariban bir şirketimiz ihaleye girsin, ihale şartlarını yerine getirmesin teminatını yakarız eğer o şirket yandaş şirket değilse. Yani şirketleri, patronları, özellikle de yandaş patronları kurtaran bir torbayla karşı karşıyayız. Bakın, bu Cengiz, Kolin, Limak, İstanbul Havalimanı'yla ilgili ortaklık anlaşmasını bozdukları için yasa çıkarttırdılar bu Meclise. Bakın, "çıkarttırdılar" diyorum. şimdi de enerji ihaleleriyle ilgili yasa çıkarttırıyorlar ortaklığı değiştirmek için.

Ya arkadaşlar, yapmayın. İşçimiz, çiftçimiz, emekçimiz burada izliyor, hepinizin seçmenleri. Onların yararına maddeler çıkaralım. Bırakalım bu oligark şirketleri, halkın yararına, yoksulların yararına maddeler çıkaralım.

Değerli arkadaşlar, dedim ya servet bir kez daha affediliyor. Genelde bir vergi ahlakımız yok. Şükür ki altı ayda bir vergi affı çıkarıyorsunuz zaten, servet affı çıkarıyorsunuz. Bir kez daha bir servet affıyla karşı karşıyayız.

Değerli arkadaşlar, bu ülkede vergisini vermeyenler genelde varlıklarını bir şeylere yatırıyorlar, servetleri büyüyor. Bakın, Türkiye’de bütün servetimizin yüzde 60’ı -yani bütün varlığımızın, para, pul, han, hamam, arsa toplayın- nüfusun yüzde 1’inin elinde. Hak mıdır arkadaşlar bu? Bu gelir ve servet eşitsizliğiyle ilgili bir düzenleme yapıyor muyuz? Hayır. Ne yapıyoruz? Patronlar diyor ki: “Benim yurt dışında param var, 220 milyar dolar param var, e sen bunu affet, ben parayı belki getiririm.” Ya biz bunu 4 kere çıkarmışız. En son vergi affında kaç para gelmiş, biliyor musunuz arkadaşlar? Burası çıkardı bu yasayı. Kaç para gelmiş? 1,4 milyar dolar gelmiş. Bakın, yurt dışında 220 milyar dolar var diyoruz, 1,4 milyar dolar gelmiş. Neden? Güvenli ülke değiliz, hukuk güvencesi yok. Para gelmiyor. Ama sipariş bazı şirketler diyor ki: “Sen çıkar bu yasayı ben getireceğim.” Gele gele de 220 milyar dolardan 1,4 milyar dolar geliyor arkadaşlar. Şimdi bir kez daha bu yasayı çıkarıyoruz.

Bakın arkadaşlar, Man Adası belgelerini hepimiz gördük değil mi, Man Adası belgelerini? Panama belgelerini gördük değil mi? Malta Adası belgelerini gördük değil mi? Emin olun 10 milyarlarca dolar, 220 milyar dolar orada yatıyor. O şirketler parayı orada tutuyorlar, borcu burada bırakıyorlar. Hem diyor ki benim servetimi affet hem diyor ki buradaki borcumu yapılandır. Bu hak değil. Bu adalet değil. Yapmamız gereken bilgi paylaşımını sağlamak.

Maliye idarecimiz burada, Maliye burada. Niye Malta belgelerinin peşine düşmüyor? Niye Panama Adası’nın belgelerinin peşine düşmüyor? Niye Man Adası belgelerinin peşine düşmüyor da biz o şirketlerin, o yandaşlarının borçlarını burada erteliyoruz ve affediyoruz? Bu hak değil. Bu

adalet değil.

Arkadaşlar, vergisi verilmemiş kaynaklar var ve biz bunların hem servetini hem gelirini hem de borcunu affediyoruz.

Değerli arkadaşlar, bakın, yoksullar borç altında dedik, kredi kartı borcunu ödeyemiyorlar dedik. Bakın, çiftçilerimiz telefon açıyorlar, “Sulama borçlarını ödeyemiyoruz, tarım kredi kooperatifi borçlarını ödeyemiyoruz; bunlarla ilgili adım atın.” diyorlar. şu torbada çiftçiyle ilgili bir tedbir var mı? Mustafa Bey, Sayın MHP temsilcisi az önce dillendirdi. Peki, sonuç olarak bir ittifakınız var. Neden şu torbaya bir önergeyle çiftçi borçlarını, kredi kartı borçlarını sokamıyoruz? Neden sokamıyorsunuz? Neden yalnızca patronların borçlarını yapılandırıyoruz da halkımızın, yoksulların borçlarını yapılandırmıyoruz?

Bakın, Meclis tatile çıkacak. Haciz gidiyor vatandaşlarımıza. Sulama idaresi tarım teşviklerine mahsup ediyor biliyor musunuz borçları? Diyarbakır’dan beni arıyor çiftçiler, diyor ki: “Teşviklere karşı sulama borcunu kesiyor. Suyumu kesiyor, elektriğimi kesiyor.” Niye bunlarla ilgili adım atmıyoruz arkadaşlar da 3 tane oligarkın –Cengizin, Kolinin, Limakın- maddeleri burada geçiyor? (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

Bakın, Maliye Bakanı yedi ay önce geldi bu Meclise dedi ki: “Ben 2019’da 80 milyar lira açık vereceğim.” Ben “Yapamazsınız, mümkün değil.” dedim. “Yapacağım.” dedi. Yedi ay önce yasa buradan geçti. İlk altı ayın bütçe açığı kaç para arkadaşlar? 80 milyar lira. Yıllık açığı altı ayda bitirdi. Üstelik nasıl? Merkez Bankasının nisan ayında ödemesi gereken 34 milyar ocak ayında aldı damat bey. Ne yaptı? Seçim yatırımı için harcadı, seçim için harcadı. İşe yaradı mı? O da yaramadı, çarçur oldu gitti. Merkez Bankası nisan ayında 13 milyar lira kurumlar vergisi ödedi. O da gitti, o da ikinci seçime gitti, İstanbul seçimine gitti, o da işe yaramadı. şimdi –yine kasa bitti- damat bey diyor ki: “Ne yapacağız? E Merkez Bankasında yedek akçe varmış 46 milyar lira, onu alacağız.”

Arkadaşlar ya, bu kadar parayı çarçur eden bir damat beye bir 46 milyar daha versek kaç

ay idare eder? Bir hesabını yapın. Ben hesap ettim, üç ay. Ya 46 milyar lirayı alacak da üç ay sonra ne yapacağız? Üç ay sonra ne yapacağız, bunu düşünen var mı? Arkadaşlar, kuyu boş. Bir kova su dökeceğiz, o da gidecek.

Değerli arkadaşlar, aklımızı başımıza devşirelim. Yapısal tedbirler olmadan damat beyin Merkez Bankasına baskı yapıp da para bastırması işe yaramaz. Bu, para basmaktır arkadaşlar. 46 milyar lira daha para basılıyor. Bunun sonuçlarını düşünüyor musunuz? Enflasyona nasıl sonuçları olacak, faiz üzerine ve döviz kurları üzerine nasıl sonuçları olacak? Önümüzdeki aylarda maalesef bunu da göreceğiz.

Değerli arkadaşlar, torbada yurt dışına çıkış harcının 15 liradan 50 liraya çıkarılması var. Bakın, size şunu söyleyeyim: Bir bölüm vatandaşımız geçmiş yıllarda yurt dışına çıkmaya başlamıştı çünkü orta gelirli olmaya başlamıştı vatandaşlarımız, ilk kez yurt dışını görmüşlerdi. Şimdi, zaten euro olmuş 6,5-7 lira, dolar olmuş 6 lira, 5,5 lira, kimse yurt dışına çıkamıyor. Bir de diyorsunuz ki: “Yurt dışına çıkacak vatandaşımızdan 15 lira yerine 50 lira alacağım.” Diyorsunuz ki: “Versin arkadaş, ne olacak?” Ya 4 kişilik bir aile yurt dışına çıkarsa 200 lira çıkış harcı verecek. Zaten çıkamıyor. Böyle bir vergi getirmekle seyahat özgürlüğüne halel getirmiyor musunuz?

Bir de şunu söyleyeceğim: 15 liradan 50 liraya çıkmasıyla elde edilmesi beklenen gelir ne kadar biliyor musunuz? 300 milyon lira arkadaşlar. Yılda 300 milyon lira için bu düzenlemeyi yapıyoruz biliyor musunuz? Peki, Marmaris’te yazlık saray yapılıyor, onun maliyeti ne kadar? 330 milyon lira. Yani bu düzenleme dolayısıyla milyonlarca vatandaşımızın ödeyeceği rakam bir yazlık saray yapmıyor arkadaşlar. Tercihlerimizi böyle değiştirsek ne olur? Vatandaşımıza, yoksullara yüklenmesek de yazlık saraylar yapmaktan vazgeçsek ne olur? Bu Meclis bunu mutlaka değerlendirmeli arkadaşlar.

Bakın, çok önemli bir madde var. Biliyorsunuz, milyonlarca vatandaşımız 1950’den beri yurt dışına gidiyorlar, gurbetçiler. Gurbetçiler dezavantajlıdır arkadaşlar, yıllarca gurbette yaşamışlardır, memleket özlemiyle yaşamışlardır ve yıllarca Türkiye’nin cari açığını onlar

kapattılar getirdikleri marklarla, dolarlarla ve onlara hep müteşekkir olduk. Müteşekkir olduğumuz için de onlara bir emeklilik hakkı verdik, dedik ki: “Eğer yurt dışında çalıştıysan, geldiğinde borçlanırsan biz seni emekli yapacağız.” Şimdi ne diyoruz arkadaşlar, ne diyoruz şimdi? Diyoruz ki: “Sen yine emekli olabilirsin ama Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının ödediği yüzde 31’le değil. Borçlanmayı yüzde 31’le değil, yüzde 45’le yapacaksın.” Yani gurbetçileri cezalandırıyoruz. Allah’ınızı severseniz, bu kadar yurt dışı Türkler ve akraba topluluklarla, yurt dışındaki Türkiyelilerle ilgili siyaset yapan politikacılara sesleniyorum: Onların, gurbetçilerin acaba bu yasadan haberi var mı? Bakın, basın yazmıyor, bütün gurbetçilere sesleniyorum: Bu Meclis sizi cezalandırmaya kalkıyor. Bakın, bu yasa çıkmadan önce 98.240 lira ödeyip, borçlanıp 2.350 lira emekli maaşı alacak gurbetçimiz şimdi, bu yasa çıkarsa -çıkmayacağını umut ediyorum- 207.252 lira ödeyecek ve 1.050 lira emekli maaşı alacak arkadaşlar. Bu hak mıdır arkadaşlar ya? Gurbetçileri neden cezalandırıyoruz?

Bakın, gurbetçiler dezavantajlı durumda, yurt dışında yaşamışlar. Türkiye’ye gelip belki bir ev alacaklar, belki Türkiye’de yaşayacaklar ve Türkiye ekonomisine katkı sunacaklar. Değerli arkadaşlar, gurbetçileri bu şekilde cezalandırmak hak değildir, bu konudan da vazgeçmenizi sizlere öneriyorum. Aksi takdirde gurbetçi vatandaşlarımıza sizi havale ediyorum.

Değerli arkadaşlar, torba yasanın 1’inci maddesine geldik, tersten başladım. Ne demişti biliyor musunuz bu hükûmet? Demişti ki: “Ben zaten vergi alamıyorum -gelir vergisinin zaten tamamını emekçiler veriyor, patronlardan vergi almak yok- bari Cumhurbaşkanı’na bir yetki verelim, bütün şirketlere ama bütün şirketlere hasılat üzerinden vergi sistemi getirelim. Hasılat üzerinden yüzde 5 veya yüzde 10 versin şirketler, vergi almayalım.” Ya, bu, 1980’lerde vardı; Orta Doğu ülkelerinde hâlâ var. Hani biz ikinci dünya ülkesiydik, birinci dünya ülkesi olmayı hayal ediyorduk? Ama arkadaşlar, bu, dördüncü dünya ülkesi sistemi hasılat üzerinden vergi almak. Yapmamız gereken, bütün şirketlerin kârı üzerinden vergilendirilmesidir; az kazanan az, çok kazanan çok vergi almaktır.

Bütün şirketler için bu düzenleme geldi, muhalefet ettik; nihayetinde yalnızca şehir içi taşımacılığa yapıldı bu düzenleme, hasılat üzerinden vergi verecek şirketler. Ama arkadaşlar, bu kapı açıldı; bakın, bu kapı açıldı ve bütün sektörlerin talebi olur. Eğer bu madde geçerse emin olun, üç ay sonra, altı ay sonra başka sektörlerin, başka şirketlerin de bu talebi olur. Hasılat üzerinden vergilendirme yanlıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Paylan, tamamlayalım.

GARO PAYLAN (Devamla) – İçimizde mali müşavir, serbest muhasebeci arkadaşlarımız var; bu yolu açmayalım. Bakın, kayıtlı ekonomiye geçmeye çalışıyoruz ve pek çok sıkıntı var. Eğer hasılat üzerinden vergilendirme kapısını açarsanız pek çok şirket, pek çok sektör bu taleplerde bulunur ve bu yol açılır; inanın, olmayan vergi adaleti daha da yok olur arkadaşlar.

Hepinize saygılar sunarım. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teklifin tümü üzerinde söz sırası, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Ankara Milletvekilimiz Sayın Bülent Kuşoğlu'na aittir.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakika Sayın Kuşoğlu.

CHP GRUBU ADINA BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sıra sayısı 102 olan torba kanunla ilgili grubum adına söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, değerli milletvekilleri; şimdiye kadar incelediğimiz torba kanunlar hep seçim öncesiydi; seçim öncesi geldiğinde seçmene bir mesaj verirdi, seçmenden oy alabilmek için seçmene yönelik olumlu düzenlemeler içerirdi. Bu seferki, seçim sonrası gelen bir torba kanun, dolayısıyla seçmenden almayı amaçlayan bir torba kanun şimdiye kadarkilerin tersine. Bu kanunla vatandaşın cebinden almaya çalışıyoruz; daha önce seçim rüşveti olarak devletten, hazineden onlara vermeye çalıştığımızı bu sefer vatandaşın ya da şirketlerin ya da kimi bulursak

onların cebini boşaltarak almaya çalışıyoruz bu torba kanunla. Bu torba kanunun özeti bu, mantığı bu, mantalitesi bu.

Tabii, bununla bir taraftan da ekonomiyi düzeltmeye çalışıyoruz. Ekonomiyi düzeltmeye yönelik bazı düzenlemeler de var. Fakat ekonominin ne durumda olduğuyla ilgili doğru dürüst bir tespit yapılmadığı için, gerçek bir tespit yapılmadığı için, gerçek anlamda samimi olunmadığı için orada da sıkıntı var. Düzenlemelerle ilgili eksiklikler var, önemli eksiklikler. Biraz sonra detayına gireceğim.

Bu torba kanunda -tutanaklara geçsin diye özellikle söylüyorum- önemli gördüğümüz konular:

Gelir Vergisi Kanunu'yla ilgili bir düzenleme var.

Merkez Bankası ihtiyat akçelerine -şu meşhur düzenleme, birkaç maddeyle düzenlemiş- Hazinece el konulması söz konusu.

Şirket kurtarmalarını getiriyor. Şirketleri kurtarıyor ama vatandaş kurtarmıyor. Vatandaşın tüketici kredilerinin kurtarılmasına yönelik bir şey yok. Sadece şirketlerin kurtarılmasıyla ilgili bir düzenleme var.

Enerji sektöründe bazı sıkıntılar var. Çok önemli sıkıntılar var da orada birkaç tane şirketi kurtarmaya yönelik düzenlemeler yapılmış. Orada da köklü bir düzenleme içermiyor enerji sektörüyle ilgili.

Sağlık Bakanlığı şehir hastaneleriyle ilgili bir düzenleme yapılıyor. Maalesef, o konuyla ilgili -çok ayrıntılı anlatmaya çalışacağım- çok özür diliyorum, sanki orada yediğimiz bir kazığın düzeltilmesine yönelik bir çaba var. Ama ne kadar sıkıntımız var, ne kadar zararı var Sağlık Bakanlığının şehir hastaneleri dolayısıyla, bunları bilmek yok. Sözleşmelerin detayını bilmiyoruz ama bununla ilgili bürokrasi "Bize güvenin, biz bu işleri biliyoruz." dediği için şu yüce yasama organı, Türkiye Büyük Millet Meclisi düzenleme yapıyor onların istediği şekilde. Ama ne düzenlemesi yapıyor, bilmiyoruz. Çok ağıma giden, onuruma dokunan bir düzenleme o çünkü

bize bilgi verilmeyen bir düzenlemedir o, maalesef çok sıkıntılı.

Yurt dışı çıkış harçlarının artırılması var, biliyorsunuz, yine önemli.

Yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın sosyal güvenlikleriyle ilgili -Türkiye'ye geldiklerinde- 3201 sayılı Kanun var. Otuz kırk yıldan beri yurt dışında yaşayan vatandaşlarımız Türkiye'ye geldikleri zaman Türkiye'den de emekli olabiliyorlardı kolaylıkla. Bu, Türkiye'ye has, önemli bir düzenlemeydi; rahmetli Bülent Ecevit zamanında, onun zamanında getirilmişti. Şimdi, onun, Sosyal Güvenlik Kurumu sıkıntıya girdiği için mümkün olduğunca kapatılması, yurt dışından gelen hiç kimsenin emekli olmamasına yönelik bir düzenleme var.

Gümrüklerde kaçak olduğu için kalan otomobillerin tekrar vergi verdirilerek affedilmesine yönelik bir düzenleme var ki bundan iki yıl önce, 2017'de bu düzenlemeyi yapmıştık. 60-65 bin aracın yararlanması lazım, maalesef birkaç bin araç yararlanmış, şimdi onu tekrar yararlandırmaya açıyoruz kanun getirerek; devlete, Hazineye gelir kazandırmaya çalışıyoruz hukuken doğru olmamakla beraber.

Bir de "Yurt dışından ne getirirsen getir, döviz getir, yeter ki döviz getir, affediyorum; yüzde 1'le vergilendirip alıyorum, kabul ediyorum." diye bir düzenleme getiriyoruz, böyle bir garabet var. Yani önemli maddeler aşağı yukarı bunlar.

Değerli arkadaşlar, biraz önce özetlemeye çalıştığım, 35 maddelik bir teklifle, torba teklifle karşı karşıyayız. Bu torba teklif, değerli arkadaşlarımız tarafından imzalandı, Değerli Mustafa Savaş arkadaşımız tarafından da Plan ve Bütçe Komisyonunda sunumu yapıldı ama sonuçta torba kanun, sonuçta biliyoruz ki aslında -bir muvazaa, Anayasa'ya aykırı- imzalamalarına rağmen düzenleme bakanlıklardan geldi ve gerçek anlamda bir teklif değil, aslında tasarı. Biliyorsunuz, tasarıları kaldırdık, daha önce Anayasa'dan kaldırdık. Yanlış bir iş yaptık. Şimdi yanlış olduğunu bile bile bunu devam ettiriyoruz. Dünyada -tekrar ediyorum, bu çok önemli bir konu- hangi yasanın yapılacağıyla ilgili boşluğu tespit etmesi gereken organ icra organıdır, bakanlıklardır, yürütme organıdır, hangi yasaya ihtiyaç olduğunu bakanlıklar tespit eder. Burada

bakanlarımız var. İçişleri Bakanlığıyla ilgili bir boşluk varsa o tespiti ilgili bakanlık yapar, yüzde 90 küsur böyledir. İhtiyacı bakanlık belirler, icra organı belirler; yasama organı onun nasıl yasalaştırılacağıyla ilgili, kapsamıyla ilgili icra organından bilgi alarak yasa yapar. Dolayısıyla yasaların icra organı tarafından teklif edilmesinde bir mahzur yoktur. Eski Anayasa'mız doğrudur, tasarı gelmesi doğrudur. Biz niye tasarıyı kaldırdık da şimdi muvazaa yaparak Anayasa'ya aykırı bir şekilde kanun teklifleri getiriyoruz? Şimdiye kadar, bu Anayasa değişikliğinden sonra, referandumdan sonra tek bir tane, gerçek anlamda, milletvekili teklifiyle yasa çıkmamıştır; tek bir tane çıkmamıştır, iddia ediyorum. E, niye bunu yaptık? Bu, yanlış bir işti.

Bakın, yine değerli bakanlarımız var; bu dönemde bakanlarımızın -atanmış oldukları için- siyasi iradeleri yok, gelip de burada bir yasayı savunma durumları söz konusu değil. Sayın Mustafa Savaş milletvekili olarak imzaladığı bu torba kanunu savundu, gayet de güzel savundu, kendisini tebrik ediyorum ama şu şartlar altında, bir bakan gelseydi, atanmış olan bir bakan gelseydi biz ona siyasi iradesi olmadığı için hesap da soramayacaktık çünkü Millet Meclisine karşı hesap veremiyor, Türkiye Büyük Millet Meclisine karşı şimdiki bakanlar, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemindeki bakanlar hesap veremiyor. Halka da hesap vermiyor çünkü seçilmemiş; sadece Cumhurbaşkanına karşı sorumlu, Meclise karşı sorumlu değil. Yani eskiden bakanlar vardı, Anayasa'ya göre de yaptıkları iş ve işlemler dolayısıyla, bakanlıklarındaki iş ve işlemler dolayısıyla sorumlulardı ama şimdi o sorumlulukları yok, şimdiki bakanların sorumluluğu yok, bakanlıkların iş ve işlemlerinden sorumlu değiller. Adları "bakan" olduğu için bizi şaşırtıyor, şimdikiler bakan değil, sadece bakanlıkların genel sekreteri ve siyasi iradeleri yok. Çok farklı yani sistem çok farklı bir hâle gelmiş, değişmiş, anormal vaziyette ama farkında değiliz maalesef. Yani Sayın Savaş'ın yerinde, milletvekilimizin yerinde bakan olsaydı da biz onunla siyasi bir dille konuşamayacaktık, hesap soramayacaktık, soramıyoruz da. O da bize o dille cevap veremeyecekti, vermemesi gerekiyor Anayasa'mıza göre. Durum bu. Yani bunları, bu konuları görüşürken maalesef böyle bir durumumuz var, sıkıntımız var. Bunun bilinmesi lazım.

Değerli milletvekilleri, çok önemli konular var burada. Mesela, biraz önce anlatmaya çalıştım, vergiyle ilgili bir düzenleme geldi. Tamam, Türkiye bir krizde, bu krizden çıkması için bir şeyler yapması lazım. Bakın, Türkiye bir krizde ise bizler de muhalefet olarak üzerimize düşen görevleri yerine getirmek zorundayız, Türkiye'yi bu krizden çıkarmak zorundayız hep beraber. Tabii ki bu krizin sorumlusu bellidir ama o sorumlu iktidardır diye çok fazla yüklenmek ya da krizden çıkılmaması için uğraşmak diye bir şey söz konusu değil. Tam tersine, hepimizin sorumluluğu var, bu krizden çıkmamız gerekir. Ama krizden çıkabilmek için, milletvekili olarak ya da bizlerin muhalefet milletvekilleri olarak iktidara destek olabilmemiz için bu konuda, ülkemizin bu hâlinin tedavisini yapabilmek için öncelikle iktidarın bazı konuları kabul ediyor olması lazım, krizde olunduğunun kabul edilmesi lazım. Bu torba kanunda krizde olunduğuyla ilgili hiçbir ifade yok, sanki Türkiye'de her şey güllük gülistanlıkmış gibi. Hâlbuki bir kurtarma kanunu gelmiş yani İstanbul yaklaşımı gibi, daha önce 2002'de, 2006'da çıkanlar gibi bir kurtarma kanunu geliyor, öyle bir madde var ama krizle ilgili hiçbir şeyden bahsetmiyoruz. Önce ne durumda olduğumuzu kabul edeceğiz ki, doğru teşhis koyacağız ki tedavi olabilsin. Yani sadece ekonomik bir kriz yok şu anda, bir devlet krizi de var, bir siyasi kriz de var, bir yönetim krizi de var inanın; maalesef bu vaziyette.

Kalkınma planını görüşüyoruz biz Plan ve Bütçe Komisyonunda. Kalkınma planı, daha altı sene önce 2013'te yaptığımız kalkınma planı gibi, sanki her şey güllük gülistanlık gibi hazırlanmış, öyle ifadeler var; gerekçesi de öyle, hedefleri de aynı şekilde; anlamak mümkün değil. Yani doğru tespit yapıp, öncelikle sıkıntılarımızı görüp, sorunlarımızı görüp hep beraber çözüm bulmak zorundayız. Maalesef, bununla ilgili hiçbir şey göremiyoruz, dolayısıyla da çözümle ilgili yardımcı olmakta da zorluk çekiyoruz; hem Komisyonunda hem de burada ifade etmeye çalışıyorum, görüyorsunuz bu sıkıntılarımız var.

Şimdi, şöyle bir durum söz konusu: Açıklamalardan anladık ki Plan ve Bütçe Komisyonunda, 31 Mart ayı itibarıyla yani bu geçtiğimiz mart ayı itibarıyla 400 milyar civarında bir

sorunlu kredi tutarı var. Biz bunun daha önce yüzde 4,6 olduğunu biliyorduk, şimdi yüzde 16 civarında olduğunu görmüş olduk; çok büyük bir fark var. Bu, hızla da katlanıyor, geometrik olarak katlanıyor, haziran sonu itibarıyla muhtemelen 500 milyarı geçmiş olması gereken bir sorunlu kredi tutarı var. Bunun çözülmesi gerekiyor. Sıkıntılı şirketlerimiz var, bankalar verdikleri kredileri geri alamıyorlar, bu şirketlerin batması söz konusu. Tabii ki orada çalışan, istihdam edilen işçilerimiz var. Bunlar sonuçta millî ekonominin, bizim şirketlerimiz, kurtarılmaları gerekiyor. Hangilerinin kurtarılacağına, hangilerinin artık kurtarılmasının mümkün olmadığına doğru karar vermek gerekecek. Onun için bir kere düzenlemenin hukuki olarak doğru yapılması lazım, doğru kriter konulması lazım; hukuki kriterin, normların, standartların, tespitlerin doğru yapılması lazım; hangi şirketler kurtarılacak, hangi ölçüyle kurtarılacak, bunun bir kere doğru yapılması lazım. Bu, yönetmeliğe bırakılmış maalesef. Çok fazla, kanunda detaya girilmedi. 1 madde, çok kapsamlı görünüyor, uzun bir madde, detaya girip çalışamadık üzerinde. Doğru bir madde hâlinde olması lazım, bir. İkincisi: 500 milyara yakın sorunlu kredi var -biraz önce bahsettiğim- ve bu artarak gidecek, bu çok önemli bir rakam. Değerli arkadaşlarımız da, konuşmacılar da bahsettiler, 500 milyara yakın sorunlu kredi varsa bir yerden kaynak bulup bankalara aktarmak gerekir ki bu tedaviyi yapabilelim. Ama burada kaynak yok, hiçbir şekilde kaynak gösterilmemiş. Nereden bulunacak da bu para, bu sorun çözülecek? Hepiniz biliyorsunuz, bu konu hepimizin bildiği bir konu. Hangi kaynak, hangi fon bu tarafa aktarılacak, bankalara destek olunacak da bu iş yapılacaktır? Bankalar bu işi yapabilse zaten yaparlar. Tamam, getirilen düzenlemelerle bankacıların, banka yöneticilerinin sorumluluğu azaltılıyor bu işle ilgili olarak, vergi muafiyetleri getiriliyor ama bunlar yetmez ki, çok çok düşük kalıyor. Bu işi gerçek anlamda yapabilmek için kaynak da bulmamız lazım bir yerden, fon bulunması lazım, bu yok. E, o zaman neden getiriyoruz? Biz bununla nasıl bu şirketleri kurtaracağız? Hem işin hukuki boyutuyla ilgili, norm ve standart konmasıyla ilgili, şirketlerin hangilerinin kurtarılacağıyla ilgili hem de kaynak meselesi ortada duruyor; bunların çözülmesi lazım.

Tabii, biraz önce söyledim, bunlar oturulup net, samimi şekilde, gerçekçi bir şekilde masaya yatırılrsa biz de gereken sorumluluğu, desteği verimiz, halledebiliriz bu konuyu, Türkiye geçmişte bu konuları halletti. Bizim grubumuzda bu Plan ve Bütçe Komisyonundaki görüşmeler sırasında eski bir Maliye Bakanı, bir Planlama Müsteşarı, bir Hazine Müsteşarı, çok sayıda akademisyen, yine muhalefette Merkez Bankası Başkanı yani konuyla ilgili çok tecrübeli isimler vardı, bu konuyla ilgili çalışmış kişiler vardı. Türkiye aslında bürokrasisiyle, siyasetiyle, iş adamıyla bu tecrübeye sahip, biz bu konuları çözeriz ama önce samimiyet gerekiyor, önce iktidarın bu konuyla ilgili samimiyet göstermesi, konuyu gerçek anlamda masaya yatırması gerekiyor, ondan sonra çözülebilir. Ama şimdiye kadar gecikti. Biliyorsunuz, şimdiye kadar kaç tane kurtarma paketi geldi. Neydi adı? Şimdi hatırlayamadım.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – İstanbul yaklaşımı.

AHMET KAMİL EROZAN (Bursa) – Anadolu yaklaşımı.

BÜLENT KUŞOĞLU (Devamla) – Anadolu yaklaşımından önce gelenlerle beraber 6'ya yakın paket geldi, hiçbirisiyle sorunu çözemedik, bu noktaya kadar geldik. Bu da sorunu çözmeyecek, öyle görünüyor; dolayısıyla biz yine vakit kaybedeceğiz. Yani bu sefer bu konuyu 500-600 milyara çözüyorsak gelecek sefer paket geldiğinde trilyonu aşmış olacak, çok büyük bir meblağ, çok daha büyük bir maliyetle bu işin çözümü söz konusu olabilecek.

Vaktim azalıyor, farkında değilim, özür dilerim çünkü Komisyondan geldik, hiçbir şekilde düzenleme yapmadan buraya çıktım.

Bu Sağlık Bakanlığıyla ilgili konuyu aktarmak istiyorum. Şimdi, biliyorsunuz, geçmişte Sağlık Bakanlığıyla ilgili, kamu-özel iş birliği yoluyla kent hastanelerini kurduk, çalışıyor. Mevcutta -şu an hatırlamıyorum ama- 9 sözleşme yapılmış olması lazım, 9 sözleşme. Bunların tutarlarının ne olduğunu tam bilmiyoruz. Ama şimdi bu kanunda 3 tane bu konuyla ilgili madde var. Bakın, bunlara göre, 29'uncu maddede öz olarak şunu söylüyor: "Bu kapsamdaki sözleşme değişikliklerinde, sözleşme bedelinin artırılmaması kaydıyla kullanım bedeli ve hizmet bedeli

artırılmak ve azaltılmak suretiyle değiştirilebilir.” Yani Sağlık Bakanlığı bizden şunu istiyor, diyor ki: “Ben sözleşmeleri yaptım, şimdiye kadar bu kent hastaneleriyle ilgili sözleşmeleri yaptım ama çok büyük zarar ediyorum.” Neden? “Eskalasyon maddesi de olduğu hâlde yani faizde artırım ya da değer düşüşü, yükselişi olmasına rağmen ya da dövizde bir yükselme olmasına rağmen, sözleşmeler onu kapsıyor olmasına rağmen çok büyük zararlar ediyorum. Bu maddeyi getiriyorum ki bunu düzeltin.”

“Peki, bunu bize örnekle açıklayın yani neydi, zararımız neydi görelim biz de Meclis olarak? Nedir, şu andaki durumumuz nedir? Ne kadar zararımız var? Bununla düzeltebiliyor muyuz bu durumu?” dedik. Şimdiye kadar hiçbir sözleşme örneği görmedik, bununla ilgili de bir kanun çıkarmış olmamıza rağmen görmedik. Böyle olduğu için de detayı bilmeden, yeniden, sadece... Bürokrasi Meclise, milletvekillerine güvenmediği için detayını bilmiyoruz; bilgi verilmiyor “Ticari sırdır.” diyor, geçiliyor. Böyle bir şey yok, ticari sır yok; milletvekillerinden, Komisyon üyelerinden böyle bir şey saklanamaz. Bir şey yanlış yapılmış, birileri sorumluluk almış, 20 kat fazla bir bedel ödeniyor bugün ama getiriyorlar, kimse sorumluluğu kabul etmiyor, sorumlu yok ortada, Meclise tekrar düzelttiriyorlar. Daha önce Meclisten çıktı, bilgi verilmeden çıktı; sorumlusu yok, bu konuyla ilgili ceza alan yok. 20 kat fazlalık var sözleşme bedellerinde, tekrar bize düzelttiriliyor. Bilmiyoruz ne olduğunu. Bu, Meclise hakarettir, Meclise dalga geçmektir; gerçekten çok ağrıma gitti, böyle bir düzenleme de var bunların arasında. Böyle bir düzenlemenin olmaması lazım değerli arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu, tamamlayalım.

BÜLENT KUŞOĞLU (Devamla) – Bu, gerçekten, Meclise hakaret niteliğinde bir düzenlemedir.

Enerji sektörüyle ilgili düzenlemeler var. Değerli arkadaşlar, 450 milyar dolar Türkiye'nin borcu var. Bu kurtarma paketiyle sorun çözülmüyor. 450 milyar dolar, sadece yabancı para

cinsinden borcumuz var. Bunun çok büyük bölümü, 300 milyar dolar civarı özel sektöre ait. Yabancıların tekrar bize borç verebilmesi için bunları düzenlememiz gerekiyor, bunları istiyorlar bizden, bunun için baskı yapılıyor. İlave olarak, enerji sektörüyle ilgili de 60 milyar dolar civarında bir borç olduğundan bahsediliyor, bizim bankalarımızdan değil de ağırlıklı olarak yurt dışından alınan borçlardan bahsediliyor. Bunların da düşünülmesi lazım, hepsinin beraber, birlikte düşünülmesi lazım.

Ben 102 sıra sayılı Kanun Teklifi'ndeki düzenlemelerin yeterli olacağını, Türkiye'deki ekonomik krizin ve buna bağlı olarak yönetim krizinin, maalesef, dış politikadaki sıkıntılarımızla beraber asla çözüleceğini düşünmüyorum; dolayısıyla da daha dikkatli, daha detaylı bir çalışma yapmaya ihtiyacımız var.

Hepinizi bu vesileyle saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teklifin tümü üzerinde şahıslar adına söz taleplerini karşılayacağım.

Şahıslar adına ilk söz, İzmir Milletvekilimiz Sayın Kamil Okyay Sındır'a aittir.

Sayın Sındır herhâlde Plan ve Bütçe Komisyonunda.

Sayın Savaş, sizi davet etsek?

Evet, teklifin tümü üzerinde şahıslar adına ilk söz, Aydın Milletvekilimiz Sayın Mustafa Savaş'a ait.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şahsım ve 75 milletvekili arkadaşım tarafından verilen Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'yle ilgili şahsım adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Görüşeceğimiz kanun teklifimiz, ekonomi, finans, kamu maliyesi, sosyal güvenlik, kamu-özel iş birliği, enerji ve diğer çeşitli alanları ilgilendiren toplam 35 maddeden oluşmakta ve 18

farklı kanunda değişiklik yapılmasını öngörmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bildiğiniz üzere, 2018 yılının ilk çeyreğinde söylem ve değerlendirmeleriyle niyetlerini ortaya koyan ve ikinci çeyrekte sonra da not düşüşleriyle amaçlarını açıkça göstermeye başlayan rating kuruluşları ilk ataklarında başarı elde edemeyince kur üzerinden baskılarını artırmış, bunda da başarılı olamayınca not düşüşleriyle fonlama sıkıntısı yaşatarak Türkiye'yi ekonomik olarak zora sokmayı hedeflemişlerdir. Ancak reel ve finans sektörümüz, Türkiye'ye ilişkin algının oldukça kötü gösterilmeye çalışıldığı 2018 yılının Ağustos ve Eylül ayları arasında yükümlölüklerini zorlanmadan yerine getirmiştir. Son bir yılda cari açıkta 50 milyar dolarlık tasarruf, ölkemizin dış borç stokunda 10 milyar dolarlık azalma, şirketlerin yabancı para cinsinden borcunda ise 30 milyar dolarlık gerileme kaydedilmiştir. Buna rağmen, kredi derecelendirme kuruluşları notumuzu indirmeye devam etmektedir. Bu tutum siyasi değil de nedir? Az önce ifade ettiğim rakamlar açıkça şunu göstermektedir: Türkiye ekonomisinin rasyoları eş değer ölkelere göre daha iyi olmasına rağmen 2018 yaz aylarından itibaren türbölansa sokulmak istenmemiz, yaşadığımız saldırıların büyüklüğünü açıkça gözler önüne sermektedir. Sayın Cumhurbaşkanımızın da açıkça belirttikleri gibi, bu saldırıları gerçekleştirenler başarılı olamamışlardır. Bu da Türkiye ekonomisinin gücünü ve geldiğimiz noktayı açıkça göstermektedir.

Türkiye ekonomisi Yeni Ekonomi Programı'ndaki hedefler doğrultusunda yukarı doğru yeniden ivme kazanmaya başlamış, enflasyon düşüş trendine girmiş, turizm gelirlerimizde ciddi artışlar yaşanmış, Merkez Bankasının rezervleri de yükselişe geçmiştir. Başta Hazine ve Maliye Bakanlığımızın koordinasyonunda ve ilgili kuruluşların da zamanında müdahale etmesiyle etkin bir çalışma ortaya konulmuş ve bu saldırılar bertaraf edilmiştir. Bu kapsamda hazırladığımız kanun teklifimizle de ekonomik saldırılar sonucunda meydana gelen olumsuz etkilerin ortadan kaldırılması, küresel ve bölgesel bütün güçlölklere rağmen sürdüröllebilir büyümenin devam etmesi amaçlanmaktadır.

Kanun teklifimizin içeriğinde, bankalardaki sorunlu kredilerde yaşanan artış nedeniyle,

sorunlu kredilerin yapılandırılmasıyla ilgili düzenleme yapılmaktadır. Unutulmamalıdır ki, sorunlu kredilerin hızlı ve etkin bir şekilde çözümlendiği bir ülkede kredi arzı yüksek, kredi maliyeti ise düşük olur. Bankalar, bilançolarında taşıdıkları sorunlu kredilerin artışta olduğu dönemlerde, kredi arzını daraltmayı, ellerindeki parayı kısa vadeli ve likit varlıklara yatırmayı ve böylece bankacılık otoritesi tarafından sınırları belirlenmiş olan sermaye yeterlilik ve likidite karşılama oranlarını tutturmayı hedeflerler. Bankacılık sektörünün bilançoları incelendiğinde, Eylül 2018 ile Mayıs 2019 tarihleri arasında banka kredilerinde nominal bir artış yaşanmaması söylediklerimizi teyit etmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hayata geçirilecek finansal yeniden yapılandırmalar yoluyla, bankaların aktif kalitelerinin yükseltilmesi hedeflenmektedir. Finansal yeniden yapılandırmalarla, firmaların yeniden katma değer sağlayacak olması, hem bankaların hem de firmaların bilançolarını düzeltecek, bu sayede üretimin, yatırımın, ihracatın, ticaretin, istihdamın, kısacası, sürdürülebilir büyümenin en önemli unsuru olacaktır. Banka ve sigorta muameleleri vergisi, katma değer vergisi, damga vergisi, Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu gibi bazı vergi istisnalarıyla da yeniden yapılandırmalar teşvik edilmektedir.

Bu çerçevede, hazırladığımız kanun teklifinin 16'ncı ve 17'nci maddeleriyle, bankalara iki yıl süreyle finansal yeniden yapılandırma imkânı sağlanmakta; Sayın Cumhurbaşkanımıza, bu süreyi iki yıl daha uzatma yetkisi verilmektedir. Bu uygulama, geçmişte yapılan ve kamuoyunda İstanbul yaklaşımı olarak bilinen yeniden yapılandırma sürecine büyük ölçüde benzerlik göstermektedir.

Bununla birlikte, teklifte yer alan bir diğer önemli husus, munzam karşılıklarla ilgilidir. Bildiğiniz gibi, bankacılık sektöründe yaşanabilecek muhtemel risklerin azaltılmasına katkıda bulunmak amacıyla, munzam karşılıklar, bir para politikası aracı olarak kullanılmaktadır.

Bu çerçevede, teklifimizde sıkça değinilen, değişen piyasa koşullarını da dikkate alarak munzam karşılık oranlarının belirlenmesinde, mali kuruluşların bilanço içi veya dışı uygun görülen

kalemlerinde meydana gelen değişikliklerin dikkate alınmasını düzenlemekteyiz.

Teklifimizde öne çıkan bir başka önemli düzenleme de Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasında biriken ihtiyat akçelerinin Hazineye devri konusudur. Kural olarak kâr etmesi beklenmeyen Merkez Bankasının son yıllarda ülkemizin en çok kâr eden anonim şirketi olması nedeniyle çeşitli sorunlar ortaya çıkmaktadır. Merkez Bankasının finansal olarak sıkıntıya düşmesi söz konusu olmayacağından, elde ettiği kârın büyük bir bölümünü ihtiyaç akçesi olarak ayırmasına da gerek bulunmamaktadır.

Hazineye devredilmeyen her türlü kâr, dağıtılmayan kâr tutarı kadar ek borçlanma oluşturduğu için, iç borçlanma faizlerinin aynı oranda yapay şekilde yüksek kalmasına yol açmaktadır. Diğer taraftan, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası kârı, son tahlilde piyasadan çekilen paradır. Kâr ne kadar yüksek ise o kadar yüksek miktarda piyasayı fonlama ihtiyacı ortaya çıkmaktadır.

Dünya örneklerine bakacak olursak, merkez bankalarının kârının tamamını ya da tamamına yakın bölümünü hazineye devrettikleri görülmektedir. Örneğin, Kanada, Meksika ve Çin merkez bankaları kârlarının yüzde 100'ünü hazineye devretmektedirler. Polonya ise kârın yüzde 98 seviyesindeki tutarını hazineye devretmektedir.

Sonuç olarak, dünyada merkez bankaları kârlarının ortalama yüzde 85'ini hazineye aktarırken Türkiye'de bu oran yüzde 67'dir.

Bu açıdan bakıldığında, son günlerde kamuoyunun gündemini sıkça meşgul eden bir konu olarak yedek akçe devrinin, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından para basılması anlamına gelmediğini de ifade etmek gerekmektedir. Bu algı yanlış bir algıdır. Teklifimizde, Merkez Bankası Yasası'nda yapılacak ihtiyat akçesi düzenlemesiyle kâr dağıtımının dünya örnekleriyle ve Türk Ticaret Kanunu'yla uyumlu hâle gelmesi sağlanmaktadır. Diğer taraftan, Merkez Bankasının hızlı ve etkin karar verebilmesi için de ilgili mali kurum ve kuruluşlardan talep ettiği bilgilerin gerçek zamanlı ve anlık karşılanması temini sağlanmaktadır.

Tüm bu düzenlemelerle birlikte teklifimizi genel olarak özetleyecek olursak:

Vergi uygulamalarının basitleştirilmesi, mükelleflerin vergiye uyum maliyetlerinin azaltılması amacıyla, şehir içi yolcu taşımacılığı faaliyetinde bulunan ve hasılatlarının tamamını elektronik ücret toplama sistemiyle elde eden mükellefler için “hasılat esaslı kazanç tespiti” yoluyla gayrisafi hasılatın yüzde 10’unun vergiye tabi kazanç olarak esas alınması,

Yurt dışında ve yurt içinde bulunan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının kayıt altına alınması süresinin 31 Aralık 2019 tarihine kadar uzatılması ve bütün bunlardan yüzde 1 oranında vergi alınması,

Yurt dışına çıkış harcının 15 TL’den 50 TL’ye çıkarılması,

Yurt dışı borçlanması yapmak suretiyle aylık bağlanan sigortalılara ilişkin mevcut düzenlemelerin, bu kişilerin borçlanma karşılığı ödemiş oldukları tutarı çok kısa sürede emekli aylığı olarak geri alması sonucunda Sosyal Güvenlik Kurumumuzun mali yapısını olumsuz etkilemesi, ayrıca kurum ve kişiler açısından nimet ve külfet dengesinin de hakkaniyete uygun olmaması nedeniyle borçlanma oranının yüzde 32’den yüzde 45’e yükseltilmesi,

Ülkemizde elektrik motorlu otomotiv markası veya markalarının üretilmesinin ve bu araçların yurt içinde tercih edilmesinin vergisel yönden desteklenmesi,

Gümrük mevzuatına aykırı olarak yurt dışından getirilen ve iyi niyetli üçüncü kişilere satışı yapılan araçlarla ilgili olarak mağdur durumdaki iyi niyetli üçüncü şahısların bu mağduriyetlerinin giderilmesi,

Sağlık, enerji yatırımları, elektronik haberleşme ve ayrıca yeni kurulan üniversitelerin kullandıkları taşınmazlara yönelik sorunların giderilmesi için ihtiyaç duyulan kanuni düzenlemelerin hayata geçirilmesi teklifimizde yer alan değişiklikleri oluşturmaktadır.

Bu duygu ve düşüncelerle konuşmama son verirken Genel Kurulumuzdaki kanun teklifi görüşmelerinin ülkemize, milletimize hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahıslar adına son söz, İzmir Milletvekili Sayın Kamil Okyay Sındır'a aittir.
(CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika Sayın Sındır.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum.

Öncelikle, az önce ismim okunduğu hâlde Plan ve Bütçe Komisyonunda Sayın Cumhurbaşkan Yardımcısıyla soru-cevap bölümünde olduğum için ve sürenin de biraz daha uzayacağını düşündüğüm için huzurunuzda olamadım, başışlanmayı diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; (2/2019) esas numaralı ve 102 sıra sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde şahsım adına söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Ben bir yandan Meclis çalışmalarımızı, Genel Kurul çalışmalarımızı Meclis TV'den kulaklıkla Plan ve Bütçe Komisyonunda dinlerken, diğer yandan Plan ve Bütçe faaliyetlerini, aynı anda iki işi birden yapma gayreti içerisinde oldum. Hatta benden önceki gruplarımız adına yapılan konuşmaları kısmen de olsa dinleme şansım oldu.

Değerli arkadaşlar, bir torba yasa daha gündemde. Torba yasa eleştirisine çok fazla girmeyeceğim ancak yine kendimizi aldatıyoruz. “Teklif” adı altında aslında Hükûmetin -farklı kanunlar- 18 ayrı kanunda değişiklik öngören bir paketini hep beraber görüşüyoruz. Tasarı gerçeğini değiştirmiyor adı “teklif” olsa da. Dolayısıyla böyle bir kanunu görüşüyoruz.

Esas vurgulamak istediğim konu şu değerli arkadaşlar: Böyle önemli bir kanun... Bakın, bu torba yasada neler var? Bunların madde madde görüşmelerini az sonra hep beraber yapacağız. Bu torba yasada hasılatlar üzerinden vergilendirmeyeyle ilgili bir düzenleme var. Merkez Bankasının yetkileri ve düzenlemeleri var. Varlık barışı uygulaması var. Gümrük Kanunu'yla ilgili, yurt dışında bulunan Türk vatandaşlarının sosyal güvenlikleri bakımından borçlanma tutarlarının hesaplanmasıyla ilgili, yurt dışına çıkış harcı... Yani özünde bakacak olursak elektronik haberleşmeyle ilgili düzenlemeler, finansal kiralama, faktöring ve finansman şirketlerinin

düzenlemeleri, Sermaye Piyasası Kanunu'nda düzenleme, özellikle biraz sonra biraz daha açarak konuşacağım, kamu-özel iş birliği modeliyle yapılan şehir hastaneleriyle ilgili düzenlemeler vesaire vesaire... Şimdi, 18 ayrı kanun 35 maddede değiştiriliyor ve bunların büyük bir kısmı doğal olarak kamu harcamalarında veya gelirlerde bir artış veya azalışa neden oluyor. Bunlar doğal olarak Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülüyor ve biz burada bunları değerlendiriyoruz ama bir şeyi gözden kaçırıyoruz.

Bakın, biliyorsunuz kalkınma planları Anayasa'nın 166'ncı maddesi gereğince zorunlu bir uygulama ve o plan gereğince hazırlanmış bir 3067 sayılı Kanun var, bu kanunun adı "Kalkınma Planlarının Yürürlüğe Konması ve Bütünlüğünün Korunması Hakkında Kanun." Bu kanunun 3'üncü maddesi "Kanun tekliflerinin kalkınma planına uygunluğu" başlığı altında bir madde ki aynen şu ifade var: "Türkiye Büyük Millet Meclisi komisyonları kendilerine havale edilen kanun teklifleri ile bu teklifler üzerinde verilen değişiklik önergelerini, Kalkınma Planına uygunluk bakımından da inceler ve uygun bulmadıkları takdirde, reddederler." Yani bir kanun teklifi varsa ortada bunun kalkınma planına uygunluğunun denetlenmesi, bakılması, bir filtreden geçirilmesi gerekiyor.

Peki, ben şimdi soruyorum: On Birinci Kalkınma Planı 2019-2023 dönemini kapsayan bir kalkınma planı, daha yeni görüşüyoruz. İlk görüşmemiz geçen haftaydı, beş gün ara verildi. Dün başladı bölümlere, bugün bitiyor. Kalkınma planı görüşmelerinin bizatihi kendisi aralıksız devam etmesi gerekirken ve verilen beş günlük arada esasen çalışmamız gerekirken biz araya böyle bir kanun, böyle bir torba yasa aldık ve bunu görüşüyoruz. Peki, bu kadar gelir veya harcamalarda değişiklik öngören bu torba yasa kalkınma planına uygunluk denetimine tabi tutulabildi mi değerli arkadaşlar? Ortada kalkınma planı yok. Plansız, kalkınma öngörüsüz, anayasal zorunluluk olan bir kalkınma planı ortada yok ve biz hatta şehir hastanelerinde geleceğim- gelir artışı mı, azalışı mı neye neden olduğunu bile ortaya koyamıyoruz.

Bakın, yine 3'üncü madde diyor ki: "Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe

Komisyonu yukarıdaki fıkrada belirtilen kanun tekliflerinden başka kamu harcama veya gelirlerinde artış veya azalış gerektiren kanun tasarı veya tekliflerini veya sadece belli maddeleri bu niteliği taşıyan tekliflerini inceler.” Biz torba yasa, torba görüşme artık bir arada, neyin ne olduğu, kanun, Anayasa hak getire, yol yürüyoruz. Bir kere, öncelikle, bunun plansız bir hedefe doğru giden bir torba yasa olduğunu görmek, okumak lazım; kalkınma plansız bir ülkede plana uygunluk denetimi yapılmadan gelmiş bir torba yasa. Bu torba yasanın, bu torba kanunun etki analizi yok değerli arkadaşlar, etki analizi. Yani maddeler kamu harcamalarında bir artışa neden oluyor mu, olmuyor mu, ne kadar artışa neden oluyor veya bir tasarruf mu getiriyor madde veya gelirlerde, kamu gelirlerinde bir artış mı sağlıyor, bir azalışa mı neden oluyor? Yani bu anılan kanun teklifindeki söz konusu maddelerle ilgili alacağımız kararların bu ülkenin gelirine, harcamalarına, bütçesine etkisinin ne olduğunu ortaya koyan, olması gereken bir etki analizi bu teklifin yanı sıra yok. Olamaz çünkü bu teklifi hazırlayan sayın milletvekili, Sayın Mustafa Savaş ve imza koyan 75 milletvekili arkadaşımız -çok yetkin, çok etkin arkadaşlarımız mutlaka var- aslında böyle bir etki analizini yapabilirler de, bundan benim en ufak bir şüphem yok ama bu iş kamunun, bu iş arka tarafta, arka planda bürokrasinin yoğun bir faaliyetini, çalışmasını gerektiren bir iş. O nedenle kanun teklifi, kanun tasarısı gibi, biz gerçeklikten uzak bir dünyada, bir yasama organında bir aradayız.

Bu teklifte biyokütleyle ilgili, yenilenebilir enerjiyle ilgili bir madde var ki ben, orada biyokütlenin biyolojik nitelikli atık olması, biyolojik nitelikli bir madde olması gerekirken, atık da değil, atık lastikler yani kauçuk yani fosil kökenli maddelerin de ilgili YEK Kanunu’nda biyokütle tanımında olması dolayısıyla zaten kendi içinde akla ve bilime aykırı düzenlemeler içerdiğini de görüyorum, bunları maddeler üzerinde görüşmelerde arkadaşlarımız mutlaka dile getirecektir.

Ama şu şehir hastaneleri; bakın, şehir hastaneleriyle ilgili, kamu-özel iş birliği projeleriyle ilgili süreci görüşürken gündem geldi. İnanın gerek AK PARTİ’li milletvekili arkadaşlarımız gerek MHP’li gerek HDP’li gerek İYİ PARTİ’li ve bizler, hiçbir milletvekili arkadaşımız o şehir

hastanelerinin ticari sır olarak bizlere verilmeyen sözleşmelerini bilmediği, görmediği için Sayın Bakanın verdiği bir grafiği bile cep telefonlarımızla fotoğrafını çekip sanki görüntü hırsızlığı yapar gibi oradan ne kaparım derdine düştük değerli arkadaşlar. Bir karar alıyoruz; bir kanun teklifinde bir madde üzerinde ne olduğunu bilmediğimiz, karanlıkta, kör kuyu içerisinde bir karar alıyoruz, aldık, alındı. Biz ret verdik ama alındı.

Sayıştay denetimine tabi olmayan, Kamu İhale Kanunu'na tabi olmayan, tamamen ticari sır olan, yapılan sözleşmeyi bilemediğimiz, o sözleşme gereğince yirmi beş yıllık yap-kirala-devret sürecinin sonuna kadarki enflasyon oranı, kur değişimleri, yani gelecek öngörüsü ve projeksiyonların ne olduğunu bilemediğimiz bir maddeyi biz oyluyoruz, "Kabul edenler... Etmeyenler... Oy çokluğuyla kabul edilmiştir." deyip geçiyoruz. Böyle bir süreç, böyle bir yasama faaliyeti, böyle bir kanun teklifiyle değişiklik olmaz değerli arkadaşlar.

Bakın, söz konusu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KAMİL OKYAY SINDIR (Devamla) - Sayın Başkan, toparlamak için süre istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

KAMİL OKYAY SINDIR (Devamla) – Bakın, değerli arkadaşlar, söz konusu şehir hastaneleriyle ilgili yapılan işlem gerçekten içler acısı, gerçekten asla kabul edemeyeceğimiz, gerçekten bu ülkenin geleceğini tehdit eden, böyle bir logaritmik bir artış öngörüsü içerisinde olan... Yirmi beş yılın sonunu bile değil, on beş yıllık bir süreci ancak grafikte gösteriyor çünkü eğri öyle bir yükseliyor ki yirmi beş yıla uzattığınızda belki bu ülkenin bütün gelirini çekecek, hortumlayacak bir sürece doğru sürükleyebilir. O nedenle ben diyorum ki: Bu torba yasa teklifini, aslında hoyratça yapılan harcamaların bir sonucu olarak önümüze gelmiş bir yasa teklifi olarak görüyoruz. Bu yasa teklifinin EYT'lilerin Meclisten beklentilerini, efendim, 3600 ek gösterge sorununu yaşayanların beklentilerini, çiftçinin, esnafın, sanayicinin beklentilerini karşılamasını dilerken ne yazık ki, az önce de söylediğim gibi, hoyratça yapılan harcamayı telafi edici bir yasa

teklifi olarak karşımızda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KAMİL OKYAY SINDIR (Devamla) – Hepinize saygılar sunuyorum; sağ olun, var olun.

(CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, teklifin tümü üzerinde soru-cevap işlemi yok.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi birinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz. Birinci bölüm, 1 ila 17'nci maddeleri kapsamaktadır.

Şimdi birinci bölüm üzerinde söz isteyen değerli milletvekillerimize söz vereceğim, daha sonra da birinci bölüm üzerindeki görüşmeleri tamamlayacağız.

Birinci bölüm üzerinde söz isteyen, İYİ PARTİ Grubu adına Samsun Milletvekilimiz Sayın Bedri Yaşar.

Buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika Sayın Yaşar.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerine İYİ PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, Hükûmet bugün Türkiye Büyük Millet Meclisini maalesef yeni bir torba yasayla karşı karşıya bırakmıştır. Bu torba yasa, Gelir Vergisi Kanunu'ndan Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu'na, Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu'ndan elektrik piyasasına kadar birçok farklı ihtisas gerektiren alanda ve birçok farklı komisyonun yetki alanına giren düzenlemeleri içermektedir. Buna rağmen Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik

Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin tamamı göz önünde bulundurulduğunda, torba kanunun amacı, kamudaki nakit açığına pansuman tedbirler üretmekten öte gidemeyecektir.

Teklif, yapısal tıkanmanın ne denli derinleştiğinin açık bir ifadesidir. Ayrıca, bu durum iktidarın bir türlü dile getiremediği ekonomik kriz şartlarının geldiği seviyeyi de ayrıca göstermektedir. Türkiye ekonomisi iki çeyrektir yıllık bazda daralmaktadır. Uluslararası kuruluşların yaptıkları tahminlerde bu trendin 2019'un tamamına yayılacağı ve Türkiye'nin 2009 küresel krizinden bu yana ilk defa bir yılı küçülerek tamamlayacağını göstermektedir.

Sanayi Üretim Endeksi dokuz aydır, Perakende Satış Endeksi ise sekiz aydır yıllık bazda daralma vermektedir. Ekonomik Güven Endeksi on beş aydır eşik değer olan 100'ün altına düşmüştür. Yüksek enflasyon ve bunun sonucu olarak da yüksek faiz, işletmelerimizin finansman giderlerinde büyük artışa neden olmuş, yeni yatırımların önüne geçmiştir. Ekonomik alanda sorunlar iyice artmıştır. Hükûmetin gelirleri azalmıştır. Hükûmet bu kanun teklifiyle yaklaşık yüzde 1,5-2 civarında bir gelir beklemektedir. Hükûmetin şu aşamada yaptığı "Milletin üzerinden neleri daha alabiliriz, neleri daha milletin sırtına yükleyebiliriz?"den ibarettir. Ben buradan söylüyorum: Millet'in Hükûmete vereceği bir şey kalmamıştır. Bu torba yasa Hükûmeti, yalnızca durumu ve günü kurtarmaktan ibarettir.

Yeri gelmişken şunu da söyleyeyim: Yine bir torba yasayla müteahhitliğe yönelik bir tasfiye kararı çıkarılmıştı. Sizlere de telefonlar geliyordu. Maalesef bu tasfiye kararlarını de kurum ve kuruluşların önemli bir kısmı onaylamadığı için özellikle iş dünyasındaki arkadaşlarımızın teminat mektupları nakde dönmeye başlamıştır. İşte, torba yasalar, çıkardığınız yasalar maalesef amacına hizmet etmemiştir. Tahmin ediyorum önümüzdeki günlerde bu da tekrar gündeme gelecektir.

Değerli milletvekilleri, kanun teklifinin 1'inci maddesi, ticari kazanç ve serbest meslek kazancı elde eden mükelleflerin hasılat esaslı vergilendirilmelerine yönelik düzenlemeleri öngörmektedir. Plan ve Bütçe Komisyonunda değerli arkadaşlarımız bununla ilgili tekliflerini

verdiler, belli düzenlemeler yapıldı. Hep bu kürsüden de söylediğimiz gibi, zaman zaman bizim görüş ve düşüncelerimizi dikkate aldığınız oranda biz de bu maddeleri desteklemeye devam edeceğimizi söylemiştik, 1'inci maddeyi de bu kapsamda destekliyoruz.

Diğeri, 2'nci madde, varlık barışı. Bu varlık barışı 8'inci kezdir Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündemine geliyor. Şimdi, Hükûmetin yaptığı en temel şeylerden biri milletin Meclisinde milletin vekillerinden bile bazı meseleleri gizlemek, varlık barışı da bunlardan biri. Bu 8'incisi. 7'sinde ne oldu biz bilmiyoruz, ne kadar kişi bundan istifade etti bilmiyoruz, bundan ne kadar gelir elde edildi bilmiyoruz ama şunu biliyoruz ki 8'inci kez geldiğine göre demek ki bu yasa amacına hizmet etmedi, burada bir yanlışlık var. Hiçbir şey bilmiyorsanız tersten gidin, şunları doğru düzgün gelin hep beraber Mecliste tekrar gözden geçirelim. Dolayısıyla bu, aynı zamanda Anayasa'daki eşitlik duygusunun zedelenmesini de sağlıyor. Bu çerçevede, özellikle daha önce yapılan varlık barışı uygulamalarının faydası ne kadardı? Gelir sağladığı konularında da ne teklif sahiplerinden ne de ilgili kurum ve kuruluşlardan bilgi almak mümkün değil. Ayrıca, bu politikalar kayıt dışılığı da özendirmekte. Kanuni düzene uygun yaşayan vatandaş ve mükelleflerimizi cezalandırmaktadır. Ne zaman ortada bir af varsa o affa karşı görev ve sorumluluklarını vatandaşlık duygusu içerisinde yerine getiren arkadaşlarımız, mükelleflerimiz bu işten zarar görmektedir. Her seferinde bir af konusu gündeme getirilerek... Bu adaletsizliği de ortadan kaldırmamız lazım. Umarım ki bu varlık barışıyla ilgili de son kez gündeme gelmiş olur, bundan sonra tekrar buna ihtiyaç duyulmaz.

Değerli milletvekilleri, diğer taraftan, teklifin diğer bir maddesi özellikle yükseköğretim kurumları arasında üniversiteye ait malların paylaşımında karşılaşılan problemlerin çözülmesine yöneliktir. Biz, bu maddeyi de destekliyoruz. Bölünen üniversitelerin mal varlıklarının paylaşılması bizim de uygun gördüğümüz bir maddedir. Bunu da desteklediğimizi buradan ifade etmek istiyorum.

Diğer taraftan, yurt dışı borçlanmaları... Özellikle yurt dışında çalışan işçilerimizin

borçlanmasında şu an yüzde 32 olan oranın yüzde 45'e çıkarılmasına ilişkin bir dizi düzenlemeyi içermektedir. Bugün yüzde 32 olan prim oranının yüzde 12'si genel sağlık sigortası, yüzde 20'si malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları içindir. Hukuki ve kanuni bir temele dayanmaktadır. Buna karşın, teklifle öngörölen yüzde 45'lik oranın neyi ifade ettiğini anlamak mümkün değildir. Bu, tamamen afaki bir orandır. Bu değışiklik çok açık bir şekilde yurt dışında yaşayan vatandaşlarımıza üvey evlat muamelesi yapılacağı anlamına gelmektedir.

Sosyal sigortalarda karşılıklılık ilkesi vardır. Kamunun hangi primi neyin karşılığında aldığını açıkça belirtmesi ve beyan etmesi gerekir. Kurum fayda-maliyet dengesi gözetmek için ortaya atılan yüzde 45'lik oran en başta kanunla düzenlenen yüzde 32'lik oranı anlamsız kılmaktadır. Diğer taraftan, özellikle yurt dışı müteahhitlik hizmetlerinde Türk firmalarıyla beraber yurt dışına giden işçilerimizin orada çalıştığı süreler maalesef sigortalılık sürelerinden sayılmamaktadır. Özellikle karşılıklı anlaşmaların olmadığı ölkelerde bu konuda ciddi mağduriyetler vardır, bu konuyla ilgili de behemehâl bir düzenleme yapmamız gerekmektedir. Bildiğiniz gibi, inşaat sektörü, müteahhitlik sektörü bizim yurt dışında çok güçlü olduğumuz bir sektör, bol miktarda yurt dışına giden işçilerimiz var, bunların çalıştığı süreler sigortalılık süresinden sayılmıyor; bunu da buradan ifade ediyoruz, inşallah bununla ilgili de bir düzenleme olur.

Diğer taraftan, yurt dışından getirilen araçlarla ilgili, hepimizin bildiği gibi, özellikle farklı yöntemlerle yurt dışından getirilen araçlar var, ikinci yöntemleri de özellikle yurt dışında bunlar plakalandırılarak, ikinci el araç muamelesi gördürölerek ölkemize getirilen araçlardan bahsediyoruz. Burada da bir haksız kazanç söz konusu. Tamam, üçüncü tarafların mağduriyeti var, araçlar el değıştirmiş olabilir ama bu, ölkemizde yaygın olan bir yöntemdir; vergisini ödeyen, vergisini ödeyerek bu ölkeye araç getiren insanları ve bunları mukayese ettiğimiz zaman burada da bir haksız kazanç söz konusu. Bu tür muafiyetler bizi daha çok kanunsuzluğa itmekte ve bu konuyla ilgili gelirler de ciddi oranda düşmektedir.

Diğer taraftan, teklifin 16'ncı ve 17'nci maddelerinde düzenlenen, bankaların özellikle sıkıntılı olan şirketlere yönelik faaliyetleridir. Şunu başta söyleyeyim, bu getirilen yasayla, bu düzenlemeyle bir defa orta ölçekli işletmelerin bunlardan istifade edeceğine dair hiçbir kanaatim yok. Benim kanaatim şu: Yine, özellikle yap-işlet-devret yöntemiyle veyahut da yap-işlet-devam et yöntemiyle şu an parasını ödemeyen firmalara yönelik bir düzenleme algısı gibi bir şey var. Netice itibarıyla siz de göreceksiniz ki bu kanundan istifade edenlerin önemli bir kısmı bir elin parmaklarını geçmeyen büyük firmalardan ibaret olacaktır. Hâlbuki bizim hedefimiz, özellikle şu an durma noktasına gelen ekonominin çarklarını tekrar çevirmek için orta boy işletmeleri desteklemeye yönelik tedbirlerin alınmasıdır. Yoksa bankalar bugün, arkadaşlarımızın da ifade ettiği gibi, özellikle bu düzenlemeleri yapmak için can atıyorlar. Ama neden can atıyorlar? Geçmişte, işte 2014'te, 2015'te, 2012'de verdikleri düşük faizli kredileri bugün gelin yeniden yapılandıralım, yüksek faizlerle yapılandıralım. Zaten 13'ü 26'ya çıkardığınız zaman otomatikman faiz 2 katına çıkıyor. Sayın Cumhurbaşkanımız hep "faizle mücadele" diyor ama dediğiyle kalıyor. Türkiye'de faizlerin geri geldiğini görmedik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Yaşar.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkanım.

Durmuş Hocamız da buradan önemli bir uyarıda bulundu, dedi ki "25 Temmuzda Merkez Bankasında yapılan toplantıda faizlerin 24'lerin altına düşmeyeceği kanaati var bizde."

Arkadaşlar, faizler makul seviyelere düşmediği sürece Türkiye'de çarkların dönmesi mümkün değil. İnşaat sektöründen gelen birisi olarak söylüyorum, örnek de vereyim size: Çankaya Belediyesi Ankara'nın en büyük belediyelerinden biri. 2019 Haziran ayına kadar verdiği ruhsat bir elin parmaklarını geçmiyor, yüzlerce ruhsat veren bir belediyeden bahsediyoruz. İnşaat sektörü 300 kalem sektörü ilgilendirir. Bu sektör harekete geçmediği sürece bizim işsizliğin önüne geçmemiz, işsizlikte ciddi adımlar atmamız mümkün değil. Dolayısıyla, bu sektörde de bir an

önce faizlerin düşmesi lazım ki en azından konut alışverişleri arasında bir ilişki olsun. Bu tedbirler belli gruplara yönelik değil, herkesin istifade edebileceği şekilde bankaların düzenleme yapması lazım, özellikle özel bankalar. Bugünlerde özel bankaların kapısından geçmenin imkânı yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Yaşar, tamamlayın.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Yine sağ olsun kamu bankalarımız, hiç olmazsa bazı konularda, son dönemlerde özellikle bu yapılandırmalarda makul faizlerle hareket etmeye çalışıyorlar. Ama güç sizde, iktidar sizsiniz, yönetim sizde, o zaman özel bankalarla ilgili, cellat gibi kılıç sallayan özel bankalarla ilgili kanunları çıkarmak da sizin elinizde. En azından bundan sonraki mağduriyetlerin de bir miktar önüne geçmiş oluruz. Hiç olmazsa düşük faizlerle bu yapılandırma yapılabilir, tabana yayılırsa belki bir faydasının olacağına inanıyorum.

Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Birinci bölüm üzerinde söz isteyen, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Kayseri Milletvekilimiz Sayın Mustafa Baki Ersoy. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika Sayın Ersoy.

MHP GRUBU ADINA MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz 102 sıra sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen yüce Türk milletinin tüm fertlerini saygıyla selamlıyorum.

15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü'nün 3'üncü yıl dönümünde böylesine karanlık bir geceyi iman gücüyle, vatan aşkıyla aydınlatan tüm yurttaşlarımıza teşekkür ediyor, şehitlerimizi ve gazilerimizi minnetle anıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; teklifle şehir içi yolcu taşımacılığı faaliyetinde

bulunan ve bu faaliyetlerden kaynaklanan hasılatlarının tamamını elektronik ücret toplama sistemleri aracılığıyla elde eden mükelleflere hasılat esaslı kazanç tespiti imkânı getirilmekte olduğunu görüyoruz. Bu kapsamda, anılan mükelleflerin talepleri hâlinde elde ettikleri gayrisafi hasılatlarının yüzde 10'u üzerinden vergi ödemelerini, bir takvim yılı içinde 2 kere ceza kesilen mükelleflerin cezanın kesildiği ve takip eden iki takvim yılına ait kazançları için bu madde hükümlerinden yararlanamamasını; Cumhurbaşkanının 1'inci fıkrada yer alan oranı 2 katına kadar artırmaya, yarısına kadar indirmeye, kanuni oranını getirmeye, esasları belirlemeye yetkilendirilmesini öngörmektedir.

Teklifle gerçek ve tüzel kişiler yurt dışında bulunan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasa araçlarını 31 Aralık 2019 tarihine kadar Türkiye'deki banka veya aracı kurumlara bildirmek şartıyla serbestçe tasarruf edebilecektir.

Teklifle bankaların ve Merkez Bankası'na uygun görülecek diğer mali kurumların sadece bilançolarındaki pasif kalemlerin değil, türev piyasaları kapsayan bilanço içi ve dışı uygun görülen kalemlerinde meydana gelen değişikliklerin zorunlu karşılık ve umumi hazır para uygulamasında dikkate alınabileceği düzenlenmektedir.

Bununla birlikte, Merkez Bankası'nın yıllık safi kârından yüzde 20 oranında ayrılan yedek akçenin kaldırılması öngörülmektedir. Yüzde 10 oranında ayrılan ikinci tertip yedek akçenin isimlendirmesinde "fevkalade" ibaresi kaldırılarak "ihtiyaç akçesi" hâlini almaktadır. Son olarak ihtiyat akçelerinin, son yıl kârdan ayrılan hariç olmak üzere, kâra katılarak dağıtılabilmesi sağlanmaktadır.

Söz konusu teklifle, Merkez Bankası nezdinde biriken ihtiyat akçeleri ile son yılın kârından ayrılan kısım hariç olmak üzere birikmiş fevkalade ihtiyat akçelerinin tamamının Hazineye aktarılması sağlanmaktadır.

Teklifle, 7141 sayılı Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'la kurulan üniversitelere devredilen bina ve

tesislerin üzerinde bulunduğu taşınmazlardan, hâlen bu bina ve tesislerin eski maliki üniversitelerin mülkiyetinde bulunanların, ilgili üniversitenin talebi ve Yükseköğretim Kurulunun onayıyla üniversiteye devredilebilmesi düzenlenmektedir.

Teklifle, yurt dışı borçlanmanın, eski BAĞ-KUR ve isteğe bağı sigortalılar kapsamında değerlendirilebileceğı ve SGK tarafından aylık bağlanacağından diğ er sosyal güvenlik kuruluşlarınca yurt dışı borçlanma yapılması imkânı ortadan kalkmış olup buna yönelik teknik düzenleme yapılmaktadır. Yurt dışı borçlanmasında ödenecek olan günlük miktar, prime esas asgari ve azami günlük kazanç arasından seçilecek kazancın yüzde 32'sinden yüzde 45'ine artırılması öngörülmektedir.

Teklifle, borçlandırılan yurt dışı sürelerinin eski BAĞ-KUR ve isteğe bağı sigortalılar olarak değerlendirilmesi ve BAĞ-KUR üzerinden aylık bağlanması sağlanmakta, sigortalılık başlangıç tarihinden önceki süreler için borçlanma yapmak istenmesi durumunda sigortalılığın başlangıç tarihinin borçlanılan gün kadar geriye götürülmesi düzenlenmektedir.

Teklifteki düzenlemeyle kısmi aylığın tam aylığa çevrilmesi için yapılacak borçlanmalar BAĞ-KUR ve isteğe bağı sigortalılar üzerinden değerlendirilecektir.

Teklifle, gümrük mevzuatına aykırı olarak yurda sokulan araçlara el konulması veya bir soruşturmaya konu edilmesi hâlinde taşıtın ilk iktisabında ödenmesi gereken ÖTV'nin yüzde 25'inin ödenmesi durumunda aracın sahibine iade edilmesi, var olan soruşturmaların kaldırılması düzenlenmektedir.

Söz konusu teklifle, biyokütle kullanılarak elektrik üreten tesislerin yenilenebilir enerji kaynakları destekleme mekanizmasına dâhil edilmesinde öngörülen sürelerin, üretim tesisinin YEK destekleme mekanizmasına dâhil edildiğı tarihten itibaren başlatılması amaçlanmaktadır.

Teklifle, bazı alacakların kayıttan düşürülmesine ve kredilerin yapılandırılmasına ilişkin işlemlerin muhasebe ve finansal raporlama standartlarına uygun olarak yapılması ve bankalarca bu doğrultuda gerekli politikaların oluşturulması, kredilerle ilgili olarak ayrılan özel karşılıkların

tamamının vergi matrahı tespitinde gider olarak kabul edilmesi, özel karşılık ayrıldıktan sonra tahsil imkânı kalmayan kayıttan düşen kredilerin ise değersiz alacak olarak addolunması amaçlanmıştır.

Teklifle, mali zorluk içerisinde bulunmakta olan ve finansal sisteme olan borçlarının yeniden yapılandırılması suretiyle faaliyetlerine devam etmesi olanak dâhilinde olan firmaların geri ödeme yükümlüklerini yerine getirebilmeleri sağlanmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu teklifin Türkiye'ye gelmesiyle birlikte Kayseri'mizi de ilgilendiren belli başlı problemlerden bahsetmek istiyorum. Kayseri Ticaret Borsası Başkanımız Sayın Recep Bağlamış ve heyeti tarafından hazırlanıp tarafımıza iletilmiş olan rapor çerçevesinde Kayseri'mizin yerel ve sektörel sorunlarından bahsetmek istiyorum. Bilindiği üzere Mayıs 2019 tarihi itibarıyla Irak merkezi yönetimi Türkiye'den yumurta ithalatını durdurmuştur. Bu durum, Türkiye'deki yumurta üreticilerini zora sokmuş, akabinde ise iflaslar başlamıştır.

Kayserili yumurta üreticisi kardeşlerimizle yaptığımız görüşmelerde, yumurta maliyeti ile satışlar arasında 13 kuruş zarar ettiklerini belirtmişlerdir. Kayseri'de 4 milyon 825 bin 531 adet yumurta tavuk bulunmaktadır. Bu da üreticilerimizin gün başına 627.319 TL zararda olduğunu göstermektedir. Bu durumu yorumlayacak olursak maalesef yıl sonuna kadar Kayseri'miz özelinde ve Türkiye genelinde yumurta üreticilerinin birçoğunun ayakta kalamayacağını görmekteyiz. Çözüm noktasında ise yapılacak olan yem fiyatlarının düşürülmesi ya da üreticilerimize yem desteği sağlanması uygun olacaktır diye düşünüyoruz. Bu konuda Tarım ve Orman Bakanlığı başta olmak üzere tüm paydaşlardan çözüm beklemekteyiz.

Sıkıntıda olan diğer bir sektör ise -yine seçim bölgem olan Kayseri'den örnek verecek olursak- inşaat sektörüdür. Türkiye genelinde inşaat firmaları, önlem alınmadığı takdirde büyük bir krize sürüklenmektedir. Sayısal verilere baktığımızda, inşaat sektörü geçen yılın ikinci yarısından itibaren daralma sürecine girmiş, üçüncü çeyrekte 5,3; dördüncü çeyrekte ise 8,7 küçülmüştür. Bu küçülme 2019 yılında da maalesef devam etmektedir. Talep ve satışlardaki

gerilemeyle birlikte, nakit akışlarında mali sıkışıklık ve daralma söz konusudur. Mevcut banka kredi borçlarının geri ödenmesinde yüksek döviz kurları ve faizler nedeniyle de sıkıntılar devam etmektedir. Sektörde bir yandan maliyetler artarken satışların gerilemesi, diğer yandan döviz ve TL kredilerinin artan maliyetleri müteahhitlerimizi sıkıntıya sokmaktadır.

Özellikle de kamu müteahhitlerimiz döviz kurlarındaki dalgalanmalar neticesinde fiyat farkları nedeniyle zor duruma düşmüş, birçok firma aldığı işi yarım bırakmak zorunda kalmıştır. Bu noktada yapılması gereken ise kamu müteahhitlerimiz için fiyat farkıyla ilgili çalışma yapmak, konut kredilerinin faizlerinin düşürülerek vatandaşlarımızı gayrimenkul almaya teşvik etmek, inşaat şirketlerini kurumlar vergisi gibi vergilerden muaf tutmak, düşük faizli nefes kredileri imkânı sağlamak ve SGK prim oranlarını düşürerek istihdam sağlayan işverenlerin yükünü bir nebze hafifletmektir.

Değirmek istediğim bir başka konu ise, cefakâr ve çalışkan basın mensuplarımızın ekmek kapısı olan yerel gazetelerimizle ilgili. Kayseri Gazeteciler Cemiyeti Başkanımız Sayın Veli Altınkaya'yla yapmış olduğumuz görüşmeler neticesinde, gazeteci kardeşlerimizin sıkıntıda olduğunu öğrenmiş bulunmaktayız.

Değerli milletvekilleri, bilindiği üzere Basın İlan Kurumunun ülkemizde 36 şubesi mevcut. Bu şubelerin olduğu illerde yayınlanan gazeteler için bir buçuk yıl önce, söz konusu kuruluş tarafından "borcu yok" belgesi istenmişti, Maliye'nin Basın İlan Kurumuna talimat göndermesi ve cemiyetlerin devreye girmesi ile bu uygulama 3 kez Maliye genelgesiyle ertelenmişti. 1 Temmuz itibarıyla ertelenen süre bitti ve tüm girişimlere rağmen henüz yeniden bir erteleme kararı maalesef alınmadı.

Kâğıt, kalıp, boya ve diğer sarf malzemelerin dövize endeksli olması, Basın İlan Kurumu tarafından resmî ilanların azaltılmasıyla birlikte zaten büyük sıkıntılar yaşayan Anadolu basını, söz konusu zorunlulukla birlikte daha çok borçlanmaya gidecek ve ilerleyen dönemlerde işletmelerin kapanması kaçınılmaz hâle gelecektir. Bu nedenle, ekonomi ve sektör böyle kritik bir

noktadayken söz konusu kararın en azından bir kez daha ertelenip...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Ersoy.

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Devamla) - ...yeniden düzenlenerek, gazeteci emekçi arkadaşlarımızın bir nebze de olsa nefes almasını sağlamamız gerektiğini düşünmekteyim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; söz konusu teklifin ülkemize, milletimize ve devletimize hayırlara vesile olmasını temenni ediyor, saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekilimiz Sayın Erol Katırcıoğlu'na aittir. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika Sayın Katırcıoğlu.

HDP GRUBU ADINA EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sıra sayısı 102 olan bu teklifin birinci bölümüyle ilgili olarak geneli üzerinde konuşmuş olacağım.

Şimdi, doğrusunu isterseniz bu kanun bundan önce gelen kanunlardan daha önemli bir kanun çünkü içerdiği konular gerçekten hem uzmanlık gerektiriyor hem daha önceki düzenlemeleri bilmeyi gerektiriyor ve asıl önemlisi taraflarla konuşmayı gerektiriyor, tarafların görüşlerinin alınmasını gerektiriyor. Demin yukarıda Plan ve Bütçe Komisyonunda On Birinci Planı konuşurken orada bir madde dikkatimi çekti. Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin çok etkin, hızlı, çok başlılığı gideren ve devlet mekanizmasının hızlı çalışmasını sağlayan bir yönetim biçimi olduğuna dair bir kanaat serdedilmiş.

Şimdi, arkadaşlar, gerçekten ben şunu anlamakta zorlanıyorum: Bu kadar önemli bir kanunu ve hemen arkasından da altı ay geç kalmış kalkınma planını konuşmak üstelik de tatil olması gereken bir dönemde yani gerçekten bu hız mı acaba yani hızlı olmanın sonucu olarak mı

ortaya çıkıyor? Arkadaşlar, demokrasiler hızlı çalışan rejimler değildir ama hakkaniyetli çalışan rejimlerdir çünkü tarafların görüşlerini dikkate alarak düzenleme yapabilen rejimlerdir. Dolayısıyla da bizlerin üzerine bu kadar büyük bir baskı yığarak Türkiye'nin bu kadar önemli meselesini böyle birkaç güne sığdırmanıza hakikaten söyleyecek söz bulamıyorum yani hakikaten söyleyecek söz bulamıyorum. Buna razı olmak, bir tarafı da böyle bir şey ve özellikle Adalet ve Kalkınma Partisinden arkadaşların çoğunun buna razı olduğunu görüyorum ve bu çok üzücü geliyor bana. Çünkü arkadaşlar, yapacağımız düzenleme bazı insanlara imkân verecek, bazı insanlara da imkânsızlık dayatacak, dolayısıyla da gerçekten kılı kırk yarmamız gereken konuları içeriyor bu 102 sıra sayılı kanun teklifi. Dediğim gibi, bırakın torba kanun olmuş olmasını, o ayrı bir mesele ve artık dilimizde tüy bitti, onun için de onu konuşmak bile gereksiz gibi geliyor bana ama ben yine de kanunun içerisindeki konuların önemi çerçevesinde düşündüğümde bu duyarsızlığı, bu aceleciliği gerçekten anlamakta zorlanıyorum ama diyeceksiniz ki: Anlarsın günün birinde.

Şimdi, birinci bölümle ilgili olarak tahmin edebileceğiniz gibi birçok konu var ama bütün bu konuların esasında etrafında döndüğü mesele -ki geçenlerde yine yaptığım bir konuşmada söylemiştim- aslında Hükûmetin önceliğinin şu anda toplumun önceliği olmaktan çıkmış vaziyette olması.

Kanaatimce -yanlış düşünüyor olabilirim ama- 1 Temmuzda kapanması gereken Meclisi 15 Temmuz'a kadar uzatmayı, efendim, üç-dört gün çalışırken birdenbire beş gün çalışmak gibi Meclisin bir faaliyete geçmesini doğrusunu isterseniz yargı reformunu gündeme getirmekle doldurabilirdik çünkü bence toplumun önceliği yargı reformu, ne dersiniz deyin ama biz yargı reformu gibi bir meseleyi bir kenara koyduk, bir anlamda Hükûmetin meselesini öne aldık.

Niçin Hükûmet böyle bir gündeme sahip? Şundan dolayı arkadaşlar, çok basit: Bugün itibarıyla altı aylık bütçe rakamları 78,6 milyar Türk lirası bütçe açığının olduğunu söylüyor. Yine, size hatırlatırım, geçen sene Eylül ayındaydı, Sayın Berat Albayrak hem Plan ve Bütçe Komisyonunda hem de sonra açıkladığı yeni ekonomik planında 2019 yılı için hedeflenen bütçe

açığının 80 milyar Türk lirası olacağını söylüyordu.

Arkadaşlar, altı ayda bitti bu, altı ayda bütçede para kalmadı. Dolayısıyla da bütçeye para bulmak lazım. Bütçeye nasıl para bulacaksınız? Bütçeye para bulmanız için öyle herhangi bir zamanda, istediğiniz gibi hareket edebileceğiniz bir durum yok. Dolayısıyla da elinizdeki bütün imkânlara bakacaksınız bir kere. Bu tek atışlık vergiler -bunları zaten kullandık biliyorsunuz, bedelli vesaire gibi- ve onun ötesinde -ki onun da bir kısmını kullandık- Merkez Bankası mesela.

Merkez Bankasının kârı, efendim, bir değişiklik yapılarak Hazineye devredildi, 40 milyar Türk lirası civarında bir para devredildi. Şimdi de bu kanunla, bu düzenlemeyle yedek akçelerin bir anlamda Merkez Bankasına devri düşünülüyor ki bunun miktarı da aşağı yukarı 40 milyara tekabül ediyor ki bütçe açığında en azından bir rahatlama sağlayacak bir imkân gibi gözüküyor. O konuya sonra geleceğim, nasılsa önümüzdeki maddelerde de geleceğim fakat birkaç konuya da değinmek istiyorum doğrusunu isterseniz.

Öncelikli olarak, bu kanunun 1'inci maddesi geldiği biçimiyle baktığımızda, neredeyse serbest ticaret yapan insanlardan götürü usulü vergi almak biçiminde bir içerikte yazılmış ve hasılatтан alınan bir vergi olacak bu, beyan usulü de değil. Bu, Vergi Kanunu'muz ve vergi geleneğimiz çerçevesinden baktığımızda çok geride kalmış bir meseledir ama bunu getirmişler. Neyse ki ilk defa diyebilirim yani benim en azından şahit olduğum bir süreçte bu madde biraz değiştirildi ve şehir içi yolcu taşımacılığı yapan şirketlerin eğer isterlerse götürü usulü vergi verebileceği biçimine geldi. Demin Kamil Bey konuşuyordu, biz zaten bu kanun elimize geçtiğinde sürekli soruyoruz “Bunun etki analizi nerede?” diye. Bunu bilme şansımız zaten yok tahmin edebileceğiniz gibi. Nitekim biz de bir şey öğrenemedik.

Gelelim varlık barışı meselesine. Aflar bir yana, benim yaptığım hesaba göre on yedi yılda 5 defa ya da 6 defa varlık barışı yapmak zorunda kalmışız. Şimdi, diyebiliriz ki: “Ya, bu çok tuhaf bir şey.” Nitekim İYİ PARTİ'den arkadaşım bunun yanlışlığını söyledi. Doğru, yanlış yani bunun savunulacak bir tarafı yok ama anlaşılan o ki savunulacak bir mantığı var çünkü arkadaşlar,

Türkiye'nin gerçeği. Türkiye'de iş dünyası Türkiye'de kazandığı parayı yurt dışında saklar ve daha sonra "back to back" kredi denilen sistemle kredi alıyormuş gibi kendi parasını kullanır, bazen böyle yapar, bazen de en azından, öyle anlaşıyor ki özel kesimin borç yükünün oldukça yüksek olduğunu düşünürseniz bunların rahatça yurt dışındaki varlıklarını yüzde 1'lik bir ödeme yaparak yurt içine getirmesinin sağlanması gerekiyor ve Hükûmet de bunu yapıyor esasında. Yoksa yapılan yolun irrasyonel bir yol olduğu çok belli ama zorunlu bir yol bir bakıma.

Bir başka konu, Merkez Bankasının munzam karşılıkları ve disponibilite oranlarıyla ilgili olarak getiriliyor. Biliyorsunuz, bu uygulamalarda genellikle pasif kalemler üzerinden bu ayrımlar yapılır. Fakat bu sefer aktif kalemleri de kapsayacak bir biçime getiriliyor yani bir anlamda Merkez Bankasının bankacılık sektörü üzerinde gücünü artıran bir işlem yapılıyor ki bu da Merkez Bankasının öyle anlıyorum ki daha rahat hareket etmesini sağlayacak olan bir hareket.

17'nci madde bence çok önemli bir madde, uzun uzun tartışılması gereken bir madde, bu kredilerle ilgili, batık kredilerle ilgili.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Sürem bitmiş.

BAŞKAN – İlave edelim, buyurun.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim.

Şimdi, arkadaşlar, biliyorsunuz, 2018'in yanılmıyorsa son çeyreğinde, Adalet ve Kalkınma Partisi, repütasyonunun yani güçlü ekonomi repütasyonunun kırıldığını düşünerek bir hamle yaptı ve hakikaten 7,4 gibi çok inanılmaz bir büyüme oranı yakaladı ve bu, biliyorum, yurt dışındaydım o sıralarda, soruyorlardı "Bu bir mucize mi?" diye. Hayır. Arkasına baktığımızda bu Kredi Garanti Fonu'nun yarattığı bir etkiydi. Aşağı yukarı 300 milyar Türk lirası Kredi Garanti Fonu'ndan bu hamle yapıldı. Fakat arkadaşlar, bu hamle yapıldı ama o zaman da söyledik, bunu yazdık, ben en azından yazdım, dedim ki: Ya, tamam da, bu krediler nasıl veriliyor bir kere ve hangi risk analizi yapılarak veriliyor? Bunların çoğu geri dönüşsüz krediler olacak, batık krediler

olacak ve finansal sistemi tıkayacak. Nitekim olan da böyle bir yerde.

Sürem bitti. Hepinize saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Birinci bölüm üzerinde söz isteyen, İstanbul Milletvekilimiz Sayın Emine Gülizar Emecan. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

CHP GRUBU ADINA EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, 102 sıra sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Kanun teklifiyle ilgili konuşmama geçmeden önce, Tunceli'nin Ovacık ilçesinde patlayıcıya basarak hayatını kaybeden 8 yaşındaki Ayaz Güloğlu ve 4 yaşındaki Nupelda Güloğlu yavrularımıza Allah'tan rahmet, ailelerine sabır diliyorum.

Değerli milletvekilleri, torba kanunlarla getirilen kanun yapma tekniğini defalarca eleştirdik. Bu teklif de özü itibarıyla iktidar tarafından asla kabul edilmeyen krize bir çözüm olması için getirilmiştir. Ancak içinde bulunduğumuz ekonomik krizin bu torbalarla düzelmeyeceğini, çözülemeyeceğini de iktidarın artık anlaması gerekmektedir.

Teklifin gelişine de şöyle bir baktığımız zaman -benden önceki konuşmacılar da buna değindiler- Anayasa'nın 88'inci maddesine göre kanun teklif etmeye milletvekilleri yetkili kılınmıştır değerli arkadaşlar. Ancak sistem hiç de öyle işlemiyor bildiğiniz gibi. Örneğin bugün konuştuğumuz teklif, 75 milletvekilimizin imzasıyla gelmiştir ama sorsanız, hiçbirisi geldiği zaman içeriğini bilerek altına imza atmamışlardır bu teklifin. Çünkü bu teklifler yürütme tarafından hazırlanarak getiriliyor, milletvekillerimizin de imzasıyla teklif hâline getirilerek komisyona havale ediliyor. Muhalefetin sorduğu sorulara da maalesef aydınlatıcı cevaplar verilemiyor bu kanun teklifleriyle ilgili.

Şunu sormak lazım: Madem böyle olacaktı, sistem neden değişti? Zaten eskiden de böyle olmuyor muydu? Teklifler yürütmeden geliyordu, tasarı olarak geliyordu; “tasarı”nın adı “teklif” oldu, hazırlayan yine yürütme, değişen bir şey yok.

Gelir ve harcamalarda birçok değişiklik içeren teklifin birinci bölümünü değerlendirdiğimizde, teklifin 2’nci maddesi yeniden bir varlık barışı uygulamasına gidilmesidir. AKP iktidarları döneminde “varlık barışı düzenlemesi”, “af” veya “yeniden yapılandırma” adı altında 8 tane kanun, sadece “varlık barışı” adı altında da 5 tane kanun çıkarılmıştır ancak bu kanunlar sonucunda ne kadar bir varlığın sisteme kayıt yaptırdığı konusunda da net bir bilgi verilememektedir. Son çıkarılan 7143 sayılı Kanun’la kayda giren miktarın 17 milyar TL, bunun sadece 8 milyar lirasının da yurt dışı kaynaklı olduğu ifadesine bakıldığında değerli arkadaşlar, iktidarın bu kanunla 200 milyar TL’lik yurt dışı kaynak beklentisinde bir hayal kırıklığı olacaktır. Yurt dışına giden varlığın nedeni Türkiye’deki ekonomik istikrarsızlık, hukuk sistemindeki aksaklıklar, siyasi alandaki istikrarsızlıktır. Bu durumda da hiçbir yurttaşın güven duyarak yurt dışındaki varlığını belli güvencelere rağmen ülkeye getireceğini düşünemeyiz. Yani akla gelen soru da şu: Bu kadar sık kanun belli kişi ya da gruplar için mi çıkarılmaktadır? Komisyonunda da bunun kara para aklama için bir yöntem olarak kullanılabileceği eleştirilerimize yanıt verilmemiştir. Buradan meşru olmayan ile meşru olan arasında bir adaletsizlik çıkacağı da ortadadır.

Teklifin 3, 4, 5 ve 6’ncı maddelerinde Merkez Bankası Kanunu’nda bazı değişikliklere gidilmektedir. Bu maddede Merkez Bankasıyla ilgili yapılan en önemli değişiklik -madde üzerinde konuşacak arkadaşlar mutlaka daha detayına gireceklerdir- bankanın ihtiyat akçelerine hazine tarafından el konulmasıdır yani iktidar “kefen parası” olarak adlandırılan ve acil durum için ayrılan paraya göz dikmiştir. Kanuna eklenen geçici maddeyle Merkez Bankasının bilançosunda hâlen 46 milyar 208 milyon lira olarak görünen bu ihtiyat akçesinin yaklaşık 40 milyarı hazineye devredilecektir, 6 milyarı da gelecek yılın bütçesine.

Burada bir hatırlatma yapmak istiyorum: 2019 yılı başlarında da bütçe açığını düşünerek

bütçe açığını düşük göstermek ve 31 Mart seçimlerine kaynak yaratmak amacıyla bankanın açıklanan kârının 33,3 milyarı öncelikle avans olarak Hazineye aktarılmıştı. Bunu da burada not olarak ekleyelim. Bu uygulamayla bütçeye Merkez Bankası kaynaklarından sadece bu yıl yaklaşık 73 milyar TL aktarılmış olacaktır. Yatırımın, üretimin olmadığı, ciddi ekonomik politikaların geliştirilmediği ülkemizde bu para da bitince ne olacak? Merkez Bankasının karşılıksız para basması anlamına gelen bu düzenlemeyle önümüzdeki dönemde çok büyük bir enflasyonist baskı yaratarak Türkiye ekonomisi için ilave riskler oluşturacağı hususlarında gereken uyarıları ve eleştirilerimizi de Komisyonda yaptık.

Değerli milletvekilleri, teklifin 8, 9, 10, 11, 12 ve 13'üncü maddeleri yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın yurt dışındaki sosyal güvenlik imkânlarını kullanarak emeklilik hakkı kazanmasına ilişkin düzenlemeleri içermektedir. Nedir bu düzenlemeler diye baktığımızda, yurt dışında borçlanarak 4/A yani SGK emeklisi olma imkânını ortadan kaldırmakta, bunun yerine gurbetçilerimizin 4/B yani BAĞ-KUR sigortalılığını alternatif olarak sunmaktadır. Ödenmesi gereken prim bedeli de yüzde 32'den yüzde 45'e çıkarılmakta, üstelik BAĞ-KUR gün sayısı daha yüksek olduğu için gurbetçilerin çok daha yüksek bedel ödeyerek çok daha düşük maaşlar alabilecekleri bir sisteme geçilmektedir.

AKP, 2015 seçimlerinde yurt dışında yaşayan vatandaşlarımıza verdiği sözü tutmamıştır; yurt dışında yaşayan ve Türkiye'den borçlanarak emekli olan vatandaşlarımızın hem emekli maaşlarını alıp hem de bulundukları ülkelerde 450 avroya kadar olan işlerde çalışabileceklerine ilişkin sözünü yerine getirmemiştir. Çıkarılan yasa ile AKP yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın dövizine göz dikmiş, vatandaşlarımızın lehine bir düzenleme yapmak yerine onları ekonomik krizden çıkışın bir aracı hâline getirmiştir ve bu şekilde de resmen, emekli olmak isteyen vatandaşlarımızdan haraç istenmektedir. Ayrıca AKP iktidarı bu düzenlemeyle yurt dışında yaşayan vatandaşlarımıza bir anlamıyla "Ülkenize kesin dönüş yapmayın." demektedir. Avrupa ülkelerinde emeklilik yaşları çok ileri olduğu için bu durum fiilî olarak gurbetçilerin Türkiye'ye kesin

dönüş yapma hayallerini elinden almaktadır. Avrupa'da 67 yaşında emekli olabilecek bir gurbetçi vatandaş bu yasayla 58-60 yaşında primini ödeyerek Türkiye'ye dönebiliyor ve 67 yaşına kadar bu emeklilik maaşıyla geçinebiliyordu değerli arkadaşlar. Ayrıca bu düzenleme elli yılı aşkın bir süredir Türkiye'ye döviz göndererek kalkınmaya destek olan, yaz tatillerini geçirerek, emlak satın alarak, yakınlarına para göndererek ülke ekonomisine destek olan gurbetçilerimize yapılan büyük bir haksızlıktır.

Teklifin 16 ve 17'nci maddelerinde özet olarak bu maddelerle şirket kurtarma ve kredi borcu yapılandırması ve hatta bazı şirketlerin kredi borçlarının tümünden silinmesi mümkün olacaktır. Bu maddelerle yapılan düzenlemeler tüm uyarılarımıza rağmen AK PARTİ iktidarı tarafından uygulanan yanlış ekonomik politikaların sonucunda ortaya çıkan, reel sektör krizinin giderilmesine yöneliktir. Birçok sektörde kredi batıkları artmaktadır. Bir örnek vereyim: Ticaret Bakanlığı verilerine göre Eximbank'ın 2002'den bu yana batık kredisi tam 10 kat artmıştır, 29 milyon TL olan batık kredi bugün 294 milyon TL'ye çıkmıştır. İktidar Türkiye'yi Şubat 2001 krizinden sonra 2002 yılında uygulanan İstanbul yaklaşımı benzeri bir kurtarma operasyonu evresine sokmuştur. Komisyonunda yapılan açıklamalarda yakın izlemedeki ve takipteki kredilerin 400 milyar TL'ye ulaştığı ilgililerce ifade edilmiştir. Ancak vatandaşların kredi kartı, tüketici kredisi faizlerinin ya da borçlarının silinmesi gibi bir madde bu teklifte yoktur. 20 milyar TL'yi bulan vatandaşın borçlarının da yapılandırılması için vereceğimiz önergeyi umuyorum ki iktidar partisi milletvekilleri bir kez de vatandaş düşünmeye ve onların da krizlerini çözme noktasında duyarlılık göstermeye yanaşırlar ve destek verirler, bunu göreceğiz.

Kurtarılacak şirketler büyük ihtimalle yandaş şirketler olacak. Varsa yoksa yandaşlar, bu pakette vatandaşa bir kolaylık görünmüyor. Vatandaş hep tasarruf edecek, açlıkla mücadele edecek, devlete ağırlaştırılmış vergisini ödeyecek, devlet de yandaş şirketleri kurtaracak; işte böyle bir paketi tartışıyoruz değerli arkadaşlar.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, bölüm üzerinde şahıslar adına söz taleplerini karşılayacağım.

Şahıslar adına söz talebinde bulunan Ankara Milletvekilimiz Sayın Ayhan Altıntaş. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süremiz beş dakika Sayın Altıntaş.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 102 sıra sayılı Kanun Teklifi'yle ilgili olarak şahsım adına konuşma yapacağım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

AK PARTİ'nin on yedi yıllık iktidarı en büyük darbelerden birisini de hiç şüphesiz ekonomiye vurdu. Üretim azaldı; tarım, hayvancılık kazandırmıyor, dışa bağımlılık arttı, işsizlik rekor seviyede. Bakın, 2007 son çeyreğinde ortaya çıkmış, 2008 krizi olarak adlandırılan kriz dönemine dahi bakacak olursak 2007 Aralıkta 707 bin olan kayıtlı işsiz sayısı 2008 Aralıkta 987 bine yükselmiştir. 2009'un Aralığında ise bu sayı 1 milyon 689 bindir. 2010'da tekrar 1 milyon 400 bin seviyelerine gerilemiştir ama 2018 Haziranında 2 milyon 600 bin gibi bir rakama ulaşmıştır. Bugün ise 4 milyon 400 bin civarındadır. Bu işsizler ordusunu yalnızca eğitimsizlikle açıklayamazsınız. Son kayıtlı işsizlik sayısı içerisinde doktora mezunlarının dahi etkisi var. 899 doktora sahibi işsiz var. Bu işsizlik rakamlarını “İş var, çalışan yok.” gibi basit fikirlerle de açıklayamazsınız. Bu gençler yokluk çekmemek için okuyor, asgari ücretle nasıl geçinsinler? Yaptığınız acımasız çay simit hesapları dahi çarşıya uymuyor. Vatandaş tarıma yönelse çiftçinin hâli ortada, tarımın hâli pürmelal. Geçtiğimiz cuma günü memleketim Yozgat'taydım, çiftçilerle, nakliyecilerle, silo çalışanlarıyla sohbet ettim. Sohbet dediğime bakmayın, dertlerini dinledik. Şikâyetim, çiftçinin derdini dinlemekten değil, dertlerin bu denli çok olmasındandır. Bu insanlar yıllardır çiftçilik yapıyor, illa ki daha önce de sorunlar yaşamışlar ama bu kadar çaresiz hissetmediklerine eminim. Arazileri yetmiyor, kredi borçları üst üste eklenmiş, nakliyat desteği

ödenmemiş. Yanlışlık olmasın, alamadıkları nakliyat desteği 2018 yılında verilmesi gereken destek, 2019'u hiç konuşmuyoruz. Kendi başlarına var olma mücadelesi yapıyorlar. Büyük şirketler, devletten aldıkları desteklerle çiftçiyi de eziyor, nakliyeciyi de. Bunlara tedbir alınmadan ekonomi düzelmez.

Gündelik tedbirler bir kenara bırakılmalı ve yapısal düzenlemelere gidilmelidir. Türkiye'nin ihtiyacı olan budur. Yatırımcıya güven verilmelidir. Hukuku ve adaleti hâkim kılmamız gerekir. Kanunlara en başta yöneticiler riayet etmelidir. "Merkez Bankası bağımsızdır." deyip başkanı görevden alarak yatırımcıların güveni iyice sarsılmamalıdır. Şehir hastanelerinin sözleşmelerini açıklamıyorsunuz, dövizle mi Türk lirasıyla mı anlaştınız belli değil, sözleşme bedeli belli değil, hasta garantili mi belli değil. Şimdi de düzenleme yapıyorsunuz, gerekçesi belli değil.

Teklifte, zora düşen firmalara destek veriyorsunuz. Zora düşen firmaları bu kadar düşünüyorsunuz da zora düşen vatandaşları neden düşünmüyorsunuz?

Yurt dışı çıkış harçlarını 50 lira olarak belirlemiştiniz, Cumhurbaşkanını da bu rakamı 3 katına çıkarmaya yetkili kılmışsınız. Bu bize padişahın bütçeyi denkleştiremeyince halka vergi salmasını hatırlatıyor.

Varlık barışı uygulaması daha önce de defalarca karşımıza çıkmıştı. Bu uygulamayla iktidar daha önce de yurt dışında yaşayan Türklerin paralarının Türk ekonomisine kazandırılmasını amaçlamıştı fakat bu konuda başarılı olunamamıştı. Hatta Türklerin yurt dışı bankalardaki mevduatları artmaktadır. Örneğin, 2018 Haziranında 25 milyar dolar seviyesindeyken 2018 Ekim ayında 42 milyar dolara çıkmış. Dört ay gibi kısa bir zamanda 17 milyar dolar. Türklerin bu paraları yurt dışı bankalara yatırma nedeni yalnızca vergiden kurtulmak değildir. Bu nedenle bu paralar gündelik tedbirlerle geri gelmeyecektir.

Ekonominin hâli ortada, istikrarsızlık ortada, hukuk ortada, demokrasi ortada. Ayrıca bu uygulamayla, borçlarını zamanında ödeyen vatandaş cezalandırılmaktadır. Tamam, borcunu ödeyemeyen vatandaşımızı iyice güç duruma sokalım demiyoruz fakat bazı vatandaşlarımızdan

bu tarz yapılandırmalara tepki var. Zamanında sıkışarak borçlarını ödedikleri için kendilerini kandırılmış hissediyorlar, eşitlik duyguları zedeleniyor. En azından zamanında ödemenin bir teşviki olmalı ki vatandaş vergisini öderken huzur içinde ödesin, kendini boş yere zora girmiş hissetmesin.

Borçlanarak, yeni vergiler toplayarak ya da kanunlar koyarak yalnızca gündelik tedbirler alırsınız. Bunlardan sağlanan ekonomik başarı saman alevi gibidir, tez parlar, çabuk söner, eldeki kibriti idareli kullanmak lazım. Önce daha uzun süre yanabilecek bir şey bulunmalı, sırf ateş lazım diye hızlıca samanı tutuşturursanız kibritten de olursunuz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, birinci bölüm üzerinde başkaca söz talebi yok.

Şimdi, on beş dakika süreyle soru-cevap işlemini gerçekleştireceğim. Bu sürenin yarısını değerli milletvekillerimiz kullanacak, geri kalan kısmı da sayın komisyon değerlendirecek.

Soru-cevap işlemine başlıyoruz.

Sayın Tanal... Yok.

Sayın Tutdere...

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Cumhurbaşkanı 14 Mayıs Çiftçiler Günü'nde çiftçilerle yapmış olduğu toplantıda çiftçilerin tarım desteklerinin ödeneceği şeklinde beyanda bulunmuştu. Bu beyandan sonra bugüne kadar çiftçilere tarım destekleri ödenemedi. Örneğin sertifikalı tohum destekleri ödenemedi. Buğday ve arpa için her yıl düzenli bir şekilde ödenen fark bedelleri ödenmedi. Pamuk desteklerinden sadece yüzde 70'ine karşılık gelen kısım ödendi, yüzde 30'una karşılık gelen ödenmedi.

Ben buradan Tarım Bakanlığına seslenmek istiyorum: Ekonomik krizle boğuşan çiftçilerin bu haklı alacaklarını şu anda neden ödemiyorsunuz? Eğer para varsa ödeyiniz, para yoksa bunu çiftçiye neden açıklamıyorsunuz?

Ayrıca seçim bölgem olan Adıyaman'da bahar aylarındaki yoğun yağış nedeniyle bizim badem bahçelerinde büyük bir miktarda badem ağaçları kurumaktadır. Tarım Bakanlığından...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Tokdemir...

İSMET TOKDEMİR (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Amik Ovamızı sulayacak olan Reyhanlı Barajı taahhüt edilen tarihin üzerinden dört yıl geçmesine rağmen hâlen bitirilememiştir, uzun zaman da bitirilemeyeceği görülmektedir. Her israfli işe ödenek bulan iktidar Reyhanlı Barajı'na ödenek bulamamaktadır. Barajın bitmemesinden dolayı barajdan tarımsal sulama yapılamamaktadır. Bu nedenle, 300-400 metre derinlikteki yer altı sularının sondajlarla, elektrik gücüyle çıkarılarak sulamanın yapılması elektrik faturalarının çok yüksek olmasına sebep olmaktadır. Süresi içerisinde ödenmeyen faturalar nedeniyle elektriklerin kesilmesi çiftçilerimizin sulama yapamamasından dolayı ekili mahsullerine büyük zararlar vermektedir. Elektrik faturalarını ödemede büyük zorluklarla karşılaşan çiftçilerimizin bu mağduriyetlerinin giderilmesi için ödemelerinin ürün hasılatı sonrası yapılması gerekmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Güzelmansur...

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Sayın Başkan, pamuk ülkemizin olmazsa olmaz ürünlerinden biridir. Ancak seçim bölgem Hatay'da da, diğer bölgelerde de pamuk üreticisi perişan, feryat ediyor ama sesini duyan yetkili yok.

Şimdi pamuk üreticisine yapılan haksızlıkları, adaletsizlikleri bir bir sıralamak istiyorum: Pamuk destekleri azaltıldı, verime sınırlama getirildi. 600-700 kilogram olan verim sınırı 500 kilografa düşürüldü. Nisanda ödeneceği vadedilen ödemeler hazırana kadar sarkıtıldı. Geç ödemenin üstüne bir de destek primlerinin hepsi değil, yüzde 70'i ödendi; yüzde 70 ödemedi de elektrik borçları kesildi, ödeme kuşa çevrildi. Yetmedi mi? Çiftçinin elektriği kesildi, pamuğunu sulayamaz hâle geldi. Buradan yetkililere soruyorum: Tüm bunlarla ne yapmak istiyorsunuz?

Çiftçi bıksın, yılsın, pamuk ekiminden tamamen vaz mı geçsin, onu mu istiyorsunuz? Pamukta, tarımda dışa bağımlılık yüzde 100'e mi çıksın istiyorsunuz?

BAŞKAN – Sayın Şimşek? Yerinde yok.

Sayın Özyürek? Yok.

Sayın Keven...

ALİ KEVEN (Yozgat) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yozgat'ta yapımı devam eden kapalı cezaevi, adalet eğitim merkezi, Diyanet eğitim merkezi inşaatlarının akıbeti nedir? Bu inşaatlar neden durdurulmuştur? İnşaatı yapan müteahhit firmaların inşaatı yarım bırakması ve şantiyeyi kapatması hem çalışanları hem de Yozgat esnafını ve ekonomisini sıkıntıya sokmaktadır. Bu inşaatların ödenek durumu nedir? Yozgat'ta devam eden inşaatların 2019 yılı ödenekleri neden tam olarak verilmemiştir?

Ayrıca, Ankara-Yozgat-Sivas hızlı tren inşaatı ise yaklaşık on iki yıldır devam etmektedir, inşaatın bitiş tarihi devamlı ertelenmektedir. Yozgat, hızlı treni beklemekten bıktı ancak Sayın Cumhurbaşkanı ve siyasiler her seçimde "Hızlı tren yapıyoruz." demekten bıkmadı. İlgili Bakanlıklardan, Yozgat'ta devam eden projelerin ödeneklerinin tahsis edilmesini ve bir an önce hizmete açılmasını talep ediyorum. Lütfen, yarım kalan bu inşaatların akıbetini Yozgat halkına dürüstçe açıklayın, açıklayın ki Yozgatlılar öğrensın.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Komisyon soruyorum; Komisyondaki arkadaşlarıma, Başkanlarıma soruyorum: İşverenlerin ve şirketlerin borçlarını defalarca yapılandırdık ve bu torbada da şirketlerin borçlarını bir kez daha yapılandırmayı planlıyoruz. Ortak bir önergeyle yoksul vatandaşlarımızın kredi kartı borçlarını, bireysel kredi borçlarını yapılandırmayı düşünü müyüz? Plan ve Bütçe Komisyonunun, bu torbayı savunan arkadaşlarımızın bu konudaki görüşünü soruyorum.

Diğer bir soru da: Varlık barışının, varlık affının vergi ahlakını bozduğunu ve bozmaya devam ettiğini düşünüyor musunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Süllü...

JALE NUR SÜLLÜ (Eskişehir) – Bakanlar Kurulu kararıyla 2016 yılında “Büyük Ova” adı altında koruma kararı alınarak sit ilan edilen verimli tarım toprakları Alpu Ovamızda kurulması planlanan termik santral için çıkılan 7 ihale her seferinde iptal edildi. Temmuz ayı başındaki ihale de iptal edilince dosyanın kapandığı bilgileri kamuoyunda sevinç yarattı. Ancak bölgede kömür sondaj çalışmaları devam ediyor. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına, Cumhurbaşkanı Yardımcısına, Tarım ve Orman Bakanlığına verdiğim yazılı soru önergelerinde bu sondajların neden yapıldığını sorduk, cevap alamadık. Bugün görüştüğümüz torba yasanın Komisyon tutanaklarını okurken, enerji santralleriyle ilgili madde görüşülürken Ali Şeker Vekilimiz Alpu termik santralinden söz edince, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakan Yardımcısı, henüz santral olmadığını ancak ÇED sonucu olabileceğini söylüyor. Davası süren ancak iptal edilme olasılığı yüksek ÇED raporu yerine yeni bir ÇED raporu hazırlamak için mi sondaj çalışmaları sürüyor? Alpu’da Eskişehirliilerin asla istemediği termik santral kurulması kararlılığı sürüyor mu? Komisyonun bu soruları yanıtlamasını istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Barut...

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan, TÜİK 2019 Nisan ayı iş gücü istatistiklerini açıkladı. Ülke genelinde 15 ve üstü yaşta işsiz sayısı 2019 yılı Nisan ayında geçen yılın aynı dönemine göre 1 milyon 116 bin kişi artarak 4 milyon 202 bin kişi oldu. İşsizlik oranı 3,4 artışla yüzde 13 seviyelerine geldi. 15-24 yaş aralığındaki genç nüfustaki işsizlik 6,3 artışla yüzde 23,2 oldu. İstihdam edilenlerin sayısı 2019 yılı Nisan döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre 810 bin kişi azalarak 28 milyon 199 bin kişi, istihdam oranıysa 1,9 azalışla yüzde 46 oldu. Mevsim

etkisinden arındırılmış işsiz sayısı bir önceki döneme göre 7 bin kişi artarak 4 milyon 487 bin kişi olarak açıklandı. İşsizlik oranı ise yüzde 13,8 oldu. Ülkemiz yangın yerine dönerken çözüm üretmesi gereken siyasi iktidar hâlâ neyi bekliyor? Bu ülke sahipsiz değildir, ilk seçimde gideceksiniz ve her şey çok güzel olacak.

BAŞKAN – Sayın Komisyon, buyurun.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sorulan soruların birçoğunun görüşmekte olduğumuz kanun teklifiyle ilgili olmaması dolayısıyla bunları sözlü olarak cevaplama yerine, daha sonra yazılı cevaplamayı düşünüyoruz. Sorulmamakla birlikte, görüşmeler esnasında not aldığım bazı hususlar var, onlara müsaadenizle cevap vereceğim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Önce soruları alsaydık Sayın Komisyon.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Garo Paylan, senin soruna geleceğim, merak etme.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Önce sorulara cevap verin, bakın, süre bitiyor.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Şimdi, birincisi şu: Şehir içi yolcu taşımacılığı faaliyetinde bulunan bazı mükelleflerin hasılat kazancı tespitine göre vergilendirilmesiyle ilgili, sayın konuşmacılar dile getirdiler. Burada şehir içi yolcu taşımacılığı faaliyetinde bulunan ve bu faaliyetlerinden kaynaklanan hasılatlarının tamamını elektronik ücret toplama sistemleri aracılığıyla elde eden mükelleflere hasılat esaslı kazanç tespiti imkânı getirilmektedir.

2018 yılında çıkarılan 7104 sayılı Kanun’la 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu’nda yapılan değişiklikle mükelleflere kolaylık olması amacıyla hasılat esaslı vergileme sistemi getirilmiştir. Bu değişiklik, şehir içi taşımacılık sektörü tarafından desteklenmiş ve aynı değişikliğin gelir ve kurumlar vergisinde de yapılması ilgili sektör tarafından talep edilmiştir. Ayrıca Katma

Değer Vergisi Kanunu'nda yapılan değişikliğin gelir ve kurumlar vergisiyle uyumlaştırılması sebebiyle de bu düzenlemeye ihtiyaç duyulmuştur.

Yine, hasılat esaslı vergilemeye geçilmekle mükelleflerin Vergi Usul Kanunu'nda yer alan yükümlülükleri üzerinde hiçbir değişiklik yapılmamaktadır. Vergiyi doğuran işlemler gerçekleştiğinde mükelleflerin belge alma yükümlülüğü aynı şekilde devam etmekte olup belge almadıkları zaman Vergi Usul Kanunu'nda belirtilen usulsüzlük cezaları uygulanacaktır. Bu sebeple, yapılan düzenleme kayıt dışılığa neden olmayacaktır.

Şehir içi taşımacılık sektöründe elektronik ücret yöntemiyle hasılat toplama usulü şu an için sadece İstanbul'da uygulanıyor. İstanbul'da bu yöntemi uygulayan mükellef sayısı 900 civarındadır. Ayrıca, diğer illerde de elektronik ücret toplama yöntemine geçmeye yönelik çalışmalar devam etmektedir. Bu çalışmalar tamamlandığında bu yöntemden faydalanacak mükellef sayısında artış olabilecektir.

Yine, vergi gelirlerinin tahakkukla tahsilat oranlarının çok düşük olduğundan bahsedildi. Genel bütçe vergi gelirlerine ilişkin tahakkuk ve tahsilat tutarları geçmiş yıllardan gelen tahakkukları ve yine geçmiş yıllara ilişkin tahsilatları da içerecek şekilde kümülatif olarak açıklanmaktadır. Son yıllarda vergi gelirlerinin cari yıl tahsilat oranları yüzde 90'ların üzerinde gerçekleşmiştir. Bu yıl da cari tahsilat oranımız Ocak-Mayıs 2019 döneminde yüzde 88,6 olup bu oranın yıl sonuna doğru yüzde 90'lara ulaşması beklenmektedir. Dolayısıyla bu tahakkuk, tahsilat oranı üzerinde söylenen oranlar doğru değildir. Bu bakımdan şu anda yüzde 88,6'ya ulaşılmış ve yıl sonunda da bunun yüzde 90'ı aşması bekleniyor. Ocak-Mayıs 2019 döneminde tahakkuk eden alacaklardan tahsil edilmemiş olan tutar 25,2 milyar liradır. Bu tutarın içinde Haziran ve Temmuz aylarında ödenmesi gereken vergi taksit tutarları da bulunmaktadır.

Yine önemli bir konu, bu Merkez Bankasının kârında meydana gelen artışlarla ilgili. Bunun para basma etkisi yaratacağı konusunda oldukça spekülatif açıklamalar oldu; gerçi bazı konuşmacı arkadaşlarımız bunun böyle olmadığını ifade ettiler, ben de değinmek istiyorum.

Merkez Bankasının kârında meydana gelen artışlar piyasadan likidite çekilmesi etkisi oluşturmaktadır, bunu biliyoruz. Bu tutarın artması sonucu piyasanın genel dengesi bozulmakta, likidite açığı artmakta ve piyasayı fonlama ihtiyacı ortaya çıkmaktadır. Son yıllarda finansal sistemde meydana gelen dalgalanmalar sonucunda piyasanın likidite açığı 100 milyar Türk lirası seviyesine kadar ulaşmıştır. Bu kapsamda, ihtiyat akçesinin dağıtılarak sisteme dâhil edilmesi likidite açığına pozitif yönde etki oluşturacak, fonlama ihtiyacını 60 milyar Türk lirası seviyelerine indirecek, mevcut likidite açığı yani sistemdeki likidite eksikliği varlığını devam ettirecek ve Merkez Bankası pasifinde yer alan bir kalem yer değiştirerek bilanço dengesini etkilemeyeceği için herhangi bir parasal genişleme enflasyonist ekiye neden olmayacaktır.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Otuz saniyeniz kaldı sorular için.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Evet, varlık barışıyla ilgili bir soru oldu.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bir de kredi kartı borçları...

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – “Kredi kartı borçları ve varlık barışının ahlakı bozduğunu düşünüyor musunuz?”

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kredi kartı borçlarının yapılandırılmasını düşünüyor musunuz?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Ona gelmeden önce, bu, sosyal güvenlik kapsamında yurt dışı borçlanması da oldukça önemli bir konu, benim notlarım arasında var. Yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın emeklilik borçlanmasıyla ilgili de bazı eleştiriler var, bu konulara da açıklık getirmek istiyorum.

Yurt dışı borçlanmasının 5510 sayılı Kanun’un eski BAĞ-KUR ve isteğe bağlı sigortalılar kapsamında değerlendirilmesi yurt dışı borçlanmasında ödenecek olan günlük miktarın prim...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bitti...

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Başkanım, süre yetersizliği nedeniyle kalanlara da yazılı cevap verelim.

Teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkanım, zaten Hükûmet yok burada, Hükûmet gönderiyor bu öneriyi, Komisyondaki arkadaşlarımız da savunmak için buradalar yani savunamıyorlar gördüğünüz gibi.

BAŞKAN – Ben arzu ettikleri süreyi veriyorum kendilerine.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama sorularımıza cevap almadık Sayın Başkanım, bunu tespit edelim. Zaten bu sistemde sorulara cevap alamayız, sonuç olarak Hükûmetin gönderdiği tekliflere vekil arkadaşlarımız cevap veremiyorlar.

BAŞKAN – Peki. Ben soruları da alıyorum, cevap vermek için de Komisyona süre veriyorum. Sayın Komisyon isterse ben süresini uzatmaya devam edebilirim.

Yeterli mi süreniz Sayın Komisyon, tamam mıdır?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Efendim, yorum soruları olduğu için, bir kısmını zaten Sayın Garo Paylan’a biz Komisyonda bu soruların cevabını vermiştik.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yok, orada almadım.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Ama ben yazılı olarak vermeyi tercih ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, birinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi birinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

1'inci madde üzerinde iki önerge bulunmaktadır, önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 102 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin kanun teklifi metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Hüda Kaya

Erdal Aydemir

Necdet İpekyüz

İstanbul

Bingöl

Batman

Murat Çepni

Erol Katırcıoğlu

Züleyha Gülüm

İzmir

İstanbul

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Katılmıyoruz

Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Batman Milletvekilimiz Sayın Necdet İpekyüz.

(HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Aslında daha önce de bu sorun hep gündeme geldiğinde torba yasayla ilgili insan neyi konuşacağını bilemiyor. Bir taraftan da burada birer dakikalık sorulara bile yanıt almamak, bu sistemin nereden nereye geldiğini gösteriyor.

Buradaki sorulara yanıt vermek direkt vekillere değil, Türkiye kamuoyuna yanıt vermektir. Sayın Garo Paylan sorduğunda sorunun asıl muhatabı burada yoktu; cevap vermesi gerekenlerin de Sayın Garo Paylan'a değil, Türkiye halklarına cevap vermesi lazımdı. Niçin insanlar kredi kartını ödeyemiyor, niçin çiftçi borcunu ödeyemiyor, niçin tüketici borcunu ödeyemiyor, niçin konut kredisi çekenler kredisini ödeyemiyor? Bir taraftan kriz var diyoruz, bir taraftan emekten, işçiden

yana olması gereken bir sistemin gelmesine karşı çıkanlar hep sermayeyle ilgili düzenlemeler yapmakta, sermayeyle ilgili vergi düzenlemesi çıkarmakta; sorulara da yanıt verilmemektedir. Bu, sorunun ne kadar kötü ve acı olduğunun göstergesidir.

Sayın Başkan ve değerli vekiller; bu maddeyle “hasılat esaslı kazanç” diye bir sistem getirilmekte. Aslında torba yasayla beraber getirilen bu maddenin çok geniş hedefleri vardı, daha sonra halk otobüslerine indirgendi. Hasılatı esaslı kazanç demek, normal vergi sisteminden, modern dünyada verginin alınması gereken sistemlerden çok uzak bir sistem çünkü vergi dediğiniz şey, gelirden, net kârdan alınan bir şeydir. Nedir? Burada amaç, hasılatı giderler düşer, istisnalar, muafiyetler düşer, kalan net üzerinden vergi alınır. Siz bunların hepsine bakmadan sadece çıkan hasılatı vergi alırsanız adil olmaz. Neden adil olmaz? Bir cebre dönüşür ve insanlar bu sefer gayriresmî çeşitli yollardan sahteciliğe, belge kaçırmaya kalkışırlar ve vergi ödememeye kalkışırlar.

Biz biliyoruz ki AKP döneminde çıkarılan birçok düzenleme, en başta esnek, küçük ve anlamsız şekilde çıkarılan şeyler ileride büyük bir tehlike olarak karşımıza çıkmaktadır, büyük bir bela olarak karşımıza çıkmaktadır. Niçin? Bakın, daha geçen hafta burada konuştuğumuzda turizmle ilgili konuda ajanslar kurulacaktı, turizm ajanslarına bile vergi muafiyeti getiriliyordu. Orada bile bu ajansların vergi vermemesi için düzenleme yapılırken toplanan paradan da... Direkt hasılatı para toplanması hedefleniyordu. Orada bile niyet belliydi. Orada bile niyet, sadece hasılatı parayı almaktı. Böyle baktığımızda, aslında bu sistem Cumhurbaşkanına bir yetki tanıyor hem artırma hem indirme. Cumhurbaşkanı diyecek ki: “Gelin, ben sizinle pazarlık edeyim. Verginizi artırabilirim de affedebilirim de ama vergi değil bu, hasılatınıza el koyabilirim; hasılatınızın yarısını da tümünü de alabilirim, istediğim oranı belirlerim.” Bu gidişat onu gösteriyor.

Biz, adil ve gerçekten toplumun her kesimine hizmet vermek istiyorsak emekten, işçiden, çiftçiden, mağdurdan, yoksuldan yana olmamız lazım. Biz bunu yapmadığımız sürece -orta sınıf, esnaf- bir şekilde geçimini sağlayan insanların hasılatına göz dikip ona yönelirsek giderek -nasıl

ki bugünkü verilerde açıklandı- iş yerleri kapanır, işsizlik artar, insanlar perişan duruma düşerler.

Bir taraftan da bu düzenin eski düzen olduğunu söylediğimiz gibi aslında birçok düzenlemede biz eskiye gidiyoruz, birçok düzenlemede tekçi bir anlayışa gidiyoruz. Her şeyi bir tek kuruma bağlıyoruz, bütün sorularımızın yanıtını da, bu Parlamentoyu devre dışı bırakıyoruz. Parlamento devre dışı kaldığında bizim adımıza denetleme yapan, yasa çıkaran, birçok düzenlemeyi yapan şeyi biz sembolik bir duruma düşürüyoruz. Bizim asıl yapmamız gereken, gerçekten modern anlamda, vergiyi vermesi gerekenden vergi almamız lazım ve tabana daha çok kolaylık sağlamamız lazım, vergiyi hasılatlardan değil gerçek gelirlerden, çok kazananlardan daha çok almamız lazım. Ama Türkiye’de az kazananlardan daha çok vergi alıyoruz, çok kazananlardan daha çok kolaylık getiriyoruz. Bu sistem de bunun başlangıcına dönüşüyor, buna önlem almamız lazım; yapmadığımız takdirde toplumsal barışı, toplumsal huzuru bozup tümüyle emekçilerin, işçilerin, halkın, yoksulların aleyhine bir düzenlemeye dönüşmektedir.

Tümünüzü saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 102 sıra sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’nin 1’inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “tamamını” ibaresinin “bütününü” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Muhammet Naci Cinisli

Hayrettin Nuhoğlu

İsmail Koncuk

Erzurum

İstanbul

Adana

Ayhan Erel

Hasan Subaşı

Aksaray

Antalya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen, Adana Milletvekilimiz Sayın İsmail Koncuk. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Koncuk.

İSMAİL KONCUK (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, aslında Sayın Milletvekilimiz, Genel Başkan Yardımcımız, Durmuş Yılmaz, burada bir ekonomist olarak, işi bilen biri olarak son derece güzel değerlendirmeler yaptı, tabii, anlayabilenler açısından da son derece güzel bir ders verdi. Aslında o sözler üzerine, bir ekonomistin sözleri üzerine bu kanun hakkında konuşmak abesle iştigal. Ama, tabii, bunu, Türkiye ekonomisini, yaşadığımız ekonomik krizi aslında çok yönlü incelememiz lazım. Mesela, sistemler ile ekonomi arasında çok ciddi bir bağlantı olduğunu hepimiz biliyoruz. Şu anda partili Cumhurbaşkanlığı sistemi tartışılıyor, tartışmayı da muhalefet başlatmadı -muhalefet kökten karşı zaten de- sistem içerisinde revizyonu bizzat AK PARTİ'lilerin kendileri başlattı yani bir revizyona ihtiyaç olduğu sizin tarafınızdan seslendirildi. Yani bir yılda çöken, bir yılda revizyona ihtiyaç duyulan bir sistemden bahsediyoruz, pamuk ipliğine bağlı bir sistem. Şimdi, böyle bir sisteme güven duymak, böyle bir sistemde ekonominin çok sağlam bir zemine oturduğunu söyleyebilmek mümkün değil.

Şimdi, Sayın Cumhurbaşkanının her konudaki yetkisini biliyoruz. Ben bir örnek vereyim, teklifin 1'inci maddesinin sonunda şu ifade var: "Cumhurbaşkanı, birinci fıkrada yer alan oranı iki katına kadar artırmaya, yarısına kadar indirmeye, kanuni oranına getirmeye yetkilidir." Yani herhangi bir gerekçe göstermeksizin Cumhurbaşkanı 2 katına çıkarıyor, yarısına indiriyor, kanuni oranına çekiyor, böyle bir sistem. Şimdi, böyle bir sisteme güven duyulması elbette mümkün değildir. Yani böyle bir ülkenin ekonomisinin problem yaşamaması mümkün değildir. Zaten

Merkez Bankası Başkanının alınması başlı başına ciddi bir sıkıntı. Bir güvensizlik ortamı sadece Merkez Bankası Başkanının alınmasıyla zaten oluşur.

Dolayısıyla bu sistemi gerçekten revize etmeniz lazım ama neyi revize edeceksiniz? Hani deveye sormuşlar “Boynun niye eğri?” diye. “Nerem doğru ki!” diye cevap vermiş. Dolayısıyla bu sistemin doğru olan hiçbir tarafı yok ki. Yürütme arızalı, yasama yürütmeden dolayı arızalı hâle getirilmiş, yargı bağımsızlığı yok. Yani bu ülkede kötü yönetim adına olması gereken maalesef her şey var değerli milletvekilleri. Dolayısıyla burada ekonominin ciddi sıkıntılar yaşaması elbette söz konusu olacaktır.

Tabii, bu teklifte çok şey var, para bulmak adına çok tedbir var ama vatandaş yok, çalışan yok, işçi yok, çiftçi yok, esnaf yok. Son beş yılda 570 bin esnaf kepenk kapatmış. 2019 yılının birinci altı ayında 53 bin esnaf kepenk kapatmış. Siyasi iktidarın ne kadar umurunda bilmiyorum ama bu esnafın problemlerini çözmek adına siyasi iktidarın hangi tedbirleri aldığını ben bilmiyorum, bilen varsa söylesin. Yani emin olun, bir milletvekili adayı olarak yarın bir esnafın kapısını çalma hakkını kendinizde bulamayacaksınız, yüzünüze de bakmayacak zaten. Zaten biz ziyaret ettiğimizde maalesef son derece olumsuz söylemlerle karşı karşıya kalıyoruz. Diğer batmayan kesimi ise emin olun zorla ayakta duruyor yani kepenk kapatmamayı bir zorunluluk olarak görüyor ve direniyor.

Peki, çiftçi iyi mi? Adana’dan bahsedeyim ben. Narenciye üreticileri perişan şu anda. Dolu, sıcak, arkasından gelen yağış; şu anda limon üretimini önümüzdeki yılda bulamayacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Devam edin, buyurun.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – “Enterdonat” denilen limon cinsini yarın bulamayacağız. Efendim, portakal, mandalina üretimi de herhâlde yüzde 50’ler civarında az olacak. Bundan haberdar mısınız? Bunların tedbirini alıyor musunuz? Yok.

İşçilerimizle ilgili TÜRK-İŞ'in sunduğu teklifler kabul görmedi. Yüzde 15'lik zam yerine yüzde 5, 300 TL seyyanen zam yerine 60 TL teklif etti Hükûmet. Böyle bir anlayış olabilir mi ya? Arkadan sıra memurlara ve memur emeklilerine geliyor ağustosta. Yani memurun, 1 milyon 900 bin memur emeklisinin işçinin taleplerine verilen bu cevaplar sonrasında bir umut içerisine girmesini herhâlde beklemiyorsunuz.

Adana'da karpuz üreticisi karpuzu tarlada bıraktı, karpuz varken tarlayı sürdü.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Koncuk, selamlayalım, tamamlayalım.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Dolayısıyla, az önce sayın milletvekilimiz de sordu “Bu kanun teklifi içerisinde, vatandaşlarımızı ilgilendiren kredi kartı borçlarını yapılandıracak mısınız?” diye, Sayın Komisyon Başkanı cevap bile veremedi çünkü milleti unuttunuz.

Dört yıl seçim yok ama millet şu yaptıklarınızı emin olun bir bir hafızasına kaydediyor ve bunun hesabını mutlaka soracak. Milleti unutan siyasi iktidarların kaderi geçmişte bellidir, yarın da belli olacaktır diyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1'inci madde kabul edilmiştir.

2'nci madde üzerinde ikisi aynı mahiyette olmak üzere üç önerge vardır.

İlk okutacağım iki önerge aynı mahiyettedir. Önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 102 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinin kanun teklifi metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Hüda Kaya

Erdal Aydemir

Filiz Kerestecioğlu Demir

İstanbul

Bingöl

Ankara

Murat Çepni

İzmir

Erol Katircioğlu

İstanbul

Züleyha Gülüm

İstanbul

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

İsmail Koncuk

Adana

Behiç Çelik

Mersin

Hasan Subaşı

Antalya

Hayrettin Nuhodđlu

İstanbul

Ayhan Erel

Aksaray

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) –

Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen, Ankara Milletvekilimiz Sayın Filiz Kerestecioğlu.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

FİLİZ KERESTECİODđLU DEMİR (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime Sevgili Dengir Mir Mehmet Fırat'ı anarak ve değerli ailesine başsağlığı dileyerek başlamak isterim.

Bu torba kanunla “varlık barışı” adı altında, aslında bir kara para aklama kanunu olan bu teklifi 5'inci kez önümüze getiriyorsunuz. Bu kanunla, özel ve tüzel kişilere ait yurt dışındaki servetler kaynakları bile sorulmadan, üstüne üstlük söz konusu paradan hiçbir vergi de alınmadan Türkiye'ye getirilecek. Bu paralara neden “kara para” diyoruz? Çünkü bunların kaynağı belli değil. Yani yasa dışı yollarla edinilmiş, vergilendirmeden kaçırılmış, belki de rüşvet, uyuşturucu, silah ticareti gibi suç ekonomisinden kazanılmış paralardan söz ediyoruz. Ya da Türkiye'de kazanılmış olmasına rağmen vergi ödememek için yurt dışına kaçırılmış, vergi cennetlerinde gizli hesaplarda tutulan kayıt dışı servetler bunlar. Şimdi, tüm bu usulsüzlükleri yapan, suç işleyen kişiler için af çıkarıyorsunuz.

Bakın, öğrenim kredisini ödeyemeyen öğrenciler boğazına kadar borca batmış durumda. Türkiye’de 483 bin kişi kredi kartı borcunu ödeyemez durumda. Kredisini ödeyemeyen çiftçinin malı mülkü icrayla satılıyor. 16 milyon kişi açlık sınırında yaşıyor. İşte, hâl böyleyken siz ne öğrenciyle ne yoksulla ne emekçiyle, yalnız ama yalnızca zenginle, üstelik vergisini ödemeyen, suça karışmış zenginle barışıyorsunuz. Türkiye zenginden yani sermaye sınıfından vergi alınmayan ama dolaylı vergilerle ve çalışanların maaşlarından kesilerek hep yoksuldan vergi alınan bir ülke.

Değerli arkadaşlar, Panama Papers ve Paradise Papers araştırmaları tüm dünyada vergi cennetlerinin kontrolünü sağlamak için adım atılmasına vesile oldu. Bu nedenle, buralarda paraları bulunan kişiler bu servetleri kayıt altına almanın yollarını aramaya başladılar. Varlık barışıyla yurt dışındaki vergi cennetlerinde tutulan işte bu servetler Türkiye’ye gelecek. Hatta başka ülke zenginlerinin kara paraları da Türkiye vatandaşları üzerinden aklanabilecek. Birçok Türkiyeli kişi ve firması paravanlık yaparak örneğin, Azeri, İranlı, Orta Doğu’lu servet sahiplerinin kara paralarını kendi parasıymış gibi yurda sokarak para aklayabilecek. Daha iki yıl önce ortaya çıkan Paradise Papers’da Türkiye’deki en üst düzey siyasetçilerin yakınlarının isimleri vardı. Dönemin Başbakanı Binali Yıldırım’ın 2 oğlu, yeğeni, dayısı; Cumhurbaşkanı’nın damadı ve aynı zamanda Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ve kardeşinin kendilerine ait şirketler yoluyla paralarını vergi cennetlerinde tuttuğu iddia ediliyordu. Soru önergesi verdik ama önergemiz bırakın yanıtlanmayı, kişilerin isimleri geçtiği için reddedildi.

Yine, Panama, Malta gibi vergi cenneti ülkelerdeki offshore bankalarda bulunan hesapların incelenmesini istedik, karşı çıktınız. Üstelik bu hesaplara ilişkin sızan belgeleri inceleyenlere dava açtınız. Araştırmacı gazetecilik çalışmalarına erişim engelleri koydunuz. Paradise Papers’da onlarca ülkeden yüzlerce siyasinin adı olmasına rağmen yalnızca Türkiye’de bir araştırmacı gazeteciye, Pelin Ülker’e dava açıldı.

Bakın, bu teklifi Meclise sunmadan önce yanıtlamanız gereken sorular var arkadaşlar.

Usulsüz işlemlerle yurt dışına çıkarılan, özellikle de vergi kaçırmak maksadıyla offshore bankalarına yatırılan paralarla ilgili herhangi bir soruşturma var mı? Bu kişiler paralarını neden ve nereye götürmüş, bunu araştırmak çok mu zor?

Demokratik ülkeler birbiriyle bilgi paylaşıyor. Bilgi paylaşımı anlaşmasına biz de imzacıyız. Peki, neden bu anlaşmanın hükümlerini kullanmıyoruz, bunu devreye sokmuyoruz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Değerli Başkan, biraz daha süre alabilir miyim.

BAŞKAN – Buyurun.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Bilgi alınca acaba karşılığında bilgi vermek zorunda olduğumuz için mi bu anlaşmayı devreye sokmuyoruz yoksa “Ülkeye yeterince kara para gelmez.” diye mi?

Evet, bu soruların cevaplanması gerekiyor. Üstelik artık bir seferlik ve geçici bir aftan da bahsetmiyoruz; tam 5 kez varlık barışı uygulanıyor. Artık kurlsızlık kural hâline gelmiş durumda. Yasal, vergisini ödeyen kişiler Türkiye’de yatırım yapmadığı için artık sürekli illegal, kanunsuz paraları ülkeye davet ediyoruz. Niye Türkiye’ye yatırım yapılmıyor, para akışı yok? Çünkü artık Türkiye güvenli bir ülke olarak sayılmıyor yani sorun, demokrasi ve istikrar sorunu. Gerçek vergi barışı, arkadaşlar, zenginden çok, yoksuldan az vergi almaktır. Gelir adaletsizliğinin bu kadar keskin olduğu ve sürekli zenginden yana politikalarla, kara para aklayanlarla biz de asla barışmıyoruz diyoruz.

Saygılar sunarım hepinize.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen, İstanbul Milletvekilimiz Sayın Hayrettin Nuhoğlu.
(İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; selamlarımı

sunarak sözlerime başlıyorum.

Görüşülmekte olan kanunun 2'nci maddesi, varlık barışı uygulamasında sürenin uzatılmasıyla ilgilidir. Yurt dışında bulunan para, altın ve değerli kâğıtların yurda getirilmesi için düşük vergi ödenip meşru hâle sokulması istenmektedir. Ayrıca yurt içinde vergi mükelleflerince sahip olunan fakat bugüne kadar beyan edilmeyen para, altın, döviz, menkul kıymetler ve taşınmazların vergi dairelerine beyan edilmesi, gene çok düşük vergi ödenip defter kayıtlarına geçirilerek meşru hâle getirilmesi istenmektedir.

On yedi yıllık AKP hükûmetlerinin ilk icraatlarından biri, 2003 yılında çıkarılan vergi affı ve varlık barışıydı. Hemen sonrasında, toplum nazarında eşitsizlik yaratacağı gerekçesiyle bir daha böyle bir uygulama yapılmayacağı ilan edilmişti, ne yazık ki birçok konuda olduğu gibi bu konuda da bir tutarlılık görmek mümkün olamamıştır; bugünküyle birlikte 8'inci kez uygulamaya konulmasıyla olağan bir hüviyete bürünmüş olacaktır. Daha önce yapılan varlık barışı uygulamalarından ne kadar gelir beklendiğine, gerçekleşmenin hangi oranlarda olduğuna dair bilgilere ulaşmak mümkün olamamaktadır. Şimdi de ne beklendiği açıklanmamıştır. Hükûmetin kaynak sıkıntısına çözüm üretme isteğini anlıyoruz ama bizce bu kanunla da çare bulunması mümkün görülmemektedir çünkü çözümsüzlüğün sebebi Hükûmetin kendisidir. Artık bu gerçeği görmeleri, anlamaları ve kabul etmeleri gerekmektedir. Bu madde için bizim önerimiz geri çekilmesidir. Türk toplumunun asıl ihtiyaç duyduğu şey, varlık barışı uygulamalarında süre uzatımı değil, ekonomide beklenen yapısal değişikliklerin gerçekleştirilmesidir. Tüketen ekonomi modeli yerine üreten ekonomi modeline bir an önce geçilmelidir. Bunun için de güven ortamının ve adalete olan inancın sağlanması şarttır. Yapılacak ilk iş de ekonomiyi bilmeyen başta Hazine ve Maliye Bakanı olmak üzere ilgili herkesin derhâl görevden alınmalarıdır. “Sarayın birlik görüntüsünü ve itibarını koruyacağız.” diyerek Türk devletinin itibarını düşürmeye hiç kimsenin hakkı olamaz. Buradan ikaz ediyorum, artık direnmekten vazgeçin ve başta damat olmak üzere ilgilileri görevden alın.

Değerli milletvekilleri, İYİ PARTİ teşkilatlarının talepleri doğrultusunda, hasadın yaklaştığı bugünlerde biraz da fındıktan bahsedeceğim. Ülkemizin en stratejik ürünlerinden olan fındık, 3 milyar dolara yaklaşan ihracat rakamıyla Türk ekonomisine büyük katkı sağlamaktadır. AKP iktidara geldiğinden beri bir parti kurucusu eliyle İtalyan firmasına teslim edilen fındık piyasası ne yazık ki üreticiden yana olamamıştır. FİSKOBİRLİK politik müdahalelerle devre dışı bırakılmış, Toprak Mahsulleri Ofisine verilen yetki de partililer tarafından diledikleri gibi şahsi menfaatleri doğrultusunda kullanılmıştır. Bu anlayışla üretici sürekli mağdur edilmiştir. Bu yılın da hüznle bitmemesi için fiyat bir an önce açıklanmalıdır. Gerçekte hak edilen fiyatın 25 lira olması gerektiğini düşünüyoruz, beklentimiz ise en az 20 liranın üzerinde olmasıdır. Ayrıca, aşağıdaki tedbirler de süratle alınmalıdır:

1) Stratejik ve millî bir ürün olması dolayısıyla Türk fındığı ve üreticisi devlet korumasına alınmalıdır.

2) Stoklu çalışma imkânı sağlanması için lisanslı depoculuk ve ürün borsaları geliştirilmelidir.

3) FİSKOBİRLİK yeniden yapılandırılarak asli görevine döndürülmelidir.

4) Hükûmet tarafından üreticiye fındık alım garantisi verilmelidir.

5) Değişen iklim ve diğer sebeplerle fındığa musallat olan küf ve diğer hastalıklarla topyekûn mücadele başlatılmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin Sayın Nuhoğlu, tamamlayın.

HAYRETTİN NUHOĞLU (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

6) Makine teçhizat ve sistemleri için üretici teşvik edilmeli ve desteklenmelidir.

7) Üretici başta mazot ve gübre olmak üzere bütün girdiler için desteklenmelidir.

8) Fidan ıslahı ve gençleştirilmesi için üretici teşvik edilerek desteklenmelidir.

9) Fındığa dayalı gıda sanayisinde yatırım yapacak müteşebbisler desteklenmelidir.

Değerli milletvekilleri, dünyanın en kaliteli fındığını, üstelik dünyadaki üretimin yüzde 70'ten fazlasını üreten ülke olarak gereken her şeyi yapmak ve üreticiyle dost olmak Hükûmetin görevi olmalıdır, bunlar bizim beklentilerimizdir, hatırlatmak istiyorum ve saygılarımı sunuyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 102 sıra sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesi ile 193 sayılı Kanun'a eklenen geçici 90'ıncı maddesinin altıncı fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Mehmet Bekaroğlu	Kamil Okyay Sındır	Lale Karabıyık
İstanbul	İzmir	Bursa
Emine Gülizar Emecan	Cavit Arı	Abdüllatif Şener
İstanbul	Antalya	Konya
Bülent Kuşoğlu		
Ankara		

MADDE 2- 193 sayılı Kanun'a aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 90-

“Gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerince sahip olunan ve Türkiye'de bulunan ancak kanuni defter kayıtlarında yer almayan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları ile taşınmazlar, 31/12/2019 tarihine kadar vergi dairelerine beyan edilir. Beyan edilen söz konusu varlıklar, 31/12/2019 tarihine kadar; dönem kazancının tespitinde dikkate alınmaksızın kanuni defterlere kaydedilebilir. Bu takdirde, söz konusu varlıklar vergiye tabi

kazancın ve kurumlar için dağıtılabılır kazancın tespitinde dikkate alınmaksızın işletmeden çekilebilir. Bu fıkra kapsamında beyan edilen taşınmazların aynı sermaye olarak konulmak suretiyle işletme kayıtlarına alınması halinde, sermaye artırım kararının beyan tarihi itibarıyla alınmış olması ve söz konusu kararın beyan tarihini izleyen onuncu ayın sonuna kadar ticaret siciline tescil edilmesi kaydıyla, bu maddeden faydalanılabilir. Vergi dairelerine beyan edilen varlıkların değeri üzerinden yüzde 5 oranında vergi tarh edilir ve bu vergi, tarhiyatın yapıldığı ayı izleyen ayın sonuna kadar ödenir.”

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekilimiz Sayın Mehmet Bekaroğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Bekaroğlu.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Önce dün, Tunceli Ovacık'ta 2 küçük çocuk -Ayaz 8 yaşında, Nupelda 4 yaşında- düşenen patlayıcıların infilak etmesi sonucunda hayatlarını kaybettiler.

Değerli arkadaşlarım, daha evvel söyledim, bir kere daha söyleyeceğim, kızanlar oluyor: Bu işlerin olmasında, çocukların, gençlerin ölmesinde Türkiye Büyük Millet Meclisinin yani bizlerin görevini tam olarak yapmamasının da bir payı var, bunu buradan ifade etmek istiyorum. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Ne alakası var? PKK'ya laf söyleyemiyorsun, geliyorsun Genel Kurula laf söylüyorsun ya, ayıp ya!

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar... Değerli arkadaşlar, sessiz olalım.

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Değerli arkadaşlarım...

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Mayını döşeyenden bahsetsene sen ya!

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar... Değerli arkadaşlar, lütfen sataşmayın.

Sayın Bekaroğlu, siz Genel Kurula hitap edin.

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, görüşülmekte olan...

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Meclisi suçluyor ya!

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, lütfen... Konuşmak isteyen söz alır.

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Ya sen de konuşmak istiyorsan kalk konuş, söyleyecek bir sözün varsa söyle.

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu, siz buyurun.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Ne konuşacağım, kendi kendine konuş orada.

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu... Değerli arkadaşlarım...

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Siyaset görevini yapmadığından dolayı yıllardır bu ülkede insanlar ölüyor. Bunu buradan haykırıyorum.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Neyi haykırıyorsun?

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Siyasetçinin, siyasetçilerin, Türkiye Büyük Millet Meclisinin, hepimizin burada katkısı var. (CHP sıralarından alkışlar) Yıllardan beri terörü sömürdük, o nedenle insanlar, çocuklar ölüyor.

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu, Genel Kurula hitap edin.

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Ne var bunda arkadaşlar, niye buna kızılıyorsunuz?

(AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, karşılıklı olmasın lütfen. Konuşmak isteyenlere söz veriyoruz, rica ediyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Varlık barışıyla ilgili konuşacağım değerli arkadaşlarım.

8'inci kere varlık barışı çıkarıyoruz. Ne demek varlık barışı? Yurt dışında bulunan bazı

paraların -bazı paralar derken kayıttan olmayan paraların- Türkiye'ye getirilmesi ve kayıt altına alınmasını öngören bir düzenleme; "varlık barışı" filan deniliyor buna.

Değerli arkadaşlarım, bütün ülkeler bunu yaptılar. Özellikle vergi sebebiyle kendi ülkelerini terk etmiş, vergi cennetlerine gitmiş paraları kriz dönemlerinde kendi ülkelerine getirmek istemişler, OECD de bununla ilgili öneride bulunmuş ve "2017 sonuna kadar şu çerçevede yasalar çıkarılabilir." denmiş. İspanya'dan İtalya'ya kadar Avrupa ülkelerinde herkes çıkarmış ama bir kere değerli arkadaşlar, 8'inci kere varlık barışı yasası çıkarıyoruz, düzenleme yapıyoruz. Bu tabii, ciddi bir krizin ifadesinden başka bir şey değil.

Değerli arkadaşlarım, bu para yurt dışında bulunuyor, kaynağını bilmiyoruz. Biliyorsunuz, bu paralarda herhangi bir vergi incelemesi yapılmayacak eğer beyanda bulunur ve yüzde 1'i öderse. Hele hele bundan önceki varlık barışında şöyle bir teklifle gelmiştiniz: Bir önceki düzenlemede, herhangi bir adli soruşturma da yapılmayacak yani kara para da olsa uyuşturucudan da gelse, silah kaçakçılığında da gelse yapılmayacak denilmişti. Mecliste kıyamet koptu ve bu cümleleri geri çektiler değerli arkadaşlarım. Bu, olacak bir şey değil ve ne oluyor, ne kadar para geliyor?

Bakın, ben, daha önce Sayın Bakana -yani Maliye Bakanı Naci Ağbal iken- sordum: Varlık barışı uygulaması kapsamında Türkiye'ye yurt dışından gelen kaynak ne kadar, ne kadar para geldi? Sadece bir sefer yapılan, 2008'deki düzenlemeyle ilgili bilgiler mevcut internet sitelerinde ya da Bakanlığın kayıtlarında, başka hiçbir kayıt yok. "Bu kaynakların ne kadarı para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarından oluşuyor?" diye sorduk, cevap vermiyorlar. Ne geliyor, nasıl geliyor?

Bakın, daha haziran ayının sonunda süresi bitti, Cumhurbaşkanı altı ay uzatmıştı, bir öncekinin haziran ayının sonunda süresi bitti, şimdi tekrar çıkarıyoruz. Yine Cumhurbaşkanına altı ay uzatma hakkı veriyoruz, daha sonra yine çıkaracağız. Ne oluyor değerli arkadaşlarım?

Bir soru daha sordum ve işin önemli noktası burada. "Bu kaynakların ne kadarı getirenler

tarafından ne kadar süre içinde yurt dışına çıkarılmıştır?” diye sordum değerli arkadaşlarım. Bu, çok önemli bir sorudur. Eğer gelen kaynaklar yurt dışında kalıyorsa... Hadi diyelim ki gerçekten dışarıdaki para ülkeye getiriliyor. Hangi insan getirir böyle ekonomik sıkıntıların bulunduğu bir ortamda; Türkiye’de işte güvenle, hukukla ilgili problemlerin olduğu bir ortamda kim ne kadar getirir tartışılabilir ama getirilebilir. Peki, bir ay sonra, on beş gün sonra geri götürüyorsa kesinlikle ve kesinlikle kara para aklama amacıyla getirilmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) - Bir yarım dakika daha...

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Komisyon görüşmelerinde daha önceki varlık barışlarında sürekli olarak “Bu konuyla ilgili bir kısıtlama getirmeyi düşünmüyor musunuz?” diye sorduk. Yani gelen para şu kadar sürede yurt dışına çıkamaz diye bir şey getirmediler değerli arkadaşlarım. Dolayısıyla bu, gerçekten Türkiye’nin güvenilirliğini... Bakın, ciddi sorunlar var değerli arkadaşlarım. Türkiye’nin en temel problemi, tasarruf yok; Türkiye’de para yok, para. Değerli arkadaşlar, daha önce yüzde 3,5-4’le almış olduğumuz borcu şu anda yüzde 8’le borç olarak çeviriyoruz. Para bulmamız gerekiyor. Bu paranın gelmesi için de güvenilir olmak gerekiyor. Güvenilir olmak için de bu tip işlerin olmaması lazım arkadaşlar. Kızıyoruz, “Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşları bize haksızlık yapıyor, şunlar düşman, dışarıdan...” filan. Hayır değerli arkadaşlar, biz bize düşmanlık yapıyoruz. Sürekli, bu düzenlemelerle biz bize düşmanlık yapıyoruz. Bundan vazgeçelim. Umarım bu düzenleme son düzenleme olur.

Saygılarımla. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

2’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2’nci madde

kabul edilmiştir.

Sayın Yıldız, bir talebiniz olmuştu.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

56.- Ankara Milletvekili Zeynep Yıldız'ın, ABD'de düzenlenen Uluslararası İHA ve Otonom Uçuş Yarışması'nda Yıldız Teknik Üniversitesi'nin Lagâri ekibinin dünya 3'üncüsü, Avrupa Fizik Olimpiyatları'nda Türk Fizik Olimpiyat Takımı'nın Avrupa 1'incisi olduğuna ve 50'nci Uluslararası Fizik Olimpiyatı'nda madalya kazanıldığına ilişkin açıklaması

ZEYNEP YILDIZ (Ankara) – Sayın Başkan, söz verme nezaketiniz için öncelikle teşekkür ediyorum.

Parlamentonun en genç üyelerinden birisi olarak ben bugün biraz gençlerin başarılarından bahsetmek istiyorum.

Amerika'da düzenlenen Uluslararası İHA ve Otonom Uçuş Yarışması'nda Yıldız Teknik Üniversitesi'nin ismini Lagâri Hasan Çelebi'den alan ekibi Lagâri dünya 3'üncüsü oldu. Avrupa Fizik Olimpiyatları'nda Türk Fizik Olimpiyat Takımı Avrupa 1'incisi oldu. 50'nci Uluslararası Fizik Olimpiyatı'nda gençlerimiz 1 altın, 2 gümüş, 2 bronz madalyayla üst düzey bir başarıya imza attılar. Bu başarıyı kökleştirerek sürdürmek ve sistematik hâle getirmek, dahası tam bağımsız üretim için Gençlik ve Spor Bakanlığımız ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımızın destekleriyle gençlik merkezleri bünyesinde inovasyon atölyeleri kuruluyor. Ankara'da da Keçiören'deki ilk atölye bugün itibarıyla eğitime başladı. Ben bundan duyduğum mutluluğu sizlerle paylaşmak istedim. Erbakan Hoca'nın ağır sanayi hamlesinin günümüzdeki iz düşümü olan millî teknoloji hamlesinin yetiştirdiği gençler ülkemizin ümidi olmaya inşallah devam edecekler.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Biz de gençlerimizi kutluyoruz.

Sayın Ünsal...

57.- Ankara Milletvekili Servet Ünsal'ın, dünya iklimindeki değişikliklere ilişkin açıklaması

SERVET ÜNSAL (Ankara) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, CHP'nin grup önerisi Türkiye iklim politikalarına ek olarak dünya iklimindeki değişikliklerle ilgili konuşacağım. Sanırım ve dilerim ki 2035'te hepiniz hayatta olup benim bu sözlerimi hatırlarsınız.

Dünya tarihinde birçok felaket yaşanıyor. Bu seferki felaket ne gökyüzünden ne de yerin içinden, bizzat insanın neden olduğu çevre kirlenmesi ve küresel ısınmadan geliyor. 1950'li yıllarda denizlere dökülen zehirli kimyasal maddelerin miktarı 1 milyon ton iken bugün 650 milyon tona yükseldi. Dünyadaki ısı düzenlemesini tuttuğu karbondioksitle sağlayan resiflerin yüzde 30'u bu kimyasal maddelerden dolayı öldü. Atmosfer ısınıyor, kutuplardaki ve dağlardaki buzlar eriyor, 2 milyar insanın yaşadığı kıyılar tehdit altında çünkü suların 1 metre yükselmesi bekleniyor. 2035 yılında Hindistan, Pakistan ve Bangladeş'i besleyen nehirler Ganj ve İndus Nehirleri kuruyacak. En az 1,5 milyar insanın zorunlu göç edeceği söyleniyor. 2035 yılından sonra, yaşayan 9 milyar insandan 7 milyarı topun ağzında değerlendiriliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök'ün, vefat eden 21'inci Dönem Adıyaman, 22'nci Dönem Mersin ve 23'üncü Dönem Adana Milletvekilliği yapan Dengir Mir Mehmet Fırat'a Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, daha önceki dönemlerde AK PARTİ'de, daha sonra Halkların Demokratik Partisinde milletvekilliği görevini sürdüren Sayın Dengir Mir Mehmet Fırat'ı geçtiğimiz günlerde kaybettik. Amansız bir hastalığa yakalanmıştı. Vefatından sonra ben de ailesini ziyaret ederek başsağlığı dileklerini ilettim. Bu vesileyle Dengir Mir Mehmet Fırat'a Allah'tan rahmet diliyorum, ailesine, tanıyanlarına, sevenlerine başsağlığı dileklerini buradan iletiyorum.

Değerli milletvekilleri, birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 22.10

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 22.29

BAŞKAN: Başkan Vekili Levent GÖK

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), İsmail OK (Balıkesir)

----- 0 -----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 103'üncü Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

102 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Aydın Milletvekili Mustafa Savaş ile 75 Milletvekilinin Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2019) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 102) (Devam)

BAŞKAN – Komisyon yerinde.

Sayın milletvekilleri, 3'üncü madde üzerinde üç önerge vardır. Bu önergenin ikisi aynı mahiyettedir. Önergeleri aykırılık sırasına göre okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 102 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin kanun teklifi metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Hüda Kaya

Erol Katırcıoğlu

Züleyha Gülüm

İstanbul

İstanbul

İstanbul

Erdal Aydemir

Abdullah Koç

Murat Çepni

Bingöl

Ağrı

İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Katılmıyoruz

Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerine söz isteyen Ağrı Milletvekilimiz Sayın Abdullah Koç. (HDP

sıralarından alkışlar)

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şimdi, yine bir torba yasa ve içerisinde vergi kanununda değişiklik içeren bir kanun teklifi...

Değerli milletvekilleri, bu kanun teklifi işçiye, emekliye, köylüye, öğrenciye, kadınlara, gençlere ve toplumun tamamına yük getiren bir kanun teklifi.

Değerli arkadaşlar, yine, kriz yaşayan Türkiye ekonomisine canlılık getirmek amacıyla verilen bir kanun teklifi.

Bu kanun teklifi, Anayasa'nın 73'üncü maddesine göre Meclise ait olan vergi çıkarma yetkisinin de ne yazık ki Türkiye Büyük Millet Meclisinden alınmak istendiği bir kanun teklifi. Burada Meclisin yetkileri yine Meclisin elinden alınmakta ve bu yetkiler gasbedilmektedir. Başka bir deyimle Anayasa'ya aykırı bir kanun teklifi, bu teklif. Bu teklifin tek amacının, tek adam rejimini biraz daha güçlendirmeye ilişkin olduğunu da belirtmek isteriz.

Değerli arkadaşlar, özellikle bu vergiyle ilgili, değiştirilmek istenen yasayla ilgili Sayın Fikret Başkaya'nın bir düşüncesini sizinle paylaşmak isterim: "Vergi demek, tüketimden kısmak; vergi demek, daha az gıda almak, daha az giyim almak, daha az peynir almak, daha az kitap almak, daha az tiyatroya gitmek demektir." der. Fikret Başkaya yine "Siz hiç vergi için tüketimden kısıan bir kapitalisti veya bir milyarder, bir milyoneri gördünüz mü?" der. Değerli arkadaşlar "Varlıklı sınıflar vergi vermezler ama toplanan vergileri de yağmalarlar." der yine Fikret Başkaya.

Değerli arkadaşlar, halkın bu mevcut olan Hükûmetin politikalarıyla hangi aşamaya geldiğini birkaç örnekle belirtmek istiyorum. Kredi kartı borcu 2019 yılının ilk yarısında 106 milyar Türk lirası, halkın bankalara olan borcu 593 milyar TL, tüketici kredisi borçları 507 milyar TL. Halkın bankalara olan kredi ve kredi kartı borcu 76 kat artmış durumda. Yoksul halkın ocağına âdeta ateş düşürülmüş durumdadır. İcraya düşmeyen kimse kalmadı, kredi kartı borcunu ödemeyen kişilerin sayısı milyonları aşmış durumda. İşte, burada bu Hükûmet, bu teklifle yeni bir rant kapısını açmak ve yeni yeni ocaklara ateş düşürmek amacıyla bu kanunu getirmektedir ne

yazık ki.

Değerli arkadaşlar, borç altına sokulan halkın yararına hiçbir şekilde, maalesef, bu Mecliste yeni bir düzenleme getirilmiyor. Bu halkın çıkarlarına ters düşmesine rağmen, varlıklı olan birkaç tane şirketin ısmarlama niteliğinde olan istekleri doğrultusunda kanun teklifleri bu Meclise getirilmek istenmektedir ne yazık ki. Biz, bu kürsüde defalarca dile getirdik, asla ve asla bu halkın taleplerine uygun bir kanun teklifiyle ilgili bir düşünce belirtmiyoruz burada ne yazık ki. Muhalefetin bütün çağrıları, bütün muhalefeti ve bütün itirazları ne yazık ki komisyonlardan itibaren hiçbir şekilde vücut bulmuyor.

Değerli arkadaşlar, ülkenin tamamı borçlu; doğmamış ve ismi konulmamış çocuklar borçlu, halkın yüzde 80'inden fazlası borçlu, belediyeler borçlu, kurumlar borçlu, üreticiler borçlu, çiftçi borçlu, emekçi borçlu, öğrenci borçlu, kadınlar borçlu yani kısacası ülkenin yüzde 90'ına yakını borçlu. Bu nedenle biz, bu kanun teklifinin bu halk yararına derhâl geri çekilmesini, halka hiçbir şey getirmeyecek ve halka hiçbir şekilde yararı olmayacak bu kanun teklifinden derhâl vazgeçilmesini talep ediyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Şimdi okutacağım iki önerge aynı mahiyettedir, önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 102 sıra sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin 1'inci fıkrasındaki “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ayhan Erel

Hayrettin Nuhoğlu

Yavuz Ağırlioğlu

Aksaray

İstanbul

İstanbul

İsmail Koncuk

Muhammet Naci Cinisli

Bedri Yaşar

Adana

Erzurum

Samsun

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Mehmet Bekaroğlu

Lale Karabıyık

Kamil Okyay Sındır

İstanbul

Bursa

İzmir

Cavit Arı

Abdüllatif Şener

Emine Gülizar Emecan

Antalya

Konya

İstanbul

Bülent Kuşoğlu

Ankara

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Katılmıyoruz

Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerine söz isteyen Samsun Milletvekilimiz Sayın Bedri Yaşar. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Yaşar.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerine vermiş olduğumuz değişiklik önergesi hakkında İYİ PARTİ adına söz almış bulunuyorum.

Bu torba yasada işçi, memur, emekli, esnaf ve dar gelirli vatandaşlarımıza yönelik bir çalışma maalesef yoktur. Teklifte, esnaf ve sanatkâr kesiminin sıfır faizli can suyu konusundaki talepleri yer almamaktadır; yine bu kesimin bir sicil affı, perakende yasası konusundaki talepleri de yer almamaktadır. Burada Hükûmetten kepenk kapatmak üzere olan esnaflarımız için bir

müjde bekliyoruz. Özellikle son dönemde, en fazla, Milletvekili olduğum Samsun'daki esnaflar maalesef faaliyetlerine son verdi. Aslında toplumda her yönde işaretler olmasına rağmen, ne esnafın ne emeklinin ne çiftçinin sesini Hükûmetimiz maalesef duymuyor. Polislerin, öğretmenlerin, hemşirelerin, din görevlilerinin ve diğer idarecilerin 3600 ek gösterge konusunda Hükûmetten talepleri hâlâ devam ediyor. Emeklilikte yaşa takılan vatandaşlarımızın da kendileriyle ilgili düzenleme yapılması konusunda Hükûmetten talepleri devam ediyor.

Aynı şekilde, biz bugün büyük şirketlerin borçlarını yapılandırmaktan bahsederken kredi kartını ödeyemeyen milyonlarca vatandaşımızın sorunlarına yönelik maalesef herhangi bir çalışmamız veya bir teklifimiz yok. Kredi kartı borcundan dolayı intihar, eşlerin ayrılmaları haberleri gün olmasın ki basına yansımaysın ama bununla ilgili hâlâ bir çalışmamız yok. Buradan da Hükûmete, bununla ilgili, özellikle kredi kartları borçlarının yapılandırılmasına yönelik her türlü teklifi desteklemeye hazır olduğumuzu buradan ifade ediyorum.

Değerli milletvekilleri, görüşmekte olduğumuz teklifin 3'üncü maddesinde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının görev ve yetkilerinde bazı değişikliklere gidilmektedir. Bu düzenleme, tam da Sayın Cumhurbaşkanının kararnameyle Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Başkanı Murat Çetinkaya'yı görevden alması ve sonrasında başlayan kurumla ilgili bağımsızlık tartışmalarının yaşandığı bir ortamda gelmiştir. Teklifin bu maddesinde bir para politikası aracı olan zorunlu karşılıkların daha etkin bir şekilde kullanılması amaçlanmaktadır. Burada, bankaların ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca uygun görülen mali kuruluşların bilanço içi ve bilanço dışı uygun görülen kalemlerde meydana gelen değişikliklerin sık sık farklılık gösteren piyasa koşullarına göre zorunlu karşılığa tabi tutulması konusunda düzenlemeye gidilmelidir. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, bu düzenlemeyle bankaların ve bankaca uygun görülecek diğer mali kuruluşların bilanço içi ve bilanço dışı uygun görülen kalemlerini esas alacak zorunlu karşılıklar ve umumi disponibilibiteyle ilgili usul ve esasları belirleyecektir. Ayrıca, bankaların talepleri gerçek zamanlı ve anlık karşılanacak, bu taleplerin karşılanması için bankaca kurum ve

kuruluşların bilgi işlem sistemlerine erişim sistemi kurulacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bankaların bugün kullandıkları opsiyon, “swap” gibi türev işlemleri bilanço dışı varlıklardır ama bu işlemlerden ettikleri kârlar bilanço içinde yer almaktadır. Düzenleme, bankaların Merkez Bankasında tuttıkları zorunlu karşılıklar için aktiflerinde yer alan krediler ile türev araçların da hesaba katılmasını zorunlu görmektedir fakat bunun nasıl ve hangi yöntemle, hangi formüle bağlı kalınarak yapılacağı düzenlemeden anlaşılamamıştır. Bilanço içi ve bilanço dışı kalemler üzerinde tesis ettirilecek zorunlu karşılıklarla tam olarak hangi ekonomik amaca ulaşılmak istendiği net bir şekilde anlaşılamamıştır. Buradan para politikası uygulamalarında türev ürünler üzerinde sıkılaştırma veya gevşemeyle finansal istikrar mı, yoksa çalışmayan kredi piyasasının canlandırılması mı hedefleniyor belli değildir.

Değerli arkadaşlar, piyasaya para sürmediğimiz sürece, piyasada paranın işlem görmediği sürece rahatlamanın olması beklenmemelidir. Bugün piyasada 1 lira bile para dönmemektedir; onu bırakın, esnafın birbirine güveni kalmamıştır yani bugün bir esnaf, arkadaşını arayıp da “10 bin lira gönder, 20 bin lira gönder, yarın çekimiz var.” dese bulabileceği dostu, esnaf arkadaşı bugün maalesef yok. Bunun altını bir daha çizerek söylüyorum, bugün piyasada kullandığımız TL’ye bile güven kalmadı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Toparlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Yaşar.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Bugün dolar mevduat hesaplarının TL mevduat hesaplarından çok daha fazla olduğunu hepimiz görüyoruz.

Değerli arkadaşlar, kapanmak yerine ekonominin açılması lazım. Benim bu maddeden anladığım şu: Siz hâlâ piyasayı bu gerekçelerle sıkılaştırıyorsunuz, dolayısıyla piyasaya kesinkes para sunulması lazım.

Devamında, bugün hep özel sektörden bahsediyoruz ama hepiniz de biliyorsunuz ki

belediyelerin bugün çok ciddi sıkıntıları var. Bunların da hepsi borçlarını çevirmekten âciz durumdalar. Hepsinin gözünün içine baktığı bir tane kuruluş var, o da İller Bankası. O da diyor ki “Benim kaynaklarım bitti, varsa size teminat mektubu vereyim, gidin özel bankalardan özel şartlarda kullanabildiğiniz kredileri kullanın.”

Ben buradan bir öneride de bulunmak istiyorum: İller Bankası güçlü bir kuruluş. O da uluslararası arenada diğer kurum ve kuruluşlar gibi hiç olmazsa borçlanabilsin, kredi arayışına girebilsin; araçlarla, komisyoncularla maliyetlerini yükseltmesin. Bugün İller Bankası, Türkiye’de en yüksek oranda krediyi kullanan kuruluşların başında geliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Toparlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Toparlayalım.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Sadece İller Bankası değil, bizim KİT’lerimizde de farklı bir yapı yok. Onlar da bugün özel bankalardan çok yüksek rakamlarla borçlanıyorlar.

Önerimiz şu: İller Bankası uluslararası arenada diğer bankalar gibi hiç olmazsa şube açabilsin, finansal piyasalarda borçlanabilsin; daha uygun şartlarda borçlandığı oranda bu rakamı da belediyelerimize yansıtacaktır, bizim de yatırımlarımız uygun şartlara dönüşmüş olacaktır. Bunu da buradan öneri olarak sunuyoruz. İller Bankasına bu konuda her türlü katkıyı sağlayacağımızı, böyle bir yasa gelirse grup olarak destekleyeceğimizi de buradan ifade ediyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Bursa Milletvekilimiz Sayın Lale Karabıyık. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Karabıyık.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kanun teklifinin 3’üncü maddesiyle ilgili görüşlerimi ifade etmek üzere söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Aslında 3'üncü maddeyi takip eden diğer birkaç madde de yine bu konuyla ilgili yani Hükûmetin bütçe açığını Merkez Bankası üzerinden kurtarma ya da yamama operasyonu ile ilgili.

Şimdi, bu noktaya nasıl gelindi, hep beraber ona bir bakalım. Değerli vekiller, bu yıl iktidarın bütçe açığı hedefi 80,6 milyar liraydı ve gayrisafi yurt içi hasılanın da yüzde 1,8'ine tekabül ediyordu. Oysa beş aylık gerçekleşme 66,5 milyar olmuştu zaten, bugün yeni bir veri açıklandı ve bütçe açığı yılın ilk altı ayında 78,6 milyara ulaştı. Yani Hükûmetin yıllık hedefine aslında yedi ayda ulaşılmış oldu.

Şimdi "Açıklar neden arttı?" derseniz, iki sebebi var temel olarak: Bir, faiz giderleri arttı, faiz giderleri yüzde 50 arttı üstelik; iki, faiz dışı harcamalar da arttı, onlar da yüzde 30 arttı. Faiz dışı harcamaların artmasının temel sebebi zaten seçim maliyetleri, seçim önemli bir yük getirdi. Hemen belirtmek isterim ki İstanbul seçimlerinin ikinci defa tekrarlanması da bu yükte en büyük paya sahip.

Yine, değerli vekiller, bildiğimiz gibi, Merkez Bankasının yüzde 55 hissedarı Hazine. Dolayısıyla Hazine, Merkez Bankası kârından da pay alıyor. Nisan ayında da kâr payı alacaktı ancak acze düşmüş ekonomi yönetimi, bütçe açıklarını kapatmak için daha önce bu parayı almak zorunda kaldı; daha az borçlanmak, daha düşük faizden borçlanabilmek için 33 milyar nisan ayını beklemeden ocak ayında aldı.

Peki, sorun çözüldü mü? Hayır, sorun maalesef çözülmedi, bu da yeterli olmadı. Tekrar ekonomi yönetimi yana yakıla yeni bir yöntem icat etti. O da şu: İşte, bu torba yasayla getirilen üç ayrı uygulama olacak. Ne yapılacak? Birincisi, Merkez Bankası ihtiyat akçesinin oranını düşürecek. Bildiğimiz gibi, kârdan yüzde 20 ayrılıyordu artık yüzde 10 ayrılacak ki dağıtılacak kâr kısmı, dolayısıyla Hazineye kalacak kısım biraz daha fazla olsun. Ama unutmayalım ki yedek akçe, Merkez Bankasının kefen parasıdır. Buna ihtiyaç duymak da ekonomi yönetiminin başarısızlığının ifadesidir.

İkinci olarak ne yapılacak bu torba yasada? Yeni düzenlemeyle Merkez Bankası

Kanunu'nun 60'ncı maddesinde bir değişiklik yapılıyor ve bankanın son yıl kârından ayrılan yedek akçe hariç, o yıla kadar birikmiş olan yedek akçeleri de her yıl kâra aktarılacak deniyor. İlk planda zaten 40 milyar lira aktarılıyor ve böylece 1,8 olarak tahmin edilen gayrisafi yurt içi hasıla içerisindeki pay da 1'e indirilmek isteniyor ki yani biraz daha bütçe açığı rakamı hoş görünsün, makyajlanmış olsun. Ancak burada kamunun da zararının olduğunu unutmamak gerekiyor.

Ayrıca, üçüncü olarak ne yapıyor? Merkez Bankasının diğer bankalardan ve mali kuruluşlardan zorunlu karşılık isteyebileceği kalemler de genişletiliyor, böylece daha çok karşılık ayrılacak, daha çok karşılık devredilecek. Peki, nedir bunun uygulaması? Mevcut uygulamada değerli vekiller, pasif kalemler için zorunlu karşılık ayrılıyordu ama şimdi aktif kalemler için de ayrılacak ki bunların içerisinde türev ürünler var. Değerli izleyenler, değerli vekiller; aslında ben bir finansçıyım, bunlar da çok teknik konular ama bu kadar teknik konuya girmeye de gerek yok diye düşünüyorum. Kısaca olay şu, özetlemek gerekirse: Başarısız ekonomi yönetimi yana yakıla kaynak arayışı içerisinde ve sineğin yağın çıkartmaya çalışıyor.

Dördüncü olarak da, zaten bu maddede ifade edildiği gibi, gerçek zamanlı ve anlık bilgi alabilmek için Merkez Bankası, bankaların bilgi işlem sistemlerine erişebilecek bir sistem kurmak istiyor.

Plan ve Bütçe Komisyonundaki görüşmeler sırasında gördük ki hiçbir maddede tarafların görüşü alınmamış. Yine gördük ki türev piyasalara etkileri ya da Basel Kriterlerine, Basel III-IV'e uyumu üzerinde de bir çalışma yapılmamış.

Peki, değerli vekiller, bu geçici ve artık Merkez Bankasının kefen parasına kadar uzanan pansuman çözümler nereye kadar devam edecek? Ne oldu, hani Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi geçecek ve ekonomi uçacaktı? Lütfen, birileri, siz de inceleyiniz ki her şey kötü...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LALE KARABIYIK (Devamla) - Biraz süre isteyebilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun.

LALE KARABIYIK (Devamla) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bakın, başkanlık sisteminin ardından ekonomiye baktığınız zaman son on yedi yılda veriler kötü, son beş yılda veriler kötü ama son beş yılın, özellikle de Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine geçildikten bugüne kadar olan süre içerisinde bütün veriler olumsuz. Bir tek cari açıkta küçülme var, o da zaten daralmadan kaynaklanıyor, yatırımların azalmasından kaynaklanıyor. Onu da siz aslında başarı olarak kabul ediyorsunuz ama öyle değil.

Değerli vekiller, tüm bu reform ve teşviklere rağmen -ki on yedi yıl içerisinde iktidar 15 tane istihdam paketi yaptı, 5 tane de ekonomi ve reform paketi yaptı- çalışanların ve emeklilerin sürekli alım güçleri düşüyor, yaşam kalitesi azalıyor; ekonomide ciddi bir daralma yaşanıyor, işsizlik her gün artıyor; üretim durma noktasında, sanayi öyle; yatırımlar erteleniyor, piyasalarda para dönmüyor, karşılıksız çek ve protestolu senetlerde patlama yaşanıyor, dış ticaret açığı da az önce ifade ettiğim gibi olumlu bir küçülme içerisinde maalesef değil.

Bu gerçekleri de gözler önüne sermek istedim. Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Karabıyık.

Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3'üncü madde kabul edilmiştir.

4'üncü madde üzerinde iki önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 102 sıra sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Mehmet Bekaroğlu

Lale Karabıyık

Kamil Okyay Sındır

İstanbul

Bursa

İzmir

Cavit Arı

Abdüllatif Şener

Emine Gülizar Emecan

Antalya

Konya

İstanbul

Bülent Kuşoğlu

Ankara

MADDE 4- 1211 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesinin (II) numaralı fıkrasında bulunan birinci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve ikinci paragrafında yer alan "taahhütlerine karşı" ifadesi madde metninden çıkarılmıştır.

"Bankalar ve elektronik ödeme araçlarını çıkaran kuruluşlar dahil olmak üzere Bankaca uygun görülecek diğer mali kuruluşlar, Banka nezdinde açılacak hesaplarda bilanço içi veya bilanço dışı uygun görülen kalemlerini esas alarak, nakden zorunlu karşılık tesis ederler. Zorunlu karşılığa tabi bilanço içi veya bilanço dışı uygun görülen kalemlerin kapsamı, zorunlu karşılıkların oranı, tesis süresi ve tesis edilen karşılıklara gerektiğinde ödenecek faiz oranı, mevduat veya katılım fonlarından olağanüstü çekilişler ve birleşme, devir ve bölünme hallerinde yapılacak işlemler de dahil olmak üzere uygulamaya yönelik her türlü usul ve esaslar Bankaca belirlenir."

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Antalya Milletvekilimiz Sayın Cavit Arı. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Arı.

CAVİT ARI (Antalya) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; öncelikle hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Görüşölmekte olan torba yasaya baktığımızda, bugün ölkemizde ekonomik anlamda ciddi bir sıkıntının olduğunu açıkça görebilmekteyiz. Getirmeye çalışılan düzenlemelerin hemen hemen hepsinin bu ekonomik sıkıntılardan kaynaklandığı ortadadır. Gerek Merkez Bankasında yapılmaya çalışılan düzenlemeler gerek yurt dışında yaşayan ve Türkiye'deki sosyal güvenlik çatısı altında bulunup buradan da yararlanmak isteyen vatandaşlarımıza getirilmeye çalışılan külfetler gerekse gümrökle ilgili yapılan değışiklikler, yurt dışına çıkış harçlarına yapılan artırımlar; bunların hepsine tek tek baktığımızda bugün ciddi bir ekonomik sıkıntının varlığını görebiliyoruz.

Şimdi, bu ekonomik sıkıntı var olmakla beraber, iktidar, sanki bu ekonomik sıkıntının hiçbir şekilde kendi yönetiminden kaynaklandığını kabul etmez bir yaklaşım içerisinde yani ölkede bulunan ekonomik sıkıntının nedenlerini yurt dışında meydana gelen değışik gelişmelere veya ölkede içerisinde yaşanan farklı nedenlere bağlayarak ekonomideki kötü yönetimin sanki kendileriyle hiçbir bağı yokmuş gibi göstermeye çalışmakta.

Değerli arkadaşlar, bugün "varlık barışı" adı altında şirketlere birtakım kolaylıklar ve avantajlar sağlamaya çalışmaktasınız. Evet, biz de eğer sıkışıklığı varsa bu sıkışıklığının giderilmesi noktasında şirketlere destek verilmesi gerektiğini söyleyebiliriz, biz de destekliyoruz bu anlamda ancak bu şirketlerin kimler olduğu, nelerin bu kapsama dâhil olduğu konusunda tam bir açıklık yok.

Bugün ölkemizde milyonların da yine gözünün kulağının Mecliste olduğunu unutmayın çünkü vatandaşlarımız bahsettiğim bu ekonomik nedenlerden dolayı şu an borçlarını ödeyemez durumda, yine kredi kartlarını ödeyemiyor; SGK borçları, maliye borçları ödenememekte. Vatandaşımız şirketlerin kurtarılmasını değil, sıkışık vatandaşlarımızın da derdine çare bulunmasını beklemekte. Bu anlamda, eğer şirketlerin borçlarına kolaylık sağlanıyorsa vatandaşımızın da yaşadığı sıkıntılara kolaylıklar sağlanmalı ve yine birtakım yapılandırmalarla vatandaşımız da desteklenmeli diyorum.

Değerli arkadaşlar, bugün, ölkemizde tarım ciddi sıkıntı içerisinde, tarımda yaşanan

sıkıntılar çiftçimizi mağdur etmiş durumda. Sezon içerisinde, biliyorsunuz, ürünler biraz para etmeye başlamıştı. Hemen seçim öncesinde “tanzim satış” adı altında bir uygulama başlatılarak tam çiftçimizin para kazanacağı bir dönemde, sizler tanzim satışla esasen kamu zararına yol açacak uygulamalar başlattınız. Şimdi de çiftçimiz üretti, mevsim nedeniyle çok fazla ürün olduğu için de ürünler neredeyse maliyetin çok çok altında. Şimdi, ben sizlerden şunu beklerdim: O ürünler birazcık pahalı olduğu dönemlerde nasıl tanzim satışlar düzenlenmişse bugün de benzer bir yöntemle çiftçilerimizin desteklenmesi sağlanabilirdi.

İşte, bu geline nokta, şimdi Merkez Bankası Kanunu’nda yapılan birtakım düzenlemelerle bankalardan bugüne kadar istenilmemiş karşılıklar beklenilmekte ve istenilmekte. Bankalarımızın neredeyse hemen hemen çoğunluğu yabancılar tarafından alınmış banka durumunda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım.

CAVİT ARI (Devamla) – Toparlıyorum Başkanım.

Bu tip uygulamaların nasıl bir karşılık bulacağı üzerinde hiçbir değerlendirme ve hesaplama yapılmadan bir değişikliğe girildiği açıkça ortadadır.

Ben getirilmeye çalışılan değişikliklerin ekonomik sıkıntıları gölgelemeye yetmeyeceğini ifade ediyorum.

Hepinize saygılar ve sevgiler sunuyorum. Çok teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 102 sıra sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik

Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinin birinci fıkrasındaki "yer alan" ibaresinin "bulunan" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İsmail Koncuk

Ayhan Erel

Hasan Subaşı

Adana

Aksaray

Antalya

Behiç Çelik

Muhammet Naci Cinisli

Mersin

Erzurum

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Katılmıyoruz

Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Erzurum Milletvekilimiz Sayın Muhammet Naci Cinisli. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Cinisli.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Üzerinde söz aldığım 4'üncü madde teklifin 3'üncü maddesiyle ilişkilidir. Bu iki maddeyle bankaların Merkez Bankasına ayıracakları zorunlu karşılıklarının değiştirilmesi düzenleniyor. Bu sayede bankalara sermaye anlamında bir kolaylık getirilerek piyasaya ek kredi imkânı sağlanmasının amaçlandığı ifade ediliyor. Hâlihazırdaki uygulamada bankalar bilançolarının pasifinde yer alan topladıkları mevduat, kullandıkları krediler gibi kalemler için zorunlu karşılık ayırmak zorunda bulunuyorlar. Görüştüğümüz düzenlemedeyse Merkez Bankası bankalardan bilanço içi ve bilanço dışı tüm kalemleri için zorunlu karşılık ayırmalarını talep edebilecek. Yani Merkez Bankası bankalardan aktif kalemleri için de zorunlu karşılık ayırmalarını isteyecek. Örneğin, bankaların hâlihazırda kullandıkları opsiyon, swap, futures gibi türev işlemler bilanço dışında tutuluyor. Ama bu işlemlerden ettikleri kârlar bilanço içinde gösteriliyor. Düzenleme yasalaştığında bu türdeki türev işlemler için karşılık istenecek. Düzenlemeden anlaşılan,

bankaların Merkez Bankasında tuttuğu zorunlu karşılıklar için aktiflerinde yer alan krediler ile türev araçların da hesaba katılacağı şeklinde. Ancak bunun hangi yöntemle, formüle bağlı kalınarak yapılacağı maalesef düzenlenmemiş. Ayrıca zorunlu karşılıklarla tam olarak hangi ekonomik amaca ulaşılacak istendiğinin de ne gerekçede ne de Komisyon görüşmelerinde net olarak ifadesi yok.

Değerli milletvekilleri, görüştüğümüz maddeye konu olan zorunlu karşılıklar aslında bir para politikası aracıdır. Özellikle 2008 krizinden sonra zorunlu karşılık düzenlemesinin temel amacını bankacılık sisteminin likidite yönetiminde sağlıklı sürdürülebilirliği temin etmek oluşturuyordu. Örneğin, bankalar ortalama mevduat süresi otuz dört-otuz beş gün olmasına rağmen beş yıllık, on yıllık krediler vermekteydiler. Dolayısıyla beş yılda, on yılda bankacılık sisteminin başına ne tür bir sorun geleceğini önceden kestirmek mümkün olmadığı için zorunlu karşılık oranları tekrar Merkez Bankasının gündemine alınmış ve aktif bir araç olarak kullanılması için düzenlemeler yapılmış. Fakat görüşmekte olduğumuz Merkez Bankasının bankalardan bilanço içi ve bilanço dışı tüm kalemleri için zorunlu karşılık ayırmalarının talep edilmesini sağlayan bu düzenleme, sektör ve firma bazında bundan belki kırk elli yıl önce uygulanan selektif kredi politikası benzeri bir uygulamayı hatırlatıyor. Bu türde politikalar günümüz dünya finansal sisteminin terk ettiği uygulamalar.

Esas itibarıyla, kredi vermekten imtina eden yabancı sermayeli bankacılık sisteminin ve iktidarın keyfî yatırımlarının yükü son yıllarda kamu bankaları üzerine binmiş durumda. Kamu bankalarının görev zararlarının hangi seviyeye ulaştığı konusunda elimizde yeterli veri bulunmuyor. Bundan dört yıl önce toplam kredilerin içinde özel bankaların payı daha büyükken bugün kamu bankalarının payı ağırlıklı bulunuyor. Kamuoyunda yer alan iddialar, Hükûmetin kamu bankalarına faiz oranları üzerinde baskı yaptığı şeklinde. Tüm bunların ardından yapılan bu düzenlemenin özel bankalar üzerinde de bir baskı unsuru olarak uygulanacağı şüphesini doğuruyor.

Konu üzerindeki dünya örneklerine bakıldığında bu tür uygulamaların Çin, İsrail, Brezilya gibi ülkelerde uygulandığı görülüyor. Ancak Çin ve İsrail’de bugün modern dünyanın uyguladığı ve ülkemizin de takip ettiği piyasa ekonomisi uygulamaları kullanılmıyor. Çok yanlış iki örneği kendimize model aldığımız anlaşıyor. Ülkemiz Merkez Bankasının kendi uyguladığı politikalar dışında ekonomik altyapısı bambaşka ülke örnekleri üzerinden hareket ederek araçlar geliştirmesi çelişki yaratıyor. Bu yönde uygulamalar, Merkez Bankasının esas sermayesi olan güven konusundaki sorunu artırmaktan başka bir anlam ifade etmez.

Maddenin ikinci fıkrasında yer alan bilgi paylaşımı konusu da güven hususunda çekinceler doğuruyor. Merkez Bankamız, uluslararası finansal sisteme entegre bir biçimde faaliyet yürüten bir kuruluş. Uluslararası piyasa oyuncularının kişisel bilgileri bahsinde soru işaretleri oluşturacak bu tür düzenlemelerin iyi yönetim ve güçlü iletişim esaslarına uygun bir koordinasyon sonucu yapılması gerekir. Bugün dünyada Merkez Bankasının en önemli politika aracı piyasayla kurduğu iletişimidir. Piyasada oluşabilecek endişeleri giderecek iletişim kanallarını oluşturmak, iyi yönetişimin olmazsa olmaz koşuludur. Geçmişte Türkiye’de ve dünyada başarılı olan uygulamaların klasik politika araçlarının yanında güçlü iletişim kanallarını da kullanmış olduğu ortadadır. Ekonomimizin her geçen gün daraldığı, ülkemizin 2008 küresel krizinden bu yana ilk defa iki yılı küçülerek tamamlayacağı anlaşılan günümüz koşulları tüm makro göstergelerde kendisini hissettiriyor.

Bozulan ekonomik tablonun yansımaları ve sonuçları memleketim Erzurum’da da çok net okunabiliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Devamla) – Erzurum’da gençlerimiz işsiz, uzun bir zamandır yatırım yok. 1950-1960 arası yapılan Tortum Hidroelektrik Santrali, şeker fabrikası, kombina, Atatürk Üniversitesi ve 1960 sonrası açılan Aşkale Çimento hariç Erzurum’a istihdam yaratacak

bir çivi çakılmış değildir. Bugün de Erzurum'un nakit parası, maalesef belediye şirketleri, İstanbul merkezli marketler ve sosyalleşme bakımından insanımızın hoşuna gitse de alışveriş merkezlerindeki İstanbul merkezli firmalar tarafından her gün piyasadan emiliyor. Para Erzurum'da kalmıyor, Erzurum'da gelir çarpanını artıramıyoruz, işsizliği önleyemiyoruz, göç devam ediyor. Erzurum'a yazık ediliyor. Erzurum sahipsiz değildir.

Sözlerime son verirken, söz konusu düzenlemenin krediye dayalı bir büyüme modelinde ısrar edilmesinin bir aracı olarak kullanılabileceğini, bankaların bazı aktifleri nedeniyle baskılarla karşılaşabileceğini ifade eder, saygılar sunarım. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

4'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 4'üncü madde kabul edilmiştir.

5'inci madde üzerinde iki önerge bulunmaktadır, önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alıyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan teklifin 5'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bülent Kuşoğlu

Mehmet Akif Hamzaçebi

Mehmet Bekaroğlu

Ankara

İstanbul

İstanbul

Abdüllatif Şener

Burhanettin Bulut

Ali Haydar Hakverdi

Konya

Adana

Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Katılmıyoruz

Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekilimiz Sayın Akif Hamzaçebi.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlarken Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Merkez Bankası ihtiyat akçelerinin bütçeye aktarılmasıyla ilgili maddelerden 5'inci madde üzerinde görüşlerimi ifade edeceğim.

Değerli arkadaşlar, Türkiye'nin bir süredir yaşamakta olduğu güven sorunu, yaşadığımız siyasal istikrarsızlığın, ekonomik istikrarsızlığın temelinde yer alıyor. Güven yoksa siyasal istikrar da yoktur, ekonomik istikrar da yoktur. Siyasal istikrar, ekonomik istikrar, güven, bunlar daima birbirini karşılıklı olarak besleyen, destekleyen kurumlardır. Güven, her şeyin başıdır.

AK PARTİ'nin iktidar olduğu 2002 sonundan bugünlere kadar ya da yaşadığımız bu son krize kadar Türkiye ekonomisinin yapısı, işleyişi, büyüme performansı tamamen yurt dışından gelen kaynağa dayanmıştı. Yurt dışından kaynak giriyorsa ekonomimiz büyüyordu, yurt dışından kaynak girmiyorsa ekonomimiz büyümüyordu, küçülüyordu, daralıyordu, krizlere giriyordu. Elbette dünyada yaşanan krizlerin de Türkiye ekonomisine katkısı ayrıca vardır, bu ayrı bir konu ama kendi krizlerimizin ana nedeni budur ve şu anda yaşamakta olduğumuz kriz Türkiye'nin kendi iç dinamiklerinden kaynaklanan krizdir, kendi krizimizdir.

Türkiye'nin yıllık dış borç ödemesi yaklaşık 180 milyar dolar civarındadır. Buna cari açığı eklediğimizde aşağı yukarı 235-240 milyar dolarlık yıllık finansman ihtiyacı ortaya çıkar. Evet "Kriz döneminde şimdi cari açık vermiyoruz, çok az veriyoruz, hatta son ay artı 150 milyon lira fazla verdik." gibi şeyler söyleyebiliriz ama bu, çok kilolu bir insanın açlıktan kilo vermesine benzer. Çok kilolu, "Aa, ne güzel, fit olmuşsun!" Ya, adam yemek yiyemiyor, kilo vermiş, bu ona benziyor. Normal dönemlerde Türkiye'nin böyle bir finansman ihtiyacı var. Kaynak yok, kaynak gelmiyor, bu döviz krizini yarattı. Döviz krizi şimdi ekonomik krize dönüştü, reel sektörün krizine gidiyor. Üretim yok, yatırım yok, ihracatımız son derece sınırlı imkânlarla gerçekleşiyor.

Değerli arkadaşlar, bu krizi aşmanın yolu Merkez Bankası kaynaklarına başvurmak

değildir. Daha evvel bir yasa çıktı, Merkez Bankasının her yıl Hazineye nisan ayında aktarmakta olduğu kâr, bu yıl bir yasayla öne çekilmek suretiyle daha erken aktarıldı, ocak ayında Hazineye aktarıldı. Bütçe açığı o zaman 33 milyar lira daha az gösterildi. Ne zamana kadar? Nisan ayına kadar. Sonra yine gerçek ortaya çıktı. Nisanda aktarılması gereken kâr olmayınca o ay gerçek rakam ortaya çıktı. Şimdi, kaynak yok, para yok, tabiri caizse deniz bitti, ne lazım? Merkez Bankasının ihtiyat akçelerine başvuralım. Son Merkez Bankası Başkanı atamasıyla birlikte Merkez Bankasının bağımsızlığı tamamen yok oldu, tamamen. Tavsiyem oyunu kendi kuralları içerisinde oynamaktır. Bunu ciddi olarak söylüyorum, Merkez Bankasını Hükûmete bağlı bir birim olarak yasalarda tarif edebilirsiniz. Fiilen öyle -Hükûmet yok, pardon- Sayın Cumhurbaşkanına bağlı, bunu hukuki bir temele oturtabilirsiniz. Ama bir yandan piyasa ekonomisinde olacaksınız, bir yandan neoliberal politikaları uygulayacaksınız bütün her şeyiyle, sonra bir kenarından Merkez Bankasına müdahale edeceksiniz. Bu sizi çıkmaza götürür, ilk olarak söyleyeceğim budur.

İkinci olarak maddeyle ilgili şunu söylemek istiyorum. Maddeniz yanlış, kendi mantığı içerisinde yanlış. Bu kürsüye çıktığımda hep şunu söylerim, önce kendi görüşümü size aktarırım ama madem bir şey yapıyorsunuz bari doğru yapın. Yanlışlık şurada, Türk Ticaret Kanunu'nun 519'uncu maddesi var, yeni Türk Ticaret Kanunu. Bu, eski, 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 466'ncı maddesiyle aynı hükmü taşıyor. İki kanunun da hükmü şudur: "Her yıl safi kârın yirmide biri esas sermayenin beşte birini buluncaya kadar umumi yedek akçe olarak ayrılır." Eski kanun hükmü.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Hamzaçebi, devam edin lütfen.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Yeni Türk Ticaret Kanunu bunu yeni kelimelerle tarif ediyor: "Yıllık kârın yüzde beşi, ödenmiş sermayenin yüzde yirmisine ulaşınca kadar genel kanuni yedek akçeye ayrılır." Aynı hüküm. Yani kârdan önce yedek akçe ayrılır, sonra ne yapacaksanız yaparsınız; ister Hazineye aktarırsınız, ister çalışanlara ikramiye

verirsiniz. Ne yapıyorsunuz bu maddede? Bu yedek akçeyi kaldırılıyorsunuz. “Bu yedek akçe” derken Merkez Bankası Kanunu’nun 60’ıncı maddesine göre her yıl kârın yüzde 20’si ihtiyat akçesine ayrılır, sermayeyle bir bağı yok, sermayenin şu kadarına ulaşınca kadar diye bir şey demiyor, yüzde 20. Bu ayrıldıktan sonra hisse senetlerinin nominal değeri üzerinden yüzde 6 oranında ilk kâr payı olarak hissedarlara dağıtılır. Kim hissedarlar? Yüzde 55 Hazine, yüzde 45 özel kişiler, şirketler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin Sayın Hamzaçebi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Niye bu 1. tertip yedek akçeyi ayırmaktan vazgeçerek Hazine dışındaki, sermayeye yüzde 45 oranında sahip olan bu özel şirketlere daha fazla kâr aktarılmasının yolunu açılıyorsunuz? Yanlış arkadaşlar. Diyacaksınız ki: “Efendim, fevkalade yedek akçeyi kaldırdık biz diğer hükümle, onu normal yedek akçeye dönüştürdük.” Hayır, “fevkalade” kelimesini sonraki fıkralardan kaldırmakla o yedek akçe olmuyor. Çünkü önce kâr payı ayırıyorsunuz yüzde 6 oranında hissedarlara, sonra diyorsunuz ki. “Çalışanlara bir pay verelim, sonra da yüzde 10 oranında yedek akçe ayıralım.” Bunun adı ne 1. tertip yedek akçedir, ne fevkalade yedek akçedir, ne 2. tertip yedek akçedir; bir yedek akçe, o kadar. Yanlış. Bu B grubu hissedarlara -ki kârın yüzde 45’i oranında hisseye sahiptir- durup dururken fazla para aktaracaksınız. Nedir bunun tutarı? 6 milyar liralık bir rakam görüyorum orada son yıl yedek akçesi olarak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Sayın Başkan, izninizle toparlıyorum.

BAŞKAN – Tamamlayın, buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – 6 milyar liralık bir rakam görüyorum orada. Nedir bu 6 milyarın yüzde 45’i? Çarpın onu yüzde 6’yla, aşağı yukarı işte 300 milyon lira, 270 milyon lira civarında bir parayı, Hazinesin kaynağını durup dururken o şirketlere aktarıyorsunuz.

Nedir bunun adı? “Efendim, Merkez Bankası kaynaklarına başvuruyoruz, bunu Hazineye aktarıyoruz.” Bir de Hazine buna el koyuyor. Diğer kısmını söylüyorum. Ya, bırakın, Merkez Bankası, genel kurul toplansın da öyle Hazineye aktarsın. Hayır, doğrudan Hazineye aktarılır. Birikmiş yedek akçeler için hüküm koymuşsunuz. Hazine el koyar buna.

Arkadaşlar, bu, zorbalık. Bırakın, bari Merkez Bankası genel kurulunu toplansın, olağanüstü genel kurul yapsın, bu birikmiş yedek akçeyi Hazineye aktarsın. Bu aceleniz niye?

Teşekkür ederim.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Muş, 60’a göre bir söz talebiniz var.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

58.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş’un, İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi’nin 102 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 5’inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, tek cümleyle, burada Merkez Bankasının kendi kanununda diğer kâr dağıtımlarıyla alakalı bu bahsedilen yüzde 45’in üst limiti 3 bin TL’dir, 3 bin TL’den fazla Merkez Bankası onlara herhangi bir kâr dağıtımını yapamaz. Bu, kanunla sabittir. Dolayısıyla 3 bin liranın üzerinde herhangi bir şeyi vermek söz konusu değildir. Bu kaynakların tamamı Hazineye gidecektir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Aydın Milletvekili Mustafa Savaş ile 75 Milletvekilinin Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2019) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 102) (Devam)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 102 sıra sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin 1'inci fıkrasındaki "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Yavuz Ağırlioğlu

Durmuş Yılmaz

Hasan Subaşı

İstanbul

Ankara

Antalya

Behiç Çelik

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Mersin

Adana

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) - Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Ankara Milletvekilimiz Sayın Durmuş Yılmaz.
(İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Yılmaz.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Değerli Başkanım, usulen uygun mu bilmiyorum. Şu anda 5'inci madde üzerinde söz aldım, 6'ncı madde için de aynı şeyleri söyleyeceğim. Dolayısıyla tekrar etmemek için iki madde için kullanacağım hakkımı kullanabilir miyim? Yani öyle bir usul var mı?

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Olmaz, öyle bir usul yok.

BAŞKAN – Öyle bir usulümüz yok.

DURMUŞ YILMAZ (Devamla) – Peki, tamam.

Şimdi efendim, kanunun geneli üzerinde görüşmeler yapılırken Milliyetçi Hareket Partisinden konuşmacı sayın milletvekili arkadaşımız Mustafa Kalaycı Bey dedi ki: "Bu düzenlemede bir yanlışlık yok. Ne var bunda, niye gocunuyorsunuz? Merkez Bankası bu parayı

Hazineye versin. Hazine niye gitsin yüksek faizle borçlansın? Bu, memleketimiz için daha iyi değil mi?” Şimdi gocunmuyorum ancak üzerime aldım çünkü bunun bir cevabının verilmesi gerektiğini düşünüyorum. “Merkez Bankası bu parayı Hazineye verse de harcasa bunun kötü tarafı nedir?” deniliyor. Elbette bunun kötü bir tarafı yok, sonuçta gidip Ali'den, Veli'den, Hasan'dan, Hüseyin'den borç alıp onlara faiz ödeyeceğine devletin bir kurumu var Merkez Bankası, oradan alsın ve harcasın deniliyor. Fakat biz bu işlerin bedelini geçmişte ödedik ve oralardan bir ders çıkarmış olmamız lazım. 2001 krizinde Milliyetçi Hareket Partisinin de içinde bulunduğu bir koalisyon bizi içine girdiğimiz bu krizden çıkaracak önemli kararlar aldı, önemli kanunlar yaptı. Bunlardan birisi de Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu. O kanunda yapılan düzenleme - 2001 krizi öncesi, 1990'lı yıllarda yapılan hataların sonucu olarak tekrar etmesin diye- Merkez Bankasının birincil piyasada Hazineyi fonlamasını yasakladı. Bu böyle bir şey. Siz böyle bir güzel iş yaptınız ama şu anda bu güzel işinizin tam tersi bir iş yapıyorsunuz.

İkincisi: AKP adına, Adalet ve Kalkınma Partisi adına konuşan ve Komisyonunda teklifi savunan arkadaşımız Mustafa Bey dedi ki: “Bunda da bir yanlışlık yok, merkez bankaları kârlarını hazineye devrederler, dünyada bütün böyle. Dünyada anonim şirket statüsünde olan bankalar var, merkez bankaları var, sermayesinin yüzde 100'ü hazineye ait olan bankalar var. Dolayısıyla anonim şirket statüsünde de olanlar, sermayesinin yüzde 100'ü devlete, hazineye ait olanlar da kârlarını devlete devrederler, bunda da bir problem yok yani buna karşı çıkıp da devlet bu fonu almasın diye bir şey söz konusu değil. Bir de işlem yasalıdır.” İşlemin yasal olmadığını söyleyen de yok, ben şahsen böyle bir şey demedim, işlem yasal fakat işlem ekonomik değil. Geçmişte yasal olmakla birlikte ülkeyi krize sokan ve millî gelirin üçte 1'i kadar maliyete sebep olan kısa vadeli avans uygulaması vardı. Bu, böyle, buna benzer bir şey. Size düşen görev, ekonominin sıhhati ve sağlığı için böyle bir hakkınızdan gönüllü olarak feragat etmeniz, doğrusu budur. Ama almak istiyorsanız ki alacaksınız, mesele yok. Alacaksınız ama bunun bir ekonomik sonucu var, buna da katlanacaksınız.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Millet katlanıyor, millet!

DURMUŞ YILMAZ (Devamla) – Sayın Komisyon Başkanı, dediniz ki: “Merkez Bankası şu anda zaten ekside, aşağı yukarı 100 milyar TL likidite eksikliği var, dolayısıyla bu parayı kullanırsa 40 milyar buradan gelecek, 60 milyar zaten ekside kalacak.” Ben soruyorum: Merkez Bankası para politikası uygulaması olarak önce niçin ekside, niye likidite açığı var? Bunu kim yarattı, niçin yarattı, neden yarattı?

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Cevap bekliyor.

DURMUŞ YILMAZ (Devamla) – Evet, kim yarattı, niye yarattı bunu?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Genel Kurula hitap edin.

BAŞKAN – Sayın Yılmaz, Genel Kurula dönelim. Yalnız, konuşmanız duyulmaz oraya döndüğünüz zaman.

DURMUŞ YILMAZ (Devamla) – Hayır, dolayısıyla oraya sorduğum soruyu buraya da soruyorum: Evet, likidite açığı var, bu likidite açığı... Beyefendi söyledi, Sayın Milletvekili, Komisyon Başkanı söyledi: “100 milyar TL, bu da zaten onlardan, bankacılık sisteminden alınmış bir şey, dolayısıyla 40 milyar onlara vermekle ne kaybedeceğiz? Bu açık zaten 60’ta kalmaya devam edecek.”

Soru şu: Merkez Bankası para politikası uygularken niçin likidite açığı yarattı? Kim yarattı, niçin yarattı ve ekonomik sonucu nedir, neyi hedefledi? Şunu biliyorsunuz: “Sıkı para politikası” diye bir şey var, “gerçek para politikası” diye bir şey var, bir de “enflasyon hedefi” diye bir şey var. Hükûmet Merkez Bankasıyla birlikte oturdu, yüzde 5’lik bir enflasyon hedefi koydu. Topluma dedi ki: “Ey sanayici, iş adamı, sendikacı, öğretmen, memur, hemşire; ben ekonomiyi öyle yöneteceğim ki senenin sonunda paranın kaybedeceği değer...”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin, tamamlayın Sayın Yılmaz.

DURMUŞ YILMAZ (Devamla) – Efendim? Lütfen biraz izin verin, şunu konuşayım.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, usul var.

BAŞKAN – Buyurun, ben bir dakika ekledim zaten size.

DURMUŞ YILMAZ (Devamla) – “Yüzde 5.” yapacağım dedi, siz de buna güvendiniz. Onu yapabilmek için, işte, talebi öyle ayarlıyor ki bu yüzde 5 hedefe götürmek için parayı ya sıkıyor ya gevşetiyor. Enflasyon hedefine ulaşabilmek için Merkez Bankası bu açığı kendisi yarattı, sıkı para politikası bu.

Şimdi, Merkez Bankası Başkan Yardımcısı Komisyonda dedi ki: “Efendim, bu zaten sistemden gelen bir para.” Doğru. Merkez Bankasının kârı karşı tarafın zararı, ekonomik birimlerin... Zorla oradan alınan bir para bu. Bu, ekonominin iyi yönetilmediğinin bir göstergesi. Yani, biz sonucu tartışıyoruz. Asıl sebep şu: Niye bu kadar kâr etti Merkez Bankası? Sorulması gereken soru bu. Çünkü, enflasyon yüksek olduğu için “Parasal genişleme olmasın, enflasyon aşağı çekilsin.” denildi ve Merkez Bankası parayı kısıtı. Kısmasaydı ne olacaktı? Parayı, likiditeyi alan döviz koşacaktı; döviz 7 lira olmayacaktı da 8 lira olacaktı, 10 lira olacaktı. Onun için kısıtı bunu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Yılmaz.

DURMUŞ YILMAZ (Devamla) - Kalan kısmını bir sonraki maddede söyleyeceğim.

BAŞKAN – Tabii, tabii. Siz devam edin.

DURMUŞ YILMAZ (Devamla) – Dolayısıyla, cevap verilmesi gereken soru şu: Bu bir para basmadır, tekrar ediyorum, bu bir para bas-ma-dır. Ve likiditeyi artırır ve bunun sonucu, mevcut talep koşullarına göre enflasyonisttir, bundan hiç şüphe olmasın. Bunun bedelini toplum olarak ödeyeceğiz ve öderiz, hiç sıkıntınız olmasın.

Kalanına devam edeceğim. (İYİ PARTİ, CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

5'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 5'inci madde kabul edilmiştir.

Sayın Tutdere, Sayın Fırat'la ilgili bir başsağlığı dileğiniz olacaktı, hemşehriniz olarak onu iletir misiniz lütfen.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

59.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, vefat eden 21'inci Dönem Adıyaman, 22'nci Dönem Mersin ve 23'üncü Dönem Adana Milletvekilliği yapan Dengir Mir Mehmet Fırat'a Allah'tan rahmet dilediğin ilişkin açıklaması

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Çatısı altında bulunduğumuz yüce Mecliste uzunca bir süre görev yapan Adıyaman'ımızın yetiştirdiği kıymetli siyasetçi Dengir Mir Mehmet Fırat, geçtiğimiz günlerde yaşamını yitirdi.

Merhuma Allah'tan rahmet, acılı ailesine ve tüm sevenlerine başsağlığı ve sabır diliyorum.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Aydın Milletvekili Mustafa Savaş ile 75 Milletvekilinin Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2019) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 102) (Devam)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 6'ncı madde üzerine ikisi aynı mahiyette olmak üzere üç önerge vardır. İlk okutacağım iki önerge aynı mahiyettedir, önergeleri okutup birlikte işleme alıyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 102 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinin kanun teklifi metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Hüda Kaya

Erol Katırcıoğlu

Züleyha Gülüm

İstanbul

İstanbul

İstanbul

Erdal Aydemir

Murat Çepni

Bingöl

İzmir

Aynı mahiyetteki diğer önerge sahipleri:

Mehmet Bekaroğlu	Kamil Okyay Sındır	Lale Karabıyık
İstanbul	İzmir	Bursa
Cavit Arı	Abdüllatif Şener	Selin Sayek Böke
Antalya	Konya	İzmir
Emine Gülizar Emecan	Bülent Kuşoğlu	
İstanbul	Ankara	

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önergeler üzerine söz isteyen İstanbul Milletvekilimiz Sayın Erol Katırcıoğlu.
(HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Katırcıoğlu.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, hepinizi saygıyla selamlıyorum. Yani konu esas itibarıyla oldukça teknik bir konu ve benden önce konuşanlar da esasında önemli noktalarına değinmiş oldular. Dolayısıyla, ben de biraz onların üzerinden birkaç şey söylemek istiyorum fakat onların değinmediği, belki de değinilmesi gereken ilk noktadan başlayalım. Merkez Bankasıyla bu kadar oynamak diyeyim yanlış bir tutum. Yani şöyle ifade edeyim size: Dünyadaki düzen merkez bankalarının bağımsız olmasını gerektiriyor. Bu şu demek... Bunun arkasındaki fikri de biliyorsunuz, neoliberal iktisat politikalarının temel argümanlarından biri bu, deniyor ki: “Siyasetçi para arzına dokunmasın, dolayısıyla faizlere etki etmesin.” Biliyorsunuz, makroekonomide iki tane politika aracı var: Bunlardan biri, para politikası; diğeri, maliye politikası. Maliye politikası, vergi politikası daha uzun süre etki üreten, uzun süreye ihtiyaç duyan bir politika aracı fakat para politikası öyle değil. Para

politikasıyla para arzını artırarak, azaltarak faizleri etkilemeniz mümkün ve dolayısıyla da ekonomideki yatırım, tasarruf, tüketim vesaire gibi değişkenlere doğrudan etki etmeniz mümkün. Fakat, Amerika’da o tarihlerde, 1980 öncesinde yapılan gözlemlerde, iktisat teorisinde deniyordu ki: “Siyaseti merkez bankasından yani para politikalarından uzak tutalım, bulaşmasınlar.” Bu, bir anlamda model oldu ve bu model bütün dünyaya yaygınlaştı ve biz de bu modeli benimsedik biliyorsunuz. Neoliberal iktisat politikaları denilen bu model, merkez bankasının bağımsızlığını gerektiriyor fakat tabii ki bu, tartışılabilir bir şey yani merkez bankalarının tümüyle bağımsız olması konusu yeniden tartışılabilir birçok şey gibi. Yani bugün itibarıyla bakarsanız, serbest piyasa ekonomisinin de eskiden olduğu kadar etkin olmadığına, sorunları çözmediğine dair genel kanaat giderek yaygınlaşıyor. Dolayısıyla da serbest piyasa ekonomisinin yanı sıra iradi kararlarla yani devletin, hükûmetlerin iktisada, ekonomiye karışmasıyla da bileşen yeni modeller üretmek mümkün ama bunlar şu anda bizim konumuz değil. Şu anda bizim konumuz olan şey, bir krizdeyiz, yürütme bunu kabul etmiyor, birtakım garip ifadelerin arkasına sığınıyor fakat bütün yaptığı da... Yani -yaptığından kastettiğim- bize, Plan ve Bütçe Komisyonuna gelen yasalar, esas itibarıyla Hükûmetin yaptığı yanlışların doğrudan doğruya bizi bir krize getirmiş olduğunu gösteriyor. Bunlardan en önemlisi de Merkez Bankası meselesiyle ilgili Sayın Cumhurbaşkanının iddiası ve tutumudur. Yani bu tutum öyle bir hâle gelmiştir ki gördüğünüz gibi ihtiyacımız olan yani Türkiye ekonomisinin faaliyet göstermesi için gereken parayı bulmakta zorlanıyoruz ve bütçemiz demin Komisyonda da söylediğim gibi tükenmiş durumda. Şimdi dolayısıyla da bir kaynak bulmak gerekiyor ve kaynak da -benden önceki konuşmacıların da söylediği gibi- şu an itibarıyla aşağı yukarı 46 milyar Türk lirası yedek akçe birikmiş durumda Merkez Bankasında. Bunun 40 milyar lirasının bu kanunla Hazineye ve dolayısıyla bütçeye kaydırılması isteniyor, bekleniyor. Evet, yani çok zorda olan bir Hükûmet böyle bir adım atabilir fakat burada en azından bizim tatmin olmadığımız konu: Bu parasal genişleme midir? Bize göre parasal genişlemedir, Durmuş Bey’in söylediği gibi. Peki, bu parasal genişleme içinde bulunduğumuz yüzde 15’lik, yüzde 20’ye giden

enflasyona nasıl etki edecektir? Bununla ilgili olarak biz Plan Bütçede tatmin edici bir cevap alamadık. Merkez Bankası Başkan Yardımcısı olarak gelmiş olan arkadaşla sorduğumuzda bize aynen şöyle söyledi: “Zaten likidite açığımız var 100 milyar lira. Dolayısıyla da buradan çıkacak olan 40-50 milyar lira esasında piyasayı rahatlatır ve enflasyonist bir etki üretmez.” Ama o da çok emin değildi çünkü eğer merak edip de bakarsanız tutanaklara, görürsünüz: “Etkisi olmayabilir.” dedi. Ama olabilir de, bunu bilmiyoruz ve bunu bilmediğimiz gibi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Sayın Başkan, bir dakika daha.

BAŞKAN – Devam ediyor süreniz, devam edin.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Tamam, peki.

Dolayısıyla bizim de kanaatimiz odur ki evet yani gerekçesi makul gibi gözüküyor, yüzde 20 Ticaret Kanunu’ndaki yedek akçe oranı değil dolayısıyla yüzde 10’a indirmemizin bir uyum sorununu çözmesi vesaire vesaire olabilir ama açıkçası işin gelip dayandığı yer “Bir parasal genişleme midir, değil midir?” sorusudur. Bize göre bir parasal genişlemedir, dolayısıyla da bunun enflasyonla bağlantılı olarak düşünülmesi lazımdır. Benim görebildiğim kadarıyla, söylediğim gibi, Merkez Bankası Başkan Yardımcısının da bize verdiği açıklamalar bizi tatmin etmedi. Dolayısıyla da arkadaşlar, konuşmamın başında söylediğimden giderek şunu söyleyeyim: Merkez Bankasıyla bu kadar oynamak iyi bir şey değildir, en azından... Dünyaya meydan okuyabilirsiniz ama hani meydan okuyacak imkânlarınız varsa diyeyim. Sürem bitti.

Hepinize saygılar sunuyorum.

İyi akşamlar. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İzmir Milletvekilimiz Sayın Selin Sayek Böke.

(CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Böke.

SELİN SAYEK BÖKE (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla

selamlıyorum.

Maalesef yine ve yeniden bir torba yasayla karşı karşıyayız. Bu seferki içinde ağır bir telaş da barındırıyor, sadece torba değil anlaşılan. Esasında işleri bu derece karıştıran, bir kriz çıkartan ve krize telaşla çare üretme yükümlülüğünü ortaya çıkartan anlayışın ta kendisi torba yasalarda cisimleşiyor. Yani her şeyi torbaya büzüştürelim, yok sayıp devam edelim anlayışı, hiçbir şeyin yok sayılamayacağı, derin krizlerin derinleşerek devam ettiği bir gerçeği karşımıza çıkartıyor. Dolayısıyla, bu torba yasa açık bir kriz torba yasasıdır. Şimdi, o zaman sorulması gereken en temel soru, teknik soruların da ötesinde: Peki, ne bizi bu krize sürükledi de telaşla, aceleyle hadi, hemen diyerek bir torba yasa çıkarma ihtiyacı doğdu? Doğrusu, bu krizin ne kadar ağır olduğunu, esasında bu torba yasaya belki ihtiyacı da bugün yayınlanan iki temel veri gösterdi. Verilerden bir tanesi, son bir yıl içerisinde 1 milyon 116 bin, 1 milyon 116 bin kişinin daha işsiz kaldığını gösterdi. Ağır bir kriz var. Milyonlarca insandan bahsediyoruz işsizliğin ağırlığı altında çökmüş olan. İkinci bir veri, 2019'un ilk altı ayında bütçe açığının 78 milyar liraya ulaştığını gösterdi. Bu, çok ağır ve acı bir tabloyu karşımıza koyuyor. Ağır ve acı çünkü 2019 yılının on iki ayı için öngörülmüş olan bütçe açığının neredeyse hepsini altı ay içerisinde tüketmişsiniz, bitmiş; hakikaten deniz bitmiş. Üstelik, geçen seneye karşılaştırıldığında geçen senenin on iki ayından bile daha büyük bir bütçe açığı bu senenin altı ayında verilmiş. Verilmiş de halkın üzerine yüklenmiş olan ağır kriz mi çözülmüş, halk mı rahatlatılmış, emekçiler mi rahatlatılmış, Türkiye ekonomisi mi kurtarılmış? Hayır. Bilakis, telaşla kurtarılmaya çalışılan şey, iktidarın kendi geleceği, Türkiye ekonomisi falan değil.

Şimdi şu gerçeğin altını çizelim: Bu bütçe açığını ortaya çıkarmış olan double seçim tercihiydi. Dolayısıyla bu düzen devam ettiği sürece, ekonomide krizi doğurmuş olan anlayış sürdüğü sürece bizim sürekli burada böyle kriz torba yasaları görüşeceğimiz aylar bekliyor bizi. Şimdi bunun bir kriz doğurmaya devam edecek yasa teklifi olduğu ve bir pansumanın ötesine geçmeyeceği neredeyse her yerden gözüküyor. “Nerede görüyorsunuz?” dersanız, mesela,

bugün yaşıyor olduğumuz krizi çıkarmış olan en temel unsur olarak verimli, üretken, üretime dönük yatırımlar yapılmamış olması, bunun yerine varsa yoksa yandaş zenginleştirilen rantçı projelerin tercih edilmiş olması geliyor. O zaman soruyorum size: Bu torba yasa bundan sonra rantçı projelere değil, üretken, verimli, ülkenin ihtiyaç duyduğu üretim projelerine kaynak aktarılmasını sağlıyor mu? Yanıt verelim, sağlamıyor. Dolayısıyla krizi çıkarmış olan neyse onu devam ettirmeyi “Bugüne pansuman olalım. Hele bir tatile çıkalım, dönünce bakarız.” diyen anlayışınızı torbanın içine büzüştürüp bize sunmuşsunuz.

Mesela, bir şeye daha bakalım: Bugün ortaya çıkmış olan bu açık nereden kaynaklandı? Demin de altını çizdim, duble seçim yapılmış olmasından, halkın iradesinin yok sayılmış olmasından, demokrasinin bir YSK darbesiyle sandığı da tekmeleyerek yok edilebilmesinden, toplumsal barışı yok sayarak seçimleri yok saymayı artık bir reflekse dönüştürmüş olan antidemokratik anlayıştan kaynaklandı. O zaman soruyorum size: Bu torba yasa, tam da bugünkü krizi çıkarmış olan bu antidemokratik anlayışa, bu hukuksuzluğa, toplumsal barışı yok sayan, ötekileştiren siyasete çözüm olacak mı? Olmayacak. Bilakis, torbaların içine sıkışmış, birbirini dinlemeyen, ortak akıl üretme kaygısı duymayan bir anlayışın devamıyla krizi derinleştirmeyi vaat eden bir torba yasayla karşı karşıyayız.

Bir şeye daha bakalım. Bu bütçe açığında ağır bir faiz harcaması var, artan bir faiz harcamasıyla karşı karşıyayız. Bunun kaynağı faizlerin artıyor olması. Faizleri artıran şey ise Türkiye ekonomisine duyulan güvenin tamamen yok edilmiş olması ve Türkiye ekonomisine dair risk algısının çok artmış olması. Soruyorum size: Bu torba yasa yıkılmış olan güveni inşa edecek mi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edelim Sayın Böke, toparlayalım.

SELİN SAYEK BÖKE (Devamla) – Teşekkür ederim.

Bu torba yasa risk algısını düzeltecek mi? Yıkılmış güveni yeniden tesis edebilecek mi?

Bunu yapacaksa ihtiyat akçesine el uzatarak güven inşa edilebilir mi? Kötü günler için kenara konmuş parayı, günün kötü gün olduğunu kabul etmeden “Ben bunu alır, yoluma yürürüm” diyen bir anlayışla güven inşa edilebilir mi? Bir kez daha varlık barışı yaparak yine ve yeniden güven inşa edilebilir mi? Etki analizi yapılmadan, kimi kurtaracağı belli olmayan vergi artışlarıyla güven inşa edilebilir mi? Esasında bunun yanıtını şu Meclisin içerisindeki bütün milletvekilleri biliyor. İnşa edilemez. Bu torba yasa krizi çözmez, çözmek bir yana krizi derinleştirmeye devam eder.

Yılın başında acil ihtiyaç oldu, döndünüz Merkez Bankasının kârını genel kurulu beklemeden ocak ayında hazineye aktarıverdiniz. Bu esasında bir alışkanlık oluşturdu. “Ne zaman ki başımız sıkışırsa, canım, döneriz Merkez Bankasından parayı alırız.” diyeceğiniz bir anlayışın ilk adımı oldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım Sayın Böke.

SELİN SAYEK BÖKE (Devamla) – Yani parasallaşmaya giden yani mali disiplini yok eden yani Türkiye’de makroekonomik istikrar için ihtiyaç duyulan bütün çerçeveyi yok eden bir anlayışı şimdi bu torba yasada bir kez daha ortaya koyuyorsunuz. Bundan sonra başınız sıkıştığında, Hazinesin paraya ihtiyacı olduğunda esasında verilecek yanıtı herkes biliyor. İhtiyaç oldu, döndüm kârına el koyuverdim. E, ihtiyaç oldu, döndüm ihtiyat akçesine de el koyuverdim. Ne var canım, şimdi de bir yasa geçiririm bundan sonra parayı bas emrini Merkez Bankasına veririm demenin ilk adımlarını atıyorsunuz bugün ve bu atılacak adımlar Türkiye’ye, Türk lirasının değer kaybettiği, doların başını alıp yürüdüğü, faizlerin arttığı, enflasyon altında hep birlikte ezildiğimiz bir karanlığı dayatacak.

Krizi kurduğunuz düzenle çıkardınız, şimdi krize çare diye getirdiğiniz torba yasayla krizi derinleştiriyorsunuz. Ama mutlaka çok yakında halk bu gidişata “Dur.” diyecek.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul

etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 102 sıra sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinin 1'inci fıkrasındaki "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Yavuz Ağırlioğlu

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Orhan Çakırlar

İstanbul

Adana

Edirne

Hasan Subaşı

Durmuş Yılmaz

Antalya

Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Katılmıyoruz

Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen, Ankara Milletvekilimiz Sayın Durmuş Yılmaz.

(İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Evet, kaldığım yerden devam ediyorum.

Ortada bir hurafe var, bu hurafe bir kere ortadan kalkmalı. Bu hurafe, bu işin para basma olmadığı şeklinde. Bu tam bir para basmadır, hiç lââmı cimi yok. Merkez Bankası bilançosunda bu para pasifte duruyor "yedek akçe" diye. Onun üstünde bir kalem var, orada Hazinesin hesabı var. Bu kanun yürürlüğe girdikten sonra bu yedek akçe kaleminde duran alınacak bir üst kaleme girecek. Orada durduğu sürece bir değişiklik yok fakat Türkiye Cumhuriyeti Hazinesi kendi hesabına gelen bu parayla ertesi gün EFT'yle demir yolu yapan müteahhide borç ödeyecek, memura maaş ödeyecek, ilaç parası ödeyecek, okula kırtasiye parası ödeyecek. Bunu alan insanlar ne yapacaklar? Onların da borçları var. Bunu alan müteahhit, belki kendisine tedarikte bulunan başka bir müşterisinin ondan olan alacağını ödeyecek, o da bunu alacak sonuçta

bankasına götürecektir, bankasında bir mevduat oluşacak, o mevduata istinaden banka kaydî para yaratacak, belki kredi genişlemesi olacak, kredi genişlemesinden sonra toplam talep artacak. Ne kadar artacak onu bilmiyoruz. Şunun için bilmiyoruz, çünkü şu anda Türkiye ekonomisinde talep çökmüş vaziyette. Eğer canlı bir talep olsa bunun büyük bir kısmı belli bir çarpanla enflasyona yansır. Şu anda yansıması az olur fakat bu sonucu değiştirmez. Bu parasal genişlemedir, bu hurafenin ortadan kaldırılması lazım.

Erol Hocam, bu iş sana göre, bana göre değil; bu bilimsel bir merkez bankacılığıdır, bana göre para basmadır, sana göre para basmadır değildir. Bu para basmadır, bunu bilin. Ve bu para basmanın... Burada olan husus da şu...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Değildir.

DURMUŞ YILMAZ (Devamla) – Bu para basmadır. Hazinesinin hesabına girdikten sonra, Hazine bunu ödedikten sonra ne yapacak?

BAŞKAN – Sayın Yılmaz...

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Emisyon hacmi genişliyor mu?

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Para basmanın şekli...

DURMUŞ YILMAZ (Devamla) – Efendim?

BAŞKAN – Sayın Yılmaz, kürsüden uzaklaşınca sesiniz duyulmuyor.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Para basmanın şekli...

DURMUŞ YILMAZ (Devamla) – Para basmanın şekli nasıl? Senin Merkez Bankasında hesabın var, hesabına muhasebe kaydı olarak 10 milyon yazdım.

BAŞKAN – Sayın Yılmaz, kürsüye döner misiniz.

DURMUŞ YILMAZ (Devamla) – O, para basmadır. Bastın parayı, gişeden çıkan kâğıt para değil bu.

BAŞKAN – Sayın Yılmaz, kürsüden konuşun, konuşmalarınızın çoğu duyulmuyor öyle konuşunca.

DURMUŞ YILMAZ (Devamla) – Kâğıt para değil bu, evet.

Dolayısıyla, burada üzerinde durulması gereken konu, bu açık niçin oluşturuldu? Açık şunun için oluşturuldu: Enflasyon vardı, enflasyon kurun üzerine baskı yaptı, kur aldı başını gidiyordu, bu tekrar enflasyona gelecekti. Dolayısıyla eline Türk lirası geçen gidip döviz almasın diye Merkez Bankası parasal sıkılaşmaya gitti, faiz oranını artırdı, paranın maliyetini artırdı, piyasaya az para verdi ve dolayısıyla da bir açık oluştu. Şimdi bununla bu açığın bir kısmı kapansa da kapanmasa da bu iş para basmadır.

Benim önerim şu: Bu memlekete hizmet etmek istiyorsanız, hayırlı bir iş yapmak istiyorsanız, lütfen, bu para sizin hakkınız, bu orada duruyor ama feragat edin, bu parayı almayın. Yukarıya sermayenin içine yazın veyahut da tarihî hatıra olarak orada dursun ama Merkez Bankasının yedek akçeye bile ihtiyacı yok. Merkez Bankası zarar etse bile... Sermayesi de olmayabilir çünkü Merkez Bankasının para basma yetkisi var. Basar parayı zararını oraya koyar, hiç problem değil.

Peki “Bu nereden çıktı?” dersiniz. 1930 yılında Merkez Bankası kurulduğunda dünyada altın standart sistemi var, altın standarda göre para basıyorsunuz. Merkez Bankasının o günün koşullarında kasasında karşılığında para basacak altını yok vesairesi, uzatmayayım, oradan çıktı bu ama bugün itibarıyla bir yeni merkez bankası kursanız sıfır sermayeyle merkez bankası kurabilirsiniz. Mesele budur ve bundan ibarettir.

Para basmak demek şu: Merkez Bankasının bilançosunda veyahut da kayıtlarında kimin hesabı varsa Merkez Bankası oraya, alacağına tek bir kalemle 250 bin yazdığı zaman Merkez Bankası o parayı basmıştır. Bu kaydi paradır. API’de yapılan işlem bu. Bir de Merkez Bankasının günlük işlerimizi görmek için toplam para hacminin dar bir kısmı olan banknot kısmı var, emisyon kısmı var. O da 140-150 milyar. Onun da 10 milyarı zaten şey değil, bankaların kasasında duruyor dönüyor. Sadece o değil para basma, muhasebe kaydı olarak sizin adınızın geçtiği yere bir alacak yazdığım an Merkez Bankası parayı basmıştır. Olay budur.

Teşekkür ediyorum. (İYİ PARTİ, CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

6'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 6'ncı madde kabul edilmiştir.

Sayın Hamzaçebi, bir söz talebiniz var, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

60.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, 102 sıra sayılı Kanun Teklifi'nde yapılan düzenlemeyle Merkez Bankası Kanunu'nun kanuni yedek akçe düzenlemesinin ortadan kaldırıldığına ilişkin açıklaması

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

5'inci maddeyle ilgili önerge üzerinde konuşurken şu değerlendirmeyi yapmıştım: Gerek Türk Ticaret Kanunu'nda gerekse ona paralel olarak düzenlenmiş olan Merkez Bankası Kanunu'nun 60'ıncı maddesinde kârdan önce yedek akçeler ayrılır, daha doğrusu, önce kanuni yedek akçe ayrılır. Türk Ticaret Kanunu'ndaki ismi bunun “birinci tertip yedek akçe”dir. Bu yedek akçe ayrılmadan başka hiçbir işlem yapamazsınız. Ticaret hukukunun genel kuralı budur, Merkez Bankası da bunu takip etmiştir bugüne kadar. Yapılan düzenlemeyle Merkez Bankası Kanunu'nun kanuni yedek akçe düzenlemesi ortadan kaldırılıyor, fevkalade yedek akçedeki “fevkalade” kavramı kaldırılmak suretiyle o kanuni yedek akçeye dönüştürülmüş gibi bir düzenleme yapılıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Ancak bunun kanuni yedek akçe olabilmesi için kârdan önce bu yedek akçenin ayrılması lazım. Konuşmamda bu aykırılığa özellikle dikkat ettim. Bir düzenleme yapılıyorsa Türk Ticaret Kanunu paralelinde, Merkez Bankası Kanunu'nun bugüne kadar yürürlükte olan 60'ıncı maddesindeki ilke paralelinde bir düzenleme yapılması lazım. Tercih

olarak fevkalade yedek akçeyi kaldırabilirsiniz, kanuni yedek akçeyi yüzde 10'a indirebilirsiniz ama kârdan önce bu yüzde 10'u ayırmak gerekir. Bunun rakamı, efendim, kâr dağıtımında o kadar değil, daha sembolik bir rakamdır işin ikinci kısmıdır, ayrıntı kısmıdır. 3 bin liradır ya da daha fazladır, yüksektir; bu, işin ayrıntısıdır.

Burada son olarak şunu da ifade edeyim: Bu düzenlemeyle aslında eskiden Merkez Bankasının Hazineye açmış olduğu kısa vadeli avans...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın son cümlelerinizi Sayın Hamzaçebi, buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – 2001 yılı öncesinde Merkez Bankası Hazineye her yıl genel bütçe ödeneklerinin yüzde 15'i tutarında kısa vadeli avans açardı. 2001'deki bankacılık reformu sırasında bu kaldırıldı, enflasyonun nedeniydi çünkü bu. Bu ihtiyat akçesinin bütçeye aktarılması, birikmiş olanlara da Hazinenin el koyması eski para basma dönemine denk düşüyor, ona dönüş anlamına gelir arkadaşlar. O yüzde 15'lik avansı Merkez Bankası para basarak veriyordu Hazineye, şimdi bunu da para basarak Hazineye ödeyecek. Bu tamamen eski günlere dönmektir. Gelin, bundan vazgeçin diyeceğim dinlemeyeceksiniz ama ben bir kez daha görevimi yapmış olayım.

Teşekkür ederim.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Sayın Başkanım, bir açıklama yapmak istiyorum.

BAŞKAN – Bir saniye efendim.

Sayın Kalaycı, buyurun.

61.- Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı'nın, Ankara Milletvekili Durmuş Yılmaz'ın 102 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Durmuş Yılmaz Hocam isiminden de bahsederek ve hiddetli bir şekilde "Para basılacak."

diye biraz da bana cevap verdi diye alındım.

Şimdi, önce şunu ifade etmek istiyorum: Merkez Bankası sadece bu yıl değil, kanunu gereği öteden beri, kâr hissesinin dışında, dağıtımdan sonra kalan kârının tamamını Hazineye aktarmaktadır. Buna kendisinin Başkanlık yaptığı dönem dâhil.

Peki, kârdan ne ayrılıyor ona bakalım önce; kurumlar vergisi, arkasından birinci yedek akçe, arkasından temettü, personele temettü ve olağanüstü yedek akçe ayrılıyor mevcut durumda.

Şimdi, elimde hem 2017'nin hem de bu kanuni düzenleme olmaksızın 2018'in kâr dağıtımına ilişkin Merkez Bankasının tabloları var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Siz de tamamlayın lütfen.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – 2017 yılında kârı 21 milyar. Bundan 3 milyar -kaba olarak alıyorum rakamları- kurumlar vergisi için karşılık ayırmış; vergi karşılığı sonrası kâr 18 milyar. Dağıtımlara bakıyoruz; 6 milyar adi ve fevkalade ihtiyat akçesi, hissedarlara ise sadece 3 bin lira, personele temettü miktarı sadece 19 milyon lira. Toplamda Hazineye yaptığı aktarım, 3 milyarı kurumlar vergisi olmak üzere, 12,3 milyar lira.

Bu kanuni düzenleme yapılmasaydı ne olacaktı 2018 yılı kârı? Kâr yüksek 2018 yılında, 66 milyar lira. Bundan 10 milyar lira kurumlar vergisi tahakkuk etmiş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Siz de toparlayın Sayın Kalaycı.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Diğer dağıtımlara baktığımız zaman, 18 milyar adi ve fevkalade ihtiyat akçesi ayrılıyor, hissedarlara ise yine 3 bin lira, personele temettü 20 milyon lira. Bu duruma göre, 10 milyarı vergi olmak üzere 37,5 milyar lira Hazineye aktarılacak tutar çıkıyor.

Şimdi, bunları yıllardır aktarırken Merkez Bankası para mı basıyor? Hayır. Kurumlar vergisini öderken para mı basıyor? Hayır. Elbette ki bu hisseyi önce Hazineye olan borçlara

aktarıyor muhasebe gereği, oradan da Hazine'den talimat geldikçe gerekli ödemeleri yapıyor. Zaten bilançoyla ilgili, muhasebe bilgisi olan arkadaşlarımız da bilir, pasifte yer alan bir kaynağın karşılığı aktifte mutlaka vardır; bu, bilançonun tekliği ilkesidir. Bununla ilgili bir para basma ihtiyacı kesinlikle söz konusu değildir.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Sayın Yılmaz, siz de yerinizden lütfen açıklamanızda bulunun.

Değerli milletvekilleri, bu kanunun önemli maddelerini görüşüyoruz. Doğal olarak, Meclisimizde ayrıntılı görüşülmesinde sayısız yarar görüyorum. O nedenle, çok da değerli konuşmacılar görüşlerini bildiriyorlar. Türkiye’de çok değişik alanlarda uzmanlıklarıyla görev yapmış arkadaşlarımızın fikirlerinin bilinmesinde iktidarın da muhalefetin de sayısız yararı olduğunu düşünüyorum.

Buyurun Sayın Yılmaz.

Daha sonra da Komisyona söz vereceğim.

62.- Ankara Milletvekili Durmuş Yılmaz’ın, Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı’nın yaptığı açıklamadaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Sayın Vekilim, sizin söylediğiniz ile benim söylediğimin arasında çok büyük bir fark yok. Birinci kısmı yüzde yüz doğru. Ve siz burada yoktunuz galiba, Mustafa Savaş Bey yaptığı konuşmada değişik dünya ülkeleri merkez bankalarından kârların yüzde kaçının Hazineye gittiğini söyledi. Ben ona dedim ki: Bütün merkez bankalarının kârları üç aşağı beş yukarı Hazineye gidiyor, başka bir yere de gitmesi zaten mümkün değil; ister anonim şirket statüsünde birden fazla ortağı olsun, isterse devlet bankası olsun, tamamı devlete ait olsun. Dolayısıyla sizin biraz önce söylediğiniz gerek benim dönemimde gerekse de 1930’dan, 1931’den bu tarafa Merkez Bankasının kâr dağıtımı zaten böyle. Sonuçta bu Hazineye gider ve Hazine’indir. Ancak şunu söyleyeyim: Merkez Bankasının gerek bugün vereceği 30, 40 her neyse gerekse daha önce verdiği 33, 37 Merkez Bankası gişesinden herhangi bir...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Yılmaz.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – ...hesap sahibinin hesabına yazıldığı an bu para basmadır.

O kadar, fazla bir şey söylemeyeceğim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, inat da bir murattır.

BAŞKAN – Sayın Komisyonun bir açıklama talebi var, buyurun.

63.- Giresun Milletvekili Plan ve Bütçe Komisyonu Sözcüsü Cemal Öztürk'ün, Merkez Bankasının kâr etmek gibi bir görevinin olmadığına ilişkin açıklaması

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Sayın Başkanım, tartışmayı uzatmak istemiyorum. Sayın Mustafa Kalaycı gerekli cevabı verdi. Bir cümleyle şu kadarını ifade edeyim: Merkez Bankasının kâr etmek gibi bir görevi yoktur ama 2018 bilançosunda biraz önce aktarıldığı gibi 66 milyar 874 milyon kâr etmiştir. Merkez Bankasının kâr etmesinin ne demek olduğunu eski Merkez Bankası Başkanımız zaten iyi bilir. Merkez Bankasının kârı demek piyasadan likidite çekmek demektir. Yani bunu bütün iktisatçılar, bütün bankacılar bilir.

O bakımdan, ben konuyu uzatmak istemiyorum gecenin bu vaktinde. Bana hitaben soru sorduğu için cevap veriyorum. Sayın Kalaycı da ifade etti ki Durmuş Yılmaz Bey de ona katıldılar ama Merkez Bankasının görevi kâr etmek değildir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Katkılarınız için tüm konuşmacılara teşekkür ederim.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Aydın Milletvekili Mustafa Savaş ile 75 Milletvekilinin Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2019) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 102) (Devam)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri; 7'nci madde üzerinde önerge bulunmamaktadır.

7'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 7'nci madde kabul edilmiştir.

8'inci madde üzerinde iki önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alıyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 102 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinin kanun teklifi metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Hüda Kaya

Erol Katırcıoğlu

Züleyha Gülüm

İstanbul

İstanbul

İstanbul

Erdal Aydemir

Murat Çepni

Bingöl

İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) –

Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen, İstanbul Milletvekilimiz Sayın Züleyha Gülüm.

(HDP sıralarından alkışlar)

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Öncelikle, 8'nci maddedeki değişiklik üzerinde konuşmak istiyorum. Maddede, “Türkiye’de işçi ve devlet memuru olarak çalışmış kişilerden ölenlerin hak sahiplerine ilişkin yurt dışında çalıştıkları dönemleri borçlanmak istediklerinde 4/B’li olarak borçlanacaktır.” hükmü getiriliyor. Emekli Sandığı ya da SGK’ya başvuru sistemi bu yöntemle kaldırılıyor. Bunun anlamı, emekli olmak isteyenlerin çok daha düşük ücretlerle emekli maaşı almaları olacak.

9'uncu maddeye baktığımızda ise ödenmesi gereken prim oranlarının değiştirildiğini görüyoruz. Yüzde 32’den yüzde 45’e çıkarılıyor prim oranları. Yurt içi borçlanmayla farklı bir uygulama getirilerek aslında yurt içinde çalışanlar ile yurt dışında çalışanlar arasında bir

ayrımcılık uygulanıyor. Bu oranın neye göre belirlendiğinin yine her zaman olduğu gibi açıklanma ihtiyacı hissedilmemiş. Aynı maddenin devamında, Türkiye’de sigortalılığının bulunmaması hâlinde borçlanma işleminin süresinin borçlanma başvuru tarihinden geriye doğru götürülmesi düzenlenmiş. Bu da Türkiye’deki emeklilik yasal düzenlemeleri dikkate alındığında hak kaybına yol açacak bir düzenleme olarak önümüzde duruyor. Çünkü bildiğimiz gibi, Türkiye’deki emeklilik düzenlemesinde hangi tarihte işe başladığınıza göre emeklilik yaşı ve prim gün sayınız değişmekte. Dolayısıyla eğer yurt içinde çalışması yoksa yurt dışındaki çalışması hesaba katılmadığı için son başvuru tarihi yani günümüz itibarıyla başvuru yapıldığında çok daha düşük ücretlerle, çok daha düşük maaşlarla emekli olma durumu yaşanıyor. Bu da bir başka hak kaybı.

Şimdi, Türkiye’de, şu önümüze getirilen yasal düzenlemeye baktığımızda, sermayeden yana, zenginden yana, işçiler ve emekçiler aleyhine bir dizi düzenlemenin önümüzde durduğunu görüyoruz. On yedi yıllık bir AKP iktidarından bahsediyoruz, bu döneme ilişkin de uygulanan neoliberal politikalardan bahsediyoruz. Zaten neoliberal politikaların özünün yoksula, emekçiye, çalışana, kadınlara, gençlere yönelik bir politika değil; tam tersine, sermayenin parasına daha çok para katan bir uygulama politikası olduğunu çok iyi biliyoruz. Ama aynı zamanda, iktidarın yayılmacı, savaş yanlısı dış politikasının; rantçı, talancı politikalarının bu ülkeyi çok derin bir krize sürüklediğini de hepimiz görüyoruz. Her ne kadar bu ülkede “Ekonomik kriz var.” diye “tweet” atanı “dış güçlerin maşası” “terörist” diye gözaltına almış olsanız da bu gerçeğin üstü artık örtülemez bir hâlde önümüzde duruyor. O nedenledir ki ekonomik krizi çözmek için yeniden dönüyorsunuz, yoksullara, emekçilere, çalışanlara, kadınlara, gençlere bunun yükünü yıkmaya çalışıyorsunuz. Sermayenin borçlarını üstlenip teşvik primleri verirken çalışanların haklarını gasbetmeye çalışıyorsunuz. “Zam yok.” diyorsunuz ama insanlar markete, pazara gittiğinde torbalarını doldurmadan geri geliyorlar; farkında mısınız, bilmiyoruz. İşsizlikten, borca batıklıktan insanlar bu ülkede intihara sürükleniyor; görüyor musunuz ya da görüyorsunuz da görmek mi istemiyorsunuz? Bütün üretim alanlarını, tarımı, hayvancılığı yok ettiniz, doğayı talan ettiniz, şimdi

sıra emekçilerin emeklilik haklarına mı geldi? Zaten bu ülkede emekliliği mezarda emekliliğe çevirmediniz mi? Yeri geldiğinde şunu söylüyorsunuz: “Avrupa standartlarında burası çünkü Avrupa’da da bu yaşta emekli olunuyor.” Peki, oradaki yaşam koşullarının, çalışma koşullarının farkında mısınız? Oradaki işçiler ile Türkiye’deki işçilerin aynı koşullarda çalıştığı, aynı maaşı aldığı, aynı yaşam standartlarına sahip olduğu gibi bir iddianız mı var yoksa?

Emeklilik haklarını daha da zorlaştırmak yerine emeklilik koşullarını kolaylaştırın. Emeklilikte yaşı ve primi düşürün. Bu ülkede sermayeye, yandaşlarınıza alan açmayı terk edin; bu ülkenin gerçek sahipleri olan işçilere, emekçilere, kadınlara, yoksullara, gençlere alan açın. Birçok üniversite açılıyor, özel üniversiteler kuruluyor ama gençlik iş alanları bulamıyor kendine. İşsizlikten, ailesine bağımlı hâlde yaşamaktan bıkmış, bunalmış gençlerimizin bu ülkede sayısı kaç, farkında mısınız? Özel üniversite açmak, oralarda paralı eğitime zorlamak bir sonuç üretmiyor. Öncelikle gençlerin iş sorununu çözmek zorundasınız. Ama siz buna kafa yormak yerine sermayeye, yandaşlarınıza daha fazla para aktarmanın derdindesiniz. Bu yasal düzenlemenin de aslında bütün olarak önümüze koyduğu şey bu. Bir an önce bunlardan vazgeçin, bu halkı, bu ülkeyi yok etmeye çalışmaktan vazgeçin, yoksa kendiniz yok olacaksınız.

(HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Muş.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bizim partimizin de, hükûmetimizin de dış politikası yayılmacı, savaş yanlısı bir politika değil; hem bölgesinde istikrarı ve barışı tesis eden, huzuru tesis eden hem de komşularıyla ilişkilerinin en üst seviyede olduğu bir dış politika anlayışıdır. Bunun kayıtlara geçmesini arzu etmekteyiz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 102 sıra sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinde yer alan "kanununun" ibaresinin "Kanunda yer alan" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Mehmet Bekaroğlu

Kamil Okyay Sındır

Emine Gülizar Emecan

İstanbul

İzmir

İstanbul

Lale Karabıyık

Cavit Arı

Abdüllatif Şener

Bursa

Antalya

Konya

Bülent Kuşoğlu

Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Katılmıyoruz

Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen, Bursa Milletvekilimiz Sayın Lale Karabıyık.

(CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır Sayın Karabıyık.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu önergeyle ilgili, bu maddeyle ilgili önce çok kısa bir bilgilendirme yapmak isterim.

Şu anda yurt dışı borçlanmasıdaki mevcut durum şu: Öncelikle, yurt dışı borçlanma tutarı asgari ücretin brüt tutarının yüzde 32'si kadar yani günlük en az 27 lira 29 kuruşa geliyor. En fazla tutar da bunun 7,5 katı olabiliyor yani 204 liraya geliyor. İkinci olarak, şu anda, mevcut durumda yurt dışı borçlanması için Türkiye'de en son hangi statüde çalışması varsa vatandaşın - yani SGK, BAĞ-KUR veya Emekli Sandığı- o statüden sayılabiliyor. Üçüncü olarak da SGK'ye tabi hiçbir statüde çalışması yoksa BAĞ-KUR'lu yani 4/B'li olarak sayılıyor.

Yine, mevcut hâliyle, 30 ülkeyle uluslararası sosyal güvenlik anlaşmamız var. Bu ülkelerde vatandaşın bir çalışması varsa ya da kadınların çalışması olmasa dahi çocuk dünyaya getirmişlerse bu süreler Türkiye’de ilk SGK başlangıcı sayılıyor; mevcut durum bu.

Şimdi, torba yasayla ne yapılmak isteniyor? Öncelikle günlük 27 lira 29 kuruş olan tutar yani en az limit 45 liraya çıkartılacak ki bu, kabaca yüzde 40 zam anlamına geliyor. 2019 yılının ikinci döneminde uygulanacak olan yeniden değerlendirme oranı zaten 8,84 ama buna rağmen bir yüzde 40 artış olmuş olması çok büyük bir zam anlamını taşıyor ve eleştiri alıyor.

Dördüncü olarak torba yasayla yapılmak istenen durum da şu: Yurt dışı borçlanması son statüde -SGK ya da SSK, BAĞ-KUR, Emekli Sandığı- hangisi ise borçlanmalar o statüde sayılırken şimdi sadece 4/B yani BAĞ-KUR statüsünden sayılacak, diğerlerinden sayılmayacak. Bu çok önemli bir fark yaratıyor sayın vekiller. BAĞ-KUR’dan emekli olmak için vatandaşlar sadece yüzde 40 zamlı prim ödemeyecekler, BAĞ-KUR’dan emeklilik için daha fazla prim gün sayısı gerektiğinden aynı zamanda daha fazla prim gün sayısı ödemek zorunda kalacaklar. Bir örnek verelim: Mevcut yasal düzenlemeye göre yurt dışı borçlanması yaparak 3600 prim günüyle 4/A statüsünden emekli olunabilirken şimdi 5400 prim günüyle 4/B statüsünden emekli olmak zorunda kalacak ki bu bir hak kaybı oluşturacak.

Yurt dışı borçlanması için anlaşmalı olduğumuz ülkelerde yaşayan vatandaşlarımız, yurt dışında ilk işe başlama tarihlerini Türkiye’den işe başlama tarihi olarak saydırıp daha kolay emekli olabiliyorken şimdi yurt dışı borçlanma primi ödediği tarihten geriye doğru ödediği prim gün sayısı kadar SGK başlamasını geriye çekecek. Bu durumda hem yüzde 40 daha fazla zamlı prim ödeyecek hem daha fazla gün sayısı prim ödeyecek hem de daha geç yaşta emekli olmak durumunda kalacak. Uluslararası anlaşmalar bizim kanunlarımızın üstündedir, bu durumda SGK’ye idari davalar açılabilir belki diye de düşünmek gerekiyor.

Bu konuda da parantez içinde belirtmek isterim ki bu torba yasaya bu maddeyi zaten belli zaruretlerden getirmiş olduğunuz çok açık yani az önce de ifade ettiğim gibi, sineğin yağını

çıkartmaya çalışıyorsunuz. Ama bir şey daha hatırlatmak istiyorum: Hâlen yurt dışı borçlanma hakkı bekleyen Bulgaristan'dan göç etmiş vatandaşlarımız var ve böyle bir kanun bekliyorlar; bunu hatırlatmak isterim, bu birincisi.

İkincisi: Hâlen ülkemizde -mesela benim bölgem Bursa'da da çok var- hem vatandaşlık hem de çalışma hakkı bekleyen Ahıska Türkleri de var, onları da parantez içerisinde belirtmek istiyorum.

Değerli vekiller, hâlen daha çözülmeyen çok sorun varken... Mesela ne var? Hâlen EYT'liler var, hâlen iş bulamadığımız çok sayıda kadın, genç var ama bunlara çözüm üretmek yerine biz hâlâ yamaları bulmak, birtakım sıkıntıları oradan buradan birtakım karşılıklar ayırarak, birtakım devirler yaparak çözmeye çalışıyoruz. Bunların doğru bir yöntem olmadığını ben ve arkadaşlarım ifade etmeye çalıştık. Bunlar ne zaman bize çözüm üretme konusunda bir ders olacak, bunu ben bilmiyorum ama dikkatlerinize sunmak istiyorum.

Teşekkür ediyorum, sağ olun. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

8'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 8'inci madde kabul edilmiştir.

9'uncu maddeye geçeceğiz.

9'uncu maddeden önce, Sayın Tanal, bir söz talebiniz var.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

64.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, 102 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesinde yapılan düzenlemenin Anayasa'ya aykırı olduğuna ilişkin açıklaması

MAHMUT TANAL (İstanbul) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu 9'uncu maddeyle, yurt içerisinde bulunan vatandaşlarımızın borçlanması ile yurt dışında bulunan vatandaşlarımızın borçlanması hâlinde

ödenmesi gereken prim oranları farklı olduğu için bu düzenleme Anayasa'mızın 10'uncu maddesine aykırıdır, bir.

İkincisi: Aynı madde yani aynı teklif yine Anayasa'mızın 2'nci maddesindeki "Türkiye Cumhuriyeti devleti, sosyal bir hukuk devletidir." ilkesine de aykırılık teşkil ettiğinden dolayı, Kanunlar ve Kararlar Başkanlığının bu konuda, bu maddenin Anayasa'ya uygun olduğuna ilişkin eğer görüşü yoksa bunun görüşülmemesi gerekir. Anayasa'ya aykırılık giderilmeden Genel Kurulda bu teklifin görüşülmesi Anayasa'ya aykırılık teşkil etmektedir.

Teşekkür ederim.

Saygılarımı sunarım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tanal.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök'ün, kanun teklifinin Genel Kurulda görüşülmesi sırasında teklifin belli bir maddesinin Anayasaya aykırı olduğu gerekçesiyle reddini isteyen önergeler verilebileceğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, tabii, İç Tüzük'ümüzün 84'üncü maddesine göre, Anayasa'ya aykırı olduğu gerekçesiyle bir kanun maddesinin reddine ilişkin bir önerge vermek mümkündür. Bu önerge ilgili partiler tarafından verilebilir ve diğer önergelerden önce görüşülerek oylanır.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Aydın Milletvekili Mustafa Savaş ile 75 Milletvekilinin Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2019) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 102) (Devam)

BAŞKAN – 9'uncu madde üzerinde sadece bir önerge bulunmaktadır, onu okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 102 sıra sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve

teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Mehmet Bekaroğlu

Kamil Okyay Sındır

Lale Karabıyık

İstanbul

İzmir

Bursa

Cavit Arı

Abdüllatif Şener

Süleyman Girgin

Antalya

Konya

Muğla

Emine Gülizar Emecan

Bülent Kuşoğlu

İstanbul

Ankara

MADDE 9 – 3201 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasında bulunan “%32’sidir.” ifadesi “%45’idir.” şeklinde değiştirilmiş ve fıkranın üçüncü cümlesi yürürlükten kaldırılmıştır.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

9’uncu maddedeki önergemiz bu Sayın Tanal. Dolayısıyla usulüne uygun bir Anayasa’ya aykırılık önergesi verilse herhangi bir parti tarafından, onu okutup işleme alır ve diğer önergelerden önce oylatma imkânımız olurdu.

Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) - Katılmıyoruz

Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen, Muğla Milletvekilimiz Sayın Süleyman Girgin.

Buyurun Sayın Girgin. (CHP sıralarından alkışlar)

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

“Yatağan barikatının arkası vatandır.” dedik, geldiğimiz noktada ne kadar haklı olduğumuzu gördük. Sata sata satacak başka bir şey bulamayan siyasi iktidar “Nereden para bulurum?”un derdine düşmüş ve karganın ağzındaki peynire dahi göz dikmiştir. Gelineen noktanın

özeti şudur: Tulumhada su bitti, kefen parasına göz dikildi. Hazinesinin kara gün parasına zorbalıkla el konuldu. Sadece ihtiyat akçesine yani milletin kefen parasına el koymak değil, aynı zamanda imar affı, varlık barışı gibi devletin kaynak sıkıntısını aşmak için başvurduğu yollar maalesef devlete olan güveni zedelemektedir. Paran varsa her kural esnetilir; paran varsa FETÖ'cü dahi olsan FETÖ borsalarında adın listeden çıkartılır, aklanırsın; paran varsa ormanı yakar otel ruhsatı alırsın, Pina Yarımadası'nda olduğu gibi. Devletin kendi koyduğu kurallardan vazgeçip "Verin parasını ben görmezden geleyim ya da suç olma kapsamından çıkartayım." demesi içine düşülen açmazın bir göstergesidir. Bundan böyle kim imar kurallarını dikkate alır? Kim kazandığı paranın kaynağını ispatlama lüzumu hisseder?

Bu torba yasa bir taraftan milletin kefen parasına el koyarken diğer taraftan büyük ölçekli firmaların borçlarını yapılandırmakta ve bankaların sorunlu kredilerini bilanço kapsamı dışında bırakma hakkı vermektedir. Kimin parasıyla? Milletin parasıyla. Zorbalıkla milletin kefen parasını bütçeye dâhil et, sonra da yandaşa aktar. El insaf! Hangi şirketleri kurtaracaksınız, bunu mutlaka açıklayın, milletimiz de öğrensin.

Pekâlâ getirdiğiniz yasada, işleri kesat giden, sattığı malı yerine koyamayan küçük esnafı kurtaracak bir madde var mı? Yok. Bankaya borcunu ödeyemediği için evine icra gelen çiftçiye kurtaran madde var mı? Yok. Kredi kartı borcunu, tüketici kredisini ödeyemeyip intihar etme noktasına gelmiş vatandaş kurtarmak için bir madde var mı? Yok. Gasbedilmiş hakkını isteyen, emeklilikte yaşa takılanlar için bir madde var mı? Yok. 3600 ek gösterge bekleyenler için bir madde var mı? Yok. Kanun hükmünde kararnameyle belediye kadrosuna geçip 2020 yılına kadar zam alamayan taşeron işçileri için bir madde var mı? Yok. Yandaşlara ve sermayeye gelince "sana sevdanın yolları", işçiye, küçük esnafa, garibana gelince "bana kurşunlar", öyle mi? (CHP sıralarından alkışlar)

Bu uygulamalarla devletin itibarı yok ediliyor. Bir ülkenin itibarı, 1.150 odalı saraylarla değil, tarladaki ekili ürünüyle ölçülür, fabrikada dönen çarklarıyla ölçülür, üretim araçlarıyla

ölçülür, üretim gücüyle ölçülür, emeklisinin gülen yüzüyle ölçülür, vatandaşının alım gücüyle ölçülür, kadına verdiği değerle ölçülür. Öyle bir hâle getirdiniz ki ülkeyi, Almanya'ya iltica başvurusu yapanların sayısı bu yılın ilk yarısında 2018'e göre artış gösterdi. Türkiye, Almanya'ya iltica başvurusu alınan ülkeler arasında Suriye, Irak, Nijerya ve Afganistan'dan sonra 5'inci sırada. Ah, ah! Şimdi sizin sloganınızla sormak lazım: Hayaller nerede, gerçekler nerede, Türkiye nereden nerelere geldi.

Değerli milletvekilleri, yasanın 9'uncu maddesiyle ne yapılmak istenmektedir? Yurt dışı harçlarının 15 liradan 50 liraya çıkarılması ve gurbetçinin, amiyane tabirle, yolunacak kaz olarak görülmesi devletin ne hâle düşürüldüğünün göstergesidir. Yurt dışı borçlanması yapanların çoğunluğunun en son sigortalılığı işçiliktendir. Düzenlemeyle, vatandaşlarımız, BAĞ-KUR kapsamına alınmakta, daha uzun süre borçlanmak durumunda kalmakta ve emekli aylıkları daha geç yaşlarda başlamaktadır. Örnek vermek gerekirse: Sigorta girişi 8 Eylül 1999 öncesi olan yurttaşlarımız emeklilik için eksik primlerini erkek ise 9000 güne, kadın ise 7200 güne tamamlamak zorunda kalacaktır. Diğer yandan, yurt dışı borçlanması yapan yurttaşlarımız için borçlanma tutarı günlük kazancın yüzde 32'sidir; yani, 2019 yılında yurt dışı borçlanması yapan bir yurttaşımız asgari tutar üzerinden borçlanma yaparsa, borçlanma yapacağı tutar her ay için 818 liradır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SÜLEYMAN GİRGİN (Devamla) – Rica ediyorum Başkanım...

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Girgin.

SÜLEYMAN GİRGİN (Devamla) – Kanun teklifiyle bu oran yüzde 45'e çıkartılmıştır; yani, bu yasa geçerse her ay 818 lira değil, 1.151 lira ödeyecektir.

Türkiye Cumhuriyeti mevcut durumda bu yurttaşlar arasında gerek doğum borçlanmasında gerek askerlik borçlanmasında “Türkiye’de yaşayan” veyahut da “yurt dışında yaşayan” diye bir ayırım yapmamaktadır. Bu kanun teklifi yasalaştığı takdirde, ülkemizde ikamet

eden yurttaşlarımız ile gurbetçilerimiz arasında Anayasa'ya aykırı bir ayrıma gidilecek, Anayasa dışı, mantık dışı, izan dışı bir ayrıma gidilmiş olacaktır. Bu düzenleme gurbetçiyi, amiyane tabiriyle, yolunacak kaz olarak görmektedir; bu düzenlemeyle gurbetçilerimiz için "Nasıl olsa gurbetçilerin parası vardır." denilerek böyle bir anlayışa kurban edilmek istenmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın, selamlayın Sayın Girgin.

SÜLEYMAN GİRGİN (Devamla) – Teşekkürler.

Bu kanun teklifi, gurbetçiye "Daha uzun süre borçlan, daha çok öde ama daha az emekli aylığı al." demektedir; bu, hakkaniyetli değildir.

Değerli milletvekilleri, "Bitmez." denen deniz bitmiştir. "Her yorulmuşun malını bir dinlenmiş yer." misali on yedi yıldır, cumhuriyet dönemi boyunca zorluklarla yapılan yatırımları sata sata ekonomi politikalarınızı bir şekilde finanse ettiniz ama artık deniz bitti, gidiyorsunuz, artık yolun sonu göründü. Ama bu millet sizi sattıklarınızla, savurduklarınızla, şatafat ve gösterişinizle, yandaş medyanızla, yandaş müteahhitlerinizle, yasaklarınızla, yarattığınız yoksulluklarla ve arkanızda bıraktığınız binlerce mağdurla anacak.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

9'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 9'uncu madde kabul edilmiştir.

10'uncu madde üzerinde bir önerge bulunmaktadır, önergeyi okutup işleme alıyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 102 sıra sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mehmet Metanet ulhaoğlu

Behiç elik

Ahmet Kamil Erozan

Adana

Mersin

Bursa

Hasan Subaşı

Orhan akırlar

Antalya

Edirne

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Katılmıyoruz

Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen, Bursa Milletvekilimiz Sayın Ahmet Kamil Erozan. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Erozan.

AHMET KAMİL EROZAN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sadece bu 10'uncu madde değil, bu yasanın tümü Türkiye ekonomisinin iflas ettiğinin ifşasıdır ama ben oraya kadar –Sayın Durmuş Yılmaz gibi- ayrıntıya girmeyeceğim, daha yurt dışı odaklı konuşacağım.

Ne yapmıştır iktidar? Vatandaşın cebine el atmıştır. İlk önce sağ cebine attığı el boş çıkmıştır; sonra sol cebine atmıştır, sadece boş değil, aynı zamanda delik çıkmıştır. Bunun sonucunda sıra yurt içindeki değil, yurt dışındaki vatandaşın cebine gelmiştir. Şimdi, prim ödeme oranını yüzde 32'den yüzde 45'e çıkarıyoruz. Bunun hesabı var, gizli saklı değil. Bu yüzde 32'lik primin yüzde 12'si genel sağlık sigortasına gidiyor; yüzde 20'si malullük, yaşlılık ve ölüm sigortasına gidiyor; geriye kalan yüzde 13 nereye gidiyor? Yüzde 13 sizin yurt dışındaki vatandaşın cebinden kestiğiniz vergidir maalesef. Şimdi, dolayısıyla, biraz evvel Sayın Paylan dedi ki: "Yurt dışındaki vatandaşlar başlarına gelecek olanın, bunun farkında mı?" Biz farkında olduğunu biliyoruz. Sadece bilmiyoruz, yurt dışındaki vatandaşlarımız bu yasanın altına imza atan bütün milletvekillerini mimlemiş vaziyette yani siz gidip yurt dışında oy dahi talep edemeyecek bir durumdasınız bugün. Sonucu ne olacak, ben size söyleyeyim; sadece yurt dışında oy

kaybetmeyeceksiniz, o yurt dışındaki seçmenin yurt içindeki odakları, amcası, dayısı, eniştesi sizin kendi seçim bölgelerinizde de bunun faturasını size çıkaracaktır.

Sayın Kuşoğlu biraz evvel “Şehir hastanelerindeki durum nedir, bilmiyoruz.” dedi. Biz biraz biliyoruz. Her ne kadar iktidar “Biz herhangi bir garanti vermedik.” diyorsa da biz kozmik odaya girdik ve Bursa Şehir Hastanesinde durum nedir diye araştırdık, bulduk dosyayı rafta. Bursa’daki garanti 9 bin hastadır günde, Bursa’da 9 bin hasta garantisi verdiniz. Onunla da yetinmediniz, üzerine bir gelir garantisi verdiniz. Gelir garantisinin miktarını söylemeyeceğim, söylersem kaynağım belli olabilir çünkü; dolayısıyla onu da bir yerde tutuyoruz, günün birinde başka bir şekilde ifşa etmek ihtiyacını duyabiliriz.

Sayın Durmuş Yılmaz’ın izinden gideceğim, Merkez Bankası konusuna değindi, Merkez Bankasının Başkanı konusuna. Biz onun da nasıl atandığını bulduk. Bir akşam Sayın Cumhurbaşkanı damat beyi çağırıyor, diyor ki: “Bu Merkez Bankası Başkanıyla başım dertte benim. Bu adam çetin bir kaya çıktı.” Damat diyor ki: “Bundan nasıl kurtulalım efendim?” “Vallahi, sen bana başka birini bulacaksın.” diyor.

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) – Yanında mıydın?

AHMET KAMİL EROZAN (Devamla) – Bunun üzerine damat bey şunu soruyor: “Nasıl biri olsun?” diyor.

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) – Sen ne geziyordun orada?

AHMET KAMİL EROZAN (Devamla) – “Uysal biri olsun.” diyor. “Peki efendim.” diyor, ertesi sabah getiriyor teklifi. Çok uysal biri geldi.

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) – Uyduruyorsun be kardeşim, uyduruyorsun! Ayıp ya! Uyduruyorsun be kardeşim! ne kadar genel tavırları itibarıyla hep suçu u yapmakla kendi ayağına kurşunu sıktı. Ne demek istiyor

AHMET KAMİL EROZAN (Devamla) – Ancak iktidar bunu yapmakla kendi ayağına kurşunu sıktı. Ne demek istiyorum “Kendi ayağına kurşunu sıktı.” diyerek? Bugüne kadar genel

tavırları itibarıyla hep suçu Merkez Bankasının Başkanına yüklemekteydiler, bundan sonra artık o bahane de ortadan kalktı çünkü o uysal kişi, iktidarın her söylediğini yapacak durumda. Dolayısıyla kimse artık Merkez Bankası Başkanını günah keçisi hâline getiremeyecek.

İzin verirsiniz, geriye kalan bir dakika on dört saniyeyi de bir dış politika konusuna değinerek bitireyim. Biliyorsunuz, biz bir Doğu Türkistan meselesinden bahsediyoruz, başka partiler de bahsediyor. Uygurlardan bahsediyoruz, soydaşlarımızdan bahsediyoruz ama iktidar bundan bahsedemiyor.

Geçen hafta İnsan Hakları Komitesine üye 22 ülke bir çağrıda bulundu. 22 ülkenin imzası var, Türkiye Cumhuriyeti büyükelçisinin imzası yok. Çünkü büyükelçi “Ben bunun altına imza atabilir miyim?” diye sordu “Atma.” denildi. Hâlbuki normalde olması gereken, büyükelçinin onun altına imza atıp atmama sorusunu sormaması lazım; büyükelçinin o çağrının önderliğini yapmış ve ilk imzayı atmış olması lazım. Dolayısıyla içinde bulunduğumuz bu koşullarda sadece biraz evvel ekonominin iflasından bahsetmedim, maalesef, dış politikamız da iflas etmiş vaziyette. Allah hepimize sabır versin diyelim.

Saygılar sunarım. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Muş, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

65.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş’un, Bursa Milletvekili Ahmet Kamil Erozan’ın 102 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 10’uncu maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; siyasette hiciv vardır, hiciv yapılır fakat küçük görmek, küçümsemek, aşağılamak yoktur. Dolayısıyla hatibin üslubunu, hitabını Genel Kurulun takdirine bırakıyorum, milletimizin takdirine bırakıyorum. Söyleyecek çok sözümüz olur fakat cevap verme gereği de duymuyoruz.

Teşekkür ederim.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Aydın Milletvekili Mustafa Savaş ile 75 Milletvekilinin Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2019) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 102) (Devam)

BAŞKAN – Peki. Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Önerge kabul edilmemiştir.

10'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 10'uncu madde kabul edilmiştir.

11'inci madde üzerinde herhangi bir önerge bulunmamaktadır.

11'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 11'inci madde kabul edilmiştir.

12'nci madde üzerinde önerge bulunmamaktadır.

12'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 12'nci madde kabul edilmiştir.

13'üncü madde üzerinde önerge bulunmamaktadır.

13'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 13'üncü madde kabul edilmiştir.

14'üncü madde üzerinde bir önerge bulunmaktadır, okutup işleme alıyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 102 sıra sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesinde yer alan “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hüseyin Örs

Yasin Öztürk

Dursun Ataş

Trabzon

Denizli

Kayseri

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Hasan Subaşı

İsmail Tatlıoğlu

Adana

Antalya

Bursa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen, Trabzon Milletvekilimiz Sayın Hüseyin Örs. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Örs.

HÜSEYİN ÖRS (Trabzon) - Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesi üzerinde konuşmak üzere İYİ PARTİ Grubu adına söz aldım. Hepinizi en derin saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, 18 ayrı kanunda değişiklik içeren 35 maddelik, ekonomik anlamda düzenleme ve değişiklik öngören bu torba kanun teklifi her ne kadar kabul edilmese de ülkemizde yaşanan ekonomik krizin izlerini taşımaktadır. Teklif bu hâliyle Hazineye para bulma temellidir; amaç, Hazinenin nakit açığını kapatmaktır.

Değerli milletvekilleri, torba kanun teklifinin 14'üncü maddesiyle Gümrük Kanunu'na geçici madde eklenmesi öngörülmektedir. Geçici maddeye göre, mevcut bir soruşturma kapsamında bulunan veya el konularak mülkiyetinin kamuya geçirilmesi kararı verilen kara ulaşım araçlarının sahiplerine 31 Aralık 2019 tarihine kadar ilgili gümrük idaresine başvurarak taşıtın ilk satın alımı sırasında ödenmesi gereken özel tüketim vergisinin yüzde 25'ini ödedikleri takdirde el koyma kararı kaldırılarak araç iade edilebilecek. Bunun yanında, araç sahiplerinden, aracın gümrükte muhafazasına ilişkin masraflar tahsil edilecek. Bu arada, gümrükçe henüz kaçak olduğu tespit edilmemiş bulunan araç sahipleri de doğrudan kendileri beyanda bulundukları takdirde yüzde 25 yerine yüzde 15 oranında vergi ödeyerek araçlarına el konulmasını önleyebilecek.

Geçtiğimiz yıllarda da bu sorunun giderilmesine yönelik bir düzenleme yapılmıştı. 2017 yılında yapılan benzer bir düzenlemeyle sahiplerine teslim edilen araç sayısı da 3.194 olmuştu. Yeni düzenleme geçmiştekinin bir tekrarı niteliğindedir. Bu noktada diyeceğim şudur ki: Görülüyor ki bu tür düzenlemeler kalıcı çözüm getirmiyor, her seferinde “Bir defaya mahsus...” diyerek farklı

farklı isimlerle getirilen aflar, yaptırımların caydırıcılığını ortadan kaldırıyor.

Değerli milletvekilleri, konuşmamın bu bölümünde de seçim bölgem Trabzon'da ve komşu illerimizde yaşayan vatandaşlarımızın sürmekte olan bir mağduriyetini tekrar gündeme getirmek istiyorum. İnşallah, bu konuyla ilgili yapacağım son konuşma olur bu. Problem şudur, gündeme getirmek istediğim konu şudur: Trabzon'a geliş gidiş uçak seferlerinin pahalılığını hem bu yüce Meclisin kürsüsünde dile getirmiştım hem de ilgili Sayın Bakanımıza soru önergesi olarak vermiştim.

Değerli arkadaşlar, bu sıkıntı büyüktür. Hatta, bölge insanımızın, Trabzon'da, Rize'de, Artvin'de yaşayan vatandaşlarımızın son günlerde en büyük sıkıntılarından biri budur ve bu sıkıntı kanayan bir yarayken bugün kangren hâline gelmiştir. Turistik seyahatten, yaylaları gezmekten vazgeçtik -Allah gecinden versin- Trabzon'da cenazesi olan bir hemşehrım İstanbul'dan cenazeye gelecek ya, bilet ya yok ya da 809 TL; bir daha söylüyorum, bilet ya yok ya da 809 TL. Yani bu adam Almanya'ya gitmiyor, Hollanda'ya gitmiyor, İngiltere'ye gitmiyor; ya, bu adam Trabzon'a gelecek.

Bakın, size birkaç örnek vermek istiyorum. Önümde notlarım var, hemen şuradan söyleyeyim; erkenden başlayayım, sona doğru gideyim isterseniz.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Hocam, Ordu'ya gelsinler.

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – 19 Temmuz cuma günü İstanbul'dan Trabzon'a gidecek vatandaşlarımız için saat 10.00'da 809 lira, 12.20'de 340 lira, 13.20'de 809, 15.15'te 809, 809, 809. Ne zaman? Bugün ben baktım, en son baktım, bu cuma gününün biletleri. Hemen söyleyeyim. Bir gün sonra, cumartesi günü Trabzon'a gidecek olan vatandaşımız sabah 5.35'te gitmek istese saygıdeğer vekillerim, 809 lira, 809 lira, 809 lira. Aynı şekilde, yine bakacak olursak, pazar gününe, biraz daha geç vakit bu -bugünkü bilet fiyatlarını söylüyorum- yine hepsi 809, 809, 809, 809. Diyelim ki cuma günü vatandaşımız Trabzon'a gitti de "Ya, pazar günü de tatil günüdür, İstanbul'a döneyim." desin...

Çok özür diliyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – ...Trabzon'dan İstanbul'a 21 Temmuz pazar günü geleceği zaman da yine 809 lira verecektir. Ya, asgari ücretin 2.020 lira olduğu bir memlekette -yine Allah gecinden versin- bir cenazesine Trabzon'a gidecek olan bir vatandaş 809 lira gidiş ücreti verecek, 809 lira da geliş ücreti verecek, 1.618 liraya gidip gelecek.

Onun için, ben burada iktidar partisindeki arkadaşlarıma da sesleniyorum, oradaki Trabzonlu milletvekili arkadaşlarıma da sesleniyorum: Gelin, Trabzon'un bu problemini çözelim. Bunun çözümü, Türk Hava Yollarının sefer sayısını artırmasıdır, Türk Hava Yollarının daha yüksek yolcu taşıma kapasitesine sahip uçakları bu hatta çalıştırmasıdır. Bu sorun sadece Trabzon'un sorunu da değildir, Rize'nin de sorunudur, Artvin'in de sorunudur, Gümüşhane'nin de sorunudur.

Ordu'ya da geliriz, misafir ederseniz Ordu'ya gelirim, oradan da Trabzon'a geçerim.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

14'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 14'üncü madde kabul edilmiştir.

15'inci madde üzerinde bir önerge vardır, okutup işleme alıyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 102 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesinin kanun teklifi metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Murat Çepni

İzmir

Züleyha Gülüm

İstanbul

Erol Katırcıoğlu

İstanbul

Erdal Aydemir

Hüda Kaya

Bingöl

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerine söz isteyen, İzmir Milletvekilimiz Sayın Murat Çepni. (HDP sıralarından alkışlar)

Süremiz beş dakika Sayın Çepni.

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Teşekkürler Başkan.

AKP döneminde en fazla tartışma yaratan konulardan biri enerji politikaları oldu. Enerjide dışa bağımlılığı bitireceğiz diyerek ülke betona gömüldü, hidroelektrik santraller, termik santraller, Ege Bölgesi’nde jeotermal ve rüzgâr enerji santralleri ekolojik dengeyi katletti, insanları ise kanser etti. Memleketin tarım alanları, dereleri, yaylaları, yaşam alanları bir avuç saray şirketine peşkeş çekildi.

“Ülkeyi bir şirket gibi yöneteceğiz.” diyerek ve bunu marifet sayan iktidar, bir taraftan talan ederken bir taraftan da sözüm ona çare arıyor, yasa çıkarıyor şimdi olduğu gibi.

Halkın şiddetle, sarayın aparatı olmuş hukuk mekanizmalarıyla susturulması, kandırılmasına karşı, “Kral çıplak.” diye ses yükselten ekolojistler, demokratlar, sosyalistler cadı avına maruz kalıyorlar.

Enerji sorununda temel soru, “Kimin için enerji?” sorusudur. Düşünün, iki bin beş yüz yıllık insanlık tarihi mirası olan Hasankeyf’i, elli yıllık bir barajın suları altında bırakan bir siyasi akılla karşı karşıyayız, iki bin beş yüz yıllık bir insanlık mirası... İki bin beş yüz yıllık insanlık mirası, bir santral suyunun altında bırakılıyor ve bunun adı da “ihtiyaç” oluyor.

Şimdi, bunu yapanlar kuşkusuz insanlık tarihine karşı bir suç işliyorlar ve mutlaka ve mutlaka bunun hesabını verecekler. Fakat tahribat öylesine büyük ki telafisi neredeyse mümkün değil.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Enerji Eylem Planı'nda "2023'te Türkiye kurulu gücünün yüzde 49'unu yenilenebilir enerji kaynakları oluşturacak." denmişti. Durmuş saat bile günde 2 defa doğruyu gösterir diyerek "Acaba?" dediğimizde o anda karşımıza yeni oyunlar çıkıyor. Bakanlık rüzgâr ve güneş enerjisi için hedeflerini geri çekiyor. Kaldı ki yenilenebilir enerji denen projeler de tam tersine sadece sözdedir. Örneğin jeotermal santraller yenilenebilir enerji diye bilinir, ancak gelin görün ki bırakın yenilenebilir olmasını, kirliliğin kaynağı hâline gelmiş durumda. Çünkü, örneğin deşarj sistemi pahalı olduğu için zehirli sular akarsulara, doğaya salınmaktadır. Aydın bu açıdan ölüme terk edilmiş bir kenttir.

Yine RES'ler yerleşim yerlerinin yakınına, kuş göç yollarına fazla sayıda kurulduğu için yenilenebilir statüsünden uzaklaşmışlardır. Maksat kâr olduğunda, yandaş şirketleri palazlandırmak olunca sonuç kaçınılmaz olarak budur.

Yenilenebilir enerji kaynakları arasında biyokütle ve biyokütleden elde edilen gazlar da sayılmakta. Biyokütle ve biyogaz santralleri, doğada çürüyerek yok olacak biyolojik atıkların yakılarak enerji üretmekte kullanılan bir santral türü. Her türlü bitki ve hayvan artıkları ve atıklarından biyogaz üretilebiliyor. Biyogaz yakıldığında enerji veren gaz metandır. Doğal gazda metan oranı yüzde 85 iken biyogazda yüzde 70, yüzde 80 oranında gerçekleşiyor. Metan, küresel ısınmayı artıran, sera etkisi yaratan en etkili gaz. Sera etkisi karbondioksit göre 28 kat daha fazla.

Ortada büyük bir kandırmaca var. Lastik yakılarak elde edilen enerji yenilenebilir enerji olamaz, kaldı ki denetimsizlik ayrıca yeni ekolojik yıkımları getirecektir. Yapılması gereken, şişirilmiş enerji arzı politikalarından vazgeçilmesidir. "Ne yapalım, ihtiyaç var." denilerek halk ve doğa ölüme razı edilmeye çalışılmaktadır. Oysa ihtiyaç olan, bir avuç şirketin yürütmesine dönüşen iktidardan kurtulma mücadelesini yükseltmektir.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge

kabul edilmemiştir.

15'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 15'inci madde kabul edilmiştir.

16'ncı madde üzerinde bir önerge vardır, okutup işleme alıyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 102 sıra sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesinde geçen “addolunur” ibaresinin “olarak kabul edilir” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Selin Sayek Böke

Emine Gülizar Emecan

Bülent Kuşoğlu

İzmir

İstanbul

Ankara

Lale Karabıyık

Cavit Arı

Abdüllatif Şener

Bursa

Antalya

Konya

Mehmet Bekaroğlu

Kamil Okyay Sındır

İstanbul

İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Katılmıyoruz

Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İzmir Milletvekilimiz Sayın Selin Sayek Böke.

(CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır Sayın Böke.

SELİN SAYEK BÖKE (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir kez daha yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Her madde birbirinden önemli ama o öneme dair bir duygu da burada nedense

hissedilmiyor. Madde 16 ve 17 de ÷lkede ağır bir reel sektör krizi olduğuna dair bir itiraf esasında. Bu krizin ödenemeyen borçlar yoluyla banka bilançolarına etki ettiğı madde 16'da itiraf edilirken reel sektör krizinin bir yeniden yapılandırma ihtiyacı doğuracak kadar derin olduğ u da 17'nci maddede itiraf ediliyor. Dolayısıyla bir reel sektör krizi olduğ u kadar bankacılık sektörünün de bir krizin kapısında durduğ u bu iki maddeyle ortaya konmuş. Dolayısıyla iki madde birlikte değ erlendirilmeli.

O zaman ř u tespitin altını kuvvetle çizelim: Ağ ır bir kriz hâli var. Üstelik bu kriz geçmiş krizlere de hiç benzemiyor. Geçmiş krizlerde birkaç bankayı yeniden yapılandırmak, kamuya dair bu değ erlendirmeyi yapmak yeterliyken bu sefer Türkiye'de kılcal damarlara kadar hissedilen bütün KOBİ'lerin, bütün üreticilerin bu ağır krizi derinden hissettiğı dolayısıyla çok yaygın yeniden yapılandırma ihtiyacının çok belirgin ve çok boyutlu olduğ u için de çöz÷lmesi zor bir krizle karşı karşıya olduğ umuz açık. Yani bu tartışma esasında salt bir teknik tartışma olmanın ötesinde Türkiye ekonomisinin geneline dair kılcal damarlarında kriz çıkartacak kadar neyin yanlış yapıldığ ının tespit edilmesi zorunluluğ unu karş ımıza koyuyor. Dolayısıyla ilk yapmamız gereken iş , her şeyden önce niye bir kredi kriziyle karşı karşıya olduğ umuzu tespit etmek olmalı. ř imdi, "Ne oldu?" yanıtını "Dış arıdan geldi, baş kaları yaptı, bizden kaynaklanmadı." diyerek baş kalarını suçlamak üzere kurgularla tartışırsak krize ç are üretemeyiz. Dünyada bizim kontrol edemeyeceğ imiz şeyler sürekli olacak zaten. Konjonktür değ iş ecek, uluslararası gündem değ iş ecek, beklemediğ imiz şeyler olacak ama bize düş en, özellikle de iktidara düş en bu beklenmedik olaylar karş ısında ekonomiyi güçlü kılacak adımları atmak olmalı. O zaman bu krizin nereden kaynaklandığ ını baş kalarında sorumluluk aramadan kendimize bakarak ortaya koymamız gerekiyor.

Birincisi, bugüne kadar krediye dayalı ve kredi büyümesiyle ancak ayakta durabilen bir ekonomik düzen kuruldu. Üstelik de bu düzen iç erisinde krediyi alan şirketlerin doğru, üretken, bir daha krediye ihtiyaç duymayacak şekilde gelir elde edecekleri alanlara yönlennemeleri için kamu yol

gösterici bir rol üstlenmedi, onun yerine hep rantı işaret eden bir yöntem tercih edildi. Ne yaptı kamu? Rantı göstermek için Kamu İhale Kanunu'nu değiştirdi. Bunu yaparken işi bilene değil, yandaş gözüken rantçı ihaleleri vermeyi tercih etti. Dolayısıyla bilgi temelli bir "know-how" ekonomisi kurmak yerine kimi tanıdığının önemli olduğu bir "know-who" ekonomisi kurulmuş oldu. Bu yapı değişmediği sürece yarın biz yine burada bir kredi krizinden bahsediyor oluruz, üstelik bu seferkinden daha da derin olur ve yeniden yapılandırma ihtiyacını tartışıyor oluruz. O zaman esas tartışmamız gereken şey "Krediye bağımlı kurulmuş bu düzeni değiştirecek miyiz?" olmalı. Yani bugün bu düzenlemeyi yaparız, birkaç şirkete belki nefes veririz ama maalesef Türkiye ekonomisini kurtarmamız mümkün olmaz. Bir ay sonra, iki ay sonra, beş ay sonra, on ay sonra yeniden ve yeniden burada aynı şeyleri tartışıyor oluruz. Yani "Değişecek mi?" sorusunun yanıtı, korkarım ki bu torba yasaya bakınca değişmeyecek, hatta durum kötüleşecek.

Ranta dayalı bu düzen Kamu İhale Kanunu yaklaşık ayda ortalama 1 kez değiştirilerek kuruldu. Değişmeyeceğinin işareti tam da burada yatıyor. Şimdi, artık Kamu İhale Kanunu'nu değiştirmekten vazgeçtiniz, Kamu İhale Kanunu'na tabi olmayacak fonlar kurarak işi yürütmeye devam ediyorsunuz. Varlık Fonu, Kamu İhale Kanunu'na tabi değil; Turizm Ajansı, adı ajans ama fon, bu da kamu denetimine ve Kamu İhale Kanunu'na tabi değil. Bu anlayış değişmediği sürece krizden krize koşmaya devam ederiz.

Bu krizin ikinci sebebi: Kurallı işleyen bir ekonomik düzen tamamen yıkılmış vaziyette. Keyfî bir düzen kondu onun yerine. Parlamenter demokrasiyi yıktığınız günden bu yana, kredi krizi ve reel sektör krizi ağırlaşarak devam ediyor. Parlamenter demokrasi iyileştirilerek ve düzeltilerek Türkiye gerçeğine dönüştürülmediği her gün bu kriz derinleşmeye devam edecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELİN SAYEK BÖKE (Devamla) – Sayın Başkanım, bitirmek üzereyim ama biraz sürece rica edeceğim.

BAŞKAN – Tamamlayalım.

SELİN SAYEK BÖKE (Devamla) – Üçüncü sebep: Evet, uluslararası konjonktür değişti, gerçekten bugün içinde bulunduğumuz koşullar beş yıl önce içinde bulunduğumuz koşullardan farklı ama 2019 yılında koşulların bu olacağını 2013 yılında Amerikan Merkez Bankası dünya âleme duyurmuştu; gözünüzü kapattınız, kulağınızı “Bir şeyler olacak, hazırlanalım.” diyenlerimize tamamen kapattınız ve sonra döndünüz “Biz oyuna bu şekilde devam edeceğiz.” dediniz ancak bu kadar devam edilebiliyor, artık sınırına gelindi.

Evet, uluslararası konjonktür değişti ama beklenmedik bir şey değildi, biliyorduk; sizin yüzünüzden hazırlanmadık. Hazırlanmadığımız için de krizi kılcal damarlarımıza kadar hissediyoruz, tam da değiştirmemiz gereken anlayış bu. Başka yerde sorumlu arayarak değil, konjonktörü bahane ederek değil, onun değişeceğini bilerek ama kendi gücünün farkında olan hazırlıkları yapan bir anlayışa ihtiyacımız var. Dolayısıyla, mesele birkaç şirketin yeniden yapılandırılması falan değil. Mesele, bizim ne yapacağımız meselesi.

İzninizle, bir sonraki...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Böke.

SELİN SAYEK BÖKE (Devamla) – Evet, son kez tamamlamak üzere...

Teknik bir mesele değil ama teknik değerlendirirsek de şu gerçeğe karşılaşıyoruz: Diyelim ki bu düzenlemede önerildiği gibi şirketlerin borçlarını yeniden yapılandırdık ve diyelim ki borçların değerine dokunmadık, bir varsayım yapıyorum. Borçlar olduğu gibi yeniden yapılandırıldı, ileride ödemek üzere şirketlere bir fırsat tanındı. Şimdi varsayım yapmadığım bir gerçeği ortaya koyuyorum, düzen de değişmedi, bu krizi çıkarmış olan koşullar neyse orada olduğu gibi duruyorlar. Günü geldiğinde o şirketler bu yeniden yapılandırılmış borçları ödeyebilecekler mi? Ne değişecek? Hiçbir şey.

Peki, başka bir varsayım yapalım. Diyelim ki yeniden yapılandırma yaptık, yaparken de şu teknik detayda belki de uzlaştık ve dendi ki birtakım kesintiler olsun, bankalar borçların bir kısmını

üstlensinler. O zaman da soru şu: Bankalar bunun için kaynak yaratabilecekler mi, çare olabilecek miyiz? Reel sektör krizini yakan top gibi halk, bankalar ve şirketler arasında atıp durursak sonucun ne olacağını biliyoruz. O yakan top halkın elini yakmaya devam eder.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayalım.

SELİN SAYEK BÖKE (Devamla) – O zaman şunu önererek bitireyim: Bir yapılandırma yapılacaksa ne olması gerektiği belli. Önce parlamenter demokrasiyi kuracağız, bu sırada halkı bu borçtan kurtaracak bir yeniden yapılandırma işine gireceğiz. Yoksulu, emekçiyi ve işçiyi koruyacağız. Yapmayacaksanız siz bırakın, biz yapmaya hazırız.

Tekrar teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

16'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 16'ncı madde kabul edilmiştir.

17'nci madde üzerinde bir önerge bulunmaktadır, okutup işleme alıyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 102 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 17'nci maddesinin kanun teklifi metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Hüda Kaya	Ali Kenanoğlu	Erol Katırcıoğlu
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Züleyha Gülüm	Murat Çepni	Erdal Aydemir
İstanbul	İzmir	Bingöl

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen, İstanbul Milletvekilimiz Sayın Ali Kenanoğlu.

(HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Kenanoğlu.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bu maddeyle, Türkiye'deki şirketlerin yaklaşık olarak 400 milyar tutarındaki kredi borcu yeni düzenlemeyle yapılandırılmaktadır. Bu borçların tahsil edilememesi sebebiyle ve içerisinde bulunduğumuz ekonomik krizin bankalara ve şirketlere olan etkisini hafifletmek amacıyla yeni bir düzenlemeye gidilmektedir. Bu düzenlemeyle, bir yandan borçlu şirketlerin kredi yapılandırmalarıyla doğacak vergi kaynaklı maliyetlerin azaltılması hedeflenmekte, bir yandan da kapitalizmin güncel formunda değer yaratılacağı yönü belirleyen finansal sermayenin geleceği güvence altına alınmak istenmektedir. Denebilir ki: Sermayenin hegemonik biçimi olan finansal sermayenin yararına göre diğer sermaye biçimlerinin hizalanması amaçlanmaktadır.

Sermayenin değer yaratım ihtiyaçları doğrultusunda sürekli biçimlendirilen ve sonrasında sermayenin lehine düzenlemelere giden, toplumsal alanı da bu şekilde yeniden yapılandıran devlet kapitalizminin neoliberal niteliğinin bir başka icraatıyla karşı karşıya olduğumuz ortadadır. İçerisinde bulunduğumuz kriz sürecinde finansal sermayenin geleceğini kurtarmak, doyumsuz akışını ve değer üretimini sürdürülebilir kılmak için görüldüğü üzere yeni kararlar alınmaktadır.

TÜİK tarafından açıklanan raporlarda görüldüğü gibi işsizlik oranı yüzde 14'e yaklaşmışken, insanlar açlık sınırında yaşıyorken, borcunu ödeyememekten hayatına kıyanların arasına her geçen gün yeni insanlar ekleniyorken iktidar, patronların geleceğini kurtarmanın derdine düşmüştür, kapitalizmin içerisine düştüğü çıkmazlardan kurtulması için çareler aramaktadır fakat bu çareler, krizin müsebbibi olan sermayedense, yoksullara yansıttığı vergi yükü ve maaşların düşmesiyle krizin faturasını yoksullara çıkartmaktan öteye gitmemektedir.

İktidarın tüm bunlardan hareketle bu yanılla iki misyona sahip olduğunu söyleyebiliriz: Birincisi, sermayenin kendisine sağladığı meşruiyetle birlikte kendisiyle kurduğu entegrasyon

sonucunda sürekli olarak patronların hayatını kurtarmak.

İkincisi, yoksulları vergiye boğarak sermayenin kendi krizinin faturasının kefaretinin borç yoluyla yoksullara ödetmek ve tasdik ettiği borçlar yoluyla da yoksulların geleceğini denetim altında tutmak yani modern kölelik.

Devleti temsil eden kurumların, en tepe kurumdan en alttakine, sermayenin kontrolsüz akışına teknik anlamda bir destekleyici, düzenleyici olmaktan öte bir rolü olmadığı gerçeğiyle karşı karşıyayız. Dolayısıyla iktidarın da Türkiye halklarının genelinin yararı adına kararların altına imza attığını söylemek lafûgüzaf olacaktır. Üzerinde görüşme yürüttüğümüz kanun teklifi düşünüldüğünde bu durum teyit edilmektedir. Bu maddeyle, sermayenin taşeronluğuna soyunan Parlamento, sermayenin emirlerini yerine getiren teknik bir merci olmaktan öte bir şey teşkil etmemektedir. Devlet veya şu anda iktidarda bulunanlar tarafsız bir pozisyonda olmanın aksine, tarihsel, toplumsal bağlamda içerisinde bulunduğumuz kriz sürecinde kendi varoluşuna uygun bir vaziyette, güç ilişkilerine uygun bir vaziyette hareket etmektedir; kapitalizmin krizinin yönetimini icra etmektedir; değer temellük etmekte zora düşen, krizle yüz yüze gelen sermayenin imdadına yetişip krizin telafisinin sağlanabileceği zemini ortaya çıkarmaya çabalamaktadır. Devlet, toplumsal refah yalanı bir tarafa, bu yanıyla sermayenin ihtiyacına cevap aradığı bir çağrı merkezi karakteri taşır hâldedir. Suriye’de içerisine girilen savaş da esasen bu durumun farklı bir iz düşümünü teşkil etmektedir. Bir yandan değer yaratım krizi içerisine girilen ulusal ve uluslararası sermayeye sömürmek, değer elde etmek için yeni alanlar yaratırken, öte yandan da ulusal düzeyde savaş tamamları çalarak Türkiye halkları nezdinde bu savaşın esas gerekçelerini hasıraltı etmek amaçlanmaktadır.

Bununla birlikte, yoksulların ahlakını üretmek adına da devlet var gücüyle çalışmaktadır. İktidar, medyadan STK’lerine, okullarından kurumlarına kadar vergi yoluyla krizin faturasının yansıtıldığı yoksulları ehliileştirmeye, üzerlerinde denetim sağlamaya çalışmaktadır. Yoksulların yaşamlarının her hücrelerine sızarak kapitalizmin kriziyle bir hesaplaşma içerisine girmelerine

engel olmak amacıyla onların geleceğini, davranışlarını öngörülebilir bir hâle getirmeye çalışmaktadır. Bu kanun teklifinin bu maddesi devlet kapitalizminin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Kenanoğlu.

ALİ KENANOĞLU (Devamla) – ...karakterini örnekleyen bir mahiyete sahiptir. İktidar, patronların krizde boğulmaması amacıyla patronlara can simidi sağlayan bir çeşit sponsor rolüne bürünmüştür.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

17'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 17'nci madde kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, bu şekilde, birinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Aldığımız karar gereğince gündemimizdeki konular tamamlanmıştır.

Alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 17 Temmuz 2019 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 00.57